

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2022

VODNÍ
MLÝN
VE SLUPI

STARÁ
HUŤ
U ADAMOVA

BAROKNÍ
KOVÁRNA
VTĚŠANECH

VĚTRNÝ
MLÝN
V KUŽELOVĚ

ŠLAKHAMR
V HAMRECH
NAD SÁZAVOU

AREÁL
OPEVNĚNÍ
V ŠATOVĚ

VÝROČNÍ ZPRÁVA TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ ZA ROK 2022

PURKYŇOVA 105
612 00 BRNO – KRÁLOVO POLE
TEL. 541 421 411
FAX 541 214 418
INFO@TMBRNO.CZ / WWW.TMBRNO.CZ

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE: ING. IVO ŠTĚPÁNEK, ŘEDITEL

ZŘIZOVATEL: MINISTERSTVO KULTURY ČR

PRÁVNÍ POSTAVENÍ: STÁTNÍ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO: 00101435

EVIDENČNÍ ČÍSLO SBÍRKY V CES: TMB/002-05-06/131002

NEDÍLNOU ORGANIZAČNÍ SLOŽKOU TMB
JE METODICKÉ CENTRUM KONZERVACE (DÁLE TĚŽ „MCK“)
TEL. 541 421 452 / MCK@TMBRNO.CZ / MCK.TMBRNO.CZ

ISBN 978-80-7685-029-3

OBSAH

1	ZÁKLADNÍ INFORMACE	6	5.4	Depozitář MHD	
1.1	Charakteristika sbírky		5.5	Výstavy	
1.2	Objekty ve správě TMB		a)	Výstavy	
1.3	Sbírkový fond		b)	Putovní výstavy	
1.4	Technické památky		c)	Výstavní projekty připravované v daném roce na další období	
1.5	Organizační struktura		5.6	Kulturně-výchovné aktivity	
1.6	Poradní sbory ředitele TMB		a)	Kulturně-výchovné akce	
2	TVORBA A PÉČE O SBÍRKOVÝ FOND TMB	11	b)	Populárně-naučné přednášky	
2.1	Sbírkatvorná činnost		c)	Doprovodné a edukační programy, výtvarně-technická dílna, dílna tradičních lidových řemesel a další kulturně-výchovné akce	
2.2	Evidence a uložení sbírkového fondu		d)	Kruh přátel TMB	
2.3	Zápůjčky a výpůjčky		5.7	Návštěvnost expozicí a výstav	
3	OCHRANA PŘEDMĚTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A DALŠÍ PRÁCE	20	5.8	Návštěvnost programů k expozicím a výstavám školními a jinými skupinami	
3.1	Konzervování sbírkových předmětů TMB (vč. údržby vozů, přípravy exponátů apod.)		6	VÝZKUMNÁ A VÝVOJOVÁ ČINNOST	57
3.2	Restaurování sbírkových předmětů (náročný zásah)		6.1	Výzkumné projekty podpořené z veřejných zdrojů – účelová podpora	
3.2.1	Restaurování sbírkových předmětů TMB (náročný zásah), příp. konzervace realizované smluvně externími restaurátory (např. z programu ISO)		6.2	Výzkumné projekty podpořené z veřejných zdrojů – institucionální podpora DKRVO	
3.3	Konzervování-restaurování v rámci činnosti MCK TMB na zakázku pro jiné instituce		6.3	Interní výzkumné projekty	
3.4	Demontáž a transport předmětů		6.4	Nově zahájené a připravované projekty včetně přihlášek projektů	
3.5	Výroba replik a odlitků		6.5	Další aktivity vědy a výzkumu	
3.6	Opravy a vlastní výroba (nesbírkové předměty)		6.6	Přehled výstupů VaV – RIV	
3.6.1	Další práce související s přípravou a realizací výstav a jiných akcí		7	DALŠÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ	65
3.6.2	Monitoring a regulace parametrů prostředí (preventivní konzervace)		7.1	Dotační programy MK ČR	
3.7	Konzultační činnost, odborné a oponentské posudky, analýzy na zakázku		7.2	Projekty hrazené z jiných veřejných zdrojů	
3.8	Metodická činnost		7.3	Projekty hrazené z fondů EU	
4	KNIHOVNA	35	7.4	Zpracované žádosti o dotace na další období	
5	PREZENTAČNÍ ČINNOST	37	8	KONFERENCE, SEMINÁŘE, WORKSHOPY A ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY	67
5.1	Expozice		8.1	Konference, semináře, workshopy a odborné přednášky pořádané TMB	
5.2	Program historické stereovize		8.2	Účast na jiných konferencích, seminářích, workshopech a odborných přednáškách v ČR	
5.3	Expozice in situ – technické památky		8.3	Účast na zahraničních konferencích, seminářích workshopech a odborných přednáškách	

případně jiné zahraniční cesty	
8.4 Přehled přednesených příspěvků na uvedených konferencích, seminářích a workshopech	
9 VZDĚLÁVACÍ ČINNOST	69
9.1 Výuka, odborné praxe, vedení či konzultace absolventských prací a oponentury absolventských prací	
9.2 Další vzdělávání zaměstnanců TMB	
9.3 Členství v odborných komisích, redakčních radách, poradních orgánech a dalších spolicích	
10 PUBLIKAČNÍ ČINNOST	71
10.1 Publikační výstupy zapsané do RIV	
10.2 Ostatní publikační činnost	
11 EDIČNÍ ČINNOST	72
11.1 Periodické publikace	
11.2 Neperiodické publikace	
11.3 Elektronické dokumenty na hmotných nosičích a internetu	
11.4 Audiovizuální díla	
12 MARKETING A FUNDRAISING	73
12.1 Spolupráce s médii	
12.2 On-line marketing	
12.3 Outdoorová reklama	
12.4 Direct marketing	
12.5 Tiskoviny a propagační materiály	
12.6 Fundraising a spolupráce s firmami a dalšími institucemi	
12.7 Benefit program TMB	
13 PRACOVNÍSTĚ ISO	74
14 STAVEBNÍ A REKONSTRUKČNÍ PRÁCE	75
15 SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY	78
16 HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE	79
17 POSKYTOVANÉ STANDARDIZOVANÉ SLUŽBY	94

ÚVOD ŘEDITELE

Vážené kolegyně a kolegové,
vážení přátelé a příznivci Technického muzea v Brně,

ve výroční zprávě přinášíme shrnutí všeho, co se událo v roce 2022 v naší organizaci. Informujeme o našich úspěších, ale také o „slabých místech“, která se v chodu tak různorodé instituce, jakou je muzeum, musí nevyhnutelně též vyskytovat. Různorodost je dle mého soudu nejpříležitější charakteristikou muzejní práce. Muzejníci shromažďují doklady z mnoha oblastí techniky, průmyslu a vědy, jejichž materiálová a funkční rozmanitost odráží technologickou pestrost současného světa. V roce 2022 přibylo do sbírkového fondu čítajícího 62 986 evidenčních čísel dalších 1 522 inventárních čísel, a to převážně formou darů a nákupů, za něž bylo vydáno celkem 1.373.274,65 Kč. Sbírkové jsou odbornými pracovníky – kurátory nejen rozmnožovány, ale také vědecky zpracovávány, prezentovány formou výstav, katalogů i pomocí moderních technologií, díky rozvíjející se digitalizaci nezůstávají skryty v depozitářích, ale přinášejí užitek širokému spektru zájemců. Pružnost a fantazii musí uplatňovat při své každodenní práci také všichni profesionálové, kteří se o dlouhodobé uchování sbírek zasazují. Ať se jedná o hřebík nebo letadlo, konzervátorská a restaurátorská péče musí být poskytována tak, aby každá jednotlivost odolala zubu času. Přes kvalitní výkony, které v tomto směru pracovníci muzea podávají, podpoření navíc výstupy ze specializovaných činností Metodického centra konzervace (nedílné organizační složky našeho muzea a národního metodického pracoviště zřízeného Ministerstvem kultury ČR pro oblast konzervátorské péče o kulturní dědictví), si však musíme povzdchnout, že se nám stále nedaří uspokojivě vyřešit problém s uložením sbírek v kapacitně i technologicky vyhovujících depozitářích. V roce 2022 jsme intenzivně jednali o směně vybraných částí našeho areálu kasárna Řečkovice s částmi areálu v sousedství muzejní hlavní budovy na Purkyňově ulici, čemuž se podařilo vyjednat souhlas ministerstev kultury a financí, a tak vybudování uceleného a rozsáhlého muzea vědy a techniky na jedné ploše dostalo zelenou. To je však ještě hudbou budoucnosti, zpět k současnosti. V případě Technického muzea v Brně se k péči o movité kulturní dědictví přidává taktéž starost o technické kulturní památky nemovité, které jsou přístupné veřejnosti v regionu

Jižní Moravy a Vysočiny. Na všech našich kulturních památkách (z nichž tři mají status národní kulturní památky) probíhala průběžná údržba v menší či větší míře (například sekernické práce, nátěry, terénní úpravy pro sanaci proti vlhkosti, hloubkový vrt pro zajištění vody, napojení na cyklotrasy a úpravy zajišťující návštěvnícky komfort apod.), pozastaven však musel být projekt vybudování Muzea na hranici v Hatích, jak je podrobně uvedeno ve zprávě, v části týkající se probíhajících stavebních a rekonstrukčních prací. Tato kapitola informuje i o stavu naší hlavní budovy. Na konci roku 2021 došlo k havárii střešní konstrukce nad expoziční halou, kdy praskl nosník příhradové konstrukce. Část expozic je od té doby uzavřena a pracuje se na opravě a novém konstrukčním řešení střechy. V mezidobí byly dokončeny gastroprostory a připraveny nové výstavní plochy, které budou využívány po dokončení rekonstrukce. Ani přes ztížené podmínky expozičních prostor prezentační činnost muzea nepolevuje. Kromě stálých expozic bylo připraveno celkem 21 výstav a prezentací v muzeu i mimo něj, 51 kulturně-výchovných akcí a vysokého počtu dosáhly i další velice různorodé doprovodné programy organizované nebo spoluorganizované našimi pracovníky. Hlavním návštěvníkým tahákem byla bezesporu výstava věnovaná géniu Leonardovi da Vinci a jeho technickým řešením a nápadům. Zaujali jsme ale i v mezinárodním měřítku, a to aktivním přispěním do organizace Generální konference ICOM v Praze, které se zúčastnilo více než tři tisíce muzejníků z celého světa. Je pro nás ctí i závazkem, že do čela jedné z komisí této prestižní profesní organizace, konkrétně komise pro technické sbírky a muzea vědy CIMUSET, byla zvolena naše pracovnice, která jako prezidentka povede komisi v následujícím pětiletém období. Do prezentačních aktivit lze zahrnout i další odborné výstupy jako ediční a publikační činnost, organizování přednášek a konferencí, popularizaci technického výzkumu a vědy atd. U posledně jmenovaného bych se rád pozastavil. Technické muzeum v Brně je nejen muzejní, ale zároveň také výzkumnou organizací, příjemcem účelové i institucionální podpory ze státních prostředků kapitoly věda a výzkum. V roce 2022 byly úspěšně dokončeny a obhájeny dva projekty z programu NAKI II,

České století motorismu a Uměleckořemeslné techniky zlatnictví: identifikace, ochrana a zpřístupnění. Výstavy s kritickým katalogem jsou jen jedněmi z mnoha uznatelných výsledků těchto projektů, které prohlubují poznání naší historie a zároveň přispívají k vývoji efektivních nástrojů sloužících k zachování technologických znalostí a kulturního dědictví dalším generacím. A na stejný cíl je orientována i koncepční výzkumná práce muzea, uskutečňována v partnerství s dalšími výzkumnými organizacemi, paměťovými institucemi, vysokými školami a akademickými pracovišti. Mnoho dalších aktivit, kterým se ve svém úvodním slovu již nemohu věnovat detailněji, najdete zevrubně popsány ve výroční zprávě. Myslím, že z materiálu, který právě držíte v rukou, je patrné, že Technické muzeum v Brně má za sebou další úspěšný rok. Díky za něj bych si dovil směřovat nejen našemu zřizovateli, Ministerstvu kultury ČR, ale především všem zaměstnancům muzea a našim spolupracovníkům, ať již těm, kteří s námi kooperují na bázi sekce Kruhu přátel TMB, nebo při řešení dílčích různorodých úkonů, úkolů a aktivit, jež dohromady vytvářejí rozmanitou mozaiku s názvem Technické muzeum v Brně. A děkuji také desítkám tisíc našich návštěvníků, kteří této mozaice dávají smysl.

Ing. Ivo Štěpánek
ředitel

1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

1.1 / CHARAKTERISTIKA TMB

TMB na vědeckém základě vytváří, odborně spravuje, vědecky zpracovává, ošetřuje, bezpečně uchovává a zveřejňuje sbírky hmotných dokladů vývoje důležitých oblastí vědy, techniky a výroby minulosti i současnosti a další vědeckou dokumentaci. Za vědeckou dokumentaci jsou považovány vizuální, akustické, grafické a jiné prostředky sloužící k záznamu poznatků v oborech sbírkového zájmu. Muzeum sbírky neustále systematicky vytváří, rozšiřuje, zkvalitňuje a využívá je pro účely vědecké, výchovné, kulturní a osvětové.

Plnění vědeckých cílů TMB jako výzkumná organizace ve smyslu platné legislativy a v souladu se svojí zřizovací listinou dosahuje původním výzkumem v oblastech vědeckotechnického vývoje a muzejní dokumentací v oborech své sbírkotvorné činnosti. Poskytovatelem institucionální podpory pro dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace je pro TMB Ministerstvo kultury ČR, TMB je též příjemcem účelové podpory ve vědě a výzkumu. TMB vypracovává odborné posudky a doporučení, vědecké rešerše a expertizy z oblastí své odborné působnosti, které využívá ve své činnosti a zveřejňuje je.

Prostřednictvím svých odborných pracovníků napomáhá při odborné výchově studentů formou odborných praxí a vedením absolventských a závěrečných prací. Ve spolupráci s vysokými školami a dalšími odbornými pracovišti zajišťuje výuku v oborech muzeologie a konzervování-restaurování.

Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památku. Podle zvláštních předpisů zapůjčuje sbírkové předměty k účelům studijním a výstavním.

Plnění osvětových cílů dosahuje zejména tvorbou muzejních expozic a výstav, které pořádá samostatně nebo ve spolupráci s jinými institucemi v ČR i v zahraničí, pořádáním konferencí, seminářů a přednášek, publikační činností v periodických i neperiodických tiskovinách, včetně reklamních.

Rozvíjí náborové aktivity a věnuje soustavnou pozornost práci s veřejností, zejména s dětmi a mládeží, organizuje a zajišťuje činnost dobrovolných spolupracovníků muzea, což provádí zejména prostřednictvím Kruhu přátel TMB.

1.2 / OBJEKTY VE SPRÁVĚ TMB

1. Hlavní budova muzea, Purkyňova 105, 612 00 Brno
2. Areál městské hromadné dopravy, Holzova 4, 628 00 Brno
3. Kovárna v Těšanech, 664 54 Těšany
4. Větrný mlýn v Kuželově, Kuželov, 696 73 Hrubá Vrbka
5. Vodní mlýn ve Slupi, Slup, 671 28 Jaroslavice
6. Stará huť u Adamova, 679 04 Adamov
7. Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou, 591 01 Žďár nad Sázavou
8. Rybárna ve Slupi, Slup, 671 28 Jaroslavice – zakonzervováno
9. Konzervátorské dílny a depozitář, Rokycanova 33, 615 00 Brno-Židenice
10. Areál vojenských kasáren v Brně-Řečkovících – část zakonzervována
11. Celnice Chvalovice-Hatě – zakonzervováno
12. Objekt stálého těžkého opevnění (STO) MJ-S 3 „Zahrada“ + 3 lehké objekty vz. 37 lehký objekt vz. 37 E – VEČ 396, č. 2114 na parcele č. 4115, lehký objekt vz. 37 E – VEČ 395, č. 2296 na parcele č. 4113, lehký objekt vz. 37 A–140Z –VEČ 394, č. 2112 v provedení PAO na parcele č. 2285), 671 22 Šatov *
13. Kasárna letiště v Brně-Černovicích při ulici Olomoucká p. č. 2803, 627 00 Brno-Černovice

* Pozn: Dodatkem z roku 2012 č. 4 ke smlouvě ev. č. MO: 0612/37-35/34-O z 1. 9. 2004 došlo k úpravě předmětu výpůjčky, a to tak, že bezplatně zapůjčeny zůstaly následující objekty (ostatní jsou smlouvou převedeny viz výše položka 13):

Pěchotní srub MJ–S 2 „Úvoz“ je na parcelách č. 2112 a 2116 (dle vojáků uváděn jako STO 3).

Lehký objekt vz. 37 typ A–160 zesílený (Vojenské evidenční číslo 399) č. 2121 ŘOP na parcele č. 4689.

Lehký objekt vz. 37 typ A–160 normální (Vojenské evidenční číslo 393) č. 2120 ŘOP na parcele č. 4705.

Lehký objekt vz. 37 A–140N (VEČ 391, č. 2113) je parcele č. 4725.

1.3 / SBÍRKOVÝ FOND

- / celnictví
- / didaktické pomůcky, technické hračky
- / elektrotechnika a elektronika
- / elektromotory, dynamy, alternátory, spouštěče
- / energetická technika: parní stroje, lokomobily, parní turbíny a jejich součásti, modely parních strojů, vodní kola, vodní turbíny, součásti a příslušenství vodních strojů, modely vodních turbín, větrné motory
- / geodetická a kartografická technika: teodolity, nivelační stroje, sklonoměry, planimetry, dalekohledy astronomické a teleskopické, části měřicích strojů, pomůcky k vytyčování úhlů, měření délek, různé druhy map, speciální atlasy
- / chemická laboratorní technika: základní zařízení laboratoří, přístroje pro fyzikálně chemické měření a přístrojovou analýzu, přístroje pro kontrolu jaderného záření, modely chemických výrob a provozů
- / kancelářská a reprografická technika: psací stroje, kopírovací stroje, rozmnožovací stroje
- / letectví a kosmonautika: motorové letouny, větroně, vrtulníky, vírníky, výzbroj a výstroj letadel, letecké motory, modely letadel, letecké plakety, odznaky, mapy, výkresy, pozůstalosti významných letců
- / lovecké zbraně: brokovnice, kulovnice, kulobrokové zbraně, historické zbraně, pistole, malorážky, vzduchovky, chladné zbraně, vývoj nožů
- / mechanické hudební nástroje: fonografy, píšťalové, klávesové, jazýčkové hudební automatofony
- / městská hromadná doprava: tramvajová vozidla, koňské, parní a elektrické trakce, autobusy, trolejbusy
- / měřicí technika: přístroje pro měření rozměrů času, ohybu, tlaku, tepla, vlhkosti, množství, hmotnosti, elektrických veličin, pro zobrazení a záznam dějů, analyzátoři
- / militária: pevnostní systém jižní Morava, technika zbraňových systémů, vojenská technika
- / mlynářská technika: mlécí stroje, mlécí kameny, mlýnské válcové stolice, šrotovníky, sekernické nástroje, vysévací mlýnské stroje, modely větrných mlýnů, pomocná zařízení
- / obráběcí stroje, nástroje a měřidla: různé druhy ručních a mechanických obráběcích strojů a jejich součásti, sady ručních a strojních nástrojů, pomůcky a měřidla používaná ve strojírenství
- / optika: fotografické a filmovací přístroje a zařízení, diaprojektory, příslušenství fotografické a filmové techniky, mikroskopy světelné, elektronové

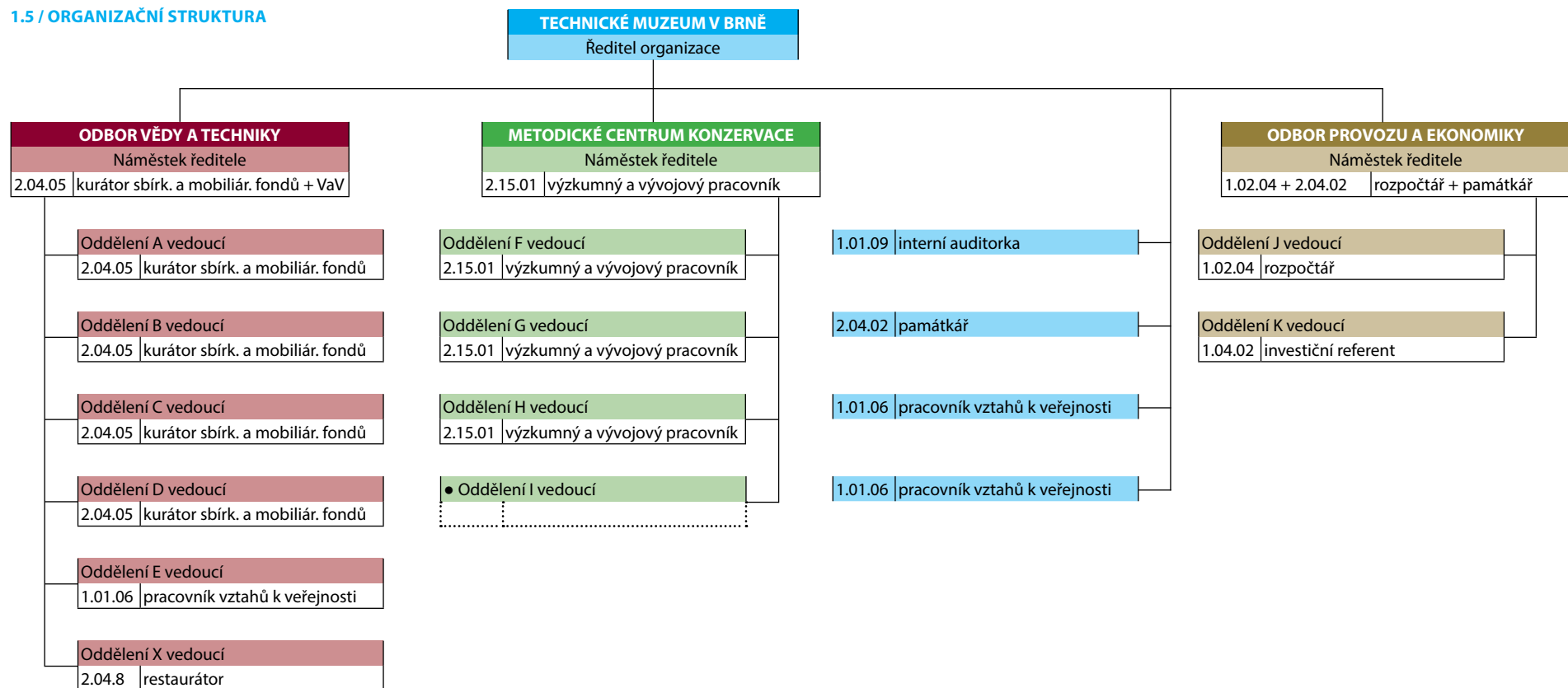
- / pracovní a ochranné pomůcky
- / požární technika
- / průmyslová archeologie
- / regulační technika: měřicí, zesilovací a akční členy regulačních obvodů na elektrickém, hydraulickém a pneumatickém základě, kompletní regulátory
- / robotika
- / sdělovací technika: radiopřijímače, vysílače, telegrafy, dálhopisy, magnetofony, gramofony, telefonní přístroje, televizory, speciální měřicí technika pro radiotechniku
- / slepecké pomůcky
- / spalovací motory: stabilní spalovací motory, historické automobily (zvláště Z a Wikov), traktory Zetor, Wikov, motocykly, velocykly
- / speciální dokumenty, fotografie, filmy, stereodiapozitivy, firemní prospekty, plakáty, mapy, plány výrobních zařízení a technické výkresy
- / sportovní technika a technologie
- / strojírenská metalurgie: doklady historického železářství, modely metalurgických zařízení, litinové odlitky dekorativního a užitkového charakteru
- / technika domácnosti: svítidla, mlýnky, roboty, prací, žehlicí, mandlovací stroje, šicí stroje, váhy, hodiny
- / technika řemeslné výroby: nářadí, nástroje a příslušenství kovářského, zámečnického, obuvnického, řeznického, knihvazačského, dřevorubeckého, bednářského, kolářského, truhlářského, brašnářského, holičského, nožířského, koželužského, cukrářského, perletářského a zlatnického řemesla
- / textilní stroje a zařízení: ruční a mechanické tkací stroje, přádlácké stroje, pletácké stroje, úpravárenské stroje, zkušební přístroje a zařízení, vzorky textilních surovin a materiálu
- / varia
- / vodní hospodářství: čerpadla, zařízení vodáren, čistíren odpadních vod, modely vodních děl, zařízení pro zavlažování půdy
- / výpočetní technika: jednoduché pomůcky pro výpočty, mechanické a elektromechanické kalkulační stroje, fakturační a účtovací stroje, kontrolní pokladny, děroštitkové stroje, samočinné počítače číslicové a analogové, konstrukční prvky a provozní dokumentace počítačích strojů a počítačů
- / zdravotnická technika: rentgenové přístroje, elektrokardiografy, masážní přístroje, zařízení zubní ordinace a laboratoře

- / pozůstalosti významných techniků, vědců, historiků a dalších osobností: Viktora Kaplana, Františka Píška, Vladimíra Lista, Ericha Roučky, Vítězslava Veselého, Antonína Smrčka, Josefa Sumce, Konráda Hrubana, Jaroslava Jičínského, Viléma Jičínského, Jiřího Wellnera, Leopolda Grimma, Stanislava Kratochvíla, Františka Houště, Vladimíra Bárty, Jana Krumbacha, Jana Anderleho, Zdeňka Zavřela a dalších, archivní dokumenty významných nevidomých a slabozrakých osobností (Josefa Smýkala, Jaroslava Hada, Klementa Lukeše a dalších)

1.4 / TECHNICKÉ PAMÁTKY

- / **VODNÍ MLÝN VE SLUPI**
Slup, 671 28 Jaroslavice,
národní kulturní památka rejst. č. ÚSKP 220
- / **ŽELEZÁRNA STARÁ HUŤ V JOSEFOVSKÉM ÚDOLÍ U OLOMUČAN** soubor technických památek
679 04 Adamov,
národní kulturní památka rejst. č. ÚSKP 394
- / **KOVÁRNA V TĚŠANECH**
664 54 Těšany,
kulturní památka rejst. č. 28260/7 - 1031
- / **VĚTRNÝ MLÝN V KUŽELOVĚ**
Kuželov, 696 73 Hrubá Vrbka,
národní kulturní památka rejst. č. ÚSKP 344
- / **ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU**
591 01 Žďár nad Sázavou,
kulturní památka rejst. č. ÚSKP 18343/7 - 7028
- / **AREÁL ČS. OPEVNĚNÍ A ŽELEZNÉ OPONY V ŠATOVĚ**
dva objekty pěchotních srubů STO MJ-S3 „Zahrada“ a MJ-S2 „Úvoz“, pět lehkých objektů vzor 37 (prozatím výpůjčka od Ministerstva obrany ČR)

1.5 / ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

ODBOR VĚDY A TECHNIKY (OVaT)

Oddělení A – Dokumentace vědy a techniky
 Oddělení B – Produkce výstav a provoz technických památek
 Oddělení C – Správa sbírek a informací
 Oddělení D – Dokumentace slepecké historie
 Oddělení E – Komunikace a marketingu
 Oddělení X – Pracoviště ochrany technických památek a technologií

METODICKÉ CENTRUM KONZERVACE (MCK)

Oddělení F – Věda a výzkum
 Oddělení G – Konzervace a restaurování
 Oddělení H – Metodika, výuka a služby
 Oddělení I – Krizové situace a mimořádné události

ODBOR PROVOZU A EKONOMIKY (OPaE)

Oddělení J – Ekonomické
 Oddělení K – Investičně provozní

• pro tento případ se aktivují příslušní zaměstnanci z ostatních oddělení TMB

Útvar ředitele

- / Chod sekretariátu ředitele a administrativa spojená s řízením muzea,
- / plnění zvláštních úkolů a úkolů spojených s integrovaným záchranným systémem,
- / vnitřní ochrana a audit,
- / činnost a evidenci vyplývající ze zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty ve znění pozdějších předpisů,
- / personalistika.

Odbor vědy a techniky

- / Zabezpečuje plnění vědeckovýzkumných a odborných úkolů v oblasti muzejní dokumentace, tezaurace a komunikace.

ODDĚLENÍ A – DOKUMENTACE VĚDY A TECHNIKY

- / Ve smyslu zřizovací listiny prostřednictvím sbírkotvorné činnosti dokumentuje vědeckotechnický a průmyslový rozvoj, zejména ve sledovaném regionu,
- / systematicky odborně zpracovává sbírkový fond,
- / prostřednictvím vědeckovýzkumné a odborné práce připravuje a zajišťuje potřebné činnosti spojené s naplňováním a realizací Prezenční soustavy TMB,
- / zajišťuje ediční činnost muzea.

ODDĚLENÍ B – PRODUKCE VÝSTAV A PROVOZU TECHNICKÝCH PAMÁTEK

- / Zajišťuje realizaci, údržbu a provoz expozic a výstav,
- / zabezpečuje provoz technických památek a je v součinnosti s ostatními odděleními muzea garantem jejich úrovně a stavu.

ODDĚLENÍ C – SPRÁVA SBÍREK A INFORMACÍ

- / Zajišťuje ústřední evidenci sbírkového fondu včetně správy a ochrany depozitářů,
- / poskytuje metodickou a odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek muzejní povahy,
- / zabezpečuje provoz knihovny, badatelný, fotoateliéru a služby s tím související,
- / zabezpečuje provoz informační sítě muzea včetně webových stránek.

ODDĚLENÍ D – DOKUMENTACE SLEPECKÉ HISTORIE

- / Ve smyslu zřizovací listiny TMB prostřednictvím sbírkotvorné činnosti dokumentuje specifické pomůcky pro nevidomé a slabozraké v rámci České republiky,
- / systematicky odborně zpracovává sbírkový fond,
- / prostřednictvím odborné práce připravuje a zajišťuje potřebné činnosti spojené s naplňováním a realizací prezenční soustavy TMB,
- / zajišťuje provoz knihovny v Braillově písmu a různých typech reliéfní latinky a historických zvukových nahrávek,
- / v rámci své odborné činnosti spolupracuje se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých (SONS).

ODDĚLENÍ E – KOMUNIKACE A MARKETINGU

- / V rámci prezenční soustavy zprostředkovává styk s veřejností a zabezpečuje propagaci a popularizaci muzea,

- / spolu s oddělením A Dokumentace vědy a techniky vytváří programy pro návštěvnické skupiny a zabezpečuje jejich realizaci prostřednictvím průvodců a lektorů,
- / komunikuje s médii, zajišťuje správu a funkci webových stránek, portálů a sociálních sítí,
- / zabezpečuje statistiku, analýzy a výkaznictví odborné činnosti, zejména muzejní prezentace a návštěvnosti.

ODDĚLENÍ X – PRACOVISŤE OCHRANY TECHNICKÝCH PAMÁTEK A TECHNOLOGIÍ

- / Zabezpečuje péči o sbírkový fond muzea prostřednictvím preventivní konzervace či přímých konzervátorsko-restaurátorských zásahů, úzce spolupracuje s MCK,
- / zajišťuje a provádí pro potřeby muzea rekonstrukční a renovační práce spojené s prezenční činností, zejména u technických památek, expozic a výstav,
- / podílí se na materiálovém zabezpečení akcí pro děti a mládež prostřednictvím výroby polotovarů,
- / podílí se na zachování a obnovování původních řemeslných technologií,
- / ve spolupráci s MCK se podílí na poradenské a vzdělávací činnosti.

Metodické centrum konzervace

- / Podporuje a rozvíjí správnou ochranu a péči o kulturní dědictví ČR včetně sbírkových fondů TMB,
- / na základě dohod a smluv může zabezpečovat ochranu kulturního dědictví i mimo území ČR,
- / zajišťuje výuku, aplikaci a vzdělávání v oboru muzeologie, konzervování a restaurování,
- / poskytuje metodickou a poradenskou pomoc v rámci oboru, zejména pak vlastníkům sbírek muzejní povahy,
- / spolupracuje se zahraničními i tuzemskými institucemi zabývajících se ochranou kulturního dědictví,
- / zabezpečuje a poskytuje pomoc při záchraně, ochraně, uložení a nápravě škod na kulturním dědictví při mimořádných událostech.

ODDĚLENÍ F – VĚDA A VÝZKUM

- / Zajišťuje a provádí v rámci možností přístrojového vybavení diagnostiku jednotlivých ošetřovaných předmětů resp. materiálů, tj. analýzu stavu poškození, chemického složení, technologie výroby apod.,
- / spolupracuje se specializovanými laboratořemi a pracovišti vysokých škol a dalších institucí při stanovení komplexního průzkumu zkoumaných předmětů,
- / provádí ověřování konzervátorsko-restaurátorských metod, materiálů a prostředků,
- / zabývá se vývojem a výzkumem nových optimálnějších konzervátorsko-restaurátorských postupů, materiálů a prostředků,
- / podílí se na metodické, poradenské a vzdělávací činnosti MCK.

ODDĚLENÍ G – KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

- / Provádí ošetřování předmětů kulturního dědictví formou preventivní konzervace nebo konzervátorsko-restaurátorských zásahů, úzce spolupracuje s oddělením X,
- / spolupracuje s odd. vědy a výzkumu při provádění průzkumu ošetřovaných předmětů, ověřování a aplikaci používaných postupů a technik konzervování-restaurování,
- / podílí se na metodické, poradenské a vzdělávací činnosti MCK,
- / zajišťuje a provádí pro potřeby TMB rekonstrukční a renovační práce, spojené s prezenční činností, zejména u technických památek, expozic a výstav.

ODDĚLENÍ H – METODIKA, VÝUKA A SLUŽBY

- / Zajišťuje komunikaci a spolupráci s vlastníky nebo správci předmětů kulturního dědictví v rámci zabezpečení jejich správné ochrany a péče,
- / na základě činnosti odd. vědy a výzkumu a odd. konzervace a restaurování poskytuje poradenství a konzultace v oblasti ochrany předmětů kulturního dědictví; doporučení pro jejich ošetření, uložení či vystavení a manipulaci,
- / systematicky zpracovává výsledky činnosti MCK a informace spojené s oborem konzervování-restaurování,
- / zajišťuje prezentaci výsledků práce MCK formou metodické, publikační a vzdělávací činnosti.

ODDĚLENÍ I – KRIZOVÉ SITUACE A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

- / Poskytuje pomoc a rychlé nasazení pro záchranu předmětů kulturního dědictví v případech stavu ohrožení a mimořádných událostí, jako je požár, povodeň, vandalismus apod., a to formou: konzultací, poradenství a přímé účasti při první pomoci ohrožených předmětů, poskytnutí záchranných depozitářů, poskytnutí a realizace technologie vysušování a sterilizace vodou zasažených předmětů,
- / ve standardním období (tj. mimo krizové a mimořádné události) se podílí na zajištění aktivit MCK v oblasti průzkumu a ochrany předmětů kulturního dědictví aplikací daného přístrojového a technického vybavení tj. např. zajištění dezinfekce nebo sterilizace předmětů napadených biologickými škůdci apod.

Odbor provozu a ekonomiky

- / Zabezpečuje správní, právní, provozně ekonomické, investiční a stavební úkoly muzea, včetně autodopravy. Vedoucím tohoto odboru je současně vedoucím informační soustavy muzea a správcem rozpočtu. Odbor tvoří odborná oddělení:

ODDĚLENÍ J – EKONOMICKÉ

- / Zajišťuje a provádí evidenci majetku muzea mimo sbírkový fond, právní a provozně ekonomické činnosti související s fungováním muzea a činnosti informační soustavy.

ODDĚLENÍ K – INVESTIČNĚ PROVOZNÍ

- / Rekonstrukce a údržba technických památek,
- / investiční výstavba,
- / běžná a stavební údržba objektů ve správě a užívání TMB,
- / autoprovoz,
- / vedení stavebního archivu,
- / požární ochrana a bezpečnost a zdraví při práci,
- / správa a ochrana majetku.

1.6 / PORADNÍ SBORY ŘEDITELE TMB

Vědecká rada Technického muzea v Brně

doc. PhDr. František Čapka, CSc.

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

doc. Ing. Jiří Háze, Ph.D.

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně

PhDr. Miloš Hořejš, Ph.D.

Národní technické muzeum v Praze

Ing. Kateřina Kreislová, Ph.D.

SVÚOM s.r.o. Praha

prof. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Mgr. Petr Nekuza

Technické muzeum v Brně

prof. RNDr. Jiří Příhoda, CSc.

Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Ing. Alena Selucká

Metodické centrum konzervace TMB

doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.

Moravský zemský archiv v Brně

Mgr. Pavla Stöhrová

Technické muzeum v Brně

PhDr. Zdeněk Vácha

Národní památkový ústav, Brno

Mgr. Josef Večeřa / předseda Vědecké rady TMB

Technické muzeum v Brně

Ing. Vlastimil Vykydal

Technické muzeum v Brně

Nákupní komise

Předseda komise / Mgr. Josef Večeřa

Externí členové / Ing. Ivan Krejčí, CSc., Milada Pavlasová, Pavel Řezníček

Interní členové / Ing. Jaroslav Pipota, Mgr. Petr Nekuza, Mgr. Ondřej Merta,

Ing. Martin Kroužil, Michal Pipota, Ing. Iva Lacko

2 TVORBA A PÉČE O SBÍRKOVÝ FOND TMB

2.1 SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

V roce 2022 pokračovala průběžná selekce a tezaurace sbírkového fondu v souladu s Konceptí sbírkotvorné činnosti TMB na léta 2021–2027. Práce byla u všech sledovaných oborů TMB zaměřena na péči o sbírkový fond, bylo především uskutečněno: doplňování evidenčních záznamů, zpracovávání dokumentace ke sbírkovým předmětům, digitalizace sbírkových předmětů, včetně fotodokumentace a doplnění fotografií do evidenčního programu Museion. Dále byl kladen důraz na úklid, evidenci a bezpečnost v depozitářích a skladech. Byla aktualizována Konceptce digitalizace v TMB a navržena nová Směrnice pro provádění digitální dokumentace v TMB, která byla přijata a vydána v dubnu 2022.

Vybrané akvizice sbírkového fondu TMB

TECHNIKA ŽEHLICÍ A PRACÍ

Pračka Tatramat mini, inv. č. 23.10-00197

Žehlička ETA 2246, inv. č. 23.10-00198

Mandl Beluša, inv. č. 23.10-00199

TECHNIKA DOMÁCNOSTI

Trouba elektrická vestavná MORA, inv. č. 23.20-01974

Džbánek kovový modrý s dekorem, cca 3l, inv. č. 23.20-001981

Džbánek kovový hnědý s pokličkou, 23.20-01982

Šlehač ruční Vrtka, inv. č. 23.201994

Sporák MORA 3475, inv. č. 23.20-01997

FOTO-KINO, MIKROSKOPIE

Transmisní elektronový mikroskop LVEM5, inv. č. 20.10-01686

Mikroskop vyrobený firmou Delong Instruments v roce 2002 je poslední, na kterém osobně pracovala významná osobnost elektronové mikroskopie prof. Armin Delong, H.C. Urychlovací napětí mikroskopu je okolo 5 kV s rozlišením 1,2 nm.

MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA

Autobus městský nízkopodlažní SOR NB12, inv. č. 17.06-00026

Výrobce SOR Libchavy, provozovatel společnost ARRIVA.

Zcela nízkopodlažní autobus s vzadu umístěným motorem IVECO a čtyřmi dvoukřídlymi dveřmi byl vyroben v roce 2011. Nejprve

sloužil jako předváděcí vozidlo výrobce pro prezentační jízdy na Slovensku a v Polsku. Vystaven byl také na veletrhu Silesia KOMUNIKACJA 2011. Následně byl zařazen do pravidelného provozu MHD v Šumperku, Bruntále a Třinci.

TEXTIL

Sbírka fotografií, inv. č. 08.00-00074 až 00169 z n. p. Vlněna

Navazuje na loňskou akvizici. Fotografie zachycují jednotlivé provozy na závodech 01 (na ul. Přízova) a 02 (ul. Tkalcovská). Autor fotografií je většinou neznámý.

Model skacího stroje SKP, inv. č. 08.22-00230

Prototyp realizovaly Závody všeobecného strojírenství v Brně.

Model tryskového stavu Jettis, inv. č. 08.23-00586

Stroj využívá nový princip tkaní bez člunku, prototyp vyvíjely Závody všeobecného strojírenství v Brně.

Model velkopříměrového pletacího stroje Metin, inv. č. 08.25-00076

Prototyp byl vyvíjen v Závodech všeobecného strojírenství v Brně.

Dopisy firmy Billbille, Baudré a Co. z let 1910 až 1912, inv. č. 08.60-00456 až 00458

Dopisy představují unikátní korespondenci francouzských módních zpravodajců.

Soubor návrhů žakárových tkanin Carnés des Letrés, rok 1779, inv. č. 08.60-00464

Jedná se o soubor unikátních kolorovaných návrhů.

HUTNICTVÍ – ŽELEZÁŘSTVÍ

Hutnický železný nástroj, inv. č. 03.01-00226

Nález v prostoru výskytu železářských strusek na katastru obce Habrůvka.

Konvolut 4 ks železářských dyzen, inv. č. 03.01-00227

Konvolut 2 ks dyzen s hliněným výmazem, inv. č. 03.01-00228

Konvolut vzorků dýznových vložek, inv. č. 03.01-00229

Předměty inv. č. 03.01-00227 až 03.01-00229 pocházejí z nálezové účinného v roce 1984 u Lažáněk, několik předmětů z nálezového celku již bylo zapsáno.

KANCELÁŘSKÁ A REPROGRAFICKÁ TECHNIKA

Sponkovačka (sešivačka) kancelářská Trioh, inv. č. 21.10-00435

Nelze s jistotou stanovit vynálezce sponkovačky (sešivačky), ale jednoduché pomůcky, které zkvalitnily kancelářskou agendu, byly používány již v druhé polovině 19. století. Georg McGill získal patent v USA v roce 1867. Další zlepšení tohoto výrobku je od firmy E. H. Hotchkiss v Connecticutu v roce 1895. V Evropě patřila k nejznámějším např. německá firma TRIOH, která začala tyto kancelářské pomůcky vyrábět ve 20. letech 20. století.

HRACÍ AUTOMATY

Flašinet žebračků V. Hrubeš, inv. č. 21.20-00244

Praha, kolem roku 1920. Hrací stroje s naladěnými ocelovými jazýčky byly mnohem jednodušší na výrobu i údržbu oproti flašinetům s píšťalami. Záznamovým médiem je dřevěný váleček s výstupky, které při otáčení ruční klikou zdvihnají záklopku k jednotlivým jazýčkům a zvuk tohoto mechanického nástroje je podobný harmonice. Při otáčení klikou se zároveň vačkovým převodem pohání měchy, které tlačí proud vzduchu.

ŠÍCÍ STROJE

Stroj šicí průmyslový – prototyp 1888 Dürkopp Adler / MINERVA Boskovice, inv. č. 21.30-00182

Sloupový šicí stroj s dvounitným vázaným stehem. Má dvoukrokové podávání. Podle podtřídy je šicí stroj jednojehlový nebo dvoujehlový, s automatickými funkcemi jako je odstříhání nití, automatické zapožití, automatické zvedání patky, nebo bez nich. Jednojehlový šicí stroj může být vybaven spodním nebo horním šikmým ořezem okrajů. Šicí stroj je vybaven velkým nebo standardním dvoudílným vertikálním chapačem. Stehová deska má vyměnitelné vložky, které se liší rozměrem vpichového otvoru, volitelné v závislosti na velikosti jehly. Stroj má automatické knotové mazání s průhledem na rameni stroje k mazacímu stroje a chapače, je určen k šití obuvi, galanterie a čalounění. Typickým šitým materiálem je useň (přírodní nebo umělá). Lze ho použít i pro šití obuvnických textilií. Vybavení stroje se řídí podle šitého materiálu, a to lehkého, středně těžkého nebo těžkého. Podtřída s ořezem materiálu je určena především pro ořez podšívky obuvi, pokud má podšívka odpovídající tuhost. Ořez materiálu umožňuje ořezávání podšívky pod svrchní vrstvou usně. Lze ořezávat i všechny šité vrstvy současně. Se šicím strojem lze zpracovávat pouze suchý materiál. Exponát navazuje na předchozí podobnou akvizici z roku 2008, a to na prototyp průmyslového šicího stroje Dürkopp Adler 888.

HODINY

Hodinky náramkové PRIM Orlík, inv. č. 21.60-00571

Historie modelu ORLÍK se začala psát již v roce 1959, kdy Ministerstvo národní obrany ČSR zahájilo projekt, jehož součástí byl i výzkum nové výstroje pro průzkumné jednotky ženijního vojska.

Řešením dílčího úkolu – vodotěsných hodinek, odolných vůči náhlým změnám teploty, nárazům i otřesům – byl pověřen novoměstský hodinářský závod. První prototyp hodinek PRIM ORLÍK byl podroben podnikovým zkouškám již v roce 1963 a vojenské zkoušky proběhly v roce 1964. Ověřovací série v počtu 300 kusů byla armádě předána 25. listopadu 1965. Hodinky se setkaly s velkým úspěchem a jejich design se později stal ikonickým.

LETECTVÍ A KOSMONAUTIKA

Motorový simulátor TL 159MX, inv. č. 18.00-03804

Zařízení primárně určené pro výcvik vojenských pilotů letounů L-39; lze ho využít také pro praktický nácvik určitých úkonů pozemního personálu. Slouží k získání návyků v oblasti motorických funkcí stroje. Doplnjuje sbírku ostatních leteckých simulátorů v majetku TMB a zároveň dokumentuje čs. letecký průmysl.

SLABOPROUDÁ ELEKTROTECHNIKA

Telefonní přístroj Standard Electric – Doms a spol., inv. č. 15.00-01745

Telefonní přístroj s přímou automatickou (pulzní) volbou vyrobený kolem roku 1935 typ 2724 belgické firmy Bell Telephone Company Anvers (Antverpy). Podle původního místa výroby se také nazývá Antverpský vzor. Tyto typy telefonů se však vyráběly nejen v Antverpách, ale i v dalších zemích – Rumunsku, Maďarsku a v malé sérii i u nás (Standard Electric – Doms a spol.). České nápisy na cívkách dokládají tuzemský původ. Pražská společnost Doms & spol. byla založena již v roce 1876, specializovala se na výrobu telegrafů, telefonů a rádií. Prostřednictvím pozdějšího vstupu zahraničního kapitálu vznikla společnost Standard Electric Doms & spol. Praha Vršovice (skupina International Telephone and Telegraph Co.). Díky americkým vlastníkům této skupiny se do produkce společnosti dostaly i výrobky značky Hekaphon (Czeja, Nissl & Co.) nebo Bell Telephone Company Anvers.

Televizní přijímač TESLA 4163AB Asta, inv. č. 15.00-01746

Poslední typ černobílého televizoru vyráběného na území bývalého Československa firmou Tesla Orava / OTF, a. s., v roce 1992. Zajímavá je kombinace černobílé obrazovky a ovládání pomocí 8bitového mikroprocesoru prostřednictvím tlačítek. Televizor

taktéž disponuje napětovou syntézou a 30 předvolbami. Úhlopříčka obrazovky 32 cm, příkon 32 W, napájení ze střídavé sítě 230 V nebo 12 V stejnosměrnými autobateriemi.

Rozhlasový přijímač IRON T201, inv. č. 15.00-01749

Jeden z nejstarších vyráběných typů rozhlasových přijímačů brněnské značky Iron – T201 ze třicátých let 20. století, vyrobený v licenci firmy Zerdík (Rakousko). Po technické stránce se jedná o jednoobvodový přímozesilující přijímač se zpětnou vazbou napájený ze střídavé sítě, osazený třemi elektronkami. Stejnou skříňku přijímače firma Iron využila taktéž u novějšího modelu T302, který je už dvouobvodový a pro svou funkci využívá čtyři elektronky. Firma Iron Radio, Ing. Galoda a spol. Brno-Židenice, byla založena v roce 1924/5, stala se tak jedním z prvních elektrotechnických provozů produkujících rozhlasové přijímače působící na území města Brna. Roku 1942 byla firma vybombardována, avšak podařilo se jí obnovit výrobu. Znárodněna byla až v roce 1949 – Tesla Brno, která převzala výrobu přijímače Iron Kvinta.

Číselnice cílová TESLA Telememory 40, inv. č. 15.00-01750

Přídavné zařízení k telefonním přístrojům, umožňující ukládání telefonních čísel a jejich vyvolání jednotlačítkovou volbou. Zařízení taktéž umožňuje přímé vytáčení čísel na tlačítkové číselnici. Kapacita paměti je až 40 kombinací čísel o délce maximálně 20 znaků.

MILITARIA

Kulomet MG 08/15 (replika), inv. č. 25.20-00156

Německý kulomet MG 08 byl zaveden v roce 1908 a stal se standardním kulometem německé císařské armády v první světové válce. Československá armáda získala po válce z německých zdrojů 950 těžkých kulometů MG 08 a 1 000 odlehčených MG 08/15. Přestože armádě chybělo mnoho kulometů, s dalším využitím německých kulometů ministerstvo obrany nepočítalo. V letech 1934–1935 se přes Zbrojovku Brno a Zbrojovku František Janeček vyvezly do Turecka.

Automobil Tatra 815 přepravní plošina, inv. č. 25.60-00067

Jde o speciální provedení nákladního automobilu Tatra, přepravní plošina 20-VP. Vozidlo je postaveno na podvozku upraveného valníkovo provedení a slouží primárně k přepravě kontejnerů.

Automobil je určen pro přepravu paletového a kusového vojenského materiálu a pro přepravu kontejnerů v rozměrech ISO 1C, ISO 1D a kontejnerových skříní typu KSSK. Tatra 815 v provedení přepravní plošina byla do výzbroje české armády zavedena v roce 1999 a využívána k přepravě materiálu zejména u 14. pluku logistické podpory.

Automobil UAZ – 31514 terénní, inv. č. 25.60-00071

Od roku 1974 byly pro potřeby Československé armády dováženy automobily typu UAZ-469, jednalo se celkem o 2800 kusů. Od roku 1985 se začala vyrábět verze UAZ-469BI s řadou konstrukčních úprav. U výrobce došlo ke změně typového označení na UAZ-31512. V devadesátých letech byla v malém množství dovezena vozidla UAZ-31514 s pevnou střechou, opatřenou bočním prosklením. Přepřacovány byly také zadní (páté) dveře, také interiér vozidla byl jinak uspořádán a určen pro sedm osob.

Laserový simulátor střelby MILES, inv. č. 25.80-00015

Jedná se o vojenský simulátor střelby používaný pro výcvik vojáků. Systém pracuje na principu vysílání a přijímání laserových paprsků a je možné ho umístit jak na pečetní zbraň, tak na zbraň bojových vozidel. Systém MILES (Multiple Integrated Laser Engagement System) byl vyroben ve firmě Lockheed Martin Information System pro výcvik pěchoty armády Spojených států. První verze byla představena v roce 1980, verze MILES 2000 byla představena v roce 1992, na jaře 2002 byl získán pro potřeby Armády České republiky. Principem simulátoru je laserový vysílač umístěný na hlavní skutečné zbraň, který reaguje na stisk spouště a vystřel cvičného náboje. Každý voják má na sobě senzory snímající laserové paprsky. Pokud je voják zasažen laserem, senzory ihned odešlou informaci do dekodéru a ten vyhodnotí, zda byl voják „zabit“ či jen „zraněn“. Dekodér ukládá všechny informace pro pozdější vyhodnocení. Systém MILES lze použít také na RPG-7 a na bojovou techniku, v Armádě ČR byl používán na BVP-1, BVP-2, tancích T-72 a obrněných transportérech BRDM. Soupravu pro použití na technice tvoří vozidlová řídicí jednotka, složená z počítače, světelného indikátoru, baterie, antény a napájecího bloku. Pro „střelbu“ se opět využívá laserový vysílač lafetovaný na kanónu vozidla a řídicí jednotka střelby. Bojová vozidla jsou pak opatřena detekčními pásy s detektory zásahu. Tank T-72 je doplněn o simulátor výstřelu tankového kanónu. Ten vytváří jak kouř, tak i hluk podobný skutečnému výstřelu (s menší intenzitou).

STAVEBNÍ STROJE

Hydraulický otočný nakladač HON-050, inv. č. 60.00 – 00001

Stavební stroj HON se stal prvním československým hydraulickým nakladačem a základem pro fenomén československých otočných nakladačů. Vývoj probíhal v letech 1956 až 1959 ve Výzkumném ústavu stavebních a zemních strojů se sídlem v Brně, výroba v letech 1960 až 1967 ve slovenském závodě PPS Detva. Postupně vznikly i další modelové řady (např. HON 051, HON 053, HON-200), celkem bylo vyrobeno přes 50 000 kusů. Objem základní lžice je 0,5 m³ (proto označení 050) a nakladač poháněl motor Zetor 50 Super. Také bylo možné nakladač opatřit nejrůznějšími nástroji v podobě příslušenství. Bylo možné používat podkopové rameno, drapák, vidle, lžice na řepu či radlice a různé druhy háků.

STEREODIAPOZITIVY

V tomto roce byly odkoupeny čtyři série stereodiapozitivů atraktivních destinací (celkem 236 ks) z pozůstalosti PhDr. Otto Čačky, brněnského stereofotografa, a na objednávku bylo vytvořeno Ing. Markem Audym 21 stereodiapozitivů Šlakhamru v Hamrech n. S. jako doplnění programu o mimobrněnských památkách TMB určeného účastníkům Generální konference ICOM 2022 v Praze. Celkem 6 přírůstkových čísel a 257 stereodiapozitivů, z toho 140 plně zpracovaných ve 2. stupni evidence včetně digitalizace.

HISTORICKÁ VOZIDLA A SPALOVACÍ MOTORY

SILROB (1960), inv. č. 16.22-00088

Silniční robot (sněžná fréza) vyráběný v 60. letech 20. století v Opravnách silničních strojů n. p. v Nové Pace.

Návěs BSS Metaco Policie (1997), inv. č. 16. 25-00109

Speciální nástavba pro převoz koní, v tomto provedení jde o jediný exemplář. Bezúplatný převod od Policie ČR Jihomoravského kraje.

Automobil Škoda Fabia Combi Policie (2003), inv. č. 16.22-00090

Vůz ještě ve starším bílozeleném provedení. Bezúplatný převod od Policie ČR Jihomoravského kraje.

Automobil Škoda Octavia Policie (2009), inv. č. 16.22-00091

Jeden z prvních vozů PČR Jihomoravského kraje v novém barevném provedení. Bezúplatný převod od Policie ČR Jihomoravského kraje.

SLÉVÁRENSTVÍ

T. G. Masaryk, busta v životní velikosti, bronz, inv. č. 04.32-413

Bronzová busta byla vyrobena dle originálu zapůjčeného od soukromého sběratele pro výstavu Zlaté řemeslo. Z originálu byl sejmut silikonový otisk, který posloužil k výrobě voskových modelů. Metodou přesného lití (samonosná skořepinová forma) byly odlity jednotlivé části, které byly svařením spojeny v jeden celek. Kompletní povrch plastiky byl cizelován a zakonzervován přípravkem Revax. Plastika je vysoká 62 cm, váží 50 kg a celá byla odlita v Kovolitecké experimentální dílně TMB za čtyři měsíce. V současné době je busta prezentována v expozici TMB.

M. I. Kutuzov, zmenšená busta, bronz, inv. č. 04.32-414

Michail Illarionovič kníže Goleniščev-Kutuzov-Smolenskij (1745–1813) byl ruský vojevůdce z období napoleonských válek, účastník bitvy u Slavkova v roce 1805. Bronzová busta byla odlita v TMB, rozměry 110 × 70 × 140 mm, hmotnost 1058 g.

František Josef I., zmenšená busta, mosaz, inv. č. 04.32-415

František Josef I. (1830–1916) byl rakouský císař, český a uherský král z dynastie habsbursko-lotrinské, nastoupil na trůn za revoluce 1848 a zemřel v předvečer revoluce další (1916). Bronzová busta byla odlita v TMB, rozměry 43 × 25 × 63 mm, hmotnost 112 g.

Napoleon Bonaparte s orlicí, zmenšená busta, bronz, inv. č. 04.32-412

Napoleon Bonaparte (1769–1821) byl francouzský státník, císař a vítězný vojevůdce v bitvě u Slavkova. Bronzová busta, v dolní části s orlicí, je odlitek vyrobený v TMB, rozměry 85 × 55 × 153 mm, hmotnost 1434 g.

POŽÁRNÍ A ZABEZPEČOVACÍ TECHNIKA

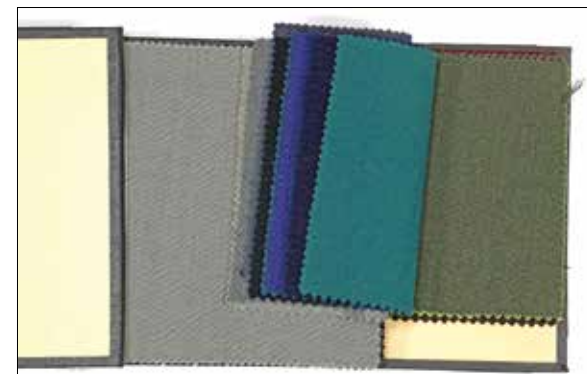
Hasicí přístroj APOLDA, inv. č. 24.13-002

Hasicí přístroj práškový APOLDA (typ P60HK) je mobilní zařízení vyrobené v Německé demokratické republice v roce 1990, tj. v roce sjednocení Německa. Hasicí zařízení se používalo převážně ve firmách a výrobních podnicích. Objem nádrže pro hasicí médium je 60 l, rozměry 45 × 56 × 114 cm, hmotnost 110 kg.

AKVIZICE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ DLE OBORŮ V ROCE 2022

D – dar, K – koupě, L – nákup per rollam, N – náhodný nález, nejen vlastní, P – bezúplatný převod od státní organizace, nadace apod. (sem patří i to, co stát nabyl jako odúmrtí), R – replika (záměrně vytvořený sb. předmět – replika, maketa, kopie, model), V – výzkum (vlastní záměrný sběr), Z – záznam (foto, film, video, audiozáznam, text, mapa)

Jméno kurátora	Název	D	K	L	N	P	R	V	Z	Cena	Měna	Celkem
	Operativní evidence				2	3						5
Petra Mertová	Řemesla – zámečnick							1				1
Marie Gilbertová	Řemesla – řezník				1							1
Marie Gilbertová	Řemesla – bednář	3										3
Marie Gilbertová	Řemesla – holič				1							1
Petra Mertová	Řemesla – nožíř, mečíř								9			9
Marie Gilbertová	Řemesla – umělecká řemesla				4							4
Marie Gilbertová	Řemesla – cukrář				3							3
Marie Gilbertová	Řemesla – zlatník				1		4					5
Ondřej Merta	Hutnictví – železářství							3				3
Martin Kroužil	Slévárnictví – neželezné kovy umělecké						8					8
Roman Řezníček	Obrábění – obráb. stroje obecně					1						1
Roman Řezníček	Obrábění – frézky					1						1
Roman Řezníček	Obrábění – vrtačky				1							1
Roman Řezníček	Obrábění – měřidla				1							1
Petr Nekuža	Sportovní technika a technologie – cyklistika	1				1						2
Petr Nekuža	Sportovní technika a technologie – vodní sporty					1						1
Petr Nekuža	Sportovní technika a technologie – silové sporty	3										3
Petr Nekuža	Sportovní technika a technologie – pálkovací sporty					1						1
Petr Nekuža	Sportovní technika a technologie – rekreační a speciální sporty				1							1
Petra Mertová	Textil – obecně				96							96
Petra Mertová	Textil – suroviny a výrobky				1	10						11
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení přípravných přádelen				1							1
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení přádelen		1							4 500	CZK	1
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení tkalcoven				1							1
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení pletáren		1							4 500	CZK	1
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení netkaných textilů	2			2			1				5
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení krajek, tylů				2							2
Petra Mertová	Textil – stroje a zařízení tkalcoven		1							4 500	CZK	1

Jméno kurátora	Název	D	K	L	N	P	R	V	Z	Cena	Měna	Celkem
Petra Mertová	Textil – literatura a diapositivy				17	14		29				60
Petra Mertová	Textil – výkresy a dokumentace							1				1
Radek Slabotínský	Geodézie – Geodetické přístroje				4							4
Marie Gilbertová	Stavby vodní – vodní hospodářství	1										1
Vladimír Persaň	Silnoproudá elektrotechnika – stroje, zařízení		1							1 000	CZK	1
Vladimír Persaň	Slaboproudá elektrotechnika – stroje a zařízení		9							11 600	CZK	9
Vladimír Persaň	Slaboproudá technika – stroje a zařízení	1			12	1						14
Zouharová Dyková	Spal. mot. – záž. 2D – součástky					1						1
Zouharová Dyková	Vozidla s pohonem jiným než spalovacím		2			1						3
Zouharová Dyková	Spalovací motory – zážehové 4D. – pohonné jednotky		1							200 000	CZK	1
Zouharová Dyková	Spalovací motory – zážehové 4D. – pohonné jednotky					3						3
Zouharová Dyková	Motoristické předměty		1							20 000	CZK	1
Zouharová Dyková	Motoristické předměty					1						1
Tomáš Kocman	MHD – autobusy a vlečné vozy		1							12 100	CZK	1
Tomáš Příbyl	Letectví a kosmonautika					1						1
Jaroslav Pipota	Měřicí a regulační technika – přístroje				9	57						66
Jaroslav Pipota	Matematické stroje		5 + 3 př. č.							291 800	CZK	5
Jaroslav Pipota	Matematické stroje	9			4	1						14
Jaroslav Pipota	Herní automaty	4										4
Jaroslav Pipota	Matematické stroje – doprovodná dokumentace	1										1
Nada Urbánková	Stereodiapositivy		236							43 400	CZK	236
Nada Urbánková	Stereodiapositivy							21				21
Lubomír Anděl	Foto-kino, mikroskopie		1							400	CZK	1
Lubomír Anděl	Foto-kino, mikroskopie	1			10	1						12
Nada Urbánková	Stereovize	258										258
Nada Urbánková	Fotografický materiál				313							313
Petr Nekuža	Přesná mechanika – kancelářská technika				1							1
Petr Nekuža	Přesná mechanika – hrací automaty		1							69 000	CZK	1
Petr Nekuža	Přesná mechanika – šicí stroje	2										2
Petr Nekuža	Přesná mechanika – gramofony, fonografy		1							10 000	CZK	1
Petr Nekuža	Přesná mechanika – gramofony, fonografy				1							1
Petr Nekuža	Přesná mechanika – hodiny				3							3
Radek Slabotínský	Zdravotnická technika				22	24						46

Jméno kurátora	Název	D	K	L	N	P	R	V	Z	Cena	Měna	Celkem
Hana Bartošová	Technika domácnosti – prací a žehlicí	1			2							3
Hana Bartošová	Technika domácnosti – kuchyň vybavení				43							43
Hana Bartošová	Technika domácnosti – výkresy, dokumentace				5							5
Martin Kroužil	Hasičská technika (ruční stříkačka, hasicí přístroje atd.)				1							1
Roman Řezníček	Militaria – obecně					1						1
Roman Řezníček	Stroje, zařízení a systémy		1							8 000	CZK	1
Roman Řezníček	Vojenské zbraně a příslušenství		1							30 000	CZK	1
Roman Řezníček	Vojenské zbraně a příslušenství					20						20
Roman Řezníček	Příslušenství a doplňky ke zbraním					3						3
Roman Řezníček	Uniformy a výstroj		6							15 500	CZK	6
Roman Řezníček	Uniformy a výstroj					15						15
Roman Řezníček	Vojenský materiál					10						10
Roman Řezníček	Nákladní a osobní automobily					1					CZK	1
Roman Řezníček	Nákladní a osobní automobily					5						5
Roman Řezníček	Pásová technika		1							570 000	CZK	1
Roman Řezníček	Trenažéry, výukový materiál					8						8
Josef Trčka	Chemie – přístroje a zařízení		1							400	CZK	1
Josef Trčka	Chemie – přístroje a zařízení	1										1
Zbyněk Rederer	Didaktické pomůcky		2							1 000	CZK	2
Zbyněk Rederer	Technické hračky		1							750	CZK	1
Eliška Hluší	Elektronické pomůcky	1										1
Eliška Hluší	Aritmetika	1										1
Eliška Hluší	Umění	3										3
Eliška Hluší	Zeměpis	2										2
Hana Bartošová	Celnictví – oděvy			5						6 500	CZK	5
Hana Bartošová	Celnictví – služební pomůcky			2						2 500	CZK	2
Hana Bartošová	Celnictví – služební pomůcky		1							1	EUR	1
Hana Bartošová	Celnictví – tiskoviny			23						5 800	CZK	23
Pavel Holman	Potápěčská technika					10						10
Pavel Holman	Varia				82							82
Pavel Holman	Stavební stroje			1						60 000	CZK	1
Souhrny		295	276 + 3 př. č.	31	647	196	12	35	30	1 373 250*		1 522** + 3 př. č.

*) – vysčítány jsou jen položky s měnou CZK; 1 EUR se pro další součet rovná 24,65 CZK

***) – počet inv. č.

INFORMACE O ČINNOSTI NÁKUPNÍ KOMISE

V měsíci březnu a říjnu 2022 se uskutečnila jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost. Nákup předmětů byl schválen celkem za 1.298.474,65 Kč (1.135.250 Kč + 163.224,65 Kč). Panem ředitelem TMB byl schvalován průběžně během celého roku nákup sbírkových předmětů per rollam za celkem 74.800 Kč (2434 předmětů).

TMB získalo v roce 2022 celkem nákupem (NK + per rollam) sbírkové předměty za **1.373.274,65 Kč** (k částce 1.373.250 Kč připočítáno ještě 1 EURO v hodnotě 24,65 Kč za nákup sbírkového předmětu – trezor).

2.2 EVIDENCE A ULOŽENÍ SBÍRKOVÉHO FONDU

Sbírka Technického muzea v Brně je evidována v Centrální evidenci sbírek MK ČR pod číslem TMB/002 – 002 05 – 06 /131002. Celkem obsahuje k 31. 12. 2022 sbírkový fond muzea **63 934** evidenčních čísel, z toho inventárních čísel **63 879** a **55** dosud nerozepsaných přírůstkových čísel, která budou zpracována postupně. Počet aktivních katalogizovaných inventárních čísel k 31. 12. 2022 je **63 879**.

31 996 inventárních čísel je digitalizovaných v podobě obrazového záznamu. Jedná se o základní stupeň digitalizace – digitální fotografie pro identifikaci a základní prezentaci sbírkových předmětů.

Evidence sbírek je prováděna v programu MUSEION. Zápisy nových předmětů a změn do CES MK ČR jsou prováděny pravidelně a s využitím programu MUSEION.

K databázi MUSEION je připojeno k 31. 12. 2022 celkem **32 133** snímků včetně **137** k předmětům v operativní evidenci.

Dále probíhá doplňování obrazové dokumentace ke sbírkovým předmětům dle Konceptce digitalizace v TMB a nové Směrnice pro provádění digitální dokumentace v TMB, jejíž přílohou je i Roční plán digitalizace. Ten byl v roce 2022 splněn, bylo digitalizováno 3451 předmětů z původního plánu 2921 předmětů. U nových přírůstků jsou připojovány digitální kopie nabývacích dokladů.

Ke konci roku 2022 bylo na novém publikačním portálu MUSEION na adrese <https://web.tmb.museion.cz/> publikováno 3611 sbírkových předmětů. Většinou se jedná o nově zpracovávané historické

negativy. Publikace dalších sbírkových předmětů se po odladění nového portálu podle požadavků uživatelů postupně rozjíždí. Na portálu jsou vytvářeny kolekce předmětů podle potřeb výstav a projektů nebo specializované odborné databáze. Inventarizace sbírek v desetiletém cyklu probíhá podle plánu. V roce 2022 bylo inventarizováno **7474** sbírkových předmětů. Tím byl ukončen desetiletý cyklus inventarizace sbírkového fondu a provedena inventarizace kompletní sbírky. Ztráty předmětů nebyly zjištěny, pouze přetrvává zhoršování stavu některých sbírkových předmětů z důvodu nevhodných podmínek ve skladovacích prostorech. Několik nenalezených předmětů bude v průběhu roku 2023 dohledáno. Předměty, které nebyly v inventuře 2021 nalezeny, byly v průběhu roku 2022 dohledány a byla aktualizována jejich lokace a stav.

Kvalita uložení sbírkových předmětů se prakticky nezlepšila, přetrvává nouzový režim uložení sbírkových předmětů.

V nově zbudovaném depozitáři byla upravena klimatizace a proběhl zkušební provoz, jenž ukázal vysoké energetické nároky budovy. V současné době se pracuje na navržení režimu úsporného provozu. Nicméně již bude možné zahájit stěhování některých sbírkových předmětů z nevyhovujících prostor do tohoto objektu.

2.3 ZÁPŮJČKY A VÝPŮJČKY

SMLOUVA O VÝPŮJČCE

(TMB půjčuje bezplatně jiné organizaci)

V roce 2022 bylo celkem uzavřeno **16 smluv** na celkem **97 zapůjčených sbírkových předmětů**.

Výše uvedené předměty byly zapůjčeny na výstavy, z toho:

1/ muzea si zapůjčila 74 sbírkových předmětů:

- / Jihomoravské muzeum ve Znojmě (14 předmětů),
- / Masarykovo muzeum v Hodoníně (2 předměty),
- / Muzeum Vysočiny Pelhřimov (28 předmětů),
- / Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě (1 předmět),
- / Muzeum regionu Boskovicka (1 předmět),
- / Muzeum Beskyd Frýdek Místek (10 předmětů),
- / Regionální muzeum Skuteč (18 předmětů).

2/ jiným subjektům bylo zapůjčeno 23 sbírkových předmětů:

- / NPÚ (8 předmětů),
- / TRIUM (1 předmět),
- / Ing. Miloš Pokorný (1 předmět),
- / Město Hrotovice (1 předmět),
- / Ing. Jan Doubek (4 předměty),
- / DRAH-servis (5 předmětů),
- / Dopravní společnost Zlín-Otrokovice (2 předměty),
- / DPMB (1 předmět).

NÁJEMNÍ SMLOUVA

(placená zápůjčka TMB)

V roce 2022 celkem uzavřeno **8 smluv** na pronájem; celkem 29 sbírkových předmětů. **TMB jako pronajímatel** 29 sbírkových předmětů jinému subjektu dostalo zaplacen **celkem 390.258 Kč**.

VÝPŮJČNÍ SMLOUVA

(zapůjčeno bezplatně od jiné organizace do TMB)

V roce 2022 bylo celkem uzavřeno **32 smluv na celkem 1660 zapůjčených předmětů**.

z výše uvedeného:

1/ zapůjčeno do stálé expozice: 17 předmětů;

2/ na pořádané výstavy v TMB:

- / Doba (před)corvidová (76 předmětů); Všechno jde, i když trochu jinak (39 předmětů)
- / Zlaté řemeslo (678 předmětů)
- / Fenomén autoklubů v Českých zemích (144 předmětů);

3/ ostatní (restaurování, prezentace, studium):

- / 706 předmětů.

Výše uvedené předměty byly zapůjčeny z níže uvedených institucí:

1/ z muzeí (396 předmětů):

- / Jihomoravské muzeum ve Znojmě (2 předměty),
- / MZM (116 předmětů),
- / Slezské zemské muzeum (2 předměty),
- / Moravská galerie v Brně (111 předmětů),
- / Muzeum Českého ráje v Turnově (7 předmětů),
- / NTM (9 předmětů),
- / Uměleckoprůmyslové museum v Praze (148 předmětů),
- / Regionální muzeum v Kopřivnici (1 předmět).

2/ od jiných subjektů (269 předmětů):

- / ČR – Ministerstvo obrany (4 předměty),
- / Národní lékařská knihovna (74 předmětů),
- / SPRP (39 nesbírkových předmětů),
- / Státní hrad Bečov (1 předmět),
- / NPÚ (39 předmětů),
- / SUŠ a VOŠ Turnov (111 předmětů),
- / Archeologický ústav AVČR Brno (1 předmět).

3/ od soukromých osob si TMB zapůjčilo **995 předmětů**.

Smlouva o fyzickém předání věci:

V roce 2022 byly celkem uzavřeny **3 smlouvy** na celkem **2 předměty + 192 zlomků na restaurování, opravu a renovaci**.

3 OCHRANA PŘEDMĚTŮ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A DALŠÍ PRÁCE

3.1 KONZEROVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ TMB (VČ. ÚDRŽBY VOZŮ, PŘÍPRAVY EXPONÁTŮ APOD.)

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Dřevěný škopek	02.03-00101	16/2022	L-2022/008
Letoun L410 Turbolet	18.00-03796	46/2022	L-2022/020
Slunce, horské	22.00-00521	20/2022	L-2022/011
Bronzové busty Marx, Zápotocký, Gottwald	04.61-00274 až 04.61-00276	94/2022	L-2022/001
Vrtačka	04.11-00053	94/2021	L-2022/001
Stojan	04.12-00240	94/2021	L-2022/001
Kruhy	07.19-00001	94/2021	L-2022/001
Rám	07.14-00002	94/2021	L-2022/001
Nože bruslí	07.22-00003	94/2021	L-2022/001
Gramofon	21.50-00058	94/2021	L-2022/001
Rámeček	20.10-01672	94/2021	L-2022/001
Litínový štítek Turčianske strojárne	04.32-00409	94/2021	L-2022/001
Logo	04.12-00239	94/2021	L-2022/001
Tovární litinové štítky	04.12-00241 až 04.32-00408	94/2021	L-2022/001
Plaketa	04.32-00405	94/2021	L-2022/001
Firemní logo	04.22-00009 až 04.32-00406	94/2021	L-2022/001
Elektroměr	14.10-00381	94/2021	L-2022/001
Smaltované cedule	23.20-01961 až 23.20-01973	94/2021	L-2022/001
Lyžařské hole	07.21-00006	94/2021	L-2022/001
Lyže	07.21-00008 až 07.21-00012	94/2021	L-2022/001
Šicí stroj	21.30-00179	94/2021	L-2022/001
Sada poutačů	14.10-00382	94/2021	L-2022/001
Bojovné kladivo	02.16-00269	12/2022	L-2022/006
Předměty z damascenské ocele	02.16-00233 až 02.16-00268	12/2022	L-2022/006
Hlaveň	02.16-00229	12/2022	L-2022/006
Hřeb	02.16-00214	12/2022	L-2022/006
Lžice na boty	05.00-00796	12/2022	L-2022/006

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Náramky	02.16-00238 až 02.16-00275	12/2022	L-2022/006
Nože	02.16-00192 až 02.16-00267	12/2022	L-2022/006
Plastiky	02.16-00246 až 02.16-00120	12/2022	L-2022/006
Sekery	02.16-00121 až 02.16-00193	12/2022	L-2022/006
Vzorek damasku	02.16-00272 až 02.16-00274	12/2022	L-2022/006
Píčka	02.17-00009	2/2022	L-2022/007
Narážka	02.03-00093	16/2022	L-2022/008
Rozporka	02.03-00094	16/2022	L-2022/008
Škrabky	02.03-00096 až 02.03-00097	16/2022	L-2022/008
Narážka	02.03-00098	16/2022	L-2022/008
Naběračka	02.03-00099	16/2022	L-2022/008
Cedník	02.03-00100	16/2022	L-2022/008
Váha	02.03-00103	16/2022	L-2022/008
Kulma	02.12-00139	16/2022	L-2022/008
Dóza	02.18-00118	16/2022	L-2022/008
Dóza	02.18-00120	16/2022	L-2022/008
Mlýnek	02.18-00119	16/2022	L-2022/008
Varič	23.20-01975	3/2022	L-2022/009
Džbánky	23.20-01981 až 23.20-01982	3/2022	L-2022/009
Hodiny	21.60-00569	3/2022	L-2022/009
Forma	08.24-00072	3/2022	L-2022/009
Gramorádio	15.00-01740	3/2022	L-2022/009

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Vrtačka	06.13-00049	20/2022	L-2022/016
Polarograph	21.50-00059	20/2022	L-2022/016
Hodinky	21.60-00570 až 21.60-00571	20/2022	L-2022/016
Zapalovač	21.60-00572	20/2022	L-2022/016
Kolovrátek	22.00-00523	20/2022	L-2022/016
Vrtačka	22.00-00524	20/2022	L-2022/016
Píčka	22.00-00528	20/2022	L-2022/016
Vzorky damasku	02.16-00282 až 02.16-00286	36/2022	L-2022/017
Nůž	02.16-00287	36/2022	L-2022/017
Plotr	19.30-00880	36/2022	L-2022/017
Fotoaparát	20.10-01681	36/2022	L-2022/017
Zvětšovací přístroj	20.10-01682	36/2022	L-2022/017
Fotoaparát	20.10-01685	36/2022	L-2022/017
Horské slunce	23.20-01992	36/2022	L-2022/017
Strojek	23.20-01993	36/2022	L-2022/017
Šlehač	23.20-01994	36/2022	L-2022/017
Bubínek	29.10-00273	36/2022	L-2022/017
Lupy	03.01-00223 až 03.01-00225	80/2021	L-2022/019
Flašinet	21.20-00036	53/2022	L-2022/024
Reklamní vlajčka	08.00-00071	96/2021	A-2022/001
Vzorník Iněných pláten	08.60-00408	96/2021	A-2022/002
Textilní vzorník	08.60-00402	9/2022	A-2022/003
Textilní vzorník	08.60-00407	9/2022	A-2022/004
Textilní vzorník	08.60-00399	9/2022	A-2022/005
Textilní vzorník	08.60-00403	9/2022	A-2022/006
Textilní vzorník	08.60-00400	9/2022	A-2022/007
Textilní vzorník	08.60-00416	10/2022	A-2022/008

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Textilní vzorník	08.60-00409	10/2022	A-2022/009
Textilní vzorník	08.60-00410	10/2022	A-2022/010
Textilní vzorník	08.60-00411	10/2022	A-2022/011
Barevnice	08.60-00423	10/2022	A-2022/012
Textilní vzorník	08.60-00417	68/2022	A-2022/013
Textilní vzorník	08.60-00401	68/2022	A-2022/014
Textilní vzorník	08.60-00415	68/2022	A-2022/015
Kalhoty – stejnokroj	25.40-00106	41/2022	A-2022/016
Čepice – stejnokroj	25.40-00107	41/2022	A-2022/017
Boty – stejnokroj	25.40-00108	41/2022	A-2022/018
Blůza – stejnokroj	25.40-00105	40/2022	A-2022/019
Sedačky automobilu Z5 Expres	16.12-00016	87/2022	A-2022/020
Historické vozy	16.12-00001 až 16.12-00003 16.12-00007 16.12-00009	1/2022	L-2022/025
Fotoaparáty	20.10-01676 20.10-01677 20.10-01679 20.10-01684	36/2022	L-2022/013
Prohlížečka	20.10-01677	36/2022	L-2022/013
Kamera	20.10-01678	36/2022	L-2022/013
Stativ	20.10-01683	36/2022	L-2022/013
Svítilna	23.20-01995	36/2022	L-2022/013
Termoska	23.20-01996	36/2022	L-2022/013
Vysavač	23.20-01991	36/2022	L-2022/013
Osciloskop	19.10-01479	36/2022	L-2022/013
Model	08.25-00076	36/2022	L-2022/013
Stroj	08.25-00077	36/2022	L-2022/013
Model	08.25-00230	36/2022	L-2022/013
Model	08.25-00586	36/2022	L-2022/013

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Telefonní přístroj	15.00-01745	20/2022	L-2022/011
Čtečka	19.30-00873	20/2022	L-2022/011
Počítač	19.30-00875	20/2022	L-2022/011
Kamera filmová	20.10-01675	20/2022	L-2022/011
Tonometr	22.00-00511	20/2022	L-2022/011
Měřič	22.00-00512	20/2022	L-2022/011
Miska	22.00-00514	20/2022	L-2022/011
Mísy	22.00-00516 22.00-00517	20/2022	L-2022/011
Přístroj masážní	22.00-00526	20/2022	L-2022/011
PDA	19.30-00877	20/2022	L-2022/011
Herní konzole	19.30-00879	20/2022	L-2022/011
Herní konzole	19.30-00874	20/2022	L-2022/011
Telefonní přístroj	15.00-01748	20/2022	L-2022/011
Telefonní přístroj	15.00-01747	20/2022	L-2022/011
Sponkovačka	21.10-00435	20/2022	L-2022/011
Počítač	19.30-00878	20/2022	L-2022/011
Přístroj	22.00-00513	20/2022	L-2022/011
Endokaustik	22.00-00522	20/2022	L-2022/011
Brašna	22.00-00520	20/2022	L-2022/011
Buzola	10.00-00465	20/2022	L-2022/011
Batoh	07.40-00001	20/2022	L-2022/011
Televizní přijímač	15.00-01746	20/2022	L-2022/011
Rozhlasový přijímač	15.00-01749	20/2022	L-2022/011
Trouba	23.20-01974	20/2022	L-2022/011
Slunce	22.00-00521	20/2022	L-2022/011
Boty	02.04-00140	16/2022	L-2022/008
Strojek	23.20-01978	3/2022	L-2022/005
Telefonní přístroj	15.00-01739	3/2022	L-2022/005

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Magnetofon	15.00-01742	3/2022	L-2022/005
Identifikátor volajícího	15.00-01743	3/2022	L-2022/005
Mixér	23.20-01977	3/2022	L-2022/005
Strojek	23.20-01979	3/2022	L-2022/005
Souprava	23.20-01990	3/2022	L-2022/005
Elektronické přístroje	21.60-00564 až 21.60-00568	3/2022	L-2022/005
Strojek	23.20-01980	3/2022	L-2022/005
Kořenka	23.20-01983	3/2022	L-2022/005
Rozprašovač	23.20-01984	3/2022	L-2022/005
Šňůra	23.20-01985	3/2022	L-2022/005
Strojek	23.20-01986	3/2022	L-2022/005
Plechovka od potravin	23.20-01987 23.20-01988	3/2022	L-2022/005
Lahev	23.20-01989	3/2022	L-2022/005
Nůžky	02.16-00279	3/2022	L-2022/005
Hvězda	02.16-00280	3/2022	L-2022/005
Čepel	02.16-00281	3/2022	L-2022/005
Výrobník	23.20-01976	3/2022	L-2022/005
Gramofony	15.00-01733 až 15.00-01735	3/2022	L-2022/005
Gramorádio	15.00-01741	3/2022	L-2022/005
Návrhy	50.00-00635	94/2021	L-2022/004
Diapozitivy	50.00-00636	94/2021	L-2022/004
Pás	50.00-00637	94/2021	L-2022/004
Album	50.00-00634	94/2021	L-2022/004
Pomůcka	02.17-00007	2/2022	L-2022/003
Fílč	02.17-00008	2/2022	L-2022/003
Úchyty	02.17-00010	2/2022	L-2022/003
Hořáky	02.17-00013	2/2022	L-2022/003

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Přípravek na měření průměru prstenů	02.17-00016 02.17-00017	2/2022	L-2022/003
Nůžky	02.17-00018 02.17-00019	2/2022	L-2022/003
Svěrák	02.17-00020	2/2022	L-2022/003
Pilka	02.17-00021	2/2022	L-2022/003
Pilníky	02.17-00022 až 02.17-00029	2/2022	L-2022/003
Hladítko	02.17-00030	2/2022	L-2022/003
Kovadlinky	02.17-00031 02.17-00032	2/2022	L-2022/003
Kladívka	02.17-00033 02.17-00034	2/2022	L-2022/003
Pinzety	02.17-00035 až 02.17-00038	2/2022	L-2022/003
Měřítko	02.17-00039	2/2022	L-2022/003
Kleště	02.17-00040	2/2022	L-2022/003
Železo	02.17-00001	2/2022	L-2022/003
Průvlačka	02.17-00004	2/2022	L-2022/003
Dóza	02.17-00011	2/2022	L-2022/003
Vrtačka	02.17-00012	2/2022	L-2022/003
Vřeteno	02.17-00015	2/2022	L-2022/003
Rydla	02.17-00041	2/2022	L-2022/003
Smirkovačka	02.17-00042	2/2022	L-2022/003
Podložky	02.17-00043	2/2022	L-2022/003
F. Pišek, busta, bronz	04.32-228	70/2022	K-2022/001
Zvon, bronz	04.32-030	71/2022	K-2022/002
František I., busta, litina	04.12-015	72/2022	K-2022/003
Hrací skříňka	21.20-00215		D-2022/003
Šicí stroj	21.3-4		probíhá
Puška Mannlicher vz. 95	21.40-431		D-2022/005
Z-9	16.12-00009	7/2022	D-2/007

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád. č.	Č. konzerv. karty
Tatra 57	16.22-00078	7/2022	D 2022/008
Z4 – I	16.12-00011	7/2022	D 2022/009
Škoda 1200	16.22-00068	7/2022	D 2022/010
Škoda Spartak	16.22-00031	7/2022	D 2022/011
Škoda 120L	16.22-00080	7/2022	D 2022/012
MTX Roadster	16.22-00026	7/2022	D 2022/013
Š Favorit 136L	16.22-00021	7/2022	D 2022/014
Š 120S Rally	16.22-00053	7/2022	D 2022/015
Avia A 11 Trend	16.22-00074	7/2022	D 2022/016
Wikov 35	OE-02830	7/2022	D 2022/017
Wikov 35 z r. 1935	16.22-00079		D 2022/038
T815 – plošina	25.60-00067	60/2022	D 2022/018
Avia A31–SAFL-II	25.60-00031	40/2022	D 2022/019
Avia A31-SAL-II	25.60-00032	40/2022	D 2022/020
PV-3S M2 štábní	25.60-00068	59/2022	D 2022/022
Motor T148	25.80-00004	13/2022	D 2022/023
PV-3S POP	25.60-00019	24/2022	D 2022/024
PV-3S ŠA	25.60-00010	23/2022	D 2022/025
PV-3S HR	25.60-00020	21/2022	D 2022/026
UAZ 452	25.60-00028	25/2022	D 2022/030
Polní pekárna KPN	25.50-00002	43/2022	D 2022/032

Celkově bylo konzervováno-restaurováno 529 sbírkových předmětů TMB. Z toho 426 kusů bylo konzervováno (tj. zajištěna byla jejich stabilizace a zvýšená ochrana proti degradaci), 103 předmětů bylo podrobeno rozsáhlejšímu restaurování (obnovení funkčnosti, doplnění chybějících dílů, retuše apod.). Restaurátorské práce probíhaly na konzervátorsko-restaurátorských pracovištích muzea (79 sb. předmětů), ale i za pomoci externích dodavatelů – 24 sb. předmětů. V rámci poskytované pomoci jiným muzeím a dalším žadatelům bylo konzervováno-restaurováno 58 sbírkových předmětů.

3.2 RESTAUROVÁNÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ (NÁROČNÝ ZÁSAH)

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád.č.	Č. konzerv. karty
Textilní vzorník	08.60-00430 08.60-00438 08.60-00435	42/2022	L-2022-018
Textilní vzorník	08.60-00359 08.60-00427 08.60-00299 08.60-00442	10/2022	L-2022/012
Textilní vzorník	08.60-00245 08.60-00267 08.60-00278 08.60-00287 08.60-00338 08.60-00378 08.60-00379	33/2022	L-2022/014
Textilní vzorník	08.60-00358 08.60-00385	39/2022	L-2022/015
Textilní vzorník	08.60-00308	42/2022	L-2022/020
Textilní vzorník	08.60-00361 08.60-00397 08.60-00426 08.60-00428 08.60-00429 08.60-00431 až 08.06-00437 08.06-00398 08.06-00440 08.60-00441	42/2022	L-2022/018
Kniha střihů Rychta	08.60-00398	42/2022	L-2022/018
Tyflopedické modely hmyzu	30.22-00024 až 30.22-00026	45/2022	L-2022/026
Tyflopedické plány města Brna	30.39-00584 30.39-00585	45/2022	L-2022/026
Řidičský trenažér	16.25-00020	4/2022	L-2022/021
Vlečka	16.17-00034	84/2021	D-2022/004
GAZ 69	25.60-00007	68/2021	nedokončeno
Škoda Felicia kabriolet	16.22-00061	62/2021	nedokončeno
Vlečka za traktor	16.17-00034	84/2021	nedokončeno
Praga RN žebřík	24.14-00001	85/2020	nedokončeno
PV3S PLDVK (Ještěrka)	25.63-00001	14/2022	nedokončeno

Název předmětu	Inv. č. (př. č.)	Žád.č.	Č. konzerv. karty
Z5 EXPRES	16.12-00016	81/2021	nedokončeno
Střední tank T-34	25.61-00001		nedokončeno
Škoda 130LR (Rally)	16.22-00087		nedokončeno
Tatra T148 AD20	25.60-00029	61/2022	22/031
OT 64 SKOT	25.62-00001	62/2022	22/021
Z9	16.12-00009	6/2022	22/027
UAZ 452 sanita	25.60-00002	65/2022	22/028
PV 3S POKA	25.60-00016	64/2022	22/029
Praga RND	17.06-00004	32/2022	D-2022/036
Škoda 706 RO	17.06-00001	32/2022	D-2022/036
Karosa B931	17.06-00022	31/2022	D-2022/035
Ikarus 280.08	17.06-00012	30/2022	D-2022/034
Jelcz	17.06-00018		D-2022/033
Karosa B40	17.06-00007	32/2022	D-2022/036
Iveco Irisbus PS09D1 City bus	17.06-00023	31/2022	D-2022/035
Liaz 110	16.42-00005		D-2022/037
Wikov 35	OE 02830		nedokončeno

Náročné restaurátorské zásahy byly spojeny s historickými vozy. Ojedinelým dochovaným vozem je hasičských žebřík Praga RN z roku 1942, u kterého nadále probíhají detailní restaurátorské zásahy. Použité materiály, nástroje a metody vyžadují průběžné testování vědeckými konzervátorskými postupy (odstraňování poškozených povrchových vrstev, aplikace stabilizačních nátěrů apod.). V této souvislosti bylo zahájeno též testování laserové technologie pro čištění různých povrchů vozů (včetně těžko přístupných součástek), která bude dále předmětem výzkumu v roce 2023. Obrněný transportér OT 64 SKOT patří mezi jedno z mála provozuschopných vojenských vozidel v muzejních sbírkách (má unikátní technické řešení podvozku pro lepší prostupnost terénu) – součástí zásahu byla výměna posilovače řízení dobovou součástkou.

Vzorníky textilních látek jsou významným historickým materiálem dokumentujícím výrobu v brněnských textilních továrnách a jsou cenným zdrojem informací pro badatele, konzervátory-restaurátory a další odborné pracovníky. Restaurování vzorníků vyžadovalo v několika případech větší a náročnější zásah, kdy bylo potřeba doplnit materiál na deskách vrstveným japonským papírem pomocí vodorozpuštného adheziva. Dále byly na mnoha vzornících ošetřeny papírové štítky na deskách knižní vazby, které musely být sejmuty, očištěny a vyspraveny japonským papírem. Doplnky byly následně sceleny retuší pastelem a akvarelovými barvami. V případě velmi poškozené vazby vzorníku byl zásah zaměřen na zpevnění a opravu knižní vazby v namáhaných místech ohybů desek a na doplnění chybějícího materiálu v deskách. Některé vzorníky bylo nutné před zásahem dezinfikovat v parách n-butanolu.

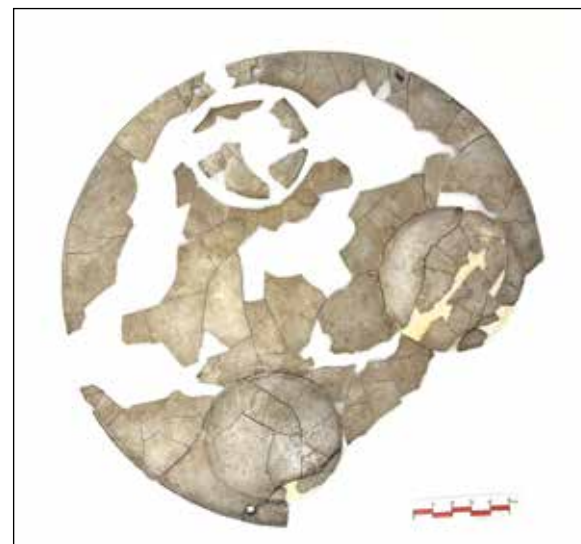
3.2.1 Restaurování sbírkových předmětů TMB (náročný zásah), příp. konzervace realizované smluvně externími restaurátory (např. z programu ISO)

Název předmětu	Inv. č.	Restauroval
Trolejbus Škoda 6Tr	17.07-00002	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 7Tr	17.07-00004	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 9Tr	17.07-00008	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda T11	17.07-00007	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 14Tr01	17.07-00010	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 15Tr	17.07-00012	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 17Tr0	17.07-00011	DPMB, a.s.
Parní tramvajová lokomotiva Caroline	17.03-00001	Lokotrans, s.r.o.
Autobus Škoda 706RTO	17.06-00002	ZLINER, s.r.o.
Trolejbus Škoda Sanos	17.07-00009	DSZO, a.s.
Trolejbus Škoda 6Tr	17.07-00002	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 7Tr	17.07-00004	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 9Tr	17.07-00008	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda T11	17.07-00007	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 14Tr01	17.07-00010	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 15Tr	17.07-00012	DPMB, a.s.
Trolejbus Škoda 17Tr0	17.07-00011	DPMB, a.s.
Parní tramvajová lokomotiva Caroline	17.03-00001	Lokotrans, s.r.o.
Neonová reklama TESLA	15.95-00008	NEON Burianová, s.r.o.
Telefonní ústředna TESLA USH5/25	15.00-00979	M. Kučera
Telefonní ústředna TESLA UE201	15.00-01753	J. Pešák
Hrací stroj Hupfeld DEA	21.20-00029	J. Červenka
Sbírka K. Šebely	21.70-00040 + dal.	K. Šindel
Věžní hodinové stroje	21.60-00059 + dal.	I. Kopecký

3.3 KONZERVOVÁNÍ-RESTAUROVÁNÍ V RÁMCI ČINNOSTI MCK TMB NA ZAKÁZKU PRO JINÉ INSTITUCE

Název předmětu	Zadavatel
Stříbrná čelenka a brož	Moravská galerie
Stará žena v šátku	Muzeum romské kultury
Stříbrná puklice typu Stollhof a olovené fragmenty	Muzeum Vyškovska
Tisky partitur L. van Beethovena	Moravské zemské muzeum
Prstýnek	NPÚ České Budějovice
Jehla	NPÚ České Budějovice
Propojené kroužky	NPÚ České Budějovice
Samostatné kroužky	NPÚ České Budějovice
Šipky do kuše	NPÚ České Budějovice
Hřebý	NPÚ České Budějovice
Nůž	NPÚ České Budějovice
Ostruha	NPÚ České Budějovice
Šípka do kuše	NPÚ České Budějovice
Ozdobný cvoček	NPÚ České Budějovice
Oko s trnem	NPÚ České Budějovice
Lamela zbroje	NPÚ České Budějovice
Zlomek podkovy	NPÚ České Budějovice
Pružina ze zámku	NPÚ České Budějovice
Rolnička	NPÚ České Budějovice
Sekera	NPÚ České Budějovice
Olovená nápisová destička z rakve	NPÚ České Budějovice
Kovová nápisová destička z rakve	NPÚ České Budějovice
Bronzová sekera	NPÚ České Budějovice
Hrot střely	NPÚ České Budějovice
Přezka	NPÚ České Budějovice
Renesanční jídelní příbor	NPÚ České Budějovice
Gotické klíče	NPÚ České Budějovice
Visací zámek	NPÚ České Budějovice
Kryt dveřního zámku	NPÚ České Budějovice
Střelné zbraně	Muzeum Jevíčko

Významným konzervovaným artefaktem byla stříbrná puklice typu Stollhof z Muzea Vyškovska. Jednalo se o archeologický nález předmětu v lokalitě Nových Hvězdlic z pozdní doby kamenné, jenž čítal cca 400 fragmentů ze slitiny vysoce ryzostního stříbra. V rámci konzervátorského zásahu se podařilo velkou část předmětu fragmentů sestavit a získat tak jeho původní tvar, což zvýšilo jeho výpovědní hodnotu zejména pro další archeologický průzkum.

3.4 DEMONTÁŽ A TRANSPORT PŘEDMĚTŮ

Název předmětu	Akce	Datum
Transport zápůjček na výstavu z Umělecko-průmyslového musea	Výstava Zlaté řemeslo	10.–11. 5. 2022
Transport zápůjček na výstavu ze SŠUŘ a VOŠ Turnově	Výstava Zlaté řemeslo	29. 4. 2022
Transport zápůjček na výstavu z Muzea Českého ráje	Výstava Zlaté řemeslo	29. 4. 2022
Transport zápůjček na výstavu z MZM	Výstava Zlaté řemeslo	5. 5. 2022
Navrácení zápůjček do Umělecko-průmyslového musea	Výstava Zlaté řemeslo	26.–27. 9. 2022
Navrácení zápůjček do SŠUŘ a VOŠ Turnově	Výstava Zlaté řemeslo	25. 10. 2022
Navrácení zápůjček do Muzea Českého ráje	Výstava Zlaté řemeslo	25. 10. 2022
Navrácení zápůjček do MZM	Výstava Zlaté řemeslo	21.–22. 9. 2022
Navrácení zápůjček do Moravské galerie	Výstava Zlaté řemeslo	1. 10. 2022
Zábradlí v expozici Mlynářství, Slup	Demontáž a montáž zábradlí	11.–12. 4. 2022
Vojenská technika	Olomouc	15. 2. 2022
Pásová pila	Velké Pavlovice	12. 5. 2022
Odvoz brány s turniketem	Mlýn Kuželov	17. 5. 2022
Pískovačka	Oprava Oteco Bučovice	17. 3. 2022
Radiátor 1920	Brno Židenice	18. 7. 2022
Dřevěný soustruh	Ozařování Veverská Bítýška	27. 10. 2022
Odvoz oken	Stará huť	13. 10. 2022
Dovoz pískovačky po opravě	Oteco Bučovice	7. 9. 2022
Sbírka motocyklů Svoboda	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	12. 1. 2022
Sbírka motocyklů Svoboda	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	13. 1. 2022
Sbírka motocyklů Svoboda	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	14. 1. 2022
Sbírka motocyklů Svoboda	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	19. 1. 2022
Sbírka motocyklů Svoboda	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	20. 1. 2022
Sbírka motocyklů Svoboda	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	24. 1. 2022
Tříkolky na vzduch	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	9. 2. 2022
Motokára	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	9. 2. 2022
Formule MTX	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	17. 3. 2022
Autobus SOR	Převoz na STK + ME	17. 3. 2022

Název předmětu	Akce	Datum
Autobus RND	Převoz na STK + ME	28. 3. 2022
Autobus Škoda 706 RO	Převoz na STK + ME	14. 4. 2022
Autobus Škoda 21 AB	Převoz na STK + ME	10. 5. 2022
Autobus Ikarus 553	Převoz na STK + ME	14. 6. 2022
Autobus Karosa B931	Převoz na STK + ME	20. 6. 2022
Autobus Karosa B931	Převoz na opakované ME	21. 6. 2022
Autobus Karosa B931	Převoz na opakované STK	22. 6. 2022
PV-3S POKA	Převoz z Řečkovic do Šatova (oživená pevnost)	9. 6. 2022
PV-3S POKA	Převoz ze Šatova do Řečkovic	14. 6. 2022
Autobus Irisbus	Převoz na STK + ME	28. 6. 2022
Autobus Karosa B732 Lego	Převoz na STK + ME	25. 7. 2022
Tatra T148 Magirus	Převoz na STK + ME	17. 8. 2022
IFA žebřík	Převoz na STK + ME	23. 8. 2022
PV-3S valník	Převoz materiálu k pekárně Slupy	1. 9. 2022
Polní pekárna	Převoz na slavnosti chleba	1. 9. 2022
PV-3S valník	Převoz ze Slupy do Řečkovic	5. 9. 2022
Polní pekárna	Převoz ze Slupy do Řečkovic	5. 9. 2022
PV-3S POKA	Převoz na STK	12. 9. 2022
UAZ 452 sanita	Převoz na STK	12. 9. 2022
PV-3S valník	Převoz na STK	12. 9. 2022
Autobus Ikarus 412	Převoz na STK + ME	20. 9. 2022
Autobus Ikarus 412	Převoz na opakované ME	21. 9. 2022
PV-3S valník	Převoz na Den uniformovaných sborů (Kroměříž)	30. 9. 2022
Tatra 57	Převoz na Den uniformovaných sborů (Kroměříž)	1. 10. 2022
BVP Bouře	Převoz na Den uniformovaných sborů (Kroměříž)	30. 9. 2022
PV-3S valník	Převoz ze Dne uniformovaných sborů	1. 10. 2022
Tatra 57	Převoz ze Dne uniformovaných sborů	1. 10. 2022
BVP Bouře	Převoz ze Dne uniformovaných sborů	1. 10. 2022
Tatra T	Z muzea Tatra v Kopřivnici na výstavu v TMB	6. 10. 2022

Název předmětu	Akce	Datum
Podvozek automobilu Z 14 chassis	Z depozitu NTM v Čelákovících na výstavu v TMB	4. 10. 2022
Motokolo	Z depozitu NTM v Čelákovících na výstavu v TMB	4. 10. 2022
Lada Bohse	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	22. 11. 2022
Škoda Spartak	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	23. 11. 2022
Z 4-1serie	Převoz z Řečkovic do depozitu na TMB	23. 11. 2022
Tatra 57	Převoz Řečkovic do depozitu na TMB	23. 11. 2022
Transport vojenského materiálu ze Štěpánova	Transport vojenského materiálu získaného na základě smlouvy o bezúplatném převodu od Armády ČR	27. 1. 2022
Transport vojenského materiálu z Olomouce	Transport získaného na základě smlouvy o bezúplatném převodu od Armády ČR (laserový systém MILES, frézka FA2U)	10. 2. 2022
Transport vojenského materiálu z Nového Jičína	Transport získaného na základě smlouvy o bezúplatném převodu od Armády ČR (střelecké simulátory)	15. 2. 2022
Lékařské pomůcky	Převoz do TMB z Lékařského muzea v Praze na výstavu Doba (před)covidová	1. 3. 2022
Sbírkové předměty do expozice MJ – S 3 Zahrada	Šatov – příprava na návštěvnickou sezónu	28. 3. 2022
Nástroje na výrobu cihel a cihly	Převoz předmětů z výstavy Pálená hlína v historických stavbách Moravy do Chocně a Kačiny	12. 4. 2022
Přístrojové jednotky letištního radiolokátoru RL-5 a anténní jednotky radiolokátoru	Přemístění a instalace radaru	13. 4. 2022
Nástroje na výrobu cihel, cihly a další předměty z pálené hlíny	Převoz předmětů z výstavy Pálená hlína v historických stavbách Moravy do Znojma, Dolních Dunajovic a Mikulova	20. 4. 2022
Model cihlářské pece, grafika a formy	Převoz předmětů z výstavy Pálená hlína v historických stavbách Moravy do Plas	25. 4. 2022
Rozsocháče v Šatově (přemístění v rámci venkovní expozice)	Umístění rozsocháčů k hraně pozemku v Šatově	24. 5. 2022
Trolejbus Škoda T11	Den otevřených dveří ve vozovně DSZO, Zlín	11. 6. 2022
Autobus Ikarus 280	Den otevřených dveří ve vozovně DSZO, Zlín	11. 6. 2022
Potápěčské obleky a další vybavení	Převoz nových sbírkových předmětů z VÚ Nový Jičín, Štěpánov a Olomouc	18. 7. 2022
Potápěčské vybavení	Převoz nových sbírkových předmětů od SHP	1. 8. 2022
Autobus Praga RND	„Retroměstečko“ Pardubice	9. 9. – 11. 9. 2022
Autobus Škoda 706 RO	„Retroměstečko“ Pardubice	9. 9. – 11. 9. 2022
Přívěs Karosa B40	„Retroměstečko“ Pardubice	9. 9. – 11. 9. 2022

Název předmětu	Akce	Datum
Autobus Karosa C744	„Retroměstečko“ Pardubice	9. 9. – 11. 9. 2022
Autobus Ikarus 280	„Retroměstečko“ Pardubice	9. 9. – 11. 9. 2022
Montážní automobil Š706RT	„Retroměstečko“ Pardubice	9. 9. – 11. 9. 2022
Autobus Škoda 21AB	„Retroměstečko“ Pardubice, DP Mladá Boleslav	9. 9. – 11. 9. 2022
Trolejbus Škoda 6Tr	70. výročí trolejbusů v Teplicích	9. 9. – 11. 9. 2022
Trolejbus Škoda 7Tr	70. výročí trolejbusů v Teplicích	9. 9. – 11. 9. 2022
Autobus Karosa ŠM11	Jablonec nad Nisou, Liberec	9. 9. – 11. 9. 2022
Trolejbus Škoda Sanos (vlek)	Převoz do Brna po restaurování v DSZO	13. 9. 2022
Autobus Škoda 706 RTO	Restaurování ZLINER	23. 9. 2022
Sbírkové předměty do expozice MJ – S 3 Zahrada	Šatov – odvoz po skončení návštěvnické sezóny	2. 11. 2022
Hrací stroj Hupfeld DEA	Odvoz pro J. Červenka, Jakubovice	14. 12. 2022

Péče o historické vozy a další sbírkové předměty TMB a jejich zpřístupňování veřejnosti je spojeno s náročnou manipulací a transportem. Tyto operace jsou většinou zajišťovány konzervátory-restaurátory, kteří na základě stavu a charakteru předmětů vyhodnocují jejich vhodný způsob transportu buď po vlastní ose, nebo převozem včetně nakládky a vykládky. **Celkově bylo připraveno a transportováno 1227 předmětů za účelem různých prezentačních akcí nebo v souvislosti s jejich akvizicí nebo zápůjčkami.** Z tohoto počtu téměř polovinu (427 předmětů) tvořily exponáty na výstavu Zlaté řemeslo. Jednalo se o jedinečné, cenné předměty (šperky, liturgické nádoby), mince, významné archeologické nálezy, ale i studentské práce umělecké školy. Zapůjčené předměty byly transportovány z Umělecko-průmyslového muzea v Praze, Muzea Českého ráje v Turnově, Střední školy umělecko-řemeslné a Vyšší odborné školy v Turnově, Moravského zemského muzea a Moravské galerie v Brně.

3.5 VÝROBA REPLIK A ODLITKŮ

Název předmětu	Zadavatel / č. žádanky	Počet kusů
Gloria Musaealis 2021, plastika – odlití a cizelování	AMG	4
Razidlo, Zlaté řemeslo	TMB	5
M. I. Kutuzov, busta, bronz	19/2022	1
Chyty pro bus RTO, Rezin	14/2021	2
Svatý Eligius, Zlaté řemeslo	TMB	2
Sokolník, plaketa	TMB	2
Opasková přezka s orlicí, mosaz	TMB	1
Štítek Majetek NTM	NTM	2
František Josef I., busta, mosaz	49/2022	1
Matice kola automobilu Aero, mosaz	50/2022	1
Matice kola automobilu Zbrojovka	51/2022	1
Napoleon Bonaparte, busta, bronz	55/2022	1
Napoleon Bonaparte s orlicí, bronz	56/2022	1
Dveře do objektu Šlakhamr	TMB	3
Víčko maznice vč. šroubů Caroline	17/2022	3
Špice praporu	TMB	1

Součástí konzervátorsko-restaurátorské práce je i zhotovení replik a kopií sbírkových předmětů či jejich částí. **Celkem jich bylo vyrobeno 31.** Jedinečné vybavení a technologie experimentální kovolitecké dílny (KED) umožňují výrobu odlitků z různých slitin kovů, které jsou rovněž využívány v rámci muzejní činnosti (např. plastiky Gloria Muasealis).

3.6 OPRAVY A VLASTNÍ VÝROBA (NESBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY)

Název předmětu	Počet kusů
Výroba repliky závodnické kombinézy RČS	1
Výroba závodnické kombinézy RČS	1
Výroba ochranných obalů pro textilní sbírkové předměty	15
Výroba zatemňovacích závěsů do expozice automobilů	2
Výroba potahovaných ramínek pro uložení textilních sbírkových předmětů	10
Výroba nášivek na závodnické kombinézy RČS	2
Výroba krycích závěsů do výstavy Bez bázně a chikany	3
Výroba potahovaných desek pro instalaci předmětů ve výstavě Zlaté řemeslo	15
Výroba dekoračních a krycích textilií pro výstavu Zlaté řemeslo	10
Výroba potahovaného tabla pro adjustaci exponátů ve výstavě Zlaté řemeslo	2
Výroba ochranných lůžek na uložení textilních nášivek	2
Výroba ochranných obalů pro textilní tapiserie Art Protis	2
Lukoprenová forma na odlévání nízkotavitelných kovů v Dětské dílně TMB	2
Výroba razidla Zlaté řemeslo	1
Výroba razidla James Webb space telescope	1
Oprava poutače Tesla	1
Výroba nového zábradlí do objektu Slup	11
Výroba dřevěných stojanů	3
Výroba razidla Leonardo da Vinci loď	1
Výroba razidla Leonardo da Vinci 12hlavňové dělo	1
Výroba razidla Leonardo da Vinci vrtulník	1
Výroba razidla Leonardo da Vinci bicykl	1
Výroba razidla Leonardo da Vinci moždíř	1
Výroba razidla Leonardo da Vinci křídlo	1
Výroba stojanů pod motory Tatra	3
Výroba mříží na okna do objektu TMB	2
Výroba okapových háků do objektu Šlakhamr	8
Výroba kování k replikám historických dveří na Šlakhamr	9
Svépomocná stavba zděné příčky kompresorovny Židenice	1
Výroba stojánek pro výstavu Zlaté řemeslo	5
Výroba razidla SpaceX	1
Výroba razidla Zlaté řemeslo, Nitra	1
Výroba razidla Zlaté řemeslo, hodiny	1

Název předmětu	Počet kusů
Výroba razidla Zlaté řemeslo, hřebínek	1
Výroba razidla Zlaté řemeslo, brož	1
Výroba razidla Zlaté řemeslo, rytectví	1
Výroba razidla Zlaté řemeslo, sokolník	1
Výroba razidla, mikroskop	1
Výroba razidla, 18. muzejní noc	1
Výroba nerezových držáků do knihovny	30
Výroba razidla Šlakhamr s čertem	1
Výroba razidla Konference konzervátorů-restaurátorů 2022	1
Výroba razidla Crew Dragon	1
Výroba razidla hist. vozidla MHD	1
Výroba razidla Norton	1
Výroba razidla STM	1
Úprava a výroba turniketu, zábradlí a branky	1
Výroba historických dveří	3
Výroba zárubní	2
Výroba prahové desky	1
Výroba nerezové zářádky	6
Výroba AL krytů dveří	2
Výroba razidla „Polní kuchyně“	1
Výroba razidla „Teslův transformátor“	1
Oprava světel	2
Výroba razidla „GAZ 13 Čajka“	1
Výroba razidla „Moskvič 407“	1
Výroba razidla „plynová maska CM3“	1
Výroba razidla „plynová maska M10“	1
Výroba razidla „plynová maska GM15“	1
Výroba razidla „plynová maska OM10“	1
Oprava oken	40
Oprava loutkového divadla, výroba koleček	6
Výroba dveří do expozice	2
Výroba podkladových destiček pro lisování papíru	2
Výroba montážní podložky pro hodináře	1
Výroba dveřních rámu	2

Pozn.: Navíc bylo vyraženo 10 030 kusů hliníkových žetonů s různými motivy výstav a doprovodných akcí.

Příprava exponátů a technických památek včetně dalšího zpřístupňování sbírkových předmětů je spojena s řadou aktivit, jako je instalování exponátů, kontrola stavu funkčních mechanismů, ošetření zapůjčených předmětů, jejich balení apod. V této souvislosti byla hlavní pozornost zaměřena na instalaci a deinstalaci výstavy Zlaté řemeslo a instalaci výstavy Fenomén autoklubů. Připravovány byly rovněž historické vozy pro závod 1000 mil československých, který se původně jel v letech 1933 až 1935 pod záštitou prezidenta T. G. Masaryka. Obnoven byl krátce v 70. letech a pravidelně se tento závod historických vozidel mezi Prahou a Bratislavou jezdí od roku 2015. Za poslední roky se jízda 1000 mil československých stala jednou z nejvýznamnějších událostí a svého druhu jedinou akcí historických vozidel v České republice srovnatelnou s obdobnými soutěžemi v Evropě. Celkově se zúčastnilo 120 automobilů vyrobených před rokem 1945. Za TMB aktivně závodila posádka s Tatro 57.

3.6.1 Další práce související s přípravou a realizací výstav a jiných akcí

Specifikace	Místo/akce	Datum
Instalace výstavy Zlaté řemeslo	TMB / Zlaté řemeslo	19.–23. 5. 2022
Deinstalace výstavy Zlaté řemeslo	TMB / Zlaté řemeslo	19.–30. 9. 2022
Výpomoc na akci TMB	TMB / Pohádkový advent	27. 11. 2022
Čištění exponátů v expozici	TMB / Historická vozidla	17. 1. 2022
Balení hardtopu a okenních rámu (uložení do deponitáře)	TMB / expozice Historická vozidla	18. 1. 2022
Čištění automobilů a motocyklů v expozici Pozor zákruta	TMB / expozice Pozor zákruta	26. 9. 2022
Instalace figurín a oděvů	TMB / výstava Epidemie	14.–15. 3. 2022
Příprava edukačních aktivit do dětského koutku	TMB / výstava Zlaté řemeslo	3.–8. 4. 2022
Tvorba instruktážních videí pro edukační aktivity	TMB / výstava Zlaté řemeslo	2.–3. 4. 2022
Instalace exponátů	TMB / výstava Zlaté řemeslo	5.–20. 5. 2022
Příprava oděvů (kostýmů)	Brno / Závod 1000 mil československých	16. 6. 2022
Deinstalace a balení exponátů	TMB / expozice Historická vozidla	26. 9. – 30. 9. 2022
Instalace exponátů ve výstavě Za volantem bez bázně a chikany	TMB / výstava Za volantem bez bázně a chikany	17.–21. 10. 2022
Organizace a příprava konference Textil v muzeu	TMB / konference Textil v Muzeu	7.–8. 6. 2022
Organizace a příprava konference KKR	Třebíč / KKR 2022 v Třebíči	12.–15. 9. 2022
Překladatelská činnost	Památky v plamenech	1. 5. 2022
Kontrola stavu zapůjčených předmětů	TMB / výstava Všechno jde, i když trochu jinak	1. 4. 2022
Příprava historických vozidel	TMB / Přehlídka automobilové techniky	21.–22. 4. 2022
Příprava vozidel na výjezd	Muzeum v pohybu	9. 4. 2022
Příprava vozidel	Řečkovice / Přehlídka automobilové techniky	23.–24. 4. 2022
Dozor v expozici	TMB / Muzejní noc 2022	21. 5. 2022
Nátěr dřevěných prvků v exteriéru, Vodní mlýn ve Slupi	Vodní mlýn ve Slupi	30.–31. 5. 2022
Výměna střešní krytiny na budově Celnice	Opevnění Šatov	8.–9. 6. 2022
Příprava automobilu Tatra 57 na výjezd	Telč / Setkání motocyklů Norton a prezentace TMB	11. 6. 2022
Příprava automobilu Tatra 57 na výjezd, závod veteránů	1000 mil československých	15.–18. 6. 2022
Izolace základů objektu	Šlakhmr	12.–13. 7. 2022
Příprava vozidel na prezentaci	TMB / Návštěva ICOM v TMB	26. 8. 2022
Příprava vozidel na výjezd a prezentace TMB	Slup / Slavnosti chleba	1.–3. 9. 2022
Montáž okapů	Šlakhmr	20.–21. 9. 2022

Specifikace	Místo/akce	Datum
Příprava vozidel na výjezd a prezentace TMB	Kroměříž / Den uniformovaných sborů	1. 10. 2022
Výměna litinového plátu kamen	Kuželov / Větrný mlýn	8. 11. 2022
Výroba a stavba bednění v expozici TMB parní stroje	TMB	26. 1. – 31. 1. 2022
Odstranění stěny v expozici TMB automobily	TMB	14. 2. – 16. 2. 2022
Stavba nového zábradlí v expozici TMB automobily	TMB	17. 2. 2022
Odstranění obložení ve vstupní hale TMB pro instalaci neon. poutače Tesla	TMB	14. 2. 2022
Přípravné práce na akci PAT Řečkovice	TMB / Řečkovice	21.–22. 4. 2022
Montáž nového zábradlí mlýn Slup	TMB	11.–12. 4. 2022
Montáž neonového znaku Tesla	TMB	21. 3. 2022
Montáž 3 ks motorů Tatra na nové stojany	TMB	22.–23. 3. 2022
Oprava izolace základů a odvodnění	TMB / Šlakhmír	12.–13. 7. 2022
Montáž turniketu a branky	TMB / Kuželov	13.–14. 6. 2022
Oprava střechy celnice, nátěry	TMB / Šatov	8.–9. 6. 2022
Nátěry celého areálu	TMB / Slup	30.–31. 5. 2022
Rozmístění protitankových zářezů 50 ks	TMB / Šatov	24.–25. 5. 2022
Montáž 3 ks nových dveří	TMB / Šlakhmír	3. 5. 2022
Oprava střechy celnice	TMB / Šatov	2. 11. 2022
Výroba a montáž dřevěných okapů	TMB / Šlakhmír	20.–21. 9. 2022
Příprava na akci „Slavnosti chleba“	TMB / Slup	1. 9. 2022
Stavba výstavy „technická dílna“	Muzeum Tachov	29.–30. 9. 2022
Oprava podlahy	Expozice optika TMB	17., 24., 31. 10. 2022
Stavba bezpečnostního koridoru	TMB depozitář A	22.–23. 11. 2022
Spolupráce na výstavě Městské policie Brno	Brno – Nová radnice / výstava 156 let Městské policie	březen–duben 2022
Výběr, příprava sbírkových předmětů oboru Militaria na prezentační akci PAT Řečkovice	Brno-Řečkovice	průběžně během roku
Příprava na prezentační akci Byla vojna, byla... (transport stanového vybavení a postavení stanů pro zajištění programu (stanovišť) akce	Šatov / Byla vojna, byla... (prezentační akce pro rodiny s dětmi)	březen–duben 2022
Výběr a příprava vozidel Avia pro fotografování ze strany badatelů	Brno-Řečkovice	1. 8. 2022
Přípravné práce na Slavnosti chleba (nachystání vybavení a příslušenství k pekárně KPN), realizace stanoviště pro pečení chleba (stany, příslušenství pro experimentální pečení)	Slup / Slavnosti chleba	srpen 2022

3.6.2 Monitoring a regulace parametrů prostředí (preventivní konzervace)

Specifikace	Místo/akce	Datum
Kontrola mikroklimatu stálých expozic	Hlavní budova TMB	celoročně
Regulace a monitoring klimatu dočasných výstav (Zlaté řemeslo)	Hlavní budova TMB	
Kontrola mikroklimatu depozitáře	Depozitář Brno-Řečkovice	celoročně
Kontrola mikroklimatu technických památek	Vodní mlýn ve Slupi	celoročně
Kontrola stavu stejnokrojů	Depozitář Řečkovice	3. 3. 2022
Kontrola stavu stejnokrojů	Depozitář Řečkovice	1. 6. 2022
Kontrola stavu stejnokrojů	Depozitář Řečkovice	24. 10. 2022
Kontrola stavu stejnokrojů	Depozitář Řečkovice	27. 10. 2022

Preventivní konzervace je důležitou součástí péče o sbírkové předměty. Průběžně je zajišťováno sledování a vyhodnocování mikroklimatických podmínek v expozicích a depozitářích muzea včetně operativní regulace prostředí pomocí mobilních zvlhčovačů a odvlhčovačů. V souvislosti s nově otevřenou výstavou Zlaté řemeslo byly regulovány podmínky prostředí ve vitrínách pomocí sorbentů tak, aby byly dodrženy požadavky výpůjčních smluv. Zvýšená pozornost byla věnována průzkumu čistoty prostředí na Vodním mlýnu ve Slupi, kde byla hodnocena kontaminace prostředí mikroskopickými vláknitými houbami. Na základě výsledků analýzy bylo doporučeno v rámci nápravných opatření instalovat čističky vzduchu s UV zářiči, jejichž účinnost je předmětem dlouhodobějšího průzkumu.

3.7 KONZULTAČNÍ ČINNOST, ODBORNÉ A OPONENTSKÉ POSUDKY, ANALÝZY NA ZAKÁZKU

/ Počet poskytnutých odborných výpomocí za úplatu

Specifikace	Komu byla určena (název instituce; fyzická osoba)	Počet hodin práce
XRF analýza kovových prvků interiéru Herdanova bytu	soukromý restaurátor	3
Materiálový průzkum zinkových rakví J. G. Mendela a C. F. Nappa	Archaia o. p. s.	8
Stříbrná puklice typu Stollhof a olověné fragmenty – 1 ks	Muzeum Vyškovska	100
Soubor zbraní – 6 ks	Muzeum v Jevíčku	400
Archeologické nálezy – 49 ks	NPÚ české Budějovice	
Materiálový průzkum sarkofágů z kostela v Doubravníku	A.Q. Attentus Qualitatis s.r.o.	8
Stratigrafický průzkum kostela Nejsvětějšího srdce Páně v Brně-Husovicích	soukromý restaurátor	16
Gloria Musaealis 2021, plastika – odlití a cizelování – 4 ks	AMG	

/ Počet poskytnutých odborných výpomocí (náročnější posouzení průzkum, analýzy ap.)

Specifikace	Komu byla určena (název instituce; fyzická osoba)	Počet hodin práce
Zhodnocení mikroklimatu depozitáře	Galerie výtvarného umění v Hodoníně	20
Zhodnocení mikroklimatu výstavních prostor na zámku v Jevišovicích	MZM	20
XRF analýza kovové intarzie neobarokního stolu	SŠUD a VOŠ Brno	2
Zhodnocení mikroklimatu a mikrobiologický rozbor v lapidáriu na hradě Špilberk	Soukromá restaurátorka	12
Zhodnocení mikroklimatu a mikrobiologický rozbor v depozitáři Muzea romské kultury	MRK	30
Zhodnocení mikroklimatu a mikrobiologický rozbor v archivu památníku L. Janáčka	MZM	12
XRF analýza skleněné strusky a střepů	MZM	3
Posouzení pokovení na svícnu	Farnost v Brně-Husovicích	4

/ Počet poskytnutých konzultací MCK (jednorázová doporučení)

Specifikace	Komu byla určena	Počet hodin práce
Elektrolytická desalinace	Soukromý restaurátor	1
Lepení archeologické keramiky	RML	0,5
Problematika molů a plísni v depozitáři	FS, Javorník	1
Lepení moduritu	MRK	1
Restaurování víček PET lahví	Soukromý tazatel	0,5
Restaurování kovových částí hodin	SŠUD a VOŠ v Brně	0,5
Mikroklimatické podmínky pro uložení předmětů z organických materiálů	VSM v Košicích	1
Výběr barev pro regály do depozitáře	NPÚ	2
Problematika molů a plísni v depozitáři FS Javorník	FS Javorník	1
Restaurování šatů	Muzeum Benátecka	1
Sanace hrobových textilií	MMB	3
Ošetření pluvniálů	Soukromý tazatel	1
Možnosti výroby repliky závitorezu do dřeva	Soukromý tazatel	1
Možnosti restaurování 2 ks plastik ze slitiny zinku	Soukromý tazatel	1
Konzervace dřevěných exponátů	Muzeum Romské kultury Brno	2
Restaurování dveř. zámku a mříží	Muzeum Bystřice nad Pernštejnem	1
Práce s nebezpečnými chemickými látkami	Moravská zemská knihovna	1
Pokovení stříbrem	Soukromý sběratel	1
Mikroklimatické podmínky v depozitáři	Galerie výtvarného umění v Hodoníně	2
Patinace střešní krytiny na kostele sv. Jakuba	Soukromý restaurátor	2
Likvidace dřevokaz. hmyzu, Obalové materiály	Muzeum Jindřichohradecka	2
Historické zbraně – dezinfekce	NPÚ – SZ Hluboká	2

V rámci činnosti Metodického centra konzervace bylo poskytnuto **38 odborných konzervátorsko-restaurátorských výpomocí pro různé subjekty**. Poskytovaná služba a pomoc je v souladu s výkazem uváděným též v rámci Pasportu k poskytování odborné pomoci a služeb vlastníkům sbírek dle č. 10 odst. 1 zákona č. 122/2000 Sb. (vyhlášky č. 275/2000) za r. 2020.

/ Počet poskytnutých konzultací DOVAT (jednorázová doporučení)

Specifikace	Zadavatel	Datum
Nominace Art Protisu na seznam kulturního dědictví ČR	Soukromý tazatel	3. 1. 2022
Odb. konzultace k vozům Z – typ chladiče	Soukromý tazatel	3. 1. 2022
Odb. konzultace k traktorové vleče	Soukromý tazatel	4. 1. 2022
Obrazová dokumentace vozidel dráhy Svinov – Kyjovice	Soukromý tazatel	4. 1. 2022
Odb. konzultace k historii motorismu	Soukromý tazatel	10. 1. 2022
Restaurování kontroléru Škoda	Soukromý tazatel GPP Osijek	12. 1. 2022
Textilní firmy – výběr pro expozici vila Löw-Beer	Vila Löw-Beer	14. 1. 2022
Konzultace k odb. textu a chystané odb. publikaci k historii motorismu a k výstavě	Soukromý tazatel	14. 1. 2022
Předlohy pro krajkářskou výrobu	Muzeum města Letovice	15. 1. 2022
Odb. konzultace k hv Z 5 Express	Soukromý tazatel	20. 1. 2022
Konzultace akvizice lehkého kulometu vz. 26	Magistrát města Brna	20. 1. 2022
Vodohospodářská technika v pozůstalosti prof. Smrčka	Soukromý tazatel	24. 1. 2022
Rodina Neumark	Soukromý tazatel	28. 1. 2022
Konzultace – první přístroje k mechanickému záznamu zvuku	Soukromý tazatel	leden 2022
Konzultace – telefonní hovorovna Plastimat na vysílači Ještěd	Severočeské muzeum v Liberci	leden 2022
Identifikace podpisů kosmonautů	Soukromý tazatel	leden 2022
Možnost využití sbírky fotografií pro novou expozici v Kroměříži	Soukromý tazatel	2. 2. 2022
Výběr vzorníků krajek	Muzeum města Letovice	3. 2. 2022
Žádost o dataci rodinné fotografie	Soukromý tazatel	7. 2. 2022
Pamětníci – Mosilana	Soukromý tazatel	11. 2. 2022
Sbírka Art Protis	BVV	15. 2. 2022
Konzultace k 1000 mil československých	Soukromý tazatel	17. 2. 2022
Identifikace strusek	Muzeum města Brna,	23. 2. 2022
Konzultace k sbírkovému předmětu (vojenské posteli)	VHÚ Praha	23. 2. 2022
Výrobky Zbrojovky	Soukromý tazatel	24. 2. 2022
Osobnost Ing. Bohumila Šedy	archiv VUT	25. 2. 2022
Konzultace k postupu opravy chladiče pro Z 5 expres	Firma Prutex	25. 2. 2022
Konzultace k postupu prací na hv Wikov 7/28	Soukromý tazatel	28. 2. 2022

Specifikace	Zadavatel	Datum
Konzultace – souřadnicový zapisovač	Soukromý tazatel	únor / 2022
Továrna R. Sochora v Blansku	Soukromý tazatel	4. 3. 2022
Výroba replik reflektorů	Soukromý tazatel	7. 3. 2022
Zakázková výroba pryžových profilů pro historická vozidla	Soukromý tazatel	9. 3. 2022
70. výročí TZÚ	Textilní zkušební ústav	10. 3. 2022
Výkresová dokumentace těšínských tramvají	Soukromý tazatel	11. 3. 2022
Konzultace k rozsocháčům pro dlouhodobou zápůjčku	Moravská galerie v Brně	14. 3. 2022
Určení krajek	Soukromý tazatel	14. 3. 2022
Zpracovány podklady k vývozu hv Tatra 57	MKČR	14. 3. 2022
Moravský Manchester	Soukromý tazatel	16. 3. 2022
Textilní Brno	Soukromý tazatel	22. 3. 2022
Strojní krajkářství	Soukromý tazatel	24. 3. 2022
Vlněná elegance – výstava	Soukromý tazatel	29. 3. 2022
Odborná konzultace k hv Praga Alfa – zpracována rešerše	Soukromý tazatel	31. 3. 2022
Družicové snímky, jejich rozlišení a causa Bečva	Soukromý tazatel	březen 2022
Řemesla – interaktivní herní prvky	Soukromý tazatel	5. 4. 2022
Fotografování textilních předmětů	Soukromý tazatel	5. 4. 2022
Zapůjčení vzorku plastového profilu Fatra H1326	Soukromý tazatel	12. 4. 2022
Dotaz na pojištění historických vozidel	Soukromý tazatel	15. 4. 2022
Grafika – Vlněna	Retro Use	29. 4. 2022
Možnosti českého kosmického průmyslu	Soukromý tazatel	duben 2022
Textilní firmy první republiky	Vila Löw-Beer	4. 5. 2022
Konzultace problematice motoristických plaket	Soukromý tazatel	4. 5. 2022
Překlad slovníku mlynářské terminologie do AJ	Soukromý tazatel	18. 5. 2022
Restaurování panoramy	Photo museum in Antwerp	20. 5. 2022
Konzultace k provedení opravy klikové hřídele Z 5 Expres	Soukromý tazatel	30. 5. 2022
Identifikace zařízení ze sbírky	Regionální muzeum Mělník	květen 2022
Létající exponáty a muzea	Soukromý tazatel	květen 2022
Podoba nafukovací přechodové komory Voschodu-2	Soukromý tazatel	květen 2022

Specifikace	Zadavatel	Datum
Konzultace k možnosti vytvoření pamětní zastávky v Bosonohách – zpracována rešerše k historii MO	Soukromý tazatel	21. 6. 2022
Příprava podkladů k převodu vozů od PČR	Soukromý tazatel	29. 6. 2022
Konspirační teorie a program Apollo	Soukromý tazatel	červen 2022
Dohledání informací o pilotovi Vilému Göthovi	Soukromý tazatel	červen 2022
Posouzení nabídky souboru předmětů domácnosti	L. Puobišová, Brno	červen 2022
Konzultace – historická hodnota kolekce telefonů	Vlastivědné muzeum v Olomouci	červen 2022
Masarykova německá reálka v Brně	Soukromý tazatel	19. 7. 2022
Příprava podkladů k přepisu Škoda 130 LR	Soukromý tazatel	20. 7. 2022
Atlas textilu – inovace projektu	NÚLK	28. 7. 2022
Pilot RAF Josef Šuma (původem ze Žďánic)	Soukromý tazatel	červenec 2022
Barevné provedení nosiče SLS	Soukromý tazatel	červenec 2022
Konzultace – zesilovač TESLA AZS 218L v sestavě TESLA Disko	Soukromý tazatel	červenec 2022
Identifikace zařízení ze soukromé sbírky	Soukromý tazatel	červenec 2022
Fotografie židovských obyvatel ve sbírce 20.30	Židovské muzeum v Praze	11. 8. 2022
Soutěž Mladý těšanský kovář	Soukromý tazatel	15. 8. 2022
Arch. Komise Vlněna	Archaia	17. 8. 2022
Materiály pro Industriální stezku u řeky Svitavy	VUT	23. 8. 2022
Soutěž Mladý těšanský kovář	Škola Trhové Sviny	26. 8. 2022
Fotografie z textilk	TIC	30. 8. 2022
Konzultace k historii MO	Soukromý tazatel	29. 8. 2022
Historické fotografie domu na ulici Pellicova	Archiv města Brna	30. 8. 2022
Historické fotografie Masarykova onkologického ústavu v Brně	MOÚ	30. 8. 2022
Letec Bohumil Landa	Soukromý tazatel	srpen 2022
Vysoká pec v Jincích, zavážecí věž	NPÚ, ÚOP Středních Čech	5. 9. 2022
Ženská síla – podnikatelky	Soukromý tazatel	5. 9. 2022
Informace k biogramu Ing. Františka Houště	HÚ AV ČR Brno	12. 9. 2022

Specifikace	Zadavatel	Datum
Dodávky cívek brzdících tramvají T4 a GO podvozků pro ZET Zagreb	ZET Zagreb	14. 9. 2022
Posouzení nabídky souboru Narimex do sbírky	Soukromý tazatel	21. 9. 2022
Určení stavby na ulici Rokycanova	Dům umění města Brna	27. 9. 2022
Textilní vzorníky brněnských firem	Kengo Kuma a Associates	28. 9. 2022
Fotografie domu na Hlinkách 108–110 v Brně	JmK	29. 9. 2022
Konzultace 154 historických snímků architektury Brna	Soukromý tazatel	30. 9. 2022
Konzultace stavu žebračského flašinetu	Soukromý tazatel	září 2022
Konzultace restaurování hracího stroje s válcem	Soukromý tazatel	září 2022
Konzultace – zastoupení archeologických nálezů z 2. světové války v muzejních sbírkách	Regionální muzeum Český Krumlov	září 2022
Fotografie bývalých tramvajových vozidel z Teplic na lesní železnici v Hronci	Soukromý tazatel	3. 10. 2022
Uhlířství	FF MU	4. 10. 2022
Dodávky cívek brzdících tramvají T4 a GO podvozků pro ZET Zagreb	ZET Zagreb	14. 10. 2022
Francisova turbína	Mlýn Hněvkovice	14. 10. 2022
Koncepci digitalizace muzejních sbírek	MV Třebíč	17. 10. 2022
Odborný komentář k výstavě Za volantem	Česká televize	24. 10. 2022
Středověké železářství, předměty ve sb. fondu TMB	FF MU	24. 10. 2022
Prospekty – Maxmilian Roth	Slovenské banské muzeum	24. 10. 2022
Konzultace fotografií ze Zbrojovky Vsetín	Muzeum regionu Valašsko, p. o.	24. 10. 2022
Odborná konzultace k tvorbě expozice na téma motorismus – recenze a korekce textů	Městské muzeum v Jaroměři	25. 10. 2022
Identifikace „leteckého předmětu“	Soukromý tazatel	říjen 2022
Vztah firem Klauber Brno a sklárny Reichl, Val. Meziříčí–Krásno	Muzeum Valašska, Val. Meziříčí	3. 11. 2022
Konzultace k vystavování exponátů v krytu CO (v rámci Znojemskeho podzemí)	Znojemske podzemí	8. 11. 2022
Pletací stroje	Soukromý tazatel	15. 11. 2022
Konzultace k hv Škoda Sentinel	Soukromý tazatel	16. 11. 2022
Tasovice vodní mlýn, prohlášení KP	NPÚ, ÚOP v Brně	18. 11. 2022
Konzultace původu výrobků firmy Kovona	Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě	21. 11. 2022

Specifikace	Zadavatel	Datum
Dobové fotografie brněnského policejního ředitelství za Protektorátu	NTM	21. 11. 2022
Damaskové nože	Soukromý tazatel	22. 11. 2022
Dokumentace k brněnským tramvajím série evid. č. 1–5	Soukromý tazatel	23. 11. 2022
Konzultace k postupu prací na hv Wikov 7/28	Soukromý tazatel	24. 11. 2022
Podlahová krytina a obložení bočnic autobusu Karosa B731	Soukromý tazatel	27. 11. 2022
Posouzení nabídky diesel agregátu do sbírky	Soukromý tazatel	28. 11. 2022
Konzultace k historické fotografii s vozy Tatra	Soukromý tazatel	28. 11. 2022
Vodní mlýny – ilustrovaná kniha pro děti	Fakulta designu a umění Západočeská univerzita v Plzni	5. 12. 2022
Péče o fotografické sbírky a stereovizní materiály	Slovinsko	6. 12. 2022
Konzultace nad připravovanou expozicí o dějinách Židů na Moravě ve Vile Löw-Beer, objektu Muzea Brněnska	Vila Löw-Beer	průběžně 2022

/ Počet vypracovaných posudků a stanovisek

Specifikace	Zadavatel	Počet hodin práce
Oponentský posudek na příspěvek Městské adresáře v Brně v období 1925–1948 jako zrcadlo změn národně-etnického složení obyvatelstva	Archiv města Brna Brno v minulosti a dnes	4
Zhodnocení mikroklimatu výstavních prostor na zámku v Jevišovicích	MZM	20
Zhodnocení mikroklimatu a mikrobiologický rozbor v lapidáriu na hradě Špilberk	Soukromý tazatel	12
Zhodnocení mikroklimatu a mikrobiologický rozbor v depozitáři Muzea romské kultury	MRK	30
Zhodnocení mikroklimatu a mikrobiologický rozbor v archivu památníku L. Janáčka	MZM	12
Stanovisko k zapsání parního stroje na seznam KP	Parní pivovar Lobeč	12
Liturgické textilie Plzeňského kraje	NPÚ	10
Projekt Evropské dědictví	Střední škola managementu a VOŠ Brno	5
Bienále Česká krajka	Muzeum krajky Vamberk	20
Mutěnský kroj	Ústav evropské etnologie FFMU	25
Architektonický návrh na funerální plastiku rodiny Neumark	Soukromý tazatel	15
Kroj Marie Turkové	Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce	15
Zpracování vyjádření k případné muzealizaci vysílacích středisek Libice 2 a Topolná	Ministerstvo kultury ČR	10
Připomínky k novele zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní a střeliva	Ministerstvo kultury ČR	8
Vyjádření k návrhu Zákona o zbraních	Ministerstvo kultury ČR	8
Vyjádření k návrhu Zákona o municích	Ministerstvo kultury ČR	8
Recenze expozice „Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky“	STM Košice / SK	8

/ Počet vypracovaných podkladů, analýz či posudků v rámci spolupráce s MK ČR, AMG či RGČR

Specifikace	Komu byla určena	Počet hodin práce
Manuál pro evakuaci sbírkových předmětů	Profilový úkol TMB 2022	40

3.8 METODICKÁ ČINNOST

Metodická činnost je provázána s vědecko-výzkumnou činností, která byla stanovena Dlouhodobou koncepcí rozvoje výzkumné organizace – TMB na roky 2019–2023 (aktualizovaná v roce 2020). Pozornost tedy byla soustředěna na plnění dílčích cílů koncepce, které jsou obsahem kap. 5.

/ Počet zpracovaných a zveřejněných metodických pokynů a manuálů

Specifikace	Forma zveřejnění	Datum
Manuál pro evakuaci sbírkových předmětů	https://mck.technicalmuseum.cz/wp-content/uploads/2022/10/Evakuace-sbirek_2022_MCK-TMB.pdf	září 2022

/ Počet zpřístupněných konzervátorsko-restaurátorských zpráv

Specifikace	Forma zveřejnění	Datum
Plastika Stará žena v šátku	Knihovna MCK	21. 7. 2022
Stříbrná puklice typu Stollhof a olověné fragmenty	Knihovna MCK	5. 12. 2022
Tisky partitur L. van Beethovena	Knihovna MCK	28. 11. 2022
Konzervátorská zpráva NPÚ České Budějovice	Knihovna MCK	15. 12. 2022
Soubor 6 ks zbraní	Knihovna MCK	15. 12. 2022

4 KNIHOVNA

Knihovna TMB reprezentuje specializovanou, veřejně přístupnou knihovnu. Dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb, je zapsána v evidenci knihoven České republiky (ev. č. 5297). Knihovna TMB spravuje a buduje specializovaný, oborově zaměřený, knihovní fond, a to v přímé relaci k informačním potřebám odborných, vědeckých a výzkumných aktivit. Specializovaný knihovní fond je zpřístupňován uživatelům knihovny TMB, tyto jsou, dle pracovní-právního vztahu ke zřizovateli knihovny, kategorizovány do dvou kategorií, pro které platí rozdílné podmínky v přístupu ke knihovnímu fondu a poskytovaným službám.

/ **interní uživatelé** – tj. odborní pracovníci v pracovní-právním vztahu k TMB absenční a prezenční výpůjčky dokumentových jednotek, meziknihovní výpůjční služby (MVS), mezinárodní meziknihovní výpůjční služby (MMVS), rešeršní služby, reprografické a ediční služby,

/ **externí (ostatní) uživatelé** – odborná i laická veřejnost prezenční výpůjčky dokumentových jednotek, MVS a MMVS za úplaty, reprografické služby za úplaty.

STAV KNIHOVNÍHO FONDU ZA ROK 2022:

Knihy na začátku období	56 244 svazků (přičemž 106 43 svazků v Tritiu, počet svazků se odvíjí od pracovních materiálů za knihovnu za léta 2018, 2019 – záznamy od bývalých kolegyň-knihovnic)
Přírůstky	6917 svazků (z toho retro konverze 6340 svazků, tedy 577 nových přírůstků)
Knihy na konci období	63 161 svazků (přičemž 17 539 svazků v Tritiu)
Brožury	1 (přičemž 1 v Tritiu)
Komplety	2527 (přičemž 2527 v Tritiu)
Negativy	14101
Pozitivivy	110
Knihy RK	5 (přičemž 5 v Tritiu)
Mapy	859 (přičemž 119 v Tritiu)
Filmy	519 (přičemž 13 v Tritiu)
MGF-Video	279
Rukopisy	358
Firemní literatura	5766 (přičemž 60 v Tritiu)
CD-R	779
Plakáty	835
Diplomové práce	2 (přičemž 2 v Tritiu)
ČSN normy	4393 (přičemž 4393 v Tritiu)
Pracovní materiály	5 (přičemž 5 v Tritiu)
Periodika	9132 (přičemž 9132 v Tritiu)
Zvukové knihy	47 (přičemž 47 v Tritiu)
Celkem	102 879 (přičemž 33 843 v Tritiu, z toho 24 711 knihovních jednotek bez periodik) dokumentových jednotek

Poznámka:

S účinností od 1. 1. 2020 jsou veškeré přírůstky evidovány a katalogizovány elektronicky v AIKS Tritius, fy Lanisius Tábor. Ručně psané přírůstkové seznamy byly uzavřeny k 31. 12. 2019.

Od 1. 7. 2020 byly zahájeny odborné knihovnické činnosti na pořádání a katalogizaci a digitalizaci knihovního fondu ze skladu v Litencích; v současné době je vloženo do AIKS Tritius 30 knih a 3686 svazků periodik v českém, anglickém a německém jazyce.

Při současné retro-katalogizaci knihovního fondu je k datu 29. 11. 2022 v AIKS Tritius zaznamenáno 32 756 dokumentových jednotek, přičemž 5576 jednotek bylo připsáno v letošním roce.

Registrovaní čtenáři	104
Návštěvníci v knihovně	1683
Návštěvníci on-line služeb	701

Registrovanými čtenáři rozumíme počet čtenářů s platnou registrací do knihovny TMB. Návštěvníci v knihovně rozumíme celkový počet návštěv čtenářů v roce 2022.

Knihy absenčně	1078
Periodika absenčně	1031
Kartografické dokumenty	4
Zvláštní druhy	61
Výpůjčky celkem	2174
Prolongace výpůjček	1713

Meziknihovní výpůjční služba:

aktivní	3
pasivní	14

Absenční výpůjčky jsou výpůjčky mimo knihovnu (absenční výpůjčky mimo knihovnu jsou poskytovány pouze pracovníkům Technického muzea v Brně). Zvláštními druhy jsou výpůjčky dokumentových jednotek z ostatních dílčích knihovních fondů (mimo dílčí fondy knih, novin a časopisů; např. rukopisy – nepublikované dokumenty, negativy, pozitivy, videokazety apod.).

Rešerše	0
Konzultace	120
Upomínky	0

Rešerše, konzultace a upomínky se do statistiky výpůjček nepočítají. Rešerše jsou informace ve formě dokumentografických nebo faktografických záznamů, týkajících se uživatelů daného tématu; konzultacemi se rozumí písemné nebo ústní podání informací o určité odborné problematice resp. informací o relevantních informačních zdrojích (interních, externích) o dané problematice.

Finanční prostředky v celkové výši 184 863 Kč byly v roce 2022 využity na:

- / nákup monografií (10 679 Kč),
- / předplatné periodických publikací: odborné časopisy a noviny (36 908 Kč),
- / další náklady na provoz knihovny (vazbu zkompletovaných ročníků časopisů, nákup spotřebních materiálů (laminovací fólie, desky apod.), servis systému AKS Tritius, serverhosting AKS Tritius, poskytovaný firmou Tritius, poštovné) (88 770 Kč),
- / servis a provoz tiskáren knihovny (48 406 Kč).

Provoz knihovny TMB v hlavní budově muzea zabezpečují dva knihovníci s pracovním úvazkem 1,0. Pracovní procesy po stránce personální i odborné jsou nastaveny tak, aby byla zajištěna maximální zástupnost při absenci jednoho pracovníka (např. dovolená, nemocenská, školení apod.).

Pracovní náplně knihovníků tvoří komplexní systém knihovnických činností (akvizice, adjustace, katalogizace, obalování, pořádání, výpůjční činnost, revize fondu aj.). Vzhledem ke stavu většiny knihovního fondu a jeho pouze písemné evidenci v přírůstkových seznamech je nedílnou součástí pracovní náplně převod záznamů do elektronické podoby, dále zajištění meziknihovni výpůjční služby (MVS) a MMVS, informační a rešeršní služby.

Knihovna i v roce 2022 pokračovala v procesu výměn publikací mezi pamětovými institucemi:

Pro interní potřeby odborných pracovníků knihovna TMB zajišťuje provoz kopírovacích strojů, laminování, zhotovování termo a kroužkové vazby pro publikace vydané TMB do 100 ks.

Knihovna TMB nemá dobrovolné pracovníky. Knihovna disponuje třemi stolními počítači s připojením na internet. Dva počítače slouží primárně potřebám pracovníků knihovny TMB. Mimo jiné pro účely katalogizace dokumentových jednotek v AIKS Tritius a pro zajištění elektronických výpůjčních služeb. Třetí počítač je určen pro uživatelskou veřejnost.

V externích prostorách, kde je zpracováván knihovní fond Obchodní a živnostenské komory (OŽK), je k dispozici pro tyto účely notebook.

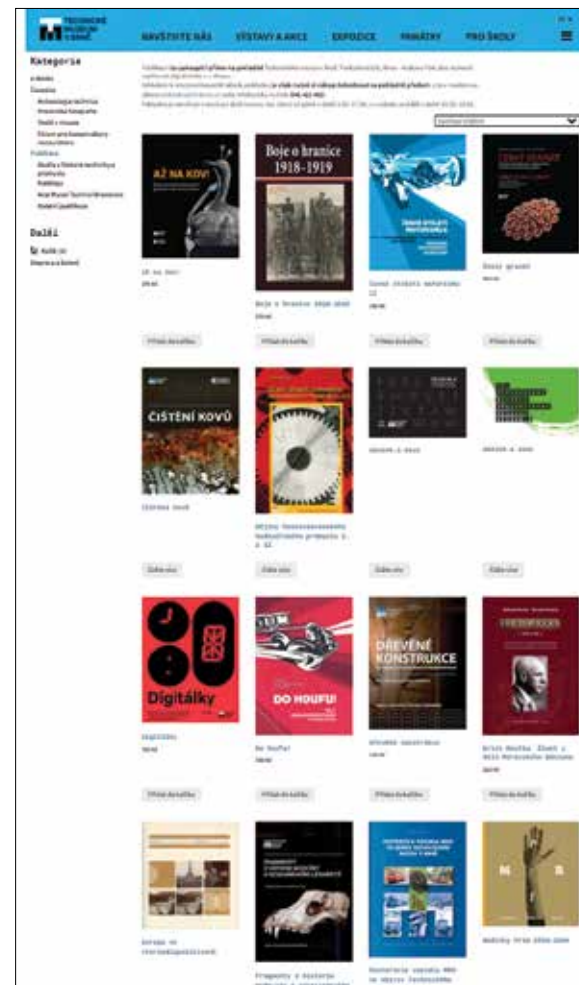
/ Ostatní publikace – mimo ediční řady vydávané v TMB a MCK Všechny publikace vydávané v TMB lze zakoupit na pokladně TMB nebo prostřednictvím e-shopu. Knihovna i v roce 2022 zabezpečovala agendu spojenou s prodejem publikací TMB (celkem evidováno 197 objednávek, vyřízeno 193 objednávek.

Evidované objednávky:	
Celkem	197
Kladně vyřízené objednávky:	
Celkem	193

Reprografické služby

Hlášení pro DILIA (k 31. 12. 2022):

Kopírování A4 jednostranně	142,00 Kč
Kopírování A3 oboustranně	90,00 Kč
Celkem:	232,00 Kč

5 PREZENTAČNÍ ČINNOST

Prezentační činnost byla v prvním čtvrtletí roku 2022 ještě částečně ovlivněna pandemií nemoci covid-19, avšak od dubna, po zrušení protiepidemických opatření, se návštěvnost i pořádání výstav a dalších aktivit začalo vracet na úroveň před vypuknutím nemoci covid-19.

5.1 EXPOZICE

Historická vozidla/Brno na dvou kolech / Historická stereovize / Pozor, zákruta! / Nožičství / Kovolitectví / Železářství / Salon mechanické hudby / Od tamtamu k internetu / Kultura nevidomých / Ulička řemesel / Čas nad námi a kolem nás / Optika / Výpočetní technika / Externí expozice letounů

Muzeum je otevřeno út–pá 9:00–17:00; so–ne 10:00–18:00 včetně státních svátků. V pondělí vždy zavírací den – včetně státních svátků. Otevírací doba ve vánočním období se upravuje rozhodnutím listopadové porady vedení.

Dne 10. 12. 2021 byla zjištěna deformace střešní konstrukce nad expoziční halou. Při ohledání havárie na místě bylo zjištěno, že došlo k porušení svárového spoje dolního pásu střešního vazníku s jeho roztržením, dále k deformaci spodního pásu a horního pásu střešního vazníku, vybočení vazníku z podpor. Dále došlo k porušení geometrie celé střešní roviny. Z výše uvedených příčin musely být uzavřeny expozice Vodní a parní motory a také Letecké motory. Aby návštěvníkový provoz byl co nejméně dotčen, bylo rozhodnuto o uzavření ochozů směrem do výstavní haly konstrukcemi z ocelových profilů zaklopených OSB deskami. Takto byly ještě před novým rokem 2022 zabezpečeny všechny expozice, ve všech patrech muzea. OSB desky pak byly polepeny velkoformátovými dobovými fotografiemi tak, aby co nejméně narušovaly prožitek z prohlídky expozic.

V roce 2022 byl také stavebně dokončen a zkolaudován nový výstavní prostor, navazující na výstavní halu muzea. V roce 2022 v něm byly plánovány výstavy, ale bohužel kvůli výše uvedené havárii byl i tento prostor návštěvníkům uzavřen. Po opravě střešní konstrukce v něm budou pořádány výstavy a v budoucnu se v něm plánuje vybudovat nová expozice Robotiky.

Rok 2022 se v Technické herně kromě pravidelně běžné údržby nesl v duchu obnovy starších interaktivních exponátů, které byly kvůli poruše delší dobu mimo provoz. Jmenujme například Teslovo vejce, které bylo kromě opravy i zmodernizováno, a je tak připraveno na plánovanou výstavu Není TESLA jako Tesla! Od listopadu také probíhají pokusy o oživení velké plazmové koule ve spolupráci s firmou Thermo Fisher. Po oživení by měla být koule opět součástí chystané výstavy. Po 25 letech od prvního zprovoznění došlo bohužel k poškození modelu tramvaje SZS (SLEZSKÝCH ZEMSKÝCH DRAH). Přesněji došlo k poškození jednoho ze čtyř tlapových motorů, které model pohánějí. Motor se poškodil vlivem opotřebování, aktuálně je na VUT, kde se v rámci spolupráce pokoušejí studenti a zaměstnanci VUT motor nahradit novým.

Technická herna se v roce účastnila jako tradičně akce Brněnská muzejní noc, kdy byl prezentován Teslův transformátor, který není možné v běžném provozu demonstrovat. Samostatnou aktivitu představuje putovní výstava Technická herna na cestách, aneb fyzika hrou, která v roce 2022 hostovala v muzeích ve Žďáře nad Sázavou, ve Znojmě nebo v Tachově. Dohromady ji shlédlo přes 8800 návštěvníků.

5.2 PROGRAM HISTORICKÉ STEREOVIZE – PANORAMA

Název programu	Termín	Poznámka
Island	leden	premiéra
Vídeň	únor	staré snímky
Rumunsko	březen	nové snímky
Bulharská sakrální architektura	duben	nové snímky
Indie	květen	nové snímky
Moravský kras prof. Absolona	červen	staré snímky
Španělsko	červenec	nové snímky
Mimobrněnské památky TMB	srpen	nové snímky
Rakousko – Tyrolsko	září	staré snímky
Egyptská města mrtvých	říjen	premiéra
Italské přístavy	listopad	staré snímky
Vánoce v lidových řemeslech	prosinec	nové snímky

5.3 EXPOZICE IN SITU – TECHNICKÉ PAMÁTKY

Kovárna v Těšanech

Otevřeno duben–květen a v říjnu so–ne vždy 9:00–17:00. Jiné časy dle domluvy. V období červen–září je otevřeno út–ne 9:00–17:00.

Větrný mlýn v Kuželově

Otevřeno duben–květen a v říjnu so–ne vždy 9:00–17:00. Jiné časy dle domluvy. V období červen–září je otevřeno út–ne 9:00–17:00.

Vodní mlýn ve Slupi

Otevřeno duben–říjen út–ne 9:00–17:00. Mimo sezónu objednáni dle domluvy. V případě nevhodných klimatických podmínek je možné omezení či uzavření provozu.

Stará huť u Adamova

Otevřeno duben–květen a v říjnu so–ne vždy 9:00–17:00. Jiné časy dle domluvy. V období červen–září je otevřeno út–ne 9:00–17:00.

Areál československého opevnění a železné opony

Otevřeno duben–květen a v říjnu so–ne vždy 9:00–17:00. Jiné časy dle domluvy. V období červen–září je otevřeno út–ne 9:00–17:00.

Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou

Otevřeno květen–září je otevřeno út–ne 9:00–17:00. V říjnu so–ne vždy 9:00–17:00. Jiné časy dle domluvy. Poznámka: ve dnech státního svátku (v měsících duben–říjen) jsou památky rovněž otevřeny. V období, kdy památka otevírá v režimu út–ne a státní svátek případně na pondělí, následuje zavírací den v úterý!

5.4 DEPOZITÁŘ MHD

Areál městské hromadné dopravy v Líšni

Otevřeno květen, červen, září, říjen út–pá jen na objednávku. Poznámka: exkurze je nutno minimálně 14 dní předem telefonicky dohodnout se správcem depozitáře prostřednictvím pokladny expozic (recepcie).

5.5 VÝSTAVY

a) Výstavy

Mechanismy Karla Šebely

1. 1. – 31. 12. 2022

Železná opona 1948–1989*

instalováno dlouhodobě, replika EZOH + texty a fotografie k tématu
1. 1. – 31. 12. 2022

Minerva 1881–2021

10. 8. 2021 – 17. 4. 2022, přesah z roku 2021

Primky a jiná časoměrná zařízení ze sbírky Libora Hovorky

7. 9. 2021 – 13. 2. 2022, přesah z roku 2021

Individuální cesta k samostatnosti

21. 9. 2021 – 28. 3. 2022, přesah z roku 2021

Pálená hlína v historických stavbách Moravy

12. 10. 2021 – 3. 4. 2022, přesah z roku 2021

Vietnam včera a dnes

2. 11. 2021 – 16. 1. 2022, přesah z roku 2021

Vlněná elegancie první republiky – výstava v bývalé Mosilaně*

18. 11. 2021 – 31. 5. 2022, přesah z roku 2021

Pozvali nás všechny do vesmíru

25. 1. – 13. 3. 2022

Stroje Leonarda da Vinci

8. 3. – 30. 12. 2022

Doba (před)covidová

15. 3. – 15. 5. 2022

Veletrh Ampér*

17. 5. – 20. 5. 2022

Modelářský svět

21. 5. – 22. 5. 2022

Zlaté řemeslo

24. 5. – 18. 9. 2022

Všechno jde, i když trochu jinak

7. 6. – 31. 12. 2022

přesah do roku 2023

Výběr z fotografií Eduarda Ingrise*

18. 6. – 19. 6. 2022, spolupráce s NMF

Deserting.

28. 6. – 21. 8. 2022

Regiontour 2022*

20. 10. – 23. 10. 2022

Za volantem bez bázně a chikany

25. 10. – 31. 12. 2022, přesah do roku 2023

Spektra designu

8. 11. – 31. 12. 2022, přesah do roku 2023

retrospektivní výstava ateliéru Průmyslový design FMK UTB ve Zlíně

Historie vodního hospodářství

1. 12. – 30. 12. 2022

Poznámka: výstavy s hromadnou návštěvností jsou označeny hvězdičkou.

Komentář k vybraným výstavním projektům TMB

Minerva 1881–2021. Tradice, historie, současnost

Výstavní projekt dokumentující dlouholetou a úspěšnou historii firmy na výrobu šicích strojů Minerva, která v roce 2021 oslavila 140. výročí svého založení. Firma Minerva čelila oběma světovým válkám i několika zásadním změnám politického zřízení a přesto svou výrobu nikdy nepřerušila. Návštěvníci muzea si mohli prohlédnout několik desítek šicích strojů různých provedení, zdobení a barev. Výstava kromě domácích šicích strojů představila také velké průmyslové stroje pro textilní, obuvnický, galanterní a automobilový průmysl. Nechyběl ani dobový reklamní průmysl a ukázky nejznámějších reklamních plakátů a sloganů. Výstavu doplnily ukázky oděvů z dané doby, které představily nejen tehdejší módu, ale i techniky strojového šití a zpracování. Pro malé návštěvníky byl ve výstavě připravený interaktivní hrací koutek.

PRIMKY a jiná časoměrná zařízení ze sbírky Libora Hovorky

Výstava prezentovala jednu z nejrozsáhlejších sbírek různých druhů hodinových mechanismů: náramkových, kapesních, kuchyňských a dalších. Zahradila nejen exponáty zn. Prim, ale také časoměrná zařízení dalších firem, jako například národního podniku Chronotechna (Šternberk, Nové Město nad Metují, Chomutov, Brno), Gustav Becker (Broumov), Josef Tesař Brno, Elektročas Praha, Elchron Polná a Baltig Brno. Celkem bylo vystaveno přes 300 exponátů, z toho kolem sto padesáti kusů hodinek.

Individuální cesta k samostatnosti

Komorní výstava přiblížila každodenní život lidí se zrakovým postižením a připomněla 30. výročí od založení úspěšného projektu Tyfloservis, který vznikl pod hlavičkou České unie nevidících a slabozrakých.

Pálená hlína

Návštěvníci výstavy se na 25 grafických panelech seznámí s historickými stavbami na Moravě, například s brněnskými industriálními stavbami z období elektrifikace Brna, sakrálními stavbami cihelné gotiky v podobě baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně, s podzemními zděnými vodojemy v Brně na Žlutém kopci, Špilberku a Petrově. Z mimobrněnských industriálních staveb výstava představila například barokní bastionovou pevnost s pekárnou v Olomouci, baťovskou architekturu Zlína, strojírenské provozy a důl Jindřich na Ostravsku atd. Trojrozměrné exponáty tvořily ukázky cihel pro zdění, střešní krytiny a dlažby i méně známé druhy cihel, jako jsou klenačky, půdovky, komínovky, vápnitopísčité či nepálené cihly. Pozornost upoutaly jistě také cihly kolkované, které jsou opatřeny značkami výrobců. Dobovou atmosféru potom navodily ukázky zednického a cihlářského nářadí, dioramata s tématem výroby cihel a zednického řemesla, ale i 3D modely staveb cihelny, kruhové pece a řetězového mostu. Výstava se uskutečnila v rámci výzkumného projektu NAKI II „Komplexní diagnostika pálených zdicích prvků historických objektů z pohledu stáří, původu a fyzikálně-mechanických vlastností v závislosti na vlhkosti a jejich náhrada v historických objektech“. Na projektu spolupracovali odborníci z TMB a Fakulty stavební VUT v Brně.

Vlněná elegancie. Brněnské vlnářství mezi lety 1918–1939

Současný vlastník areálu bývalé Mosilany firma Financial Consortium, s. r. o., zpřístupnila části autentických prostor této textilní továrny, TMB vybavilo tyto prostory dobovými velkoformátovými fotografiemi z několika textilních provozů na území Brna z období první republiky. Fotografie doprovázely textové panely.

Pozvali nás všechny do vesmíru

Komorní výstava připomněla dobývání kosmického prostoru člověkem. Její základ tvořila největší sbírka podpisů kosmonautů, která aktuálně obsahuje 572 z 579 autogramů těch, kteří se vydali do vesmíru. Za celou dobu kosmické éry lidstva se do vesmíru vydalo dosud 511 mužů a 68 žen pocházejících z 38 zemí světa. Návštěvníci měli na výstavě také možnost prohlédnout si unikátní modely raket ze sirek zapůjčené Muzeem rekordů a kuriozit v Pelhřimově. V neposlední řadě výstavu doplnily i informační panely s rekordy a kuriozitami z dobývání vesmíru.

Stroje Leonarda da Vinci

Výstava představila výběr více než padesáti modelů da Vinciho strojů, které vytvořili italsí řemeslníci přesně podle jeho plánů a návrhů. Funkčnost některých z nich si mohli návštěvníci vyzkoušet (např. zvedák, kuličkové ložisko, setrvačnick, zrcadlovou komoru), ostatní stroje si mohli zblízka prohlédnout (např. otočný jeřáb, parní dělo, samohybný vozík „automobil“). Kromě uvedených modelů výstava nabízela i reprodukce slavných da Vinciho obrazů, jako je Mona Lisa, Poslední večeře, Dáma s hranostajem a další. To vše doplnily informační panely a audiovizuální projekce. K výstavě byla připravena i online interaktivní hra přístupná široké veřejnosti, která nabídla cestu za poznáním mnoha rozmanitých profesí a tváří mistra Leonarda da Vinci. Výstavu pořádalo TMB ve spolupráci s polskou produkční společností ARANEUS.

Doba (před)covidová

Studentský výstavní putovní projekt vznikl během akademického roku 2020/2021 na Ústavu archeologie a muzeologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Samotná výstava byla zaměřená na dějiny vybraných epidemií, které se dotkly také území střední Evropy. Jejím cílem bylo zprostředkovat toto téma starším žákům základních a studentům středních škol jednoduchou formou. Jako průvodce výstavou vystupoval jeden z našich nejznámějších epidemiologů prof. Karel Raška, který výrazným způsobem pomohl vymýtít jednu z nejnebezpečnějších chorob, pravé neštovice.

Zlaté řemeslo

Výstava představila uměleckořemeslné techniky zlatnictví a příbuzných kovo zpracujících oborů od minulosti do současnosti. Vznikla v rámci výzkumného projektu specialistů z Oddělení dokumentace vědy a techniky a Metodického centra konzervace a ve spolupráci s akad. soch. Andrejem Šumberou. Výstava seznámila návštěvníky s výrobními a výzdobnými technikami formou videozáznamů (lítí, tepání a cizelování, fasování drahých kamenů, různé zdobné techniky tautování), ale i širokého spektra nářadí, pomůcek i strojů, kovových materiálů a samotných replik historických artefaktů. Návštěvníci měli možnost přenést se do prostředí historické zlatnické dílny díky autentickému mobiliáři a vybavení, které Technické muzeum v Brně získalo

do svých sbírek od významného brněnského zlatnického mistra Jiřího Drlíka. Rozmanitost zlatnické produkce a její proměny za posledních více než dva tisíce let mohli návštěvníci obdivovat na celé řadě jedinečných předmětů zapůjčených z fondů pražského Uměleckoprůmyslového muzea, Moravské galerie a Moravského zemského muzea. Nevidomí návštěvníci se mohli seznámit s relikviářem sv. Maura prostřednictvím interaktivního haptického modelu v měřítku 1 : 1 zapůjčeného z edukačního pracoviště SHZ Bečov n. Teplou. Seznámili se nejen s detaily povrchu relikviáře, ale také zjistili, jaké relikvie se skrývají v jeho útrobách, stejně jako u jeho originálu. Výstava Zlaté řemeslo je výstupem výzkumného projektu z programu NAKI II MK ČR 2020–2022 „Uměleckořemeslné techniky zlatnictví – identifikace, ochrana a zpřístupnění“. Výstava se konala za finanční podpory a pod záštitou primátorky statutárního města Brna JUDr. Markéty Vaňkové.

Všechno jde, i když trochu jinak

Komorní výstava představila historii i současnost Společnosti pro ranou péči, pobočka Brno. Tato společnost si v roce 2022 připomněla 45. výročí svého založení. S historií společnosti návštěvníci seznámili nejen informační panely, ale zájemci si mohli prohlédnout i vývoj pomůcek pro děti se zrakovým postižením. Výstava se konala za finanční podpory a pod záštitou primátorky statutárního města Brna JUDr. Markéty Vaňkové.

DESERTING.

Již po dvacáté představili v TMB své diplomové práce absolventi Odboru průmyslového designu Ústavu konstruování Fakulty strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně.

Spektra designu

Retrospektivní výstava ateliéru Průmyslový design Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně představila průřez tvorbou studentů a pedagogů ateliéru za uplynulých deset let.

Historie vodního hospodářství

Dvě komorní výstavy mapující historii vodního hospodářství představily historické vodohospodářské objekty, jež jsou dokladem technologické vyspělosti společnosti a jejího přístupu k nakládání

s vodou v krajině a sídlech, a téma závlah coby znovuobjeveného dědictví s vazbou na historii i současnost a s přesahem týkajícím se aktuálních otázek sucha. K výstavám vznikly rovněž výstavní katalogy, které rozvíjejí jednotlivá prezentovaná témata a sumarizují výsledky obou grantových projektů NAKI II „Historické vodohospodářské objekty, jejich hodnota, funkce a význam pro současnou dobu“ a „Závlahy – znovuobjevené dědictví, jejich dokumentace a popularizace“.

Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951

Výstava s tematikou autoklubů si kladla za cíl zhodnotit jejich význam a roli ve vývoji motorismu. V první části představila obecnou činnost klubů, a jejich historii, ve druhé se věnovala závodům a soutěžím pořádaným kluby za účelem větší popularizace motorismu. Mezi artefakty prezentujícími fenomén autoklubů byla např. nádherné smaltované znaky – emblémy klubů – v počtu, v jakém dosud nikdy nebyly vystaveny, ale také trofeje ze závodů, plakety, a další předměty. Fanoušci motosportu pak mohli obdivovat závodní vozy moravských značek, doplněné dobovými záběry ze soutěží a další dokumentací. Pro dětské návštěvníky byl připraven animovaný film a interaktivní skládačka. Výstava vznikla jako výstup z výzkumného projektu z programu NAKI II „České století motorismu“.

b) Putovní výstavy

Technická herna na cestách aneb fyzika hrou

Regionální muzeum Žďár nad Sázavou (25. 1. – 31. 3. 2022)

Jihomoravské muzeum ve Znojmě (29. 4. – 27. 7. 2022)

Muzeum Českého lesa v Tachově (4. 10. – 27. 11. 2022)

Fenomén Igráček

Městské muzeum Kralupy nad Vltavou (5. 5. – 2. 6. 2022)

Městské kulturní středisko Frenštát pod Radhoštěm (18. 5. – 24. 6. 2022)

Muzeum Zubří (23. 6. – 31. 8. 2022)

c) Výstavní projekty připravované v roce 2022 na další období**Není Tesla jako TESLA**

Termín: březen 2023 – prosinec 2023

Mezinárodní výstavní projekt k 80. výročí úmrtí slavného vynálezce a inovátora Nikoly Tesly, který inspiroval mnoho dalších k založení či pojmenování společností jeho jménem. Výstava bude prezentovat tři zdánlivě nesourodá témata: osobnost Nikoly Tesly, československý podnik TESLA a další zahraniční podniky Tesla (Srbské, Chorvatské atd.). Svým způsobem se tedy bude jednat o výstavu, která objasní laické i odborné veřejnosti co vše pojem „Tesla“ znamená a představí Teslův odkaz na našem území i ve světě. Kromě výstavy je plánována řada doprovodných aktivit či zpracování audiovizuálních programů. Projekt vzniká ve spolupráci se Slovenským technickým muzeem v Košicích, Technickým muzeem Nikola Tesla v Záhřebu, Muzeem Nikoly Tesly v Bělehradě a Muzeem vědy a techniky v Bělehradě. Největší část výstavy bude věnována jednotlivým československým podnikům TESLA a jejich produkci. Bude představena celá škála výrobků této legendární značky.

Tajemství kovadlin

Termín: březen 2023 – srpen 2023

Výstava představí tvorbu kovářů specializovaných na techniku damascenského oceli, kteří spolupracují s Technickým muzeem v Brně na tradičních workshopech Damask v kovárně v Těšanech. Vedle nich bude představena také tvorba významných uměleckých kovářů z jihomoravského regionu. Edukativní charakter výstavy bude naplněn sekcí věnovanou výchově mladého kovářského dorostu, kterou v současné době realizuje několik školních pracovišť a právě jejich činnost výstava připomene. Součástí výstavy bude odborný katalog.

Motocykly ARIEL

Termín: leden 2024 – duben 2024

Motocykly Ariel dovážela do Československa od roku 1927 do roku 1939 firma Štěpař, Hanák a spol., která bude na výstavě představena především dobovými materiály. Výstava by tedy neprezentovala jen motocykly Ariel, ale i o jejich dovozce, včetně prodejní kultury za první republiky. Vystaveno by mělo být cca padesát strojů, různých modelů a ročníků. Zároveň v současné době vzniká publikace věnující se Arielům v Československu.

100 let automobilů ve Zbrojovce Brno

Termín duben 2024 – prosinec 2024

Výstava představí významné výročí výroby prvního vozu legendární brněnské firmy, která produkovala široké spektrum výrobků.

MORA. Dvě století cesty dějinami

Termín: březen 2025 – prosinec 2025

Výstava má za úkol postihnout historii a vývoj této významné moravské firmy, jejíž historie se začala psát v roce 1825. Představí nejstarší období činnosti předchůdců dnešní firmy, stejně jako jejich přerod do dnešní názvu, produkci a vývoj po skončení druhé světové války a dobu současnou. Výstava bude založena na množství dvoj- a trojrozměrných sbírkových předmětů (mnohé budou unikátní). Doplněna bude velkoplošnými fotografiemi, filmy a zvukovými nahrávkami.

5.6 KULTURNĚ-VÝCHOVNÉ AKTIVITY**a) Kulturně-výchovné akce****Komentovaná prohlídka výstavy Primky a jiná časoměrná zařízení**

4. 2. 2022 a 5. 2. 2022

Komentovaná prohlídka výstavy Pozvali nás všechny do vesmíru

20. 2. 2022

Vynálezy kolem nás – rodinný den v TMB

26. 3. 2022

Vítání jara

6. 4. 2022

Muzeum v pohybu IV*

9. 4. 2022

Vítání jara na kovárně

9. 4. – 10. 4. 2022

Křest nafukovací lodi Crew Dragon

23. 4. 2022

Přehlídka automobilové techniky 2022

23. 4. – 24. 4. 2022

Večerníček na mlýně

30. 4. 2022

Za kováři na Šlakhamr

7. 5. 2022

Veveří 2022 – sraz historických vozidel*

1. 5. 2022

Muzejní noc

21. 5. 2022

Modelářský svět

21. 5. – 22. 5. 2022

Retrovýlet do Slupi

4. 6. 2022

Hudební dýchánek

8. 6. 2022

Mezinárodní rally motocyklů značky NORTON v ČR*

11. 6. 2022

Byla vojna, byla...

11. 6. 2022

Den pevnostních muzeí jižní Moravy 2022

11. 6. 2022

1000 mil československých*

15. 6. 2022

XIII. setkání flašinetářů v Brně*

18. 6. – 19. 6. 2022

V rámci Dopravní nostalgie 1000 mil československých

18. 6. 2022

V rámci Dopravní nostalgie Benefiční koncert flašinetářů

19. 6. 2022

Setkání kovářů damascenského oceli Damask

18. 6. – 19. 6. 2022

Co vyprávěla Maryša

9. 7. 2022

Příměstský tábor

11. 7. – 15. 7. 2022

Hornácké slavnosti

21. 7. – 24. 7. 2022

Brasilfest*

6. 8. 2022

V kraji řeky Sázavy

6. 8. 2022

Po tovaryšském chodníčku

20. 8. 2022

Prázdninové polétání

20. 8. 2022

Exkurze do TMB pro účastníky GK ICOM v Praze

26. 8. 2022

Den s městskou policií*

27. 8. 2022

Cimbál na Šlakhamru

27. 8. 2022

Slavnosti chleba

3. 9. 2022

Mladý těšanský kovář

3. 9. 2022

Festival vědy*

9. 9. – 11. 9. 2022

Erbovní slavnosti*

17. 9. 2022

Drakiáda na letišti ve Vyškově*

17. 9. 2022

Den otevřených dveří na MK*

28. 9. 2022

Soběšice – jízda do vrchu*

1. 10. 2022

Den uniformovaných sborů v Kroměříži*

1. 10. 2022

Tavba v replice středověké železářské pece

1. 10. 2022

Hudební dýchánek

5. 10. 2022

Víkend herních legend

15. 10. 2022

Křest publikace nakladatelství Albatros Dopravní prostředky, které světem nepohnuly

17. 10. 2022

Autogramiáda publikace vydavatelství HOST Aleš Sírny: Masarykův okruh 1930–1937

10. 11. 2022

Pohádkový advent 2022

27. 11. 2022

Čerti na Šlakhamru

3. 12. 2022

Den otevřených dveří na SŠSE Trnkova

3. 12. 2022

Den otevřených dveří na SŠSE Trnkova

10. 12. 2022

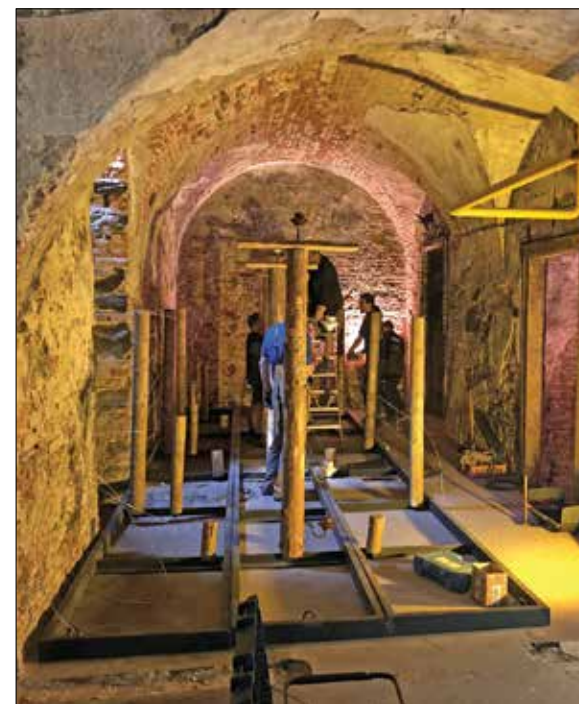
Hudební dýchánek

7. 12. 2022

Poznámky: akce s masovou návštěvností jsou označeny hvězdičkou.

**KOMENTÁŘ K VYBRANÝM KULTURNĚ-VÝCHOVNÝM AKCÍM
Železná opona II.**

V květnu 2020 byla ukončena a demontována výstava Železná opona 1948–1989, jejíž nedílnou součástí byla i ženině technická zařízení, tzv. signální ploty, které byly věrnou kopií původních. S firmou Znovín bylo dohodnuto, že po ukončení výstavy budou tyto ploty instalovány v podzemních prostorách kláštera Louka. Vzhledem k pandemii nemoci covid-19 byla úprava a montáž dokončena až na přelomu roku 2021/2022.

Muzeum v pohybu IV

Kolona víc než 25 historických vozidel ze sbírky TMB se vydala na okružní cestu Brnem až na náměstí Svobody, kde zůstala asi 40 minut stát, aby si automobily mohli zájemci v klidu zblízka prohlédnout.

2022 Muzejní noc

TMB nabídla celou řadu zážitků, díky nimž ožilo celé muzeum i jeho bezprostřední okolí. Zpřístupněné byly stávající expozice a výstavy, v nichž byli přítomni i jejich kurátoři, kteří byli připraveni zodpovědět zvědavé dotazy případně předvést ukázky vystavených exponátů. Návštěvníci se mohli seznámit s osobností da Vinciho, formou hry absolvovat výcvik kosmonauta potvrzený certifikátem, podepsaný Tomášem Přibylem, držitelem největší sbírky podpisů kosmonautů, zapsané v Guinnessově knize rekordů. Pracovníci spolupracující instituce – Vysokého učení technického v Brně, připravili soutěž, zájemci si mohli zazávodit s roboty po simulovaném povrchu Marsu. Nechyběla ani moderovaná soutěž o nejlepší tanec „Férie o nejlepší vesmírný tanec“. Součástí Muzejní noci byla také divadelní představení Šroubka a Matičky a divadla ÚDIF. V expozici Optiky odborníci z firmy FEI odhalili veřejnosti „Svět pod mikroskopem“. Součástí programu byla také akce „Modelářský svět“, přehlídka stovky modelů nejrůznějších kategorií jako automobily, pásová technika, letadla, lodě a architektura (hrady, zámky, kostely apod.) a RC modelů. Modelářský svět zahrnoval i workshop, kde si mohli zájemci sestavit jednoduché modely. Po dobu trvání Muzejní noci probíhala ražba medailí. Medaile mají sběratelskou hodnotu a jsou velmi žádané. Ke každé události mají unikátní motiv.

Modelářský svět

Návštěvníci si během celého víkendu mohli nejen prohlédnout stovky modelů v různých kategoriích, ale také si nějaký vytvořit pod dohledem zkušených modelářů. Soutěžní výstavu doplnily lektorované přednášky a workshopy pojednávající o historii a technikách papírového modelářství u nás i ve světě.

Mezinárodní setkání motocyklů značky Norton

Pořadatelem byl NOC CR – NORTON OWNERS CLUB CZECH REPUBLIC, který má centrálu v Anglii a je členem Kruhu přátel TMB. Na akci se sjelo 160 fanoušků motocyklů značky Norton.

Nejpočetnější skupina, někteří i po vlastní ose, přijela ze Spojeného království, ale i z České republiky, Francie, Švédska, Holandska, Belgie, Švýcarska a dalších zemí. K vidění byly Nortony typu Commando, Dominator, ES 2 a motocykly s rotačními motory. Nejstarší motocykl byl roku 1921 model 16H a nechyběl tu ani závodní stroj Manx z rakouského klubu, se kterým Rudi Thalhammer v roce 1961 vyhrál v Brně Velkou cenu Československa.

XIII. setkání flašinetářů v Brně

Již tradiční setkání flašinetářů opět oživilo ulice Brna, kdy si zájemci mohli připomenout tradici jarmarečních oslav z doby před více než 100 lety. Akce vyvrcholila v neděli v Červeném kostele benefičním koncertem na podporu asociace Paspoint, z. ú., která pomáhá lidem s poruchami autistického spektra.

Příměstský dětský tábor v TMB

Tábor se konal zejména v hlavní budově TMB, ale účastníci v rámci programů jednotlivých dnů vyjžděli i mimo Brno, a to na památky ve správě TMB: kovárnu v Těšanech, Vodní mlýn ve Slupi, Areál čs. opevnění a železné opony v Šatově a zamířili také do depozitáře muzea v Brně-Řečkovících. Navštívili památník Mohyla míru nedaleko Slavkova. A protože bylo téma letošního tábora spojené o právě probíhající výstavu Stroje Leonarda da Vinci, mohli si ve výtvarné technické dílně TMB pod vedením lektorů vyrobit Parašutistu, Leonardův katapult a vyzkoušet techniky starých malířských mistrů.

Po tovaryšském chodníčku

Celodenní program pro rodiny s dětmi na Kovárně v Těšanech, během kterého měli návštěvníci možnost seznámit se s řadou řemesel vyrábějících ze dřeva a kovu vybavení pro domácnost, nářadí pro sedláky či další řemeslníky. Mohli poznat práci truhláře, řezbáře, včelaře, perníkárky, hvězdáře, v textilní dílně a samozřejmě i v kovárně. Pro děti byly přichystány tvůrčí dílničky nebo plnění soutěžních úkolů.

Exkurze do TMB pro účastníky Generální konference ICOM v Praze

TMB připravilo a zrealizovalo prohlídku hlavní budovy muzea s odborným programem prezentace TMB i jeho mimobrněnských technických památek, v expozici Historická vozidla byla k vidění dobová módní přehlídka, dále pak proběhla prezentace historických

kých vozidel v areálu muzea a předváděcí jízdy. TMB pro realizaci exkurze po městě Brně a dalších muzeích zapůjčilo bezplatně další tři historické autobusy.

/ Pro účastníky Generální konference v Praze bylo připraven překlad díla doc. Jana Doláka, Ph.D., s názvem *Teoretická podstata muzeologie* v anglickém jazyce (v českém jazyce již TMB dílo vydalo a bylo čtenářsky velmi úspěšné), které v oblasti teoretické muzeologie navazuje na odkaz Z. Z. Stránského a dalších brněnských muzeologů. Překlad byl částečně financován Českým výborem ICOM. Dílo bylo nabízeno na stánku MK v Kongresovém centru k prodeji a setkal se s mimořádným zájmem.

/ Ve dnech 7.–8. března 2022 byl připraven a realizován pro českou muzejní obec v prostorách TMB diskuzní seminář s názvem „Nová definice muzea aneb její klady a zápory“ k nové definici muzea, (která byla následně projednána a přijata na Generální konferenci v Praze). Na vydání sborníku příspěvků z tohoto semináře finančně přispěla i Asociace muzeí a galerií ČR. Sborník příspěvků byl také představen na stánku MK v Kongresovém centru.

/ TMB se spolu s Národním technickým muzeem (NTM) podílelo na přípravě off-site meetingu mezinárodní komise CIMUSET. Ze strany TMB proběhla příprava zasedání, včetně prezentace a odborné přednášky v AJ na téma Historie technického muzejnictví v Brně. Do nového výboru CIMUSET byla jako prezidentka zvolena pracovnice TMB Mgr. Marie Gilbertová.

Mladý těšanský kovář

21. ročník přehlídky nové generace kovářského řemeslna na níž mladí kováři z celé republiky před zraky veřejnosti vykovali jednoduchou uměleckou plastiku. Po celou dobu mohli zájemci jejich činnost pozorovat zblízka. Hotové výrobky byly zařazeny do stálé expozice v Kovárně v Těšanech. Pro rodiny s dětmi byl na kovárně otevřen dětský koutek s výtvarnou dílnou a interaktivními stanovišti. Děti se mohly zúčastnit také výtvarné soutěže o věcné ceny.

Slavnosti chleba ve Slupi

Akce se konala tradičně v areálu Vodního mlýna ve Slupi. Návštěvníci mohli opět ochutnat čerstvé upečený chleba, zhlédnout výstavu

zemědělské techniky, nakoupit si na řemeslném jarmarku a v neposlední řadě se podívat na přehlídku folklorních souborů. Součástí akce byly i předváděcí jízdy historických autobusů, které mohli návštěvníci Slavností chleba využít pro svoji dopravu do Slupi.

Víkend herních legend

I v roce 2022 se uskutečnilo již tradiční turnajové klání veřejnosti v počítačových retro hrách od 70. do 90. let 20. století. Soutěžilo se o nejlepší „skóre“ ve hrách Super Mario Bros, Tetris a Vlak. Závěrečné kolo patřilo Pongu a proběhlo formou vyřazovacího turnaje.

Loutkové divadlo Dobrodružství Šroubka a Matičky

Loutková pohádka prostřednictvím dvou hrdinů a zároveň dětských maskotů muzea Šroubka a Matičky vyráží po stopách svých předků, které hledají na malebných památkách TMB v mimobrněnských lokalitách, od mlýnů větrných či vodních až po kovárny. Pohádka měla velký úspěch, a tak se hrála v roce 2022 v počtu jednoho až dvou představení za měsíc. S jejím uváděním se počítá i v příštích letech.

Prezentace a využití historických vozidel oboru MHD TMB během kulturně-výchovných akcí

- / 23.–24. 4. 2022 akce Přehlídka automobilové techniky – jízda autobusů Praga RND, Škoda 706 RO s vlekem Karosa B40, Karosa ŠM11, Ikarus 553, Ikarus 280, Karosa B732, Karosa B831, Karosa C744, Karosa B732.1670, Karosa B931, Škoda 21AB na náměstí Svobody.
- / 14. 5. 2022 předváděcí jízdy trolejbusu Škoda 7Tr v Pardubicích.
- / 21. 5. 2022 akce Muzejní noc – jízda autobusů Škoda 706 RO s vlekem Karosa B40, Karosa ŠM11, Ikarus 280, Karosa B732, Karosa B831, Karosa C744 na lince A DPMB.
- / 28. 5. 2022 jízda autobusu Karosa B732 do Těšan.
- / 4.–5. 6. 2022 akce Parní Olympia – jízda autobusů Praga RND, Škoda 706 RO, Karosa ŠM11, Ikarus 553, Karosa B831 v trase Modřice, Olympia – Přízřenice.
- / 11. 6. 2022 akce Den otevřených dveří ve vozovně DSZO ve Zlíně – jízda trolejbusu Škoda T11, autobusu Ikarus 280.
- / 18. 6. 2022 Jízdy pro veřejnost u příležitosti Dopravní nostalgje. Vůz koňky ev. č. 6, parní lokomotiva Caroline s vlečným vozem evid. č. 25. Tramvajové vozy ev. č. 99 a 1594. Autobusy RND, Š706RO s přívěsem B40, Ikarus 280. Trolejbusy Škoda 6Tr, 7Tr, 9Tr, T11 a 14Tr01.
- / 19. 6. 2022 Jízdy pro veřejnost u příležitosti Dopravní nostalgje.

Úz koňky ev. č. 6, parní lokomotiva Caroline s vlečným vozem evid. č. 25.

- / 12. 7. 2022 Předváděcí jízda autobusu Karosa B931 do Těšan (příměstský tábor TMB).
 - / 14. 7. 2022 Předváděcí jízda autobusu Karosa B831 do Slupi a Šatova (příměstský tábor TMB).
 - / 26. 8. 2022 Jízdy pro účastníky konference ICOM – autobusy Karosa B732, Karosa B831, Karosa B931.
 - / 3. 9. 2022 Slavnosti chleba ve Slupi. Předváděcí jízdy autobusů Karosa B931, Karosa B831, Karosa B732, Škoda 21 Ab, Citybus PS09, SOR NB12.
 - / 9.–11. 9. 2022 Účast autobusů Praga RND, Škoda 706RO s přívěsem Karosa B40, Ikarus 280, Karosa C744, Škoda 21AB a montážního automobilu Škoda 706 RT na akci „Retroměstečko“ v Pardubicích.
 - / 10. 9. 2022 předváděcí jízdy autobusu Škoda 21AB v Mladé Boleslavi.
 - / 9.–11. 9. 2022 Účast trolejbusů Škoda 6Tr, 7Tr na oslavách 70. výročí provozu trolejbusů v Teplících.
 - / 24. 9. 2022 Předváděcí jízda autobusu Karosa ŠM11 Liberec, Jablonec nad Nisou, Kořenov.
 - / 1. 10. 2021 akce Den uniformovaných sborů – předváděcí jízdy autobusu Karosa B831 a Karosa B931 v Kroměříži.
- Historické autobusy najely celkem 8528 km.

Prezentace a využití dalších historických vozidel TMB

- / 9. 4. 2022 – Muzeum v pohybu – předváděcí jízda: Z 9, Z 4-I., Tatra 57, Wikov 35, Škoda 1200, MTX Roadster, Lada Bohse Eurostar, Škoda 120 S Rally, Škoda Favorit 135 L závodní, Škoda 120, Tatra 700, Škoda 440 Spartak, Avia A 11 trend.
- / 16. 4. 2022 – Jarní Veterantechna – prezentace TMB výstava: Z 9.
- / 11. 6. 2022 – Mezinárodní Sraz Norton Owners Club, Telč: výstava vozidel: Z 6 Hurvínek, Indian 600 Scout, Praga 500 BD, Tatra 57.
- / 16. 6. 2022 – 1000 mil Československých, Bosonohy, zajištění dobové technické kontroly historických vozidel v prostoru bývalého startu Velké ceny Masarykova okruhu.
- / 18. 6. 2022 – 1000 mil Československých, Dominikánské náměstí, zajištění průjezdní kontroly závodu, prezentace TMB, výstava hv: Z 9, Z 4-I, Tatra 30, Z 18, Z 18-roadster, Z 5 Expres. Zajištění komentáře k průjezdu historických vozidel.

- / 5.–7. 8. 2022 Vzpomínková jízda Čeňka a Elišky Junkových Litomyšl, prezentace TMB: Z 9.
- / 26. 8. 2022 – Exkurze ICOM v TMB výstava a předváděcí jízda vozidel ze sbírky TMB: Z4-I, Wikov 35, Tatra 57, Škoda Spartak 440, Škoda 1200, MTX roadster, Lada Bohemia, Škoda 120, Lada Bohse Eurostar, Tatra 700.
- / 1. 10. 2022 – Brno-Soběšice – předváděcí jízda Z 9.
- / 15. 10. 2022 Podzimní Veterantechna na BVV – Z 4-I.
- / 28. 10. 2022 Oslavy vzniku republiky – Židlochovice Z 4-I, Tatra 57.

b) Populárně-naučné přednášky

Balkán – ráj svobodného cestování, s prom. 3D diapozitivů
19. 10. 2022 / přednášející Marek Audy

/ Cyklus přednášek Industriální Brno VIII.

Procházka po stopách brněnské židovské komunity

3. 4. 2022 / komentovaná vycházka

Příběh rekonstrukce a ožívání rodinných vil textilní dynastie

Löw-Beer ve Svitávce

6. 4. 2022

Prohlídka synagogy AUDAS ACHIM

10. 4. 2022 / komentovaná vycházka

Löw-Beer. Příběh tří generací moravských vlnobaronů

20. 4. 2022

Náhrobky průmyslové elity na brněnském židovském hřbitově

24. 4. 2022 / komentovaná vycházka

Továrník Oskar Schindler

27. 4. 2022

Místa posledního odpočinku významných průmyslníků a jejich rodinných příslušníků na brněnském ústředním hřbitově

30. 4. 2022 / komentovaná vycházka

/ Za vědou a technikou do TMB – přednáškový cyklus

Morava pod křídly orla římských legií – archeologická pouť po stopách starověkých Římanů na našem území

11. 10. 2022 / přednášející Mgr. Balász Komoróczy, Ph.D.

Záhada coronia

18. 10. 2022 / přednášející Prof. RNDr. Miroslav Druckmüller, CSc.

Mohou evropské sopky ohrozit Českou republiku?

1. 11. 2022 / přednášející prof. RNDr. Antonín Přichystal, DrSc.

Artemis: ze Země (znovu) na Měsíc aneb kdy a jak se člověk vrátí na Měsíc?

8. 11. 2022 / přednášející Ing. Tomáš Příbyl

Objevené podzemí Německého domu

15. 11. 2022 / přednášející Ing. Aleš Svoboda

Měsíc plný otazníků

22. 11. 2022 / přednášející Mgr. Pavel Gabzdyl

Světelné znečištění a elektromobilita – jak to souvisí?

29. 11. 2022 / přednášející Doc. Ing. Petr Baxant, Ph.D.

Péče o zlaté poklady v muzejních sbírkách

6. 12. 2022 / přednášející akad. soch. Andrej Šumbera, Ph.D. – Ing. Alena Selucká

/ Ostatní přednášky

Webbův teleskop

9. 1. 2022 / online

Přednáška o principech stereovizí

13. 1. 2022 / pro Klub důchodců

Letenku do vesmíru, prosím

14. 1. 2022 / Blansko

Rok po přistání Perseverance

20. 2. 2022 / online

John Glenn, první Američan na oběžné dráze

21. 2. 2022 / online / přednáška pro nevidomé

Válka očima špiónážních družic

15. 3. 2022 / FSI VUT

Válka očima špiónážních družic

15. 3. 2022 / online

Jeden den na oběžné dráze

25. 3. 2022 / ZŠ Pyšel

Artemis: návrat člověka na Měsíc

28. 3. 2022 / online / přednáška pro nevidomé

Minerva 1881–2021

31. 3. 2022

Letenku do vesmíru, prosím

7. 4. 2022 / Ždánice

Vzestup a pád kosmické spolupráce

29. 4. 2022 / Uherský Brod

Vzestup a pád kosmické spolupráce

19. 5. 2022 / Muzeum Vysočiny, Jihlava

Vzestup a pád kosmické spolupráce

25. 5. 2022 / MZK

Vzestup a pád kosmické spolupráce

25. 5. 2022 / Hvězdárna Prostějov

Spolupráce ve vesmíru

29. 5. 2022 / Hvězdárna Brno

Vesmír „Made in China“

20. 6. 2022 / online / přednáška pro nevidomé

Sondy ke Slunci

10. 7. 2022 / online

Cesta na Mars

21. 7. 2022 / JCMM, Brno

Vzestup a pád kosmické spolupráce

27. 7. 2022 / Borovany

Letenku do vesmíru, prosím

28. 7. 2022 / DDM Třebíč

Cesta na Mars

4. 8. 2022 / CJMM, Brno

Rojení planet

8., 9., 10. 8. 2022 / Kraví hora, Brno

Nebezpečné Slunce

25. 9. 2022 / online

Srážka s planetkou v přímém přenosu

26. 9. 2022 / online

Ze Země (znovu) na Měsíc

14. 10. 2022 / Nesměř, Velké Meziříčí

Ze Země (znovu) na Měsíc

20. 10. 2022 / JCMM Brno

Ze Země (znovu) na Měsíc

3. 11. 2022 / Hvězdárna Prostějov

Ze Země (znovu) na Měsíc

4. 11. 2022 / Hvězdárna Uherský Brod

Až na konec světa – a ještě o kousek dál

29. 11. 2022 / MU Brno / Univerzita třetího věku

Ze Země (znovu) na Měsíc

1. 12. 2022 / Muzeum Vysočiny Jihlava

Apollo 17: Rozloučení s Měsícem

6. 12. 2022 / Muzeum Vysočiny Třebíč

Apollo 17: Rozloučení s Měsícem

7. 12. 2022 / JCMM Brno

Apollo 17: Rozloučení s Měsícem

8. 12. 2022 / MZK Brno

Letenku do vesmíru, prosím

13. 12. 2022 / Valašské Meziříčí

Ze Země (znovu) na Měsíc

14. 12. 2022 / Kysucké Nové Město

Až na konec světa – a ještě o kousek dál

15. 12. 2022 / Hvězdárna Třebíč

Ze Země (znovu) na Měsíc

16. 12. 2022 / Hvězdárna Ždánice

/ Oddělení dokumentace tyflopeditických informací

Přednáška spojená s prohlídkou expozice Kultura nevidomých

24. 02. 2022 / pro ZŠ Sirotkova

Přednáška spojená s prohlídkou expozice Kultura nevidomých

26. 04. 2022 / pro studenty muzeologie

Přednáška spojená s prohlídkou výstavy Stroje Leonarda da Vinci pro SONS Brno

11. 05. 2022 / pro SONS Brno

Přednáška spojená s prohlídkou výstavy Zlaté řemeslo

19. 07. 2022 / pro SONS Brno

Přednáška spojená s prohlídkou expozice Kultura nevidomých

08. 11. 2022 / pro ZŠ Sekaninova

Přednáška spojená s prohlídkou výstavy Stroje Leonarda da Vinci

11. 11. 2022 / pro Tyflocentrum Brno

Přednáška spojená s prohlídkou expozice Kultura nevidomých

15. 11. 2022 / pro ZŠ Sekaninova

c) Doprovodné a edukační programy, Výtvarně-technická dílna, dílna tradičních lidových řemesel a další kulturně výchovné akce

/ Edukační a doprovodné programy realizované ve stálých expozicích TMB, včetně inovací starších projektů

Dvacátým stoletím na kolech proletím

Aktualizovaný edukační program, který kromě stálých expozic zahrnuje i výstavu Za volantem bez bázně a chikany. Během programu se žáci a student seznamují s těžkostmi a překážkami, na které automobiloví průkopníci naráželi a které museli s rychlým rozmachem motorismu překonávat. Jaká auta a motorky se vyráběly na Moravě? Jaké se používaly motory a jak fungovaly?

Jaké jsou základní části auta a jak fungují? Co byly autokluby a kde proběhly první závody? Na to všechno dostanou žáci v průběhu programu odpovědi.

I bylo auto aneb Jak jsme sesedli z koně za volant

Edukační program vhodný pro nejmladší děti, který je provází světem automobilů a motorek od 19. do 20. století. Děti se dozví, jak vypadala první auta, jaké byly starosti prvních řidičů, kolik aut jezdilo v Československu a jakou rychlostí a mnohé další zajímavosti. Nechybí ani vývoj aut na Moravě a v Evropě. Během programu si děti mohou vyzkoušet i výměnu historického kola, dozví se, jak funguje motor a na počítači si sestaví vlastní automobil.

Svět je hrou, s fyzikou!

Technická hra není expozicí v obvyklém slova smyslu. Je to zařízení, které návštěvníkovi umožňuje seznamovat se zábavnou formou s různými zákony fyziky a jejich technickými aplikacemi. Důraz je kladen na interaktivní činnost návštěvníka s fyzikálním, případně technickým experimentem, spočívajícím v tom, že může s jednotlivými pokusnými modely volně manipulovat a sledovat jejich výslednou reakci.

Protože práce šlechtí!

Edukační program v expozici Ulička řemesel, který přenese návštěvníky do kouzelného období první republiky a představí jim každodenní povinnosti i zábavu předměstské ulice Brna. Během programu se dozvědí nejen, jak vypadalo krejčovství či kadeřnictví z 30. let minulého století, jakým způsobem pracoval hodinář či zámečnický, ale mohou nahlédnout i do dobového koloniálu či domácnosti, zkusit pomlít kávu na starobylém mlýnku na kávu a zjistí mnoho dalších zajímavých informací o brněnském předměstí první republiky.

Hudba nás baví!

Program ke stálé expozici Salon mechanické hudby přibližuje dějiny hudby, hudebních nástrojů a umožňuje poslech mechanických hudebních strojů.

Zažij svět nevidomých

Během programu se žáci seznámí se světem slabozrakých a nevidomých lidí. Poznají pomůcky, které nevidomým umožňují běžný

pohyb, seznámí se s metodami a formami výuky nevidomých a slabozrakých dětí a v neposlední řadě se dozví, jak s nevidomými komunikovat, kdy a jak jim nabídnout asistenci nebo jak reagovat na jejich prosbu o pomoc.

Výpočetní technika

Vývoj od prvotních počítačích pomůcek přes mechanické kalkulatory až k elektronovým počítačům – to je hlavní náplň tohoto programu. Věnuje se sálovým počítačům a různým generacím počítačů, mapuje nástup mikroprocesorů, éru osmibitových a následně stolních počítačů IBM a Apple Macintosh, vývoji paměťových médií a dalších příslušenství.

/ Nově vytvořené edukační a doprovodné programy

Svět nevidomých rozšířený o haptický relikvíář svatého Maura

Po dobu trvání výstavy Zlaté řemeslo byl program rozšířen o haptický model relikvíáře svatého Maura. V kultuře nevidomých se návštěvníci seznámili se životem a vzděláváním nevidomých a slabozrakých lidí, zjistili, jak tráví volný čas a jaké kompenzační pomůcky jim usnadňují život, a následně měli možnost navázat na tento program prohlídkou výstavy Zlaté řemeslo, kde si na haptickém modelu relikvíáře svatého Maura ukázali rozmístění hmatových reliéfů.

Zapomenutá řemesla

Program rozšiřuje stálou expozici v Uličce řemesel Protože práce šlechtí. Je zaměřen zejména na řemesla a řemeslníky (např. švec, zámečnický, hodinář, dráteník a další). Program byl obohacen o prohlídku výstavy Zlaté řemeslo, kde se návštěvníci dozvěděli o dalších řemeslech našich předků, která v současné době mizí nebo již zcela vymizela, seznámili se s řemeslníckými cechy a dozvěděli se mnoho dalších zajímavých informací o řemeslech a řemeslnících.

Veze káču na trakaču

Kde: Ulička řemesel

Délka programu: 60 minut

RVP: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda

Doporučený věk: MŠ, I. stupeň ZŠ

Interaktivní doprovodný velikonční program pro školní skupiny v Uličce řemesel. Během výukového programu se děti seznámí

s nejvýznamnějšími tradicemi a zvyky českých Velikonoc. Dozvěděly se, kdy, proč a jak se tyto svátky slaví a jak se slavily v minulosti. Součástí programu byla i minidílnička, během které si děti samy vyrobily funkční káču. Cílem programu bylo seznámit žáky s tradicemi a zvyky o Velikonocích a křesťanským i pohanským původem Velikonoc.

O sv. Barboře ležívá sním na dvoře aneb Po roce Vánoce přicházejí

RVP: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda
Doporučený věk: MŠ, I. stupeň ZŠ
Interaktivní vánoční program pro MŠ a 1. stupeň ZŠ, během kterého se děti v rámci plnění různých úkolů dozvěděly, jak se slavily Vánoce v minulosti, jaké tradice a zvyky se dodržovaly, jak se peklo cukroví, seznámily se s některými pranostikami vztahujícími se k adventnímu času a v neposlední řadě si připomněly i dojemný příběh, který stojí za tradicí vánočních stromů republiky.

Dvanáct tváří génia

Doprovodný edukační program k výstavě Stroje Leonarda da Vinci provedl zájemce renesančním světem nedostizného génia. Je všeobecně známo, že Leonardo nebyl jen vynálezce, ale naopak muž mnoha zájmů a profesí. V každém odvětví prokázal velkou dávku fantazie a talentu. V rámci programu se návštěvníci dozvěděli jaké válečné či civilní stroje navrhl, zavítali do světa umění. Součástí putování byla i stejnojmenná online interaktivní hra (od 4. třídy ZŠ) a návštěva tzv. Leonardovy dílny přímo ve výstavě, kde si děti mohly vyzkoušet jednoduché stroje, složit speciální da Vinciho most, poznat Leonardovo zrcadlové písmo nebo napodobit mistrova uměleckou tvorbu.

Nově vytvořené interaktivní programy pro veřejnost k výstavám, online aktivity

Dvanáct tváří génia

Součástí výstavy Stroje Leonarda da Vinci byla i online hra s názvem „Dvanáct tváří génia“, kterou si školáci mohli zahrát na tabletech a jednotliví návštěvníci prostřednictvím mobilních telefonů. Hra byla vytvořena za účelem co nejvíce provázat hru se samotnou výstavou. Uživatel si vybíral z okruhu dvanácti témat a odpovídal na zajímavé otázky z Leonardova profesního života. Jednoduše stačilo, aby návštěvník přiložil svůj tablet či chytrý telefon ke QR kódu rozmístěném kdekoli po výstavě a hra se mu automaticky spustila.

TMB online

Oddělení komunikace a marketingu rozšířilo online nabídku: únikovou hrou Do technické historie, kvízem k výročí prvního letu člověka do vesmíru a možností stáhnutí letáku Po stopách světového vynálezce jihomoravskou metropolí – Viktor Kaplan, kde zájemci najdou při procházkách Brnem jednotlivá místa s odkazem na tohoto vynálezce a stručnou historii.

Programy realizované přímo ve Výtvarně-technické dílně. Navazující praktická činnost na témata doprovodných programů

Dílny – workshopy se zaměřují na širokou veřejnost. Ve všedních dnech jsou určené školám (mateřské, základní, střední), zájmovým skupinám v tomto věkovém rozpětí. Možnost přihlásit se mají i školy nebo organizace s žáky či členy s různými hendikepy. Tyto dílny vycházejí z programů stálých expozic muzea i krátkodobých výstav a jejich cílem je vhodně doplnit zvolené téma o praktickou činnost. Kromě praktického seznámení se s danou výrobou podporují kreativitu malých a mladých návštěvníků. Navíc si většinu výrobků mohou účastníci odnést domů na památku. Každá dílna zohledňuje věk a možnosti dětí a edukátoři TMB v případě zájmu z řad hendikepovaných přizpůsobují workshopy daným možnostem návštěvníků. Víkendové dílny jsou určené pro rodiče s dětmi, dospělé zájemce, seniory i členům z Klubu přátel TMB. Tyto dílny se týkají tradičních lidových řemesel.

Plují, jezdí, létají

(dílničky pro nejmladší techniky, výroba dřevěných hraček)
Doporučený věk: 5–11 let, MŠ, 1. stupeň ZŠ
Doporučený čas: 45–60 minut
Kapacita: 15–20 osob
Dílna volně navazuje na expozice automobilů, leteckých a parních motorů. Z dřevěných materiálů účastníci vytvářeli mini modely autíček, letadýlek nebo parníků.

Po stopách Gutenberga

(historie knihtisku a výroba knih)
Doporučený věk: 10+ let, 4.–5. třída ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ
Doporučený čas: 60 minut
Kapacita: 15–20 osob
Workshop navazuje na expozici Ulička řemesel, kde se při

prohlídce návštěvníci seznamují s dílnou knihvazačů. V dílně si následně vyzkouší jedno z řemesel minulých dob a na chvíli se stávají knihvazačem či knihtiskařem. Za pomoci původních technik si mohou účastníci vyrobit osobní diář s ručně raženým číslováním stran a originálním logem.

Umění ve tmě

(doprovodná dílna k expozici Kultura nevidomých)

Doporučený věk: 10+ let, 4.–5. třída ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ

Doporučený čas: 60 minut

Kapacita: 15–20 osob

I zdravotně znevýhodnění se stávají velkými umělci a návštěvníci mají možnost zjistit, že zrak k malování není až tak důležitý, jak se všeobecně usuzuje. Účastníci zkoušejí pracovat pomocí hmatu a citu v prstech za pomoci technik nevidomých.

Smaltujeme! (výroba smaltovaného šperku)

Doporučený věk: 10+ let, 4.–5. třída ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ

Doporučený čas: 60 minut

Kapacita: 10–15 osob

Mezi další prastaré umění či řemeslo patří smaltování. V praxi se s ním zájemci seznamují prostřednictvím jednoduché smaltovací techniky k vytvoření drobného šperku.

Tavíme a odléváme!

(doprovodná dílna k expozicím Kovolitectví a Železářství)

Doporučený věk: 10+ let, 4.–5. třída ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ

Doporučený čas: 60 minut

Kapacita: 10–15 osob

Účastníci si z nízkotavitelných kovů odlévají odlitky do forem dle vlastního výběru. Vychladlý kov si následně opracovávají.

O statečném mlynáři

Doporučený věk: 6–11 let, 1. stupeň ZŠ

RVP: Člověk a jeho svět

Doporučený čas: cca 60 min

Kapacita: 20 osob

Dílina seznamuje s fungováním mlýnů, hamrů, kováren a podobných zařízení v minulosti, s profesemi s nimi spjatými a výsled-

ným produktem. Aby zájemci nezůstali jen u teorie, mohou si vyrobit jednu z nejznámějších památek TMB, a to národní kulturní památku Větrný mlýn v Kuželově. Velmi jednoduchou technikou za využití papíru, lepidla, kladívka, nýtků a barev mlýn nejen vyrobí, ale také následně mohou rozpochybovat křídla větrného kola.

/ Programy ve výtvarně-technické dílně pro školy k výstavě Stroje Leonarda da Vinci

Camera obscura

Tento vynález, který dal základ vzniku fotoaparátů a kamer, poprvé popsal a načrtl Leonardo da Vinci v díle Atlantický kodex v roce 1490. Účastníci dílny si mohli vyrobit vlastní kameru obscura. Dílna navazovala na aktuální výstavu a zároveň na stálou expozici Optika – fotoaparáty, kinematografie, elektronová mikroskopie.

Parašutista

Zájemci si mohli vlastnoručně sestavit funkční model da Vinciho návrhu padáku. Během workshopu se dozvěděli odpovědi na základní otázky z letectví i něco více o Leonardových vynálezech.

Maluj jako Leonardo

Jako renesanční malíř si musel Leonardo da Vinci před vlastní malbou nachystat štětky, namíchat barvy z přírodních materiálů, plátno atd. To stejné čekalo i na návštěvníky této dílny, kdy si za pomoci původních příprav a technik namalovali vlastní obraz.

Katapult Leonarda da Vinci

Během dílny se zájemci seznámili se s životem a vynálezy renesančního muže Leonarda da Vinci. Nechali se inspirovat jeho všeumělstvím a sestavili si ze dřeva jednoduchý katapult, který si hned mohli vyzkoušet střelbou na terč. Dílna byla určena pro nejmladší děti. Dílny pro školy se konaly během celého roku. Zúčastnilo se jich celkem 360 žáků. Dílny k výstavě Stroje mistra Leonarda se konaly od 22. března do konce roku (tzn. po dobu konání výstavy) a zúčastnilo se jich celkem 1207 žáků.

/ Dílny tradičních lidových řemesel

Víkendové dílny se týkají tradičních lidových řemesel a jsou určeny zájemcům z řad široké veřejnosti všech věkových kategorií (ať už

se jedná o rodiče s dětmi, dospělě či seniory). Program nabízí řemeslné techniky, které většina zájemců nemůže realizovat v domácím prostředí. Při pořádání těchto dílen jde zejména o oživení a uchování historických tradičních výtvarných technologií. V roce 2022 byly dílny zaměřeny také na probíhající výstavy, jako byla výstava Zlaté řemeslo nebo na roční období (Vánoce, Velikonoce).

Víkendová velikonoční dílna

termín: 2. 4. – 3. 4. 2022

Během jednoho z jarních víkendů měli návštěvníci možnost vytvořit si velikonoční dekoraci na dveře nebo do okna podle svého vkusu a fantazie převážně z přírodních materiálů.

Zlaté řemeslo

termín: 2. 7. – 3. 7. 2022

Zájemci si během víkendové dílny mohli vytvořit originální šperk z drátků a korálků. Součástí dílny byla krátká komentovaná prohlídka výstavy Zlaté řemeslo, kde se mohli návštěvníci inspirovat pro vlastní tvoření. Dílna byla doprovodným programem k výstavě Zlaté řemeslo.

Víkendová vánoční dílna

termín: 3. 12. – 4. 12. 2022

Návštěvníci si během druhého adventního víkendu vyrobili netradiční dřevěný vánoční stromeček, který si ozdobili podle své fantazie. Součástí dílny byla krátká komentovaná prohlídka expozice Ulička řemesel, zaměřená na adventní dobu, zejména historii vánočních stromečků. Víkendových dílen pro širokou veřejnost se zúčastnilo celkem 86 návštěvníků.

/ Další kulturně výchovné akce

V HLAVNÍ BUDOVĚ A NA PAMÁTKÁCH TMB

S Matičkou a Šroubkem za poznáním putujem 2022:

V roce 2022 pokračoval již osmým rokem kulturně výchovný projekt S Matičkou a Šroubkem za poznáním putujem. Jeho cílem je především přibližovat externí památky TMB rodinám s dětmi prostřednictvím akcí s interaktivním programem. Šroubek a Matička pozvali děti i na další akce v hlavní budově muzea.

Rodinný den v TMB – Vynálezy kolem nás (26. 3. 2022)

Hlavní budova TMB

Rodinný den byl tentokrát inspirovaný velkou výstavou Stroje Leonarda da Vinci. Všestranný umělec byl také vynálezce a vizionář, právě na tuto jeho stránku byla výstava zaměřena. Na většině stanovišť bylo více aktivit nebo stupňů obtížnosti, aby úkoly mohli řešit návštěvníci všech věkových kategorií – od malých dětí až po dospělé. Také propojení s expozicemi se ukázalo jako velmi dobré, protože kdo se o problém zajímal více, mohl informace získat přímo v expozici. Stanoviště byla tato: počítač (expozice výpočetní technika), z mikrosvěta (expozice mikroskopů), léky (výstava Doba (před) covidová), auta (expozice automobilů), domácnost našich babiček (Ulička řemesel), žárovka (ta příslušnou expozici nemá), pomocníci pro nevidomé (Kultura nevidomých), telefon (Sdělovací technika), Leonardovy vynálezy a Leonardův most (výstava Stroje Leonarda da Vinci), Vynálezi a vynálezy – závěrečné shrnutí a samozřejmě Start / cíl.

Večerníček na mlýně (30. 4. 2022)

Větrný mlýn v Kuželově

První letošní akce putování Šroubka a Matičky byla věnována výraznému českému fenoménu – večerníčkům. Byla tedy určena především menším dětem, ale během akce se ukázalo, že se velmi rádi zapojili i dospělí, pro které jsou večerníčky milou vzpomínkou. Kromě pohádek jsme chtěli také vzdát poctu české animátorské škole, která je i ve světě vysoce ceněna. Akce měla tedy dva směry – obecný a pohádkový. V tom obecném jsme připomínali jména výtvarníků, dabérů nebo poznávali filmovou hudbu. Tady se zapojili zejména starší děti a dospělí. Pro menší pak byly určeny konkrétní pohádky a úkoly s nimi spojené – postup výroby Krtkových kalhot, lovení rybiček v Rákosníčkově rybníčku, poznávání přírodnin po hmatu s Křemílkem a Vochochůrkou, trénování zručnosti při šroubování šroubků a zatloukání hřebíků s Patem a Matem, hledání ztracených věcí Malé čarodějnice přímo ve větrném mlýně. Dále si děti mohly vyrobit placku s večerníčkovským motivem a poskládat čepici z novin. Shrnujícími úkoly pak bylo přiřazování obrázků večerníčků k charakteristickým výrokům nebo indiciím (toto si ochotně zkusili i samotní dospělí), srovnávání pohádkových zvířátek s reálnými předlohami a hledání dvojic pohádkových postavíček. Přípravna

byla také dílnička s animací, kde jsme dětem vysvětlili základní principy a pak si mohly vyrobit jednoduchou animační hračku.

Retro výlet do Slupi (4. 6. 2022)

Vodní mlýn ve Slupi

Akce připomněla zajímavé momenty ze života v socialistickém Československu před sametovou revolucí. Pro starší přinesla vzpomínky na mládí a dětem ukázala, jak se tehdy žilo. Stanoviště byla podle témat: retro potraviny (kvíz, puzzle, značky, hledání rozdílů), retro kino (ukázky ze slavných filmů, hlášky), retro MHD (speciální puzzle vozů, jízdenky a označovač), retro herna (klasické hry jako stolní fotbal, Logic, Rubikova kostka, Kloboučku, hop, céčka...), retro móda (obrázky oblečení z různých dob, pionýrský šátek), retro záhadné předměty (hádnání použití vystavených věcí), retro auta (hledání dvojic aut a jejich značky), retro písničky (hádnání písniček a interpretů), retro dílnička (výroba máváték). Akce byla určena všem generacím bez rozdílu. Úkoly byly koncipovány tak, aby je mohly plnit malé děti i dospělí. Zvláštností této akce bylo, že se nesbírala razítka do kartičky, ale na každém stanovišti získal řešitel penízky (bony), které pak v retro obchůdku proměnil za odměnu v příslušné ceně dle svého výběru. Tento systém umožňuje návštěvníkům vybírat mezi stanovišti ta, která jim více vyhovují (reálně ale plnila většina všechno).

Byla vojna, byla... (11. 6. 2022)

Areál čs. opevnění a železné opony v Šatově

Akce s podtitulem Významné vojenské milníky českých dějin byla součástí Dne pevnostních muzeí Jižní Moravy. Byla určena nejen rodinám s dětmi, ale také fanouškům vojenské historie všech věkových kategorií. V prostoru před srubem celý den probíhal program, ve kterém jsme představili vybrané události z našich vojenských dějin – bitvu na Moravském poli, třicetiletou válku a obléhání Brna Švédy, napoleonské války a bitvu u Slavkova, první světovou válku, druhou světovou válku, dobu Československé lidové armády a současnost. V komentáři na mikrofon jsme si představili dané období, událost či taktiku, pak následovala ukázka. Konkrétně se představili Družina pánů z Miroslavi za gotiku s ukázkou souboje, agentura REX za období třicetileté války se střelbou z děla, granátníci 18. pluku řadové pěchoty francouzské Velké armády, první světovou válku představilo přímo TMB,

za druhou světovou válku kozáky prezentovala skupina Krásný parasjonok, období ČSLA Klub vojenské a policejní historie Československo skladbami hranými živě na trubku, na závěr Klub aktivních záloh předvedl za srubem ukázkou zadržení střelce speciální jednotkou ze současnosti. Vojenské ukázky doplnily ukázky zásahu hasičů (SDH Šatov) a sportovní kynologie (Kynologický klub Nový Šaldorf). Kromě tohoto programu fungovala po celý den stanoviště pro děti s hravými úkoly.

Co vyprávěla Maryša (9. 7. 2022)

Kovářna v Těšanech

Tradiční akce, jejímž cílem je představit místní památku a kovářskou technologii, byla tentokrát rozšířena o nový námět – Maryšu. Tato známá divadelní hra bratří Mrštíků vznikla právě z námětů, které si Alois přivezl z Těšan, kde působil jako učitel. Předobrazem postavy se stala Marie Turková, rozená Horáková, která v Těšanech skutečně žila. Mrštíci z ní udělali travičku Maryšu, tuto svoji popularitu nesla dost těžce, a i řada těšanských obyvatel se ve hře poznala, ne zrovna v nejlepším světle. Dá se tedy říct, že Těšany jsou s Maryšou neodmyslitelně spjaty. Dále je v Těšanech silná tradice chovu dobrých koní, z Těšan pocházeli kůň Korok, trojnásobný vítěz Velké pardubické i jeho žokej Václav Chaloupka. Všechny tyto skutečnosti se v letošním programu odrazily. Námětem akce byl život na vesnici na konci 19. a v první polovině 20. století. Pomyslnou průvodkyní akce se stala právě Maryša. Prostřednictvím zábavně naučných stanovišť se děti dozvídaly, jak se hospodařilo, jak se kovali koně, jaké nástroje používaly hospodyňky v kuchyni, jak si děti hrály. Velký prostor byl věnován krojům a textilu, návštěvníci se také dozvěděli, jak to bylo s Maryšou doopravdy. Tematika kávy se odrazila také v soutěži, kde měli zájemci hádat, kolik kávových zrníček je ve vystaveném šálku. Tři vylosovaní výherci získali publikaci a drobné ceny. Protože se program odehrával v kovárně, nechyběli ani kováři. Děti si s nimi mohly vykovat hřebík, který si pak odnesly na památku. Novinkou byla možnost absolvovat „velký okruh“ – vyznačenou trasu po Těšanech (cca půlhodinová procházka po fáborkách). Na ní zájemci poznávali památky Těšan, a především stopy po Maryše. Po zodpovězení otázek získali číselný kód a za něj zmrzlinu v restauraci Maryša.

V kraji řeky Sáza (6. 8. 2022)

Šlakhamr v Hamrech nad Sázaou

Cílem akce bylo přiblížit návštěvníkům památku i její širší okolí. Místní krajina se svými zdroji a možnostmi stála za vznikem původního hamru. Akce byla tedy také pozvánkou do regionu Žďársko. K oživení zdejších technologií zveme při každé akci osvědčený tým kovářů. Po celý den probíhaly kovářské ukázky, a to jak na ručních kovářských kladivách, tak na velkém hamerském kladivu. Pro rodiny s dětmi, nebo i hravě dospělí, byla připravena zábavně naučná stanoviště inspirovaná hamrem i okolní krajinou. Aktivita byla tematicky rozdělena do několika bloků: Příroda (poznávání listnatých a jehličnatých stromů na vzorcích posbíraných v okolí hamru, poznávání místních přírodnin), tradiční řemesla (sklářství – výroba skleněných korálků pod vedením skláře, lidé si mohli sami vyzkoušet, pro děti skládání skleněné mozaiky, navlékání korálků, puzzle, milířování – skládání obrázků postupu tvorby milíře – u modelu v expozici, puzzle, zpracování dřeva – řezání polínek, vybavení kuchyně – poznávání starých předmětů), pověsti (vyprávění místních pověstí podle textu), památky v okolí (hledání obrázků soch Michala Olšiaka na nádvoří, pomyslné „putování“ Žďárskem s kvízovými otázkami v zahrádce za hamrem).

Pohádkový advent (27. 11. 2022)

Hlavní budova TMB

Prostřednictvím zábavně naučných úkolů jsme si připomněli klasické české pohádky. S pohádkovými postavkami děti plnily nejrůznější úkoly a aktivity, fyzické i myšlenkové. Čekalo je například srážení dračích hlav s princem Bajajou, navlékání poztrácených perliček princezny Zlatovlásky, návštěva u ševce, přebírání s Popelkou, nesení Káči, cesta do pekla, pentličky u vodníka, lovení zlaté rybky nebo poznávání pohádkových postav a hudby. Nechyběla ani oblíbená zámecká převlékárna s kostýmy, kde se děti na chvíli staly princem nebo princeznou. Tato akce má netradiční způsob odměny – za splnění úkolu děti dostávají lístek z dané pohádky s omalovánkou. Sbírají si tak vlastní pohádkovou knížku, se kterou pak mohou doma ještě pracovat – vybarvovat si ji a pohádky si připomenout. Tato akce byla určena spíše pro mladší děti, mnohé z nich přišli do muzea poprvé. V souvislosti s adventním časem ji přidělně nabízíme zdarma brněnským dětským domovům a SOS vesničákům.

MIMO HLAVNÍ BUDOVU MUZEA A PAMÁTEK

Brazil fest Brno (6. 8. 2022)

Lektorské oddělení TMB se letos poprvé zúčastnilo dnů brazilské kultury v Brně, a to v rámci propagace výstavy Zlaté řemeslo, kdy vyráběli lektorů s návštěvníky přímo v centru města různé druhy šperků a ozdob s latinsko-americkou tematikou. Akce se konala na Želném trhu v Brně.

Drakiáda na letišti Vyškov (17. 9. 2022)

Hlavní organizátor Aeroklub Vyškov spolupracoval s muzeem na přípravě akce v prostorách letiště Vyškov Marchanice. Během ní se uskutečnily ukázkové lety letadel aeroklubu a návštěvníci si mohli prohlédnout i Letecké muzeum. Na programu byly ukázky techniky a zásahů policie a hasičů. TMB připravilo letos pro návštěvníky akce technické dílny, kde si mohli vyrobit funkční model rakety SpaceX Dragon Crew, kterou jsme na místo přivezli v reálné velikosti, byť jen v nafukovací verzi.

Den s Městskou policií Brno (27. 8. 2022)

Na stánku TMB byl pro zájemce připravena kromě prezentace muzea i workshop s výrobou funkčních policejních člunů ze dřeva a papíru. Akce se konala v areálu Dopravního hřiště Riviéra a organizátorem byla Městská policie Brno.

Festival vědy (9.–11. 9. 2022)

Prezentace TMB byla zaměřena na představení modelu rakety Dragon, který doprovodila haptická tabule pro nevidomé s informacemi z oboru Letectví a kosmonautika. Zároveň byla návštěvníkům představena unikátní expozice Kultura nevidomých. Zájemci si mohli vyzkoušet čtení a psaní v Braillově písmu nebo chůzi se slepečkou holí. K dalším exponátům, které si mohli návštěvníci prohlédnout, patřily i elektronové mikroskopy, Teslovo vejce, model Černé díry a další. Zájemci mohli luštit také kvízy na téma osobnosti vědy a jejich vynálezy. Dílnička pro malé i velké pak umožnila výrobu papírové létající rakety.

Erbovní slavnosti (17. 9. 2022)

Jedná se o akci MČ Královo Pole, která si tak připomíná udělení městského znaku a povýšení na město. TMB svými aktivitami přispělo k poznávání historie a památek Králova Pole a připojilo i aktivitu zaměřenou přímo na své muzejní exponáty.

5.7 KRUH PŘÁTEL TMB

Sekce Klub policejní historie

Členové se podíleli na přípravě a realizaci mnoha doprovodných programů organizovaných či spolupořádaných muzeem. Účastnili se Přehlídky automobilové techniky, výjezdu historických vozidel v rámci akcí Muzeum v pohybu a při návštěvě zahraničních účastníků konference ICOM. Na akcích Den s Policií ČR (17. 6.), 1000 mil československých (18. 6.), Mezinárodní rallye motocyklů značky Norton (11. 6.), Vojenský den ve skanzenu Strážnice (18. 9.) a Den uniformovaných sborů v Kroměříži (1. 10.) prezentovali historické motocykly z muzejní sbírky. Ve spolupráci se starosty obcí Židlochovice, Nosislav, Velké Nemčice, Vranovice, Přísnotice, Žabčice připravili ke Dni vzniku samostatného Československa 28. října vzpomínkovou jízdu prezidenta Masaryka s dcerou Alicí. V rámci své činnosti se členové aktivně podílí na údržbě, provozu a zejména prezentaci historických vozidel ze sbírkového fondu muzea.

Sekce Větrné mlýny

Sekce Větrné mlýny má 29 řádných členů. V průběhu roku 2022 uspořádali výstavu v Regionálním muzeu v Dolním Újezdě s názvem „Co poháněl vítr“. Dále se zúčastnili různých konferencí, podíleli se na prvním ročníku akce „Sekernické dny“ ve skanzenu Veselý kopec. V neposlední řadě se také aktivně podíleli na obnově větrného mlýna v Hlavnici. Každoroční pravidelné výjezdní zasedání pro členy sekce se tentokrát uskutečnilo na nové replice větrného mlýna v Borovnici.

Sekce Raketomodelářský klub

Hlavní činností sekce je stavba modelů raket, raketoplánů, letadel a dalších modelů včetně účasti na soutěžích. Při SVČ Letokruh Letovice je zaveden kroužek mladých modelářů. V průběhu roku se členové účastnili různých soutěží, například FOR MODEL (Olomouc), Mistrovství ČR, Mistrovství ČR žáků (Český Těšín). Mistrovství Evropy (Srbsko), uspořádali tradiční soutěž „Memoriál Rudolfa Dvořáka“ v Letovicích atd. Během Muzejní noci vystavovali své modely. Předseda RMK Letovice Jiří Kašpar byl za dlouholetou činnost v raketovém modelářství a působení jako mezinárodní rozhodčí uveden do Síně slávy raketového modelářství.

Sekce Textil

Členové sekce se zúčastnili prohlídky výstavy Civilizovaná žena v Moravské galerii 17. 3. 2022. Uskutečnila se členská schůze 25. 5. 2022, kde byl schválen program na rok 2022/2023. Členové se zúčastnili konference Textil v muzeu ve dnech 7.–8. 6. 2022 v TMB. Zapojili se do projektu „Pamětníci textilní výroby“ – sběr pamětí.

Sekce Kovářství

Členové sekce se podíleli na přípravě a realizaci workshopu Damask XVIII, který proběhl na Kovárně v Těšanech ve dnech 18.–19. 6. 2022. Předváděli ukázky kovářské práce během programů pro rodiny s dětmi a zúčastnili se přehlídky Mladý těšanský kovář (3. 9. 2022) jako přípravný výbor a odborná porota.

Sekce Veterán PRAGA CAR

Členové se během roku sešli na devíti členských a jedné výroční schůzi (6. 12. 2022). V roce 2022 pracovali na renovaci historického vozidla Praga Mignon. V květnu pořádali členové sekce

ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně XIV. sraz historických vozidel Veveří 2022. Během roku se dále zúčastnili několika akcí, například sraz historických vozidel Vysočina 2022, DOD na letišti Tři sudy – Kotvrdovice, Motortechna a dalších.

Sekce Tatra klub – Historické automobily

Členská schůze klubu, na níž je projednávána činnost klubu a sekce, se konala 27. 2. 2022. Členové sekce tradičně spolupracovali na realizaci akce Jízda Moravským krasem dne 11. 6. 2022. V roce 2022 byla také testována tato vozidla ze sbírek TM v Brně: Karosa B40 vlek, Praga RND BUS, Škoda 706 RTO BUS, Škoda 706 RTO plošina, Škoda 706 RO BUS, Karosa ŠM11, Tatra T148 žebřík, Tatra/Karosa T500 HB a další.

Sekce Fotografie

Rok 2022 byl rokem výročí založení Národního muzea fotografie, o.p.s. Abychom připomenuli toto jubileum, byl ve spolupráci s TMB připravován projekt výstav a dalších aktivit s názvem Slunovrat fotografie. Z plánovaných akcí byla realizována výstava vybraných fotografií Eduard Ingris – fotograf, filmař, skladatel, dobrodruh v autobuse Karosa na náměstí Svobody v rámci Dopravní nostalgie ve dnech 18. a 19. 6. 2022. Členové sekce dále pracují na čištění a digitalizaci skleněných negativů. V roce 2022 byla dokončena digitalizace druhé sbírky ZF NMF.

Sekce Hasičská historie

Členové sekce se účastnili akcí TMB s technikou, která už byla vyřazena z aktivní služby a hrozila by jí likvidace. V roce 2022 se podíleli na následujících akcích: Muzeum v pohybu IV, Přehlídka automobilové techniky, Den s IZS (stadion Vodova, Brno), oslavy založení SDH Kotvrdovice, Autosalon v ISŠA Křížkova 15. Zúčastnili se také soutěže v požárním útoku v Brně Bohunicích. Sekce má 20 členů.

Sekce Spolek přátel starožitných hodin, z.s.

Společenství hodinářů, sběratelů a kurátorů muzeí si za svůj cíl klade především dlouhodobou podporu pro zachování tradice a dokumentace hodinářství v českých zemích i souvisejících hmotných dokladů tohoto segmentu kulturního dědictví. Spolek se snaží komunikovat se zájemci o aktivní činnost, ať s laickou či odbornou veřejností, a vydává Zpravodaj, který je v současné době jediným odborným

periodikem v ČR zabývající se historií a vývojem hodinářského řemesla a jemné mechaniky. Výroční členská schůze se konala 23. 4. 2022 v přednáškovém sále TMB.

Sekce Flašinetý a mechanické hrací stroje

Stěžejní akcí sekce je tradiční, v roce 2022 již třinácté, Setkání flašinetářů s mezinárodní účastí. Tentokrát se jej účastnilo 18 flašinetářů a proběhlo v rámci festivalů IGNIS BRUNENSIS 2022 a Dopravní nostalgie. Flašinetý poprvé uslyšeli návštěvníci Dopravní nostalgie při jejím zahájení v sobotu 18. 6. 2022 v 10.00 na náměstí Svobody v Brně. Ve 14.00 se sešli všichni flašinetáři sešli ve dvorním traktu Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. Po slavnostním zahájení zde společně rozezněli své flašinetý, a poté se z rohu ulic Běhounská a Kobližná a náměstí Svobody rozešli již individuálně do ulic v centru města, kde hráli a zpívali kolemjdoucím až do páté hodiny a dotvářeli autentickou historickou a sváteční náladu, kromě připraveného poutavého repertoáru hráli svým posluchačům i lidové písničky na přání či k tanci. Další den muzejní workshop, na němž odborníci tohoto ojedinelého oboru prezentovali výstupy své badatelské činnosti, případně aktivity zaměřené na záchranu mechanických hracích strojů. Workshopu sběratelů a provozovatelů flašinetů a mechanických hracích strojů se účastnilo 22 účastníků ze Slovenska, Německa, Polska, Francie a České republiky.

Sekce Tradiční lidová řemesla

Někteří členové se účastnili výtvarných dílen a akcí, vzhledem k doznívající koronavirové epidemii se setkávali spíše individuálně. Jedinou větší akcí roku 2022 bylo batikování a malování hedvábných šátků ve výtvarně-technické dílně TMB, které proběhlo 7. 12. 2022.

Sekce Český klub historických vozidel

Vzhledem k doznávající koronavirové epidemii se členové klubu společně zúčastnili pouze Jarní a Podzimní Motortechny. Individuálně se potom podíleli na různých srazech historických vozidel po celé České republice.

Optika a elektronová mikroskopie

Členové sekce připravili pro návštěvníky zajímavý program v expozici Optika a elektronová mikroskopie ve spolupráci s divadlem

ÚdiF v rámci Muzejní noci. Návštěvníkům zde ukazovali dva elektronové mikroskopy v chodu a vysvětlovali jejich princip a funkci. Samotné akci předcházela běžná údržba a uvedení systému do provozu. Dále se zúčastnili Festivalu vědy, který proběhl v září na Brněnském výstavišti, v neposlední řadě spolupracovali se zaměstnanci muzea na chystané výstavě Není TESLA jako Tesla.

Sekce Historická stereovize

Členové sekce se v roce 2022 věnovali především přípravě 23. mezinárodního kongresu Mezinárodní stereoskopické unie, který byl uspořádán v Českém Krumlově ve dnech 13. 9. – 19. 9. 2022 (navštívilo jej více než 200 návštěvníků z celého světa). Kromě toho uspořádali čtyři řádné schůze s neveřejnými projekcemi v sále TMB a jednu projekci pro veřejnost s představením stejnojmenné knihy, která proběhla 19. 10. 2022 v TMB (Marek Audy: Balkán – ráj svobodného cestování).

Sekce Industriální archeologie

Sekce Industriální archeologie má patnáct členů, kteří uspořádali experimentální tavby ve Staré huti u Adamova ve dnech 26.–28. května 2022 a 1.–2. října 2022.

Sekce Letecká historie a modelářství

Sekce má devatenáct členů, kteří se pravidelně scházejí na klubových schůzkách (v roce 2022 proběhlo dvacet schůzek), na kterých jsou pravidelně představovány nové modely. Dále členové sekce uskutečnili čtyři workshopy s ukázkami postupu při výrobě modelů.

Sekce Automobilové modely

Členové se sešli během roku na několika společných setkáních a proběhla i adventní akce 18. 12. 2022. Vyjeli i na partnerské akce, které se konaly v Praze, v Bratislavě, podíleli se na akcích Retrogaráž v Lysé nad Labem, Veteran-festu ve Slavkově a VeteranTechna na brněnském výstavišti.

Sekce NORTON OWNERS CLUB ČR

NOC ČR se v roce 2022 věnoval organizování a pořádání mezinárodního setkání anglických motocyklů, které vyvrcholilo přehlídkou Nortonů v Telči.

5.8 NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV

Expozice v hlavní budově TMB	65 632
Stará huť u Adamova	0
Kovárna v Těšanech	3 708
Vodní mlýn ve Slupi	8 218
Větrný mlýn v Kuželově	7 088
Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou	4 462
Areál čs. opevnění a železné opony v Šatově	3 891
Areál MHD	184
Areál Řečkovice	4 800
celkem	97 983

Akce s masovou návštěvností (desetitisíce osob) nejsou započítávány. Návštěvnost od dubna 2022 již nebyla ovlivněna pandemií nemoci covid-19 a postupně se dostávala na úroveň předcovidových let. Můžeme konstatovat, že TMB se podařilo na návštěvnost z těchto období navázat. Za nárůstem návštěvnosti v hlavní budově TMB stála výstava Stroje Leonarda da Vinci, především velké množství školních skupin, které tuto výstavu navštěvovaly během celého školního roku.

5.9 NÁVŠTĚVNOST PROGRAMŮ K EXPOZICÍM A VÝSTAVÁM ŠKOLNÍMI A J. SKUPINAMI

V roce 2022 navštívilo TMB organizované 13 082 návštěvníků. V tomto počtu jsou zahrnuty mateřské školky (46 skupin o počtu 752 dětí), základní školy I. stupně (166 skupin – 3149 žáků), základní školy II. stupně (197 skupin – 4046 žáků), střední školy (206 skupin – 4108 studentů), vysoké školy (11 skupin – 215 studentů) a 43 skupin zájmových, handicapovaných nebo seniorů (812 návštěvníků). Podrobný rozpis v jednotlivých měsících je uveden v tabulce č. 1. Většina skupin absolvovala obdobně jako v minulých letech při jedné návštěvě dva i více programů. Celkový počet absolvovaných programů k expozicím dosáhl počtu **829 skupin** o celkovém počtu **16 991 návštěvníků** (viz tabulka č. 4). Tradičně vysoká byla návštěvnost v Technické herně stejně jako v minulých letech. Z přiloženého grafu je zřejmé, že první dvě místa návštěvníckého zájmu opakovaně získaly programy Technická herna a Ulička řemesel, ve kterých byl program během jara adventu obohacen o interaktivní Velikonoční a Vánoční program v uličce řemesel, kterého se zúčastnilo celkem 23 skupin o celkovém počtu 416 žáků.

Tabulka č. 1

rok 2022	MŠ*	MŠ počet žáků	ZŠ I. st.*	ZŠ I. st. počet žáků	ZŠ II. st.*	ZŠ II. st. počet žáků	SŠ*	SŠ počet žáků	VŠ*	VŠ počet studentů	jiné	jiné – počet návštěvníků	skutečný počet návštěvníků celkem	přepočtený počet návštěvníků
leden	1	10	4	46	3	53	6	107	0	0	1	10	226	226
únor	5	81	10	245	2	15	1	8	0	0	0	0	349	551
březen	8	151	18	327	4	87	6	137	4	59	1	13	774	937
duben	3	62	25	511	19	360	45	958	2	15	7	115	2021	2387
květen	2	29	6	112	36	878	30	545	0	0	7	121	1685	2320
červen	5	78	18	367	23	496	42	788	1	10	2	33	1772	2419
červenec	2	37	17	311	0	0	0	0	0	0	3	23	371	418
srpen	7	96	14	214	2	43	0	0	0	0	4	81	434	517
září	2	29	5	82	17	327	17	360	1	93	0	0	891	1166
říjen	4	51	5	85	22	422	7	84	2	18	3	92	752	1155
listopad	7	128	20	462	33	668	19	372	0	0	12	288	1918	2385
prosinec	0	0	24	387	36	697	33	749	1	20	3	36	1889	2510
celkem	46	752	166	3149	197	4046	206	4108	11	215	43	812	13082	16991

*udává počet školních skupin v dané kategorii (MŠ, ZŠ, SŠ atd.)

Tabulka č. 2 dokazuje zájem návštěvníků o jednotlivé programy k expozicím TMB

název programu	počet školních skupin	počet žáků
Technická herna	131	2919
Ulička řemesel	97	1772
Historická vozidla	13	316
Salon mechanické hudby	20	411
Kultura nevidomých	29	662
Optika	4	76
Výpočetní technika	35	782
Sdělovací technika	1	21
Panorama	6	94
Kovolitectví	2	48
Nožičství	1	30
celkem	339	7131

V tabulce č. 3 jsou uvedeny školní skupiny, které navštívily programy krátkodobých výstav, či celkovou prohlídku muzea s lektorem

název výstavy (prohlídky)	počet školních skupin	počet žáků
Stroje Leonarda da Vinci	235	4867
Primky a jiná časoměrná zařízení ze sbírky Libora Hovorky	1	10
Minerva 1881–2021	2	37
Zlaté řemeslo	5	91
volná prohlídka	234	4433
celé muzeum s průvodcem	18	422
celkem	490	9860

Největší zájem měli pedagogové o výstavu Stroje Leonarda da Vinci, která byla otevřena v březnu 2022 a trvala až do konce roku 2022. Z uvedených výčtů je třeba zmínit objednané návštěvy našich programů handicapovanými osobami, kterých v roce 2022 bylo 9 skupin o počtu 124 návštěvníků a 11 skupin seniorů v počtu 182 osob.

Tabulka č. 4

Celkový počet organizovaných návštěv v roce 2022 – přepočtené	skupiny	žáci
počet školních skupin programy k expozicím	339	7131
počet školních skupin výstavy aj.	490	9860
celkem	829	16991

6 VÝZKUMNÁ A VÝVOJOVÁ ČINNOST

6.1 VÝZKUMNÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ – ÚČELOVÁ PODPORA

Uměleckořemeslné techniky zlatnictví – identifikace, ochrana a zpřístupnění

program: NAKI II MK ČR

identifikační číslo úkolu: DG20P02OVV023

hlavní řešitel: Ing. Alena Selucká

řešitelský tým: Akad. sochař Andrej Šumbera, Mgr. Pavla Stöhrová, Mgr. Luboš Anděl, Mgr. Marie Rosenfeld Cohen, Mgr. Karel Rapouch, Ing. Martin Mrázek, Ph.D.

spolupráce: Ing. Petr Vaníček, Mgr. Jana Fricová, Mgr. Miroslav Kubiš, Eva Řezáčová, Renata Pelíšková, Mgr. Patrick Bárta, Bc. Roman Kučera, Ing. Radana Jedonová, Marie Kočí, Dana Troppová

doba řešení: 2020–2022

Všechny plánované výsledky projektu byly úspěšně dokončeny. Uspořádána byla výstava Zlaté řemeslo (23. 5. – 18. 9. 2022 v TMB), která srozumitelnou formou zpřístupnila širší veřejnosti význam zlatnického řemesla pro poznávání vlastností kovových materiálů a způsobů jejich přetváření ve výrobky nejrůznějších tvarů a účelu použití. Vyzdvihla nutnost dokumentace vývoje souvisejícího nářadí, nástrojů a přípravků, které bývají mnohdy opomíjeny v muzejních sbírkách, přičemž jejich stopy po opracování povrchu jsou důležitými vodítky identifikace zkoumaných artefaktů. Tímto způsobem se podařilo zcela novým přístupem prezentovat exponáty z vybraných uměleckořemeslných sbírek muzeí, galerií, NPÚ, ale i archeologických artefaktů dalších institucí – tj. v kontextu technologických a řemeslných postupů. Zdůrazněna byla i důležitost znalosti historických technik pro restaurátorskou činnost a následné nastavování optimálních postupů péče o kulturní dědictví. Zároveň bylo poukázáno na to, že manuální obratnost, ovládání tradičních materiálů a technik, potažmo i studium řemeslných škol, které byly na výstavě rovněž představeny, sehrává v naší společnosti čím dál důležitější roli. Výstavu zhlédlo přes 20 tisíc návštěvníků. Byla doplněna výukovými programy pro studenty základních škol a rovněž nevidomé návštěvníky v návaznosti na vypůjčený haptický model relikváře sv. Maura ze SHZ Bečov. Publikován byl katalog k výstavě.

Součástí obsahové náplně výstavy byly též experimentálně dokumentované dílčí technologické postupy zlatnických postupů použité při výrobě replik historických artefaktů, které byly společně s originály představeny návštěvníkům. Získané zkušenosti při rekonstrukci původních historických uměleckořemeslných technik, doplněné i přírodovědným průzkumem topografických stop a materiálových charakteristik, jsou základem dalšího hlavního výsledku projektu – památkového postupu – určeného odborníkům, kurátorům, konzervátorům-restaurátorům, památkářům, archeologům, studentům a pedagogům odborných škol. Úroveň obsahového i formálního zpracování památkového postupu byla velmi kladně ohodnocena dvěma nezávislými oponenty. Památkový postup byl uznán na základě osvědčení č. 61 MK ČR, odboru výzkumu a vývoje ze dne 12. 12. 2022. Navazujícím výstupem je potom terminologický slovník O zlatnictví, objasňující jednotlivé pojmy k technikám, nářadí, vybavení dílny, popis šperků atd. Tato odborná kniha přináší cenné informace o často již zapomenutých praktických dovednostech zlatníků, jejich správnému účelu použití, specifických termínech a způsobech posuzování uměleckořemeslných artefaktů z pohledu řemesla i restaurování. Za velmi přínosné lze považovat rovněž to, že se podařilo při kompletaci hlavních výsledků projektu úspěšně propojit spolupráci přírodovědné a humanitní platformy vědeckého týmu s tvůrci řemeslných postupů. Díky tomu byly zachyceny a správně popsány vybrané zlatnické techniky, jejich vliv na změnu vlastností materiálů a podobu výrobků. Získána byla řada dílčích poznatků, které se promítly i do publikování neplánovaného výsledku – článku v odborném časopisu typu J_{ost} o problematice měření ryzosti drahých kovů a jejich slitin v návaznosti na fenomén obohacené vrstvy stříbrem, která vzniká právě po tepelných a tvářecích úkonech zpracovávání slitin stříbra. Neméně podstatné je i to, že dílčí výsledky projektu byly prezentovány na konferenci Umělecko-řemeslné techniky, kde byly podrobeny širší odborné diskuzi. Následně pak došlo i k modifikaci některých výstupů, například rozšíření kapitol katalogu o další studie k pražskému cechu zlatníků a liturgickým barokním památkám. Po ukončení projektu byly veškeré výsledky a poznatky zpřístupněny rovněž na webových stránkách projektu <https://zlate-remeslo.cz/>.

Uznatelné výsledky v roce 2022:

- / Ekrit. – STÖHROVÁ, Pavla a kol.: *Zlaté řemeslo*. Brno. 23. 5. – 18. 9. 2022. Technické muzeum v Brně.
- / B – STÖHROVÁ, Pavla (ed.): *Zlaté řemeslo*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-013-2.
- / Npam. – SELUCKÁ, A. a kol.: *Uměleckořemeslné techniky zlatnictví*, Technické muzeum v Brně. 2022.
- / B – ŠUMBERA, Andrej: *O zlatnictví*. Technické muzeum v Brně. 2022. ISBN. 978-80-7685-014-9.
- / J – SELUCKÁ, Alena – JELÍNEK, Jaroslav – RAPOUCH, Karel – RICHTERA, Lukáš: Problematika měření ryzosti Ag-Cu slitin s povrchovou vrstvou obohacenou stříbrem. *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, Brno. Technické muzeum v Brně, **12(2)**, 91–97, ISSN (online) 2571-4384, ISSN (Print) 1805-0050.
- / W – Konference Uměleckořemeslné techniky zlatnictví, 22. 6. 2022, Technické muzeum v Brně <https://mck.technicalmuseum.cz/akce/domaci-akce/umeleckoremeslne-techniky-zlatnictvi/>

České století motorismu

program: NAKI II MK ČR

identifikační kód projektu: DG18P02OVV051

řešitelé: příjemce koordinátor: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií (doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.)

příjemce: Národní technické muzeum (Mgr. Arnošt Nezmeškal)

příjemce: Technické muzeum v Brně (Mgr. Sylvie Zouharová Dyková)

dobu řešení projektu: 2018–2022

Motorismus jako jeden z významných fenoménů 20. století podstatným způsobem proměnil celou českou společnost. Automobil a motocykl neovlivnily pouze dopravu, ale promítly se i do dalších sfér života. Bezsporu mají i další dimenze, neboť vstoupily do kultury, ovlivnily urbanizaci i infrastrukturu, proměnily českou krajinu, výrazně modifikovaly trávení volného času a v neposlední řadě se staly i klíčovými a nezanedbatelnými ekonomickými faktorem. Cílem projektu je zhodnotit význam těchto dopravních prostředků ve vztahu k ženské emancipaci, stejně jako jejich symbolické roviny, kdy po celou dobu vývoje motorismu existovaly určité značky (typy), které vlastníka automaticky řadily k určité skupině a dávaly mu zřetelnou identitu. Stranou nemůže zůstat ani technická stránka a inovace, respektive technologický transfer mezi českými zeměmi a zahraničím. Sledování jednotlivých výrobců přispívá k lepšímu pochopení hlavních tendencí vývoje motorismu od exkluzivních počátků, přes nasazení ve válečných konfliktech až k masovosti a komercializaci. Součástí analýzy je i otázka politických regulatorních zásahů (dopravní a silniční předpisy, vyhlášky). Sledování těchto hlavních tendencí motorismu v kulturní identitě české společnosti v širších souvislostech a ve spojení s kulturním prostředím, které ovlivňoval, jsou využitelné pro široké spektrum zájemců. Výsledky za TMB jsou ve formě výstavy a publikačních výstupů. V rámci řešení projektu v roce 2022 nadále probíhal výzkum problematiky fenoménu autoklubů a motoklubů a práce směřující k hlavnímu plánovanému výstupu tohoto roku – výstavě *Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951*, včetně odborné monografie – kritického katalogu k výstavě. Výstava představuje návštěvníkům fenomén autoklubů a jejich rozmanitou činnost, to vše s ohledem na jejich význam a roli ve vývoji motorismu. V první části výstavy

se návštěvníci seznámí s obecnou činností klubů, jejich historií a vývojem; druhá část výstavy se věnuje závodům a soutěžím pořádaným kluby za účelem větší popularizace motorismu. Nejstarší české autokluby byly založeny v roce 1904 v Praze, o dva roky později vznikl nejstarší klub na Moravě se sídlem v Brně (Mährisch-Schlesischer Automobil-Club). Postupně vznikaly i další. Název výstavy byl zvolen jako reminiscence na text uveřejněný v roce 1913 v prvním čísle časopisu *Auto* vydaném Českým klubem automobilistů. Zakladatel klubu Karel Rosenberg v něm vzpomíná na důvody vedoucí ke vzniku klubu. Mezi jinými především na nevráživost veřejnosti vůči motoristům a jejich častou šikanu („chikanu“) ze strany státních orgánů. Motoristé se snažili sdružit dohromady, aby mohli lépe vyjednávat. Název výstavy se tak snaží přiblížit dobovou situaci ohledně nazírání na automobilismus jako takový. Součástí výstavy jsou artefakty prezentující činnost klubů, především smaltované znaky – emblémy klubů, které se připevňovaly na vozy, na chladiče vozů, používaly se jako odznaky do klopky, na vlaječky apod. Prezentovány jsou též trofeje ze závodů či plakety vydávané autokluby k různým akcím, soutěžím nebo hvězdicovým jízdám a také dochované fotografie, mapy, časopisy a další předměty z činnosti klubů. Z dominantních exponátů jsou k vidění například závodní vozy moravských značek z období první republiky – brněnské Zbrojovky, tzv. Zetky, dále vůz Tatra typ T, jež byl úspěšný v roce 1921 v závodě *Ecce Homo*, či vozy, které startovaly na Masarykově okruhu v Brně (tyto reprezentují Z 14 chassis, Z 18 Sport a Wikov 7/28 Sport). Z cestovních sériově vyráběných vozů nadchnou návštěvníky automobily Z 9 a Z 4-III série. Vystavené automobily doplňují poutavé dobové záběry z motoristických soutěží, nový animovaný film o historii motorismu v Brně a další nabídka např. pro dětské návštěvníky.

Uznatelné výsledky v roce 2022:

/ Ekrit: *Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951*. Technické muzeum v Brně, 25. 10. 2022 – 26. 2. 2023.

/ B – odborný katalog k výstavě: ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie – NĚMEC, Jan. *Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-023-1.

6.2 VÝZKUMNÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ - INSTITUCIONÁLNÍ PODPORA DKRVO

V koncepci IP DKRVO byly definovány oblasti I: Technika a průmysl a II: Konzervace. V rámci vymezení proporcí je oblast I: Technika a průmysl považována za dominantní pro VO, udávající hlavní směr odborného zpracovávání sbírky TMB a výzkumu spravovaných technických památek. Oblast II: Konzervace vychází z poslání MCK podílet se na zkvalitňování systematické péče o kulturní dědictví s obecným přesahem v rámci sbírek pamětových institucí. Naplňování dílčích cílů obou oblastí je v mnoha případech propojeno. Stanovený rozsah a proporce dílčích cílů v rámci jednotlivých oblastí je v roce 2022 beze změn oproti schválené koncepci.

I: OBLAST TECHNIKA A PRŮMYSL

Oblast I Technika a průmysl je zaměřena na výzkum, dokumentaci a prezentaci vývoje vybraných oborů techniky, průmyslu a vědy s vazbou na území Moravy a Slezska, u některých oborů s přesahem do širšího území českého (československého) státu nebo evropského prostoru. Dle schválené koncepce jsou explorovány především sbírky technického dědictví ve správě TMB a dokumenty archivní povahy (včetně fondů dalších pamětových institucí) a další významné akvizice sbírek TMB. V roce 2022 byly zpracovány publikační výsledky včetně dvou náročnějších knižních kompilací a dále jeden aplikační výsledek ve formě specializované databáze historických fotografických materiálů. Pokračovala příprava náročného aplikačního výsledku – výstavy s kritickým katalogem, která je plánována na rok 2023, a rovněž dalších rozsáhlejších publikačních výstupů plánovaných do posledního roku stávající koncepce IP DKRVO. Aktivity experimentálních rekonstrukcí v rámci dílčího cíle 2 Metalurgie již nebyly omezeny jako v předchozích letech, proto byly realizovány a na jejich podkladě vznikají výzkumné výsledky. Kontrolovatelné cíle byly splněny, z objektivních důvodů (potiže při uplatňování publikačních výsledků typů J v souvislosti se změnami nebo zpožděním plánovaných čísel časopisů, které autoři nemohou ovlivnit) došlo k pozdržení několika výsledků druhu J, nad rámec plánované koncepce byly zpracovány ještě další publikační výsledky, které se tematicky shodují s definovanými cíli oblasti.

OBLAST II. KONZERVACE

Tato oblast je zaměřena na rozvoj systematické péče o sbírkové předměty, jejich konzervování–restaurování pomocí moderních vědeckých postupů. Oblast naplňuje poslání Metodického centra konzervace, které je organizační složkou TMB a zároveň i jedním z muzejních center zřizovaných MK ČR. Koncepce byla realizována ve třech klíčových tematických okruzích – postupy konzervace vybraných materiálů smíšených muzejních sbírek, neinvazivní průzkum materiálů na bázi rentgenové fluorescenční spektrometrie a zkvalitňování systému zabezpečení muzejní sbírky z hlediska předmětové ochrany i regulace mikroklimatických parametrů. Pozornost byla soustředěna na vyhodnocení konzervátorského postupu čištění a stabilizace výtvarného díla z plastu jako případové studie s metodickým přesahem. Na základě materiálového průzkumu byla posouzena efektivita konzervátorského zásahu prováděného v roce 2020 a kriticky byly zhodnoceny jednotlivé dílčí kroky i použité prostředky pro stabilizaci polymerních materiálů umístěných v exteriéru (výsledek J byl uplatněn již v roce 2021). Předmětem zájmu bylo též zpracování doporučení přípustných konzervátorsko–restaurovských zásahů u historických osobních automobilů. V návaznosti na metodiku FIVA (mezinárodní organizace historických vozidel) byla zpracována kategorizace rozsahu restaurování vzhledem k účelu používání vozů v muzejních institucích při respektování platných etických zásad a pravidel. Studie byla doplněna modelovými případovými studii ze sbírky TMB. Současně byla zpracována vstupní studie aplikace laserového čištění různých povrchů – se zřetelem na kovy a jejich slitiny používané právě u historických vozidel (těžko přístupné plochy různých součástek apod.). Průběžně probíhala rovněž studie aplikace elektrochemických metod a lokálního čištění gely na dalších materiálech s cílem uplatnit poznatky formou metodiky. Probíhaly doprovodné studie aplikace gelů pro odhalování traseologických stop (stopy po nástrojích, používání apod.) antropologickými metodami. Dokončena byla databáze chemického složení historických smaltů včetně vybraných moderních smaltů používaných ve výtvarném umění i v rámci restaurovských zásahů. Součástí databáze jsou srovnávací spektra a koncentrace chemických prvků získané metodami XFR a SEM-ED. V oblasti zabezpečení muzejních sbírek proti požárům

a odcizení byly představeny výsledky získané předchozím výzkumem (tj. sloupek integrované ochrany) na workshopu/konferenci k protipožární ochraně, která byla uspořádána 24. 5. 2022 v TMB);

Uznatelné výsledky dedikované k IP DKRVO v roce 2022:

2x B / Odborná kniha

2x S / Specializovaná veřejná databáze

4x C / Kapitola v odborné knize

6x J / Článek v recenzovaném periodiku

6.3 INTERNÍ VÝZKUMNÉ PROJEKTY

Základní průzkum kolekce negativů – nezpracovaný fond fotografií

identifikační kód TMB: 3/VaV/OVAT/2012

garant: PhDr. Naďa Urbánková

doba řešení: dlouhodobý úkol

Kolekce historických negativů TMB je existenčně ohroženým fondem, který je velmi významným, i když dosud opomíjeným dokladem kulturního a industriálního dědictví s důležitým informačním potenciálem nadregionálního významu. Slouží jako informační zdroj v dalším základním i aplikovaném výzkumu. Zpracování tohoto dlouhodobého interního výzkumného úkolu bylo převedeno do koncepce IP DKRVO v souvislosti s její aktualizací pro období 2021–2023 (po navýšení finanční podpory). V roce 2022 byla část fondu zpracována a zpřístupněna v režimu open access formou specializované veřejné databáze, viz výše.

Pasportizace externích technických památek ve správě TMB

identifikační číslo úkolu: 2/VaV/OVAT/2012

garant: Mgr. Ondřej Merta, Mgr. Roman Řezníček, Mgr. Marie

Rosenfeld Cohen, Mgr. Petr Nekuza, Mgr. Hana Bartošová,

PhDr. Petra Mertová, Ph.D., Roman Kučera

doba řešení: dlouhodobý úkol

Pro každou z externích nemovitých památek ve správě muzea je zpracováván tzv. pasport obsahující zevrubnou dokumentaci k provozu, historii a rekonstrukci památky a archiv souvisejících materiálů. Při pasportizaci je uplatňován multioborový pohled na tento segment kulturního dědictví. Pasport jako součást

odborné správy památky je uložen v TMB a je průběžně doplňován. Jako uplatnitelné výsledky jsou připravovány publikační výstupy – příspěvky v odborných periodikách nebo na tematických konferencích. Garanti jednotlivých památek – kurátoři oddělení DOVAT spolupracují na chodu a údržbě fyzického stavu památek a podílejí se na přípravě odborného obsahu a koordinaci prezentačních akcí jednotlivých památek. Doplněny byly zásady údržby památek z konzervátorského hlediska – zavedená režimová opatření údržby exteriéru i interiéru včetně pravidelného ošetření exponátů a technických prvků.

Dlouhodobá strategie budování sbírkového fondu TMB

identifikační číslo úkolu: 5/VaV/OVAT/2012

garant: Mgr. Ondřej Merta, Mgr. Roman Řezníček, Mgr. Marie Rosenfeld Cohen, Ing. Tomáš Příbyl, Vladimír Persaň, Mgr. Petr Nekuza, PhDr. Petra Mertová, Ph.D., Mgr. Hana Bartošová, Mgr. Sylvie Zouharová Dyková, Mgr. Radek Slabotínský, Ph.D., Ing. Tomáš Kocman, PhDr. Nadě Urbánková
doba řešení: dlouhodobý úkol

Cílem úkolu je efektivní muzejní dokumentace specifické části movitého kulturního dědictví – dokladů historického vývoje techniky a průmyslu. V rámci toho je rozšiřován sbírkový fond muzea včetně sekundární doprovodné dokumentace především autentickými doklady (koupě, dary, sběr v terénu), experimentální výrobou a převody od partnerských a spolupracujících institucí. Probíhá také identifikace a analýza sbírek technického charakteru a archivních fondů spolupracujících pamětových institucí. Plánované výsledky jsou publikační výsledky vázané k IP DKRVO a výstupy promítnuté do sbírkotvorných a prezentačních koncepčních materiálů instituce.

Konzervace a uložení papírových záznamů mechanických hudebních nástrojů

identifikační číslo úkolu: 21/VaV/MCK/2013

garant: Ing. Alena Selucká
spolupráce: Mgr. Petr Nekuza, Mgr. Lukáš Foret, DiS., Mgr. Veronika Mrovčevá
doba řešení: dlouhodobý úkol v návaznosti na vytvoření nového pracoviště pro restaurování papíru, které bylo personálně posí-

leno a vybaveno potřebným zařízením v minulých dvou letech, jsou postupně zaváděny dílčí konzervátorsko-restaurátorské postupy na sbírkových předmětech TMB. Ověřena byla metodika odkyselování papíru a fixace trhlin papírových záznamů mechanických hudebních nástrojů. Testovány budou dále náročnější technologie jako je dolévání papíroviny, klížení apod. Tato témata budou v roce 2023 již sloučena s dílčími výzkumnými úkoly v rámci institucionální podpory VO TMB (v souvislosti s plánovanými investicemi – nízkotlaký stůl pro rok 2023).

Zhodnocení stavu archeologických kovových nálezů ve sbírkách muzeí z hlediska efektivity předchozích konzervátorsko-restaurátorských zásahů

identifikační číslo úkolu: 27/VaV/MCK/2016

garant: Ing. Alena Selucká
spolupráce: Mgr. Karel Rapouch, Mgr. Lukáš Foret, DiS.
doba řešení: dlouhodobý úkol

Konzervátorsko-restaurátorské zásahy na archeologických artefaktech probíhaly pouze v souvislosti s ošetřovanými předměty na zakázku pro další instituce (NPÚ, Muzeum Vyškovska, Jihomoravské muzeum ve Znojmě). Průběžně byla hodnocena účinnost desalinizačních metod a povrchových úprav na bázi taninů. Pozornost byla věnována i sledování traseologických stop a dalších fragmentů dochovaných v korozních vrstvách. V tomto směru bude i toto výzkumné téma sloučeno s dílčími výzkumnými úkoly v rámci institucionální podpory.

Elektrochemické metody v konzervátorské praxi

identifikační číslo úkolu: 26/VaV/MCK/2016

garant: Mgr. Karel Rapouch
spolupráce: Ing. Alena Selucká
doba řešení: dlouhodobý úkol

Elektrochemické metody byly průběžně aplikované pro čištění stříbrných sbírkových předmětů. Další aplikace souvisí s řešením dílčích výzkumných úkolů v rámci institucionální podpory VO TMB – implementace FRA modulu pro elektrochemické metody měření materiálových charakteristik, který zkvalitní další konser-

vátorské postupy založené na vědeckém přístupu hodnocení ochranných povlaků a stability korozních vrstev. Z tohoto důvodu bude i toto téma sloučeno v roce 2023 s IP DRKVO.

6.4 NOVĚ ZAHÁJENÉ A PŘIPRAVOVANÉ PROJEKTY VČETNĚ PŘIHLÁŠEK PROJEKTŮ

Do veřejné soutěže ve výzkumu Ministerstva kultury ČR NAKI III bylo zpracováno celkem devět přihlášek pětiletých konsorciálních projektů, z nichž v osmi vystupuje TMB jako příjemce a v jednom případě byl zaměstnanec TMB přizván ke spolupráci na řešení projektu formou dohody o provedení práce v posledních dvou letech projektu (2026 a 2027):

PUTM: Přínos uměleckoprůmyslových a technických muzeí pro hospodářský rozvoj a vzdělanostní kulturu Moravy a českého Slezska: východiska – stav – perspektivy
FF MU (doc. Mgr. Otakar Kirsch, Ph.D.) + VUT + TMB (PhDr. Petra Mertová, Ph.D.); přijato k podpoře

Československo – gramofonová velmoc: Československé gramofony 1946–1993

NTM (Mgr. Hynek Stržiteský) + TMB (Bc. Vladimír Persaň)

Zapomenuté zvuky: záchrana fonografických válečků v České republice. Dokumentace, konzervace, restaurování a historicko-muzikologický výzkum nejstaršího typu zvukových nosičů v pamětových institucích

NM (Mgr. Bc. Martin Mejzr) + VŠCHT + TMB (Ing. Alena Selucká)

Klasifikační systém moderních materiálů sbírkových předmětů z hlediska vlivu na agresivitu prostředí

VŠCHT (doc. Ing. Milan Kouřil, Ph.D.) + NG + TMB (Ing. Alena Selucká)

Ohrožené dědictví Moravského krasu. Studium, ochrana a prezentace středověké montánní krajiny

ARUB (Mgr. Michal Hlavica, Ph.D.) + TMB (Mgr. Ondřej Merta)

Kulturní krajina Moravského krasu: percepce, inovativní postupy a synergické efekty

MENDELU (PhDr. Dana Hübelová, Ph.D.) + TMB (Mgr. Ondřej Merta)

Návrh metod průzkumu a dokumentace historických hydrotechnických staveb s použitím H-BIM

VUT (doc. Ing. Aleš Dráb, Ph.D.) + VÚ vodohospodářský TGM + TMB (Mgr. Ondřej Merta)

Komplexní diagnostika, hodnocení a citlivý návrh statického zajištění historických železobetonových staveb s respektováním souladu inženýrského a památkového hlediska

VUT v Brně (doc. Ing. Petr Cikrle, Ph.D.) + TMB (Mgr. Radek Slabotinský, Ph.D.)

Komplexní přístupy k identifikaci, ochraně a údržbě historických systémů retence a distribuce vody v horských oblastech České republiky s ohledem na památkovou péči

VÚV (Mgr. David Honek, Ph.D.) + HÚ AV ČR (Mgr. Aleš Vyskočil, Ph.D.)

6.5 DALŠÍ AKTIVITY VĚDY A VÝZKUMU

TMB pokračovalo v zabezpečování informační infrastruktury pro výzkum kulturního dědictví, kterou využívají autoři z mnoha pamětových organizací ČR a zahraničí i dalších typů výzkumných a akademických pracovišť. Konkrétně se jedná o přípravu a vydávání čtyř odborných recenzovaných periodik a odborných kolektivních monografií. TMB se také aktivně zapojilo do příprav prestižní události významné pro celosvětovou muzejní komunitu, a to 26. generální konference ICOM v Praze 2022. V rámci probíhající celoorborové diskuze k nové definici pojmu muzeum TMB připravilo konferenci na toto téma a vydalo česko- a anglojazyčnou verzi sborníku z tohoto odborného setkání. Rovněž byl připraven a formou tištěné a elektronické publikace zpřístupněn překlad odborné monografie Teoretická podstata muzeologie (česká verze vydána v předchozích letech ve dvou vydáních). Nedílnou součástí aktivit věd a výzkumu instituce jsou:

- / Agenda IP DKRVO a RIV
- / Činnost Vědecké rady TMB
- / Činnost redakčních rad TMB

V roce 2022 bylo uspořádáno několik odborných konferencí a seminářů, v rámci kterých dochází ke komunikaci výsledků výzkumu, rozvíjení a konzultaci odborných témat i popularizaci témat výzkumu v oblasti kulturního dědictví:

Workshop Památky v plamenech

Workshop se konal dne 24. 5. 2022 v TMB – součástí programu bylo též vyhodnocení zkušeností s obnovou památek zasažených požáry na hradě Krásna Hôrka, objektu Libušina, v kostelích v Gutech a sv. Michala v Praze a diskutovány byly možnosti nastavení účinnějších preventivních opatření včetně nově vyvinutého systému „sloupku integrované ochrany“ v rámci řešení koncepce VO TMB. Mezinárodního workshopu se zúčastnilo 41 osob – většinou pracovníků muzeí a památkové péče z ČR, Slovenské republiky a Norska.

https://mck.technicalmuseum.cz/wp-content/uploads/2022/02/Pamatky-v-plamenech_program_2022.pdf

Konference Uměleckořemeslné techniky zlatnictví

Konference se konala 22. 6. 2022 v TMB. Jejím cílem bylo prezentovat aktivity souvisejícího výzkumného projektu. Představeny byly dílčí výsledky – zpracování památkového postupu na základě ověření zlatnických technik formou rekonstrukcí postupů při zhotovování replik artefaktů, dále pak hodnocení metod měření ryzosti obsahu drahého kovu ve slitinách stříbra, v neposlední řadě byla samotná výstava Zlaté řemeslo prezentovaná komentovanou prohlídkou. V centru pozornosti byla dále témata týkající se historických artefaktů zhotovených zlatnickými technikami, jejich identifikace a problematika konzervátorsko-restaurátorské ochrany těchto děl. Ve spolupráci s Komisí konzervátorů-restaurátorů, pracovní skupinou Kovy, Asociace muzeí a galerií byl připraven odborný program konference čítající deset příspěvků členů řešitelského týmu projektu a dalších spolupracujících odborníků. Díky širší kooperaci byla konference rovněž úspěšně propagována v rámci dané profesní platformy. Zúčastnilo se 90 konzervátorů-restaurátorů, kurátorů, archeologů, památkářů, soukromých zlatníků, pedagogů a studentů řemeslných škol.

<https://mck.technicalmuseum.cz/akce/domaci-akce/umeleckoremeslne-techniky-zlatnictvi/>

Konference konzervátorů-restaurátorů 2023 v Třebíči

Ve dnech 13.–15. 9. 2022 se konal 30. ročník Konference konzervátorů-restaurátorů, kterou tradičně pořádá Metodické centrum konzervace a Komise konzervátorů-restaurátorů Asociace muzeí a galerií v různých městech České republiky. Letošní konference se konala ve spolupráci s Muzeem Vysočiny v Třebíči s podporou

Českého výboru ICOM. Na konferenci byly prezentovány aktuální výsledky vědeckého zkoumání historických materiálů, nových postupů a prostředků určených pro jejich ošetření a dlouhodobé uchování, stejně tak případové studie zásahů na konkrétních předmětech movitého i nemovitého kulturního dědictví.

Konference se zúčastnilo okolo 320 účastníků.
<https://mck.technicalmuseum.cz/akce/domaci-akce/konference-konzervatoru-restauratoru-2022-v-trebici/>

Workshop Damask XVIII – Setkání kovářů damascenské oceli

Tradiční workshop konaný 18. a 19. 6. 2022 na jedné z památek TMB na Kovárně v Těšanech rozvíjí výzkum a prezentaci historického vývoje této technologie. V roce 2022 byla pozornost věnována též dílčím tématům problematiky, která jsou rozpracována do aplikačního výstupu v roce 2023. Workshopu se zúčastnilo 25 účastníků.
<https://www.tmbno.cz/akce/workshop-damask-xviii/>

Konference Textil v muzeu

Tradiční konference (7.–8. 6. 2022) hojně navštěvované muzejními pracovníky, kurátory, konzervátory-restaurátory, ale i specialisty z akademických pracovišť (etnografický výzkum, konzervátorský výzkum, historický výzkum) se tradičně koná v TMB ve spolupráci s pracovní skupinou Textil Komise konzervátorů restaurátorů a Etnografickou komisí AMG. V roce 2022 bylo ústřední téma zaměřeno na oděvy a oděvní doplňky pro slavnostní a výjimečné příležitosti, program byl doplněn exkurzí do výrobních provozů Tylex Letovice, a. s.; celkem 83 účastníků.
<https://www.tmbno.cz/odborne-akce/textil-v-muzeu-2022/>

Konference Archeologia technica 40

Konference se konala 3. 5. 2022; workshopy – experimentální tavby ve Staré huti pak proběhly 26.–28. 5. 2022 a 1.–2. 10. 2022. Aktivity TMB na poli industriální archeologie a archeometalurgického výzkumu jsou spjaty s dnes již tradičními akcemi probíhajícími též v prostorách jedné z kulturních památek ve správě TMB – Staré huti u Adamova, která v současné době prochází rekonstrukcí. I přes ztížené podmínky se celkem devíti taveb účastnilo 47 členů spolku Františka a sekce Industriální archeologie KP TMB.
<https://www.tmbno.cz/odborne-akce>
<http://www.starahut.cz/#sthash.nLKgVghG.dpbs>

Popularizace aktivit VaV v TMB

TMB prezentuje a popularizuje výsledky výzkumu realizací výstav, zpřístupňováním dlouhodobých expozic a katalogů sbírek, a to včetně nemovitých památek technického dědictví. Do prezentačních aktivit jsou zapojovány další paměťové instituce a akademická pracoviště, díky čemuž se muzeum stává svým způsobem zprostředkovatelem poznatků z výzkumu v oblasti kulturního dědictví uživatelům a podílí se na popularizaci VaV těchto institucí. V rámci popularizace výsledků TMB dlouhodobě spolupracuje s médii a využívá sociálních sítí, včetně on-line forem sdílení přístupu k odborným akcím.

/ V týdnu od 10. do 16. října 2022 proběhly pod záštitou European Confederation of Conservator-Restorers Organization – E.C.C.O. **Evropské dny konzervování-restaurování**. Cílem akce je upozornit na význam péče o kulturní dědictví a samotné profese konzervátorů-restaurátorů. Má za úkol přiblížit evropské kulturní dědictví, historii a sdílené hodnoty širší veřejnosti a zapojit též mladší generaci do péče o jednotlivé předměty. Záměrem je také zdůraznit témata, která jsou důležitá při konzervování-restaurování artefaktů: autenticita, informovanost, přístup a udržitelnost. V tomto duchu byla prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí Facebook a Instagram pozvána širší veřejnost na dny otevřených dveří do restaurátorského pracoviště a kovolitecké dílny MCK. Exkurze se zúčastnil omezený počet návštěvníků 2 × 20 osob (včetně zahraničních studentů oboru muzeologie FF MU) ve dnech 12. a 13. 10. 2022.
<https://mck.technicalmuseum.cz/aktuality/exkurze-do-restauratorskych-laboratori-a-kovolitecke-experimentalni-dilny/>

/ Přednáškový cyklus Za vědou a technikou do TMB

v podzimních měsících roku 2022 zahrnoval přednášky Morava pod křídly orla římských legií, Záhady coronia, Mohou evropské sopky ohrozit ČR?, Artemis: ze Země (znovu na Měsíc, Objevené podzemí Městského domu v Brně, Měsíc plný otazníků, Světelné znečištění a elektromobilita a Péče o zlaté poklady v muzejních sbírkách. Přednášek se zúčastnilo cca 350 účastníků.
<https://www.tmbno.cz/akce/za-vedou-a-technikou-do-tmb-prednaskovy-cyklus/>

/ V rámci **Kruhu přátel TMB** a jeho jednotlivých sekcí je systematicky budována spolupráce s odborníky z praxe, kteří jsou tímto způsobem jako dobrovolníci zapojováni i do řešení náročnějších

úkolu např. dokumentačního charakteru. Při řešení konkrétních projektů spolupracuje s řadou neziskových organizací, spolků a dalších typů společností, aktuálně například s Československým automobilovým klubem pro Moravu a Slezsko, z. s., Sdružením přesného lití ČR, Klubem vojenské a policejní historie Československo, Stereoskopickou společností, spolkem Františka a řadou dalších.

/ Dlouhodobě a systematicky je rozvíjena spolupráce s **Asociací muzeí a galerií ČR**. Zástupci VO jsou členy odborných komisí a sekcí AMG a podílejí se na jejich vedení, přičemž zároveň jejich prostřednictvím zajišťují kooperaci AMG a VO na konkrétních výstupech a jejich implementaci do prostředí českého muzejnictví. Podílí se též na výuce muzejních pracovníků v rámci kurzu Škola muzejní propedeutiky.

/ TMB se rovněž zapojuje v rámci dlouhodobé spolupráce s **BVV – Veletrhy Brno** do kooperací s výrobním sektorem prostřednictvím své účasti a partnerství například na Mezinárodním strojírenském veletrhu, Mezinárodním slévárenském veletrhu FOND EX, veletrhu Ampér apod. Prezentovány jsou zde výsledky odborné činnosti (například kovolitecká experimentální dílna, konzervátorská pracoviště, ale i stále expozice, sbírkový fond a vzdělávací programy v jednotlivých oborech). V této souvislosti proběhla i propagace dílčích výzkumných aktivit v rámci světového slévárenského kongresu Cast for Future v Koreji ve spolupráci se Spolkem přesného lití (SPL CICA).

6.6 PŘEHLED VÝSTUPŮ VAV – RIV a/ hlavní aplikované výsledky

/ uspořádání výstavy s kritickým katalogem

Ekrit. – STÖHROVÁ, Pavla a kol.: *Zlaté řemeslo*. Brno. 23. 5. – 18. 9. 2022. Technické muzeum v Brně.
B – STÖHROVÁ, Pavla (ed.): *Zlaté řemeslo*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-013-2.

Ekrit. – ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie a kol.: *Za volantem bez bázňe a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951*. Brno. 25. 10. 2022 – 26. 2. 2023. Technické muzeum v Brně.
B – ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie – NĚMEC, Jan: *Za volantem bez bázňe a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-023-1.

/ specializovaná veřejná databáze

Sdb. – RAPOUCH, Karel – HÁJKOVÁ, Kateřina: *Databáze prvkové-ho složení uměleckých smaltů*. Technické muzeum v Brně, 2022. [online] dostupné z: <https://mck.technicalmuseum.cz/databaze-smaltu/>

Sdb. – URBÁNKOVÁ, Naděžda: *Historické fotografie z oborové sbírky TMB z let 1918–1970*. Technické muzeum v Brně, 2022. [online] dostupné z: <https://web.tmb.museum.cz/?kolekce=144010484>

/ památkový postup

Npam. – SELUCKÁ, A. a kol.: *Uměleckořemeslné techniky zlatnictví*, Technické muzeum v Brně. 2022. https://www.zlate-remeslo.cz/images/Pamatkovy_postup_Umleckoemesln_tech_niky_zlatnictv_TMB_.pdf

b/ vedlejší výsledky**/ články J_{ost} + J_{sc}**

SLABOTÍNSKÝ Radek: Likvidace ženského kláštera řádu sester sv. Voršily na nároží ulic Orlí 20 a Josefská 1 v září 1950 a jeho převedení do rukou Národního technického muzea v Praze, pobočky v Brně v 50. letech 20. století. *Brno v minulosti a dnes*. Brno. Archiv města Brna, **35**, 293–322, ISSN 0524-689X.

ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie: Počátky motorismu v Brně. *Brno v minulosti a dnes*. Brno. Archiv města Brna, **35**, 201–222, ISSN 0524-689X.

MERTO VÁ, Petra: Dopisy pařížské firmy J. Claude Frères & Cie. Inspirační zdroje pro brněnskou firmu Friedrich Redlich. *Textil v muzeu*. Brno. Technické muzeum v Brně, **17**, ISBN 1804-1752.

MRÁZEK, Martin – ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie: Veterán aneb co s ním? Posouzení přístupu k uchování historického vozidla. *Fórum pro konzervátory-restaurátory*. Brno. Technické muzeum v Brně, **12**(2), 108–115, ISSN (online) 2571-4384, ISSN (print) 1805-0050.

MERTA, Ondřej – HLA VICA, Michal: Doklady středověkého železářství z Lažánek u Vevské Bítýšky. *Archeologia technica*, Brno. Technické muzeum v Brně, **33**, ISBN 1805-7241.

MERTA, Ondřej – HLA VICA, Michal – LESAK, Michael – PŘICHYSTAL, Michal – MIKULEC Roman: Známé nálezy raně středověkých železářských naseknutých lup z území Moravy 2. *Archeologia technica*, Brno. Technické muzeum v Brně, **33**, ISBN 1805-7241.

FRICOVÁ, Jana – MRÁZEK, Martin – ROUBÍČEK, Michal: Možnosti sloupku integrované ochrany v muzejní praxi. *Múzeum*. Metodický, študijný a informačný recenzovaný časopis pre zamestnancov múzeí a galérií, Zbrane a militáriá, Bratislava: Slovenské národné muzeum, 2021, **67**(4), 47-52, ISSN 0027-5263. (dodatečně uplatněno za rok 2021)

SELUCKÁ, Alena – JELÍNEK, Jaroslav – RAPOUCH, Karel – RICHTERA, Lukáš: Problematika měření ryzosti Ag-Cu slitin s povrchovou vrstvou obohacenou stříbrem. *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, Brno. Technické muzeum v Brně, **12**(2), 91–97, ISSN (online) 2571-4384, ISSN (print) 1805-0050.

SLABOTÍNSKÝ, Radek: Přepadení jeslí v Brně-Bohunicích v říjnu 1985 aneb Příběh Ondřeje Všetečky. *Sborník Archivu bezpečnostních složek*. Praha: Archiv bezpečnostních složek, 2022, **20**, v tisku. ISSN 2336-1387.

/ kniha

NEKUŽA, Petr: *Digitálky. Sbírká elektronických, digitálních, quartzových a rádiem řízených náramkových hodinek v Technickém muzeu v Brně*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-021-7 (print), ISBN 978-80-7685-025-5 (e-book).

MERTO VÁ, Petra: *Vlněna ve vzpomínkách*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-022-4.

ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie – NĚMEC, Jan: *Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904- 1951*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-023-1.

ŠUMBERA, Andrej: *O zlatnictví*. Technické muzeum v Brně. 2022. ISBN 978-80-7685-014-9.

/ kapitola v kolektivní monografii

URBÁNKOVÁ, Naděžda: František Píšek – světový slévárenský odborník a český vlastenec. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.): *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí. Příspěvky k vybraným tématům*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022, 53–65. ISBN 978-80-7685-024-8.

GILBERTOVÁ, Marie: Bohuslav Johan, s.r.o., Továrna dřevoobráběcích strojů, Brno, 1910–1948. Archivní prameny k produkci firmy. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.): *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí. Příspěvky k vybraným tématům*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022, 7–21. ISBN 978-80-7685-024-8.

PŘIBYL, Tomáš: U kolébky státního letiště v Brně. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.): *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí. Příspěvky k vybraným tématům*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022, 45–52. ISBN 978-80-7685-024-8.

MERTO VÁ, Petra: Tvorba brněnských vlnářských podniků během druhé světové války perspektivou vzorníkových knih dochovaných ve fondu Technického muzea v Brně. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.): *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí. Příspěvky k vybraným tématům*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022, 22–41. ISBN 978-80-7685-024-8.

SLABOTÍNSKÝ, Radek: Hledání spravedlnosti na příkladu odsouzených v politickém procesu „Václav Prokůpek a spol.“ In: *Revize politických procesů a rehabilitace jejich obětí v komunistickém Československu. Mezinárodní, vnitropolitické, právní a společenské aspekty*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2022, 455-476, ISBN 978-80-7516-006-5.

/ zpřístupněné konzervátorsko-restaurátorské zprávy

Plastika Stará žena v šátku
Stříbrná puklice typu Stollhof a olovené fragmenty
Tisky partitur L. van Beethovena
Konzervátorská zpráva NPÚ Č. Budějovice
Soubor 6 ks zbraní

/ katalogy sbírek, výstav nebo expozic

NEKUŽA, Petr: *Digitálky. Sbíрка elektronických, digitálních, quartzových a rádiem řízených náramkových hodinek v Technickém muzeu v Brně*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-021-7 (print), ISBN 978-80-7685-025-5 (e-book).

MERTOŮVÁ, Petra: *Vlněna ve vzpomínkách*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-022-4.

ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie – NĚMEC, Jan: *Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904- 1951*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-023-1.

STŮHROVÁ, Pavla (ed.): *Zlaté řemeslo*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-013-2.

/ libreto nebo scénář výstavy nebo expozice

Libreto výstavy *Není Tesla jako Tesla*

Scénář výstavy *Zlaté řemeslo*

Scénář výstavy *Za volantem bez bázně a chikany*

/ ostatní

Workshop *Památky v plamenech*, 24. 5. 2022, TMB

https://mck.technicalmuseum.cz/wp-content/uploads/2022/02/Pamatky-v-plamenech_program_2022.pdf

Konference konzervátorů-restaurátorů, 13.–15. 9. 2022, Třebíč

<https://mck.technicalmuseum.cz/akce/domaci-akce/konference-konzervatoru-restauratoru-2022-v-trebici/>

Nová definice aneb její klady a zápory. 7.–8. 3. 2022, TMB

<https://www.tmbno.cz/nova-definice-muzea-aneb-jeji-klady-a-zapory/>

Konference *Uměleckořemeslné techniky zlatnictví*, 22. 6. 2022, Technické muzeum v Brně

<https://mck.technicalmuseum.cz/akce/domaci-akce/umeleckoremesne-techniky-zlatnictvi/>

7 DALŠÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

7.1 KULTURNÍ AKTIVITY MK ČR + ISO + INSTITUCIONÁLNÍ PODPORA DKRVPO + NAKI II A DALŠÍ DOTAČNÍ PROGRAMY MK / Kultura aktivita MK ČR 2022

Metodické centrum konzervace – podpora dlouhodobé konceptní činnosti

Metodické centrum konzervace naplňovalo své poslání poskytovat komplexní servis v oblasti preventivní konzervace, sanační konzervace a restaurování sbírkových předmětů. Tato činnost zahrnovala průzkumy materiálů, metodiky zásahu, ošetření předmětů, poradenství, ověřování, případně vývoj nových technologií konzervace a restaurování, vzdělávání muzejních pracovníků a studentů. MCK vytvářelo důležitou mezioborovou integrující funkci při sdílení a předávání znalostí a zkušeností z oblasti péče o kulturní dědictví. Preferovanými typy výstupů byly přednášky, odborné studie, publikace, metodické návody a doporučení, sjednocování terminologie a standardů, pořádání konferencí a seminářů, propagace oboru konzervování-restaurování odborně i laické veřejnosti.

Dotace: 700.000 Kč

Výstava Stroje Leonarda da Vinci

Výstava s názvem Stroje Leonarda da Vinci představila výběr více než padesáti modelů da Vinciho strojů, které vytvořili italsí řemeslníci přesně podle jeho plánů a návrhů. Funkčnost některých z nich si mohli návštěvníci vyzkoušet (např. zvedák, kulíčkové ložisko, setrvačnický, zrcadlovou komoru), ostatní stroje si mohli zblízka prohlédnout (např. otočný jeřáb, parní dělo, samohybný vozík „automobil“). Kromě uvedených modelů výstava nabídla i reprodukce slavných da Vinciho obrazů, jako je Mona Lisa, Poslední večeře, Dáma s hranostajem a další. To vše doplnily informační panely a audiovizuální projekce.

Dotace: 635.000 Kč

Vydání odborných recenzovaných publikací

Vydávání periodik a monografií je dlouhodobou součástí odborné činnosti TMB, kterou je zajišťována publikační platforma pro výzkumné a paměťové instituce kulturního dědictví. Publikace jsou připravovány v souladu s platnou legislativou v oblasti vědy a výzkumu v ČR (Metodikou 17+) a uplatňovány jako hodnotitelné výstupy v RIV.

Dotace: 200.000 Kč

Program ISO 2022

Náročná konzervování – restaurování trolejbusu Škoda Sanos,
inv. č. 17.07-9

Program ISO II/C-d MK ČR – dokončení etapy náročného konzervování-restaurování předního článku kloubového trolejbusu Škoda Sanos, Technické muzeum v Brně (Ing. Tomáš Kocman), DSZO (Ing. Josef Polách, Ladislav Matušinec, Leoš Zelinka).

Dotace: 750.000 Kč.

Institucionální podpora DKRVPO

Institucionální podpora DKRVPO TMB za rok 2022

Dotace neinvestiční: 4.005.000 Kč

Dotace investiční: 2.896.000 Kč

Účelová podpora NAKI II

**DG20P02OVV023 Uměleckořemeslné techniky zlatnictví –
identifikace, ochrana a zpřístupnění**

Dotace neinvestiční: 3.389.000 Kč

DG18P02OVV051 České století motorismu

Dotace neinvestiční: 2.023.000 Kč

7.2 PROJEKTY HRAZENÉ Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

Dotační program: Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče v roce 2022

**Projekt: Výchovné a vzdělávací programy pro veřejnost
v Kovárně v Těšanech v roce 2022**

**Akce: Prezentace a propagace tradičních řemesel v Kovárně
v Těšanech**

Od roku 1999 TMB na této zpřístupněné technické památce nabízí široké veřejnosti vzdělávací programy s cílem propagovat tradiční řemesla a kulturní dědictví daného regionu. V roce 2022 se se z projektu uskutečnily tyto akce:

Setkání kovářů damascenské oceli Damask XVIII 18. – 19. června 2022

Co vyprávěla Maryša – 9. července 2022

Po tovaryšském chodníčku – 20. srpna 2022

Mladý těšanský kovář – 3. září 2022

Akce Mladý těšanský kovář se konala pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje Mgr. Jana Grolícha.

Dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje: 27.000 Kč

Dotační program: Muzejní noci a noci kostelů v Jihomoravském kraji v roce 2022

Akce: Muzejní noc v Technickém muzeu v Brně 2022

Dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje: 76.000 Kč

**Žádost o individuální neinvestiční dotaci v oblasti kultury
z rozpočtu města Brna na roky 2022–2023**

**Dotace MMB na r. 2022–2023: 400.000 Kč z toho čerpání
v roce 2022 – 200.000 Kč**

Dotace z Magistrátu města Brna byla použita na vybrané akce a výstavy pořádané TMB.

Akce a výstavy z tohoto dotačního titulu uskutečněné v roce 2022 pod záštitou primátorky statutárního města Brna JUDr. Markéty Vaňkové:

Akce:

Přehlídka automobilové techniky

Výstava Zlaté řemeslo

Výstava Fenomén autoklubů v Československu (1904–1951)

Finanční příspěvek Asociace muzeí a galerií ČR, z.s.

Uspořádání Konference konzervátorů-restaurátorů v Třebíči 2022

Dotace: 25.000 Kč

**Seminář k nové definici muzea – Nová definice muzea aneb její
klady a zápory**

Finanční příspěvek od Asociace muzeí a galerií byl použit v souladu s cílem projektu vydat sborník příspěvků z diskuzního semináře k návrhu nové definice muzea, jenž byla projednána a schválena na Generální konferenci ICOM v Praze 2022. Seminář představil nové návrhy definice a pohledy na ně z perspektivy zástupců různých paměťových institucí, akademických pracovišť a muzejní praxe.

Dotace: 25.000 Kč

Dotace Českého výboru ICOM

**Překlad publikace Teoretická podstata muzeologie – J. Doláka
do AJ**

Dotace: 65.000 Kč

7.3 PROJEKTY HRAZENÉ Z FONDŮ EU

Stavební úpravy NKP Kameňák

IROP MAS Moravský kras

Dotace: 3.324.783,40 Kč

Obnova památky a rozšíření expozice o Železárně Stará huť u Adamova. Stavebními úpravami objektu dojde ke zvýšení funkčních i estetických kvalit stávajícího objektu, rozšířená expozice si pak klade za cíl nabídnout návštěvníkovi audiovizuální program o historii edamovské huti.

Stav: projekt v realizaci, do roku 2023

Rekonstrukce historické stodoly v areálu národní kulturní památky Větrný mlýn Kuželov včetně propagace kulturního dědictví na obou stranách hranice

Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika, Fond malých projektů

Dotace: 766.667,50 Kč

Rekonstrukce historické stodoly v areálu národní kulturní památky Větrný mlýn Kuželov včetně propagace kulturního dědictví na obou stranách hranice. Architektonické řešení budovy vychází z původního objektu stodoly, snaží se zachovat stávající stav v sousedství větrného mlýna a objektu expozice. Navenek tedy stodola zůstává v původním stavu. Součástí projektu je také propagace pomocí roll up bannerů umístěných v příhraničním území Slovenska pomocí propagačního materiálu distribuovaného v informač-

ních centrech příhraničního regionu (ČR i SR). Partnerem projektu je Mesto Myjava, které spravuje Gazdovský dvor.

Muzeum na hranici – expozice celnictví a ochrany hranic v Hatích IROP

Požádáno o dotaci: 122.080.087,98 Kč

Záměrem projektu bude rekonstrukce bývalé celnice na hraničním přechodu Chvalovice-Hatě a vybudování stálých expozic věnujících se historii celnictví, cestování a ochrany hranic včetně diorám s ukázkami ženině-technického zabezpečení tehdejší socialistické hranice tzv. železné opony a interaktivní herny – tzv. technických laboratoří. Návštěvnícky atraktivní bude bezesporu i nově zbudovaná vyhlídková věž, v níž bude interaktivně prezentován obor geodézie. Do expozic bude využita především ucelená sbírka Finanční stráž 1918–1948, která byla do sbírkového fondu TMB získána v roce 2015 z dotačního programu ISO.

Stav: projekt ukončen, podrobnosti viz kapitola 13 Stavební a rekonstrukční práce

Propagace kulturního dědictví v příhraničním regionu Hornáčka a Kopanic

Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika, Fond malých projektů

Dotace: 14.407,27 Eur

Předmětem projektu byla realizace společného mediálního produktu propagujícího společné území a jeho atraktivitu. Produkt obsahuje vytvoření audiovizuální prezentace, která bude sloužit v propagační kampani k objevení krás území Hornáčka a Kopanic. V regionu Hornáčka se mj. nachází jediná národní kulturní památka, a to Větrný mlýn v Kuželově. Projekt zahrnuje realizaci společné regionální/tematické kampaně oslovující jednotlivé cílové skupiny jak z ČR, tak ze SR.

Součástí projektu je také společné řízení a publicita projektu.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o kulturních a přírodních atrakcích daného území, které povede ke zvýšení počtu návštěvníků a prodloužení doby jejich pobytu v příhraničním regionu.

7.4 ZPRACOVANÉ ŽÁDOSTI O DOTACE NA DALŠÍ OBDOBÍ (2023)

Kulturní aktivity MK 2023

Výstava Není TESLA jako Tesla

Požadováno: 1.720.000 Kč

Přiděleno: 916.000 Kč

Podpora dlouhodobé koncepční činnosti MCK

Požadováno: 1.292.426 Kč

Přiděleno: 583.000 Kč

Vydání odborných recenzovaných publikací

Požadováno: 540.000 Kč

Přiděleno: 0 Kč

Podpora edukačních aktivit lektorského oddělení TMB

Požadováno: 450.000 Kč

Přiděleno: 0 Kč

ISO

Náročná konzervování – restaurování trolejbusu Škoda Sanos, č.inv. 17.07-9

Zpracování žádosti na dotaci ve výši **750.000 Kč** na pokračování náročného konzervátorského-restaurátorského zásahu.

Veřejné zdroje

Žádost o příspěvek z prostředků Asociace muzeí a galerií ČR, z.s.

na uspořádání Konference konzervátorů-restaurátorů ve Zlíně

Dotace: požadováno 60.000 Kč

Žádost o příspěvek z prostředků Českého výboru ICOM

na grafickou přípravu a tisk časopisu Fórum pro konzervátory-restaurátory 2022

Dotace: požadováno 65.000 Kč

Žádost o příspěvek z prostředků Českého výboru ICOM

na 50. výroční konferenci Mezinárodního výboru pro muzea a sbírky vědy a techniky CIMUSET ve dnech 17. – 21. 10. 2023 pořádanou v Soulu, Jižní Korea.

Dotace: požadováno 100.000 Kč

8 KONFERENCE, SEMINÁŘE, WORKSHOPY A ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY

8.1 KONFERENCE, SEMINÁŘE, WORKSHOPY A ODB. PŘEDNÁŠKY POŘÁDANÉ TMB

Zacházení s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky

1. 3. 2022 / 47 účastníků

Nová definice muzea aneb její klady a zápory

7.–8. 3. 2022 / 55 účastníků

40. seminář Archeologia technica

3. 5. 2022 / 17 účastníků

Ochrana státní hranice – Ochrana státní hranice ve stínu berlínské zdi (odborné setkání kolegů zabývajících se problematikou ochrany státních hranic v období trvání železné opony (spolupráce na podkladech a materiálech pro připravovanou expozici

5. 5. 2022 / 18 účastníků

Památky v plamenech

24. 5. 2022 / 41 účastníků

Jarní zasedání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG

25. 5. 2022 / 41 účastníků

Textil v muzeu

7.–8. 6. 2022 / 83 účastníků

13. setkání flašinetářů – workshop

18.–19. 6. 2022 / 18 účastníků

Damask 18 – Workshop kovářů damascenské oceli

18.–19. 6. 2022 / 25 účastníků

Uměleckořemeslné techniky zlatnictví

22. 6. 2022 / 89 účastníků

Konference, semináře, workshopy a odb. přednášky pořádané ve spolupráci s jinou institucí (domácí i mezinárodní)

Konference uživatelů Museionu

13.–14. 9. 2022 / 45 účastníků

Péče o zlaté poklady v muzejních sbírkách – akad. Sochař A. Šumbera

6. 12. 2022 / 70 účastníků

Konference konzervátorů-restaurátorů 2022 v Třebíči

13.–15. 9. 2022 / 341 účastníků

8.2 ÚČAST NA JINÝCH KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH, WORKSHOPECH A ODB. PŘEDNÁŠKÁCH V ČR

Nová definice muzea a její klady a zápory

7.–8. 3. 2022

III. konference cla, celníků a Finanční stráže RČS

7.–10. 4. 2022

Etnografická komise AMG

11.–12. 5. 2022

Plasty v restaurování moderního umění: problémy a perspektivy

7.–8. 6. 2022

MUSAION film

7.–9. 6. 2022

Generální konference ICOM

20.–26. 8. 2022

Konference „Mapy jsou pro každého 2022“

13.–14. 9. 2022

Provoz a udržování technických památek – odborný seminář

19.–21. 9. 2022

Konference Kras, jeskyně, lidé

23. 9. 2022

Etnografická komise AMG

12.–13. 10. 2022

Podzimní seminář Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG

13.–14. 10. 2022

Podzimní zasedání KRHMS AMG

13.–14. 10. 2022

46. seminář Knihovnické komise AMG

20.–22. 10. 2022

„Kosmonautika, raketová technika a kosmické technologie“

25.–27. 11. 2022

Muzea po pandemii. 10. celostátní kolokvium na aktuální téma českého muzejnictví

9.–10. 11. 2022

Generální konference ICOM

22.–25. 8.

Moderní materiály ve stavbách minulého století I – STOP, Praha

6. 10.

Regionální fórum cestovního ruchu – Vzkříšení památek, Znojmo

9. 11.

Evaluace v muzejní edukaci – webinar pro muzejní edukátory

17. 1. 2022

Jak nadchnout návštěvníky aneb trendy a výzvy v interpretaci místního dědictví

26. 4. 2022

Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci VI. – Proměny profese muzejního pedagoga

3.–4. 10. 2022

Postupme si dále! Proměny interpretace kulturního dědictví v ČR

6.–7. 10. 2022

8.3 ÚČAST NA ZAHRA NIČNÍCH KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH WORKSHOPECH A ODB. PŘEDNÁŠKÁCH PŘÍP. JINÉ ZAHRA NIČNÍ CESTY

Studijní pobyt při přípravě výstavy Není Tesla jako Tesla

14.–17. 3. 2022 / Beograd, Srbsko / Zagreb, Chorvatsko

Konference Hrad Krásna Hôrka 2012 – 2022 o obnove hradu Krásna Hôrka a revitalizácii bezprostredného okolia hradu

3. 3. 2022 / Kultúrny dom Rožňava / Slovensko

Fenomén kultúrneho dedičstva v spoločnosti

10.–11. 5. 2022 / Bratislava / Slovensko

Zasedání Komise pro tvorbu sbírek

12. 5. 2022 / STM Košice / Slovensko

Festival flašinetářů VIRVÁR 2022

2.–5. 6. 2022 / Košice / Slovensko

Zlatá éra československého letectva

28.–29. 6. 2022 / STM Košice / Slovensko

6th Streetorgan Summerdays, festival flašinetářů

4.–8. 8. 2022 / Tartu, Estonsko

Erasmus+

18.–30. 9. 2022 / Muzej nauke i tehnikе Beograd / Chorvatsko

Světový slévárenský kongres WFC 74

11.–24. 10. 2022 / Busan, Jižní Korea

Zasedání komise pro tvorbu sbírek

16. 11. 2022 / STM Košice / Slovensko

Železiarne – srdce priemyslu: Staré železářství Moravského krasu – archeologie, historie a muzejní prezentace

23.–25. 11. 2022 / Košice / Slovensko

(z důvodu nemoci příspěvek přednesen online)

8.4 PŘEHLED PŘEDNESENÝCH PŘÍSPĚVKŮ NA UVEDENÝCH KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH **Počet odb. konferenčních příspěvků přednesených na tuzemských konferencích**

HOLMAN, Pavel: Vývoj definice muzea. Konference Nová definice muzea aneb její klady a zápory, 7.–8. 3. 2022, Technickém muzeu v Brně.

BARTOŠOVÁ, Hana: III. konference cla, celníků a Finanční stráže RČS. Historie Technického muzea v Brně a jeho sbírkotvorná činnost se zaměřením na sbírku. 7.–10. 4. 2022, Prostřední Lipka.

MERTA, Ondřej: Doklady středověkého železářství z Lažánek u Veverské Bítýšky. 40. seminář Archeologia technica, 3. 5. 2022, Technické muzeum v Brně.

MRÁZEK, Martin: SIO – co umím? Památky v plamenech, 24. 5. 2022, Technické muzeum v Brně.

SELUCKÁ, Alena: Fenomén obohacování povrchu stříbrem – limity měření ryzosti Ag-Cu slitin. Uměleckořemeslné techniky zlatnictví, 22. 6. 2022, Technické muzeum v Brně.

PŘIBYL, Tomáš: Válka očima špionážních družic. Konference Mapy jsou pro každého, 13. 9. 2022, Ledec nad Sázavou.

MRÁZEK, Martin: Veterán – co sním? Konference konzervátorů-restaurátorů, 13. 9. 2022, Třebíč.

SELUCKÁ, Alena: Problematika měření ryzosti Ag-Cu slitin s povrchovou vrstvou obohacenou stříbrem. Konference konzervátorů-restaurátorů, 13. 9. 2022, Třebíč.

MERTA, Ondřej: Železný kras. Konference Kras, jeskyně, lidé, 23. 9. 2022, Blansko.

RAPOUCH, Karel: Degradace a konzervace uměleckých děl z polyesterových pryskyřic. Moderní materiály ve stavbách minulého století I – seminář STOP, 6. 10. 2022, Praha.

SELUCKÁ, Alena: Jak na péči o technické památky – Vodní mlýn ve Slupí. Regionální fórum cestovního ruchu – Vzkříšení památek, 9. 11. 2022, Znojmo.

HOLMAN, Pavel: Dokumentace krizí v muzeích: Teorie a realita. Muzea po pandemii 10. celostátní kolokvium na aktuální téma českého muzejnictví. 9.–10. 11. 2022 v Univerzitním kině Scala v Brně.

PŘIBYL, Tomáš: Made in China zítra, pozítří, popozítří. Seminář Kosmonautika, raketová technika a kosmické technologie, 26. 11. 2022, Valašské Meziříčí.

PŘIBYL, Tomáš: Artemis vlastníma očima. Seminář Kosmonautika, raketová technika a kosmické technologie, 27. 11. 2022, Valašské Meziříčí.

SELUCKÁ, Alena: Péče o zlaté poklady v muzejních sbírkách – představení výzkumného projektu Uměleckořemeslné techniky zlatnictví. Cyklus přednášek Za vědou a technikou v TMB, 6. 12. 2022, Technické muzeum v Brně.

Počet odb. konferenčních příspěvků přednesených na zahraničních konferencích

ŠTĚPÁNEK, Ivo: Až na kov! Konzervování-restaurování zbraní a zbroje z hradu Krásna Hôrka. Konference Hrad Krásna Hôrka 2012–2022, 3. 3. 2022, Kultúrny dom Rožňava.

PŘIBYL, Tomáš: Kterak Albatros dláždí cestu člověka na Mars. Konference Zlatá éra československého letectva, 28. 9. 2022, Košice.

9 VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

9.1 VÝUKA, ODBORNÉ PRAXE, VEDENÍ ČI KONZULTACE ABSOLVENTSKÝCH PRACÍ A OPONENTURY ABSOLVENTSKÝCH PRACÍ Výuka studentů SŠ, VOŠ či VŠ

Praxe studentky muzeologie

Masarykova univerzita v Brně / jarní semestr 2022

Obecné dějiny muzejnictví I.

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022 / 15 studentů

Obecné dějiny muzejnictví II.

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / jarní semestr 2022 / 10 studentů

Muzejně výstavní praktikum

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / jarní semestr 2022 / 15 studentů

Dějiny muzejnictví

Škola muzejní propedeutiky AMG / podzimní semestr 2022 / 40 studentů

Úvod do muzeologie

Škola muzejní propedeutiky AMG / podzimní semestr 2022 / 40 studentů

Odborná exkurze

Škola muzejní propedeutiky AMG / Podzimní semestr 2022 / 40 studentů

Textilní materiály a výzdobné techniky

FF MU / podzimní semestr 2022 / 19 studentů

Dějiny užitého umění a uměleckých řemesel

Střední odborné učiliště tradičních řemesel a VOŠ / 2. pololetí 21/22 / 1. pololetí 22/23 / 12 studentů

Výuka předmětu Sběratelství

Střední odborné učiliště tradičních řemesel a VOŠ / 2. pololetí 21/22 / 1. pololetí 22/23 / 12 studentů

Chemie a metodiky konzervování předmětů vyrobených u anorganických materiálů I - cvičení

PřF MU / podzim 2022 / 3 studenti

Pokročilé cvičení z chemie a metodik konzervování předmětů vyrobených z anorg. materiálů III

PřF MU / podzim 2022 / 2 studenti

MUKS26 Konzervační praktikum

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / jarní semestr 2022 / 17 studentů

Základy muzejní konzervace

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzim 2022 / 6 studentů

Teorie základů restaurování a konzervace

SOU tradičních řemesel a Vyšší odborná škola, spol. s r. o. 1. 1. – 30. 6. 2022 / 8 studentů

Teorie základů restaurování a konzervace

SOU tradičních řemesel a Vyšší odborná škola, spol. s r. o. 1. 9. – 31. 12. 2022 / 17 studentů

Kurz Muzejní edukátor

Metodické centrum muzejní pedagogiky / 25. 4. 2022 / 5 studentů

Muzejně výstavní praktikum

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / 27. 4. 2022 / 5 studentů

Počet realizovaných praxí a stáží studentů SŠ, VOŠ či VŠ (popř. pracovníků z praxe).

Semestrální stáž

FF MU Ústav archeologie a muzeologie / 9/2022 – 1/2023

Konzervátorská praxe

Muzeum Svitavy / 14.–25. 3. 2022

Konzervátorská praxe

Muzeum Jindřichohradecka / 18.–29. 7. 2022

Slévárenské technologie v muzejní praxi

SPŠ a VOŠ technická, Brno / 16.–27. 5. 2022

Konzervátorská praxe

Muzeum Slovinsko / 7. 12. 2022

Počet vedených či konzultovaných (pozice konzultanta) absolventských prací a vypracovaných oponentských posudků absolventských prací

Vedoucí bakalářské diplomové práce – Vybraná československá vojenská vyznamenání z let 1939–1948

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Vedoucí bakalářské diplomové práce – Film jako historický pramen a jeho možná pojetí v muzejním prostředí

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Vedoucí bakalářské diplomové práce – Bezpečnost při transportu sbírek muzejní povahy a sbírkových předmětů

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Vedoucí bakalářské diplomové práce – Historie a současnost Muzea romské kultury v Brně

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Vedoucí bakalářské diplomové práce – Historie a současnost Muzea romské kultury v Brně

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Vedoucí magisterské diplomové práce – Návrh realizace výstavy „Není TESLA jako Tesla“

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Vedoucí magisterské diplomové práce – Katalog japonských mečových zástit cuba v Moravské galerii v Brně

FF MU, Ústav archeologie a muzeologie / podzimní semestr 2022

Oponent závěrečné práce – Koncepte moderního rozvoje a využití památkově chráněného objektu zámku Červený Hrádek

Škola muzejní propedeutiky AMG / jarní semestr 2022

Oponent závěrečné práce – Vznik a vývoj Městského muzea ve Rtyni v Podkrkonoší

Škola muzejní propedeutiky AMG / jarní semestr 2022

Oponent závěrečné práce – Páni z Rožmitálu a jejich expozice v Podbrdském muzeu

Škola muzejní propedeutiky AMG / jarní semestr 2022

Oponent závěrečné práce – Koncepte výstavnictví (historie, vývoj, současnost) Kulturního a informačního střediska na zámku Lomnice nad Popelkou s přihlédnutím k harmonogramu výstav v roce 2022

Škola muzejní propedeutiky AMG / jarní semestr 2022

Oponent závěrečné práce – Zapomenuté koloniální muzejnictví

Škola muzejní propedeutiky AMG / jarní semestr 2022

Oponent závěrečné práce – Muzejní pedagogika v Památníku Ležáky

Škola muzejní propedeutiky AMG / jarní semestr 2022

9.2 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ TMB

Kurz angličtiny pro zaměstnance TMB

Školení řidičů – referentů služebních vozidel

Školení bezpečnosti práce a požární ochrany

Školení jeřábnické, vázací, vysokozdvíhací vozíky

9.3 ČLENSTVÍ V ODBORNÝCH KOMISÍCH A RADÁCH a/ DOVAT

Mgr. L. Anděl

/ člen Revizní komise Českého výboru ICOM

/ pokladník MUT (Middle European union of Technical museums)

/ člen hodnotící komise dotačního programu MKČR: Kulturní aktivity – Podpora projektů spolků a pobočných spolků

Mgr. H. Bartošová

- / členka Komise pro regionální historii Moravy a Slezska AMG
- / členka Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG
- / členka Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost při Muzeu města Letovice

Mgr. M. Gilbertová

- / členka Muzeologické komise AMG
- / členka výboru CIMUSET ICOM
- / členka Českého výboru ICOM
- / členka TICCIH – The International Comitee for Conservation of the Industrial Heritage

Mgr. P. Holman

- / člen Muzeologické komise AMG
- / člen Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG
- / člen poroty Národní soutěže muzeí Gloria musaealis
- / člen Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Mendelova muzea Masarykovy univerzity
- / člen lektorského sboru Školy muzejní propedeutiky
- / člen ICOFOM

Mgr. O. Merta

- / předseda Sekce industriální archeologie – Spolek Františka
- / vedoucí redaktor recenzovaného časopisu Archeologia technica

PhDr. P. Mertová, Ph.D.

- / členka Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Etnografického ústavu MZM Brno
- / členka Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea romské kultury v Brně
- / členka Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
- / členka redakční rady recenzovaného časopisu Textil v muzeu
- / vedoucí redaktorka recenzovaného časopisu Orlické hory a Podorlicko, Muzeum a galerie Orlických hor, Rychnov nad Kněžnou
- / členka Etnografické komise AMG

Mgr. P. Nekuža

- / člen Muzeologické komise AMG
- / člen ICOFOM ICOM
- / předseda Společnosti přátel starožitných hodin, z. s., při KPTMB
- / místopředseda společnosti Flašiny a mechanické hrací stroje při KPTMB
- / člen nákupní komise MM v Hodoníně
- / člen Komisie pre tvorbu zbierok STM Košice, SK

Bc. R. Řezníček

- / předseda sekce Klub policejní historie Brno při KPTMB

Mgr. R. Slabotínský

- / člen Komise pro regionální historii Moravy a Slezska AMG
- / člen redakční rady sborníku Muzea Brněnska

Mgr. P. Stöhrová

- / tajemnice a členka Vědecké rady TMB a redakčních rad periodik TMB
- / členka Národopisné společnosti ČR

Ing. I. Štěpánek

- / předseda Komise konzervátorů-restaurátorů při AMG
- / člen Českého komitétu Modrého štítu
- / člen Vědecké rady Slovenského technického múzea v Košiciach
- / vedoucí redakční rady časopisu Fórum pro konzervátory-restaurátory

PhDr. N. Urbánková

- / členka Knihovnické komise AMG
- / členka výboru Komise pro regionální historii Moravy a Slezska AMG
- / vedoucí redaktorka recenzovaného časopisu Historická fotografie

Mgr. J. Večeřa

- / člen Muzeologické komise AMG
- / předseda Vědecké rady TMB
- / předseda Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost TMB

Ing. V. Vykydal

- / člen komise pro zápis sbírek do CES MK

Mgr. Zouharová Dyková

- / členka CKHV Brno
- / členka Klubu policejní historie sekce Elegantních dam
- / členka Z klubu a Wikov veteran klubu jako zástupkyně za TMB
- / členka Komise pro regionální historii Moravy a Slezska AMG

Mgr. A. Najbertová

- / členka Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG

b/ MCK

Ing. Martin Mrázek, Ph.D.

- / člen Výstavní rady Národního technického muzea v Praze
- / sekretář Spolku přesného lití
- / předseda Komise pro historii slévárství a umělecké lití při České slévárenské společnosti
- / předseda Komise pro bezpečnost v muzeích při AMG
- / člen Komise hodnocení projektů z programu ISO MK ČR a EHP a Norsko

Ing. Martin Kroužil

- / člen Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost TMB

Ing. Alena Selucká

- / členka Vědecké rady TMB
- / tajemnice Výboru Komise konzervátorů-restaurátorů při AMG
- / členka hodnotící komise programu ISO-D při MK ČR
- / editorka časopisu Fórum pro konzervátory-restaurátory
- / národní zástupce v evropském svazu konzervátorsko-restaurátorských organizací E.C.C.O.

10 PUBLIKAČNÍ ČINNOST

10.1 PUBLIKAČNÍ VÝSTUPY ZAPSANÉ DO RIV

J – články v periodiku

MERTA, Ondřej – HLAVICA, Michal: Doklady středověkého železářství z Lažánek u Veverské Bítýšky – *Archeologia technica* 33/2022.

MERTA, Ondřej – HLAVICA, Martin – LEBSAK, Michael – PŘICHYSTAL, Michal – MIKULEC, Roman: Známé nálezy raně středověkých železářských lup z území Moravy 2 – *Archeologia technica* 33/2022.

GRISON, Hana – KŘIVÁNEK, Roman – MERTA, Ondřej: Využití geofyzikálních metod při mapování pozůstatků raně středověké hutnické činnosti ve střední části Moravského krasu – *Archeologia technica* 33/2022.

SLABOTÍNSKÝ, Radek: Likvidace ženského kláštera Řádu sester sv. Voršily na nároží ulic Orlí 20 a Josefská 1 v září 1950 a jeho převedení Národního technického muzea v Praze, pobočky v Brně v 50. letech 20. století. *Brno v minulosti a dnes*, 2022, **35**, v tisku. ISSN 0524-689X.

SLABOTÍNSKÝ, Radek: Přepadení jeslí v Brně-Bohunicích v říjnu 1985 aneb Příběh Ondřeje Všečky. *Sborník Archivu bezpečnostních složek*. Praha: Archiv bezpečnostních složek, 2022, **20**, v tisku. ISSN 2336-1387.

MRÁZEK, Martin – ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie: Veterán aneb co s ním? Posouzení přístupu k uchování historického vozidla. *Fórum pro konzervátory-restaurátory*, Brno. Technické muzeum v Brně, **12**(2), 108–115, ISSN (online) 2571-4384, ISSN (print) 1805-0050.

FRICOVÁ, Jana – MRÁZEK, Martin – ROUBÍČEK, Michal. Možnosti sloupku integrované ochrany v muzejní praxi. *Múzeum*. Metodický, študijní a informační recenzovaný časopis pre zamestnancov múzeí a galérií, Zbrane a militáriá, Bratislava: Slovenské národné múzeum, 2021, **67**(4), 47–52, ISSN 0027-5263. (dodatečně uplatněno za rok 2021)

SELUCKÁ, Alena – JELÍNEK, Jaroslav – RAPOUCH, Karel – RICHTERA, Lukáš: Problematika měření ryzosti Ag-Cu slitin s povrchovou vrstvou obohacenou stříbrem. *Fórum pro konzervátory-restaurátory*

Brno. Technické muzeum v Brně, **12**(2), 91–97, ISSN (online) 2571-4384, ISSN (print) 1805-0050.

B – kolektivní monografie / odborná kniha

ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie – NĚMEC, Jan: *Za volantem bez bázně a chikany. Fenomén autoklubů v českých zemích 1904–1951*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-023-1

STÖHROVÁ, Pavla (ed.): *Zlaté řemeslo*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-013-2.

ŠUMBERA, Andrej. O zlatnictví. Technické muzeum v Brně. 2022. ISBN 978-80-7685-014-9.

C – kapitola v knize

URBÁNKOVÁ, Naděžda: František Pišek – světový slévárenský odborník a český vlastenec. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.): *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí*. Příspěvky k vybraným tématům. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022, s. 7–19. ISBN 978-80-7685-024-8.

PŘIBYL, Tomáš: Kterak Albatros dláždí cestu člověka na Mars. In: Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie k 100. výročiu narodenia Ing. Jana Vička – konštruktéra lietadla Aero L-39 Albatros. Košice: Slovenské technické muzeum, s. 122–131, ISBN 978-80-974301-1-5.

PŘIBYL, Tomáš: U kolébky státního letiště v Brně. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.): *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí*. Příspěvky k vybraným tématům. Edice Acta Musei Technici Brunensis. Svazek 21. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022.

SLABOTÍNSKÝ, Radek: Hledání spravedlnosti na příkladu odsouzených v politickém procesu „Václav Prokůpek a spol.“ In: BURSÍK, Tomáš – PAŽOUT, Jaroslav (eds.): *Revize politických procesů a rehabilitace jejich obětí v komunistickém Československu*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, s. 455–479. ISBN 978-80-7516-006-5.

J – článek v časopise

ZOUHAROVÁ DYKOVÁ, Sylvie: Počátky motorismu v Brně. *Brno v minulosti a dnes*, 2022, **35**, v tisku. ISSN 0524-689X.

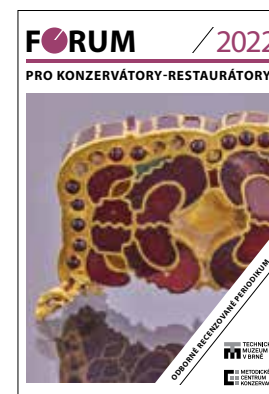
10.2 OSTATNÍ PUBLIKAČNÍ ČINNOST

URBÁNKOVÁ, Naděžda: *Prezentační portál muzejních sbírek TMB*. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně a Axiell, 2022. [cit. 30. 11. 2022]. Dostupné z: <https://web.tmb.museum.cz/>

HOLMAN, Pavel: Vývoj definice muzea. In: DOLÁK, Jan – VEČEŘA, Josef: *Nová definice muzea aneb její klady a zápory. Sborník ze stejnojmenné konference pořádané ve dnech 7.–8. března 2022 v Technickém muzeu v Brně*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022, s. 25–34. ISBN 978-80-7685-010-1.

RAPOUCH, Karel: Degradace a konzervace uměleckých děl z polyesterových pryskyřic. In: *Moderní materiály ve stavbách minulého století I*. Společnost pro technologie ochrany památek, s. 26–34, 2022.

SELUCKÁ, Alena – PERLÍK, Dušan: Setkání s mentory – konzervace a uchování. In: *Věstník AMG: 26. Generální konference ICOM*, č. 5/2022, s. 13.

11 EDIČNÍ ČINNOST

11.1 PERIODICKÉ PUBLIKACE

Archeologia technica 33

Odborný recenzovaný časopis. ISBN 978-80-7685-006-4

Náklad 100 ks, zpřístupněno též online

Textil v muzeu 2022

Odborný recenzovaný časopis. ISBN 978-80-87896-99-0

Náklad 300 ks

Fórum pro konzervátory-restaurátory 2022

Odborný recenzovaný časopis. ISBN 978-80-87896-98-3

Náklad 500 ks, zpřístupněno též online

Historická fotografie 2022

Odborný recenzovaný časopis ISBN 978-80-87896-97-6

Náklad 500 ks (250 ks pro spoluvydavatele Národní archiv)

Zpravodaj společnosti starožitných hodin 37

Periodikum Společnosti přátel starožitných hodin, z.s.s, Muzea

Komenského v Přerově a TMB. ISBN 978-80-7685-027-9

Náklad 100 ks

Výroční zpráva za rok 2021

978-80-7685-012-5

Náklad 50 ks

11.2 NEPERIODICKÉ PUBLIKACE

STÖHROVÁ, Pavla (ed.). *Zlaté řemeslo*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-013-2.

Náklad 500 ks

ŠUMBERA, Andrej. *O zlatnictví*. Technické muzeum v Brně, 2022.

ISBN 978-80-7685-014-9.

Náklad 500 ks

NEKUŽA, Petr. *Digitálky*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022.

ISBN 978-80-7685-021-7.

Náklad 150 ks + e-book ISBN 978-80-7685-025-5.

MERTOŤOVÁ, Petra. *Vlněna ve vzpomínkách*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-022-4.

Náklad 300 ks

NĚMEC, Jan – RUDIK, Milan – ZOUHAROVÁ-DYKOVÁ, Sylvie.

Za volantem bez bázně a chikany Technické muzeum v Brně, 2022.

ISBN 978-80-7685-023-1.

Náklad 500 ks

SLABOTÍNSKÝ, Radek (ed.). *Kapitoly z hospodářských dějin českých zemí. Příspěvky k vybraným tématům*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-024-8.

Náklad 150 ks

Kol. aut. *Nová definice muzea aneb její klady a zápory. Sborník přednášek ze stejnojmenné konference*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-010-1.

Náklad 100 ks

Kol. aut. *New definition of the museum: it's pros and cons. Sborník přednášek ze stejnojmenné konference*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-011-8. (e-book)

DOLÁK, Jan. *Museology and its theory*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2022. ISBN 978-80-7685-007-1.

Náklad 100 ks + e-book ISBN 978-80-7685-009-5

11.3 ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY NA HMTNÝCH NOSIČÍCH A INTERNETU

Prezentační portál muzejních sbírek TMB. [online]. Brno: Technické muzeum v Brně a Axiell, 2022. [cit. 30. 11. 2022]. Dostupné z: <https://web.tmb.museum.cz/>

MERTOŤOVÁ, Petra. *Vzpomínky z továrny*.

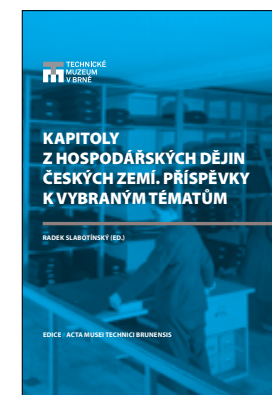
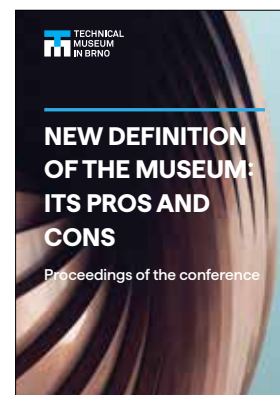
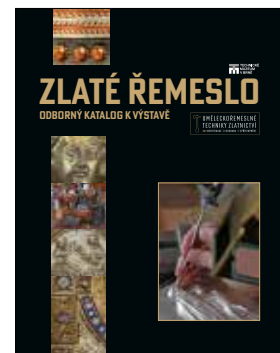
FB: Technické muzeum v Brně [online]. Datum publikování: 8. 7. 2022

<https://www.facebook.com/watch/?v=1160193444526483>

MERTOŤOVÁ, Petra. *Setkání kovářů damascénské oceli na kovárně v Těšanech 2022*.

FB: Technické muzeum v Brně [online]. Datum publikování: 29. 6. 2022

<https://www.facebook.com/tmbrno/videos/5738665109498720>

12 MARKETING A FUNDRAISING

12.1 SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

TMB v roce 2022 pokračovalo ve spolupráci s regionálními i celorepublikovými médii, prohloubilo kooperaci s vybranými zástupci médií s cílem maximální propagace TMB veřejnosti a budování povědomí o značce. Oddělení komunikace a marketingu TMB navýšilo intenzitu informačních kampaní. Své působení zaměřilo konkrétněji na tematicky odpovídající média. Neopominulo ale ani média veřejností nejsledovanější. O TMB, jeho výstavách a akcích se tak dozvídali posluchači veřejnoprávních médií nejen v kraji, ale i v celé republice.

Televize

Z audiovizuálních médií získali nejvíce informací o TMB diváci České televize. Například v pořadu Dobré ráno se jednalo o přímé vstupy z hlavní budovy muzea (k výstavám Za volantem bez básně a chikany, Všechno jde, i když trochu jinak, Zlaté řemeslo). Jako hosté byli zvaní kurátoři muzea do vysílání (například kosmonautika – T. Příbyl, Historie.cs – P. Mertová atd.). Z dalších pořadů se jednalo zejména o Události v regionech, Události, a zpravodajství v rámci celodenního vysílání ČT24. Pořad TAMTAM ČT:D během roku pravidelně informoval o nabídce výstav muzea, akcích pro rodiny s dětmi či výtvarně-technických dílen pro veřejnost (velikonoční a vánoční dílna, dílna k výstavě Zlaté řemeslo). ČT1 uvedla v roce 2022 seriál Špunti na cestě navazující na úspěšný film Špunti na vodě. Seriál režisovaný Jiřím Chlumským byl natočen na kulturní památce TMB – Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou. V roce 2022 pokračovalo natáčení do pořadů České televize, a to v hlavní budově i na mimobrněnských památkách muzea, jako například v národní kulturní památce Větrný mlýn v Kuželově (Babylon), národní kulturní památce Vodní mlýn ve Slupi (Kluci v akci), Areál čs. opevnění a železné opony v Šatově (Vánoce), v hlavní budově se točil dokument Vinyl pro ČT Art a další.

Rádia

Spolupráce v rámci živých vstupů a reportáží se uskutečnila během celého roku Českým rozhlasem Brno, Dvojkou, Radiožurnálem a dalšími (např. přímý vstup k výstavě Zlaté řemeslo – ČRo Plus, rozhovor o muzeích – ČRo Brno, památka Areál čs. opevnění a železné opony v Šatově – ČRo Regiony atd.). Pravidelným hostem v různých rozhlasových stanicích se stal kurátor oboru Letectví

a kosmonautika Ing. Tomáš Příbyl. Vystupoval například na stanici Proglas či v Českém rozhlase v populárně-vědeckém pořadu Meteor. Rádia také informovala o akcích muzea formou soutěží (například Rádio Junior). Pravidelná spolupráce s Rádiem Krokodýl, Free rádiem, Hitrádiem City Brno, Rádiem Beat, KISS, Frekvence 1.

Tištěná média

Informace na základě výstupů z oddělení Komunikace a marketingu TMB vycházely v denících: MF Dnes, Metro, Lidové noviny, Brněnský deník – Rovnost, týdeníku 5 + 2, dále v deníku Právo, v mutacích regionálních novin Deník a listu DENÍK N, Blesk. V rámci regionálních tištěných výstupů byly informace o TMB otištěny v médiích: Brněnský metropolitán, časopis Šalina, KAM v Brně, Královopolské listy, zpravodaj Brno Střed, Žďárský deník, týdeník Vysočina, Znojemské listy, Regionální týdeník Znojemsko, Náš region (slavnostní otevření návštěvnického centra u větrného mlýna v Kuželově) a další. Spolupráce s časopisy: Turista, Pro památky, Tina, Marianne, Nostalgie, Víkend – příloha Práva, Chvilka pro tebe, Robotic journal, Moje chvilka, Vlasta, Claudia a další.

Internetové portály

O dění v muzeu informovaly webové stránky deníků jako aktualne.cz, novinky.cz, denik.cz, idnes.cz, blesk.cz, ceskenoviny.cz, ct24.cz, z dalších portálů například regiony24.cz, brnenska.drba.cz, salina.cz, informuji.cz, tn.nova.cz, sematam.cz, prvnizpravy.cz, regionalniovinky.cz, mistnikultura.cz, kudyznudy.cz, lifefor4.cz, rozhlas Prague International.cz, sberatelinfo.cz, seznam.zpravy.cz, impuls.cz, brnan.cz, zpravyzmoravy.cz, brnotoday.cz, propamatky.cz, czechdesign.cz, helpnet.cz, tojesenzace.cz, flymag.cz, motormax.cz, kosmonautix.cz, busportal.cz, archiweb.cz, planeta brno.cz, dopravacek.eu, elitarnaroda.cz, zenyiprima.cz, epochetimes.cz, topkoktejl.cz, Proženy.cz, supercesi.cz, pigy.cz a další.

12.2 ONLINE MARKETING

Webové stránky

O všech svých aktivitách, výstavách i akcích muzeum s předstihem informuje na webových stránkách www.tmbno.cz. Počet unikátních návštěvníků webových stránek TMB v roce 2022 byl **186 589**, celkový počet návštěv webu činil **337 049**.

MCK provozuje samostatné webové stránky na subdoméně <https://mck.tmbno.cz/>, na kterých o svých činnostech informuje především odbornou konzervátorskou-restaurátorskou veřejnost. Počet unikátních návštěvníků těchto webových stránek se v roce 2022 zvýšil na **25 034**, stejně jako celkový počet návštěv vzrostl na **56 593**.

Newsletter

TMB rozesílá prostřednictvím elektronického zpravodaje (newsletteru) přihlášeným zájemcům informace o aktuálním dění v muzeu (nové výstavy, akce, přednášky, dílny, vstupy zdarma, otevírací doba o svátcích apod.) přímo do jejich e-mailové schránky. Průměrný počet otevření elektronického zpravodaje se pohybuje okolo 35 %. Zájemci o zasílání newsletteru se mohou sami přihlašovat prostřednictvím webových stránek. MCK rozesílá pravidelně newsletter z oboru konzervování-restaurování (5x pro 344 příjemců).

Facebook

Facebooková stránka TMB (@tmbno) je už tradičně důležitým kanálem pro informování veřejnosti o veškerém dění v muzeu. Aby oddělení komunikace a marketingu udržovalo neustálý kontakt s fanoušky, zveřejňuje několik příspěvků týdně a aktivně reaguje na jejich zprávy, komentáře či dotazy. Je využívána i možnost placené propagace příspěvků, vždy s konkrétním zacílením skupiny, které se má reklama zobrazit. Počet uživatelů, kteří stránku sledují, průběžně narůstá. Na konci roku 2022 měl facebookový profil TMB **11 130** sledujících. Oddělení komunikace a marketingu v tomto roce natočilo několik video pozvánek, které jsou umístěny na youtube (například video k výstavě Stroje Leonarda da Vinci).

Turistické portály

TMB vkládá informace o připravovaných výstavách a akcích na celou řadu turistických portálů, které jsou pro návštěvníky také důležitým zdrojem informací při vyhledávání tipů na výlety a akce. Publikuje na webových stránkách www.kudyznudy.cz/ / www.gotobrno.cz/ / www.do-muzea.cz/ / www.jizni-morava.cz/ / www.organizatorvyletu.cz/ / www.mistnikultura.cz/ / www.region-vysocina.cz/ / www.brnotoday.cz/ / www.cestovni.informator.cz/ / www.seniorpointy.cz/, cd.cz/vlakem-na-vylet, rodicemvbrne.cz, namaterskevbrne.cz a další.

Instagram

Na sociální síti Instagram TMB (@technickemuzeum_brno) zintenzivnili pracovníci oddělení komunikace a marketingu svou činnost – četností příspěvků i komunikací se sledujícími. Na udržení aktivního kontaktu s publikem využívá TMB živý přenos (live stream), placenou reklamu, Instagram reels, Instagram stories, velký zájem je o soutěže s technickou tematikou, kvízy i cross posting – zveřejňování obsahu, který vytvořili v muzeu návštěvníci (např. fotografie a videa). Sledovanost vzrostla na téměř cca **15 000** sledujících. Ve spolupráci s CCRJM (Centrála cestovního ruchu jižní Moravy) na kampani Nestůj, cestuj obytnákem po jižní Moravě, se uskutečnila prostřednictvím influencerů prezentace mimo-brněnské památky TMB – Větrného mlýna v Kuželově.

Twitter

Tato sociální síť využívá videa a fotografie s krátkým textovým doprovodem s přímým výstupem z akcí, stejně jako pozvánky na zajímavosti a akce. V roce 2022 stoupl počet sledujících na **319**.

12.3 OUTDOOROVÁ REKLAMA

O aktivitách i muzeu samotném informovali pracovníci oddělení komunikace a marketingu na citylightech, pomocí plakátů v městské hromadné dopravě i pomocí spotů v rámci Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. Dále spoty na obrazovkách v lékařských čekárnách a nemocnicích i ve volných propagačních prostorách města.

12.4 DIRECT MARKETING

V roce 2022 došlo k oslovování potenciálních návštěvníků na akcích TMB. Masovou návštěvnost zaznamenala Přehlídka automobilové techniky a rodinné akce v muzeu Vynálezy kolem nás a Pohádkový advent. Oddělení využilo i možnosti oslovovat návštěvníky i na akcích, kde TMB vystupovalo jako spoluorganizátor – například Drakiáda, Muzejní noc 2022, Den uniformovaných sborů v Kroměříži, Dopravní nostalgie, Festival vědy, Mezinárodní rally motocyklů značky Norton, Den s městskou policií Brno, Erbovní slavnosti, Regiontour, a zejména Den otevřených dveří na Ministerstvu kultury, který navštívili zájemci z hlavního města i vzdálenějších regionů. Dále rozesílá zájemcům newsletter (viz online marketing) a spolupracuje se seniory a kluby seniorů přímo osobně i prostřednictvím elektronické pošty.

12.5 TISKOVINY A PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

Muzeum vydává k jednotlivým výstavám a akcím propagační letáky, které pravidelně dodává do spolupracujících institucí. Probíhá pravidelná reciproční výměna tiskovin a propagačních letáků (ve vstupní hale TMB v hlavní budově): především s institucemi z TOP cílů Jižní Moravy (Moravské zemské muzeum, Muzeum města Brna, Moravská galerie, VIDA!, Hvězdárna a planetárium Brno a další), se spolupracujícími muzei a institucemi (Muzeum čs. opevnění z let 1935–38 Králíky, Letohrádek Mitrovských, SVČ Lužánky), KULT, kulturní domy městských částí (Rubín – MČ Žabovřesky).

Dále TMB umísťuje či zasílá tiskoviny a propagačních plakáty a letáky na místa v institucích určených pro informování veřejnosti o akcích – především nástěnky, stojany: TIC Brno a TIC v JMK a Kraji Vysočina, Knihovna Jiřího Mahena v Brně (centrála i vybrané pobočky, Moravská zemská knihovna, Masarykova univerzita (Filozofická fakulta a Fakulta sociálních studií), VUT v Brně, SVČ Lužánky, Senior Point Brno, Klub seniorů Brno – Královo Pole. Distribuce propagačních materiálů pravidelně míří i do mimobrněnských turistických a informačních center, knihoven i do vybraných spolupracujících hotelů a penzionů.

12.6 FUNDRAISING A SPOLUPRÁCE S FIRMAMI A INSTITUCEMI

V roce 2022 byla zajištěna finanční podpora TMB formou dotací Magistrátu města Brna a Jihomoravského kraje.

Spolupráce s institucemi a obchodními společnostmi v roce 2022:

SNIP & CO, Vysoké učení technické v Brně, Asociace PCC, spol. s r.o. (APC), Hvězdárna a planetárium Brno, Masarykova univerzita, Kordis JMK, Středisko pro ranou péči, Tyfloservis, Tyflocentrum,

Nově

- / Nakladatelství Albatros – spolupráce na křtu a autogramiádě knihy Dopravní prostředky, které světem nepohnuly
- / Nakladatelství HOST – spolupráce na křtu a autogramiádě knihy Masarykův okruh 1930–1937
- / Společnost pro ranou péči – výstava Všechno jde, i když trochu jinak v expozici Kultura nevidomých
- / Spolupráce v rámci TOP 100 cílů Jižní Moravy pod vedením CCRJM (propagace TMB a mimobrněnských památek, výstavy

- Stroje Leonarda da Vinci, spolupráce v Nestůj, cestuj! (Kuželov, speciální karavan a zážitky fotografiemi, videy, texty influencerů)
- / Spolupráce s organizacemi sdruženými v TOP 100 cílů a účast na akcích jimi organizovaných: Festival vědy (BVV) – organizátor Hvězdárna a planetárium Brno, Letní soutěž o létání VIDA!
- / Podpora soutěže Bezpečně na cestě Pigy.cz (dětský portál, který provozuje Active radio, a.s.).
- / Spolupráce s Jihomoravským krajem v rámci projektu Pěstounský pas.
- / Propagace firem v časopisu Fórum konzervátorů-restaurátorů.

12.7 BENEFIT PROGRAM TMB

Instituce zpřístupňuje zdarma vstup do hlavní budovy muzea v těchto dnech: Mezinárodní den muzeí (18. květen), Mezinárodní den dětí (1. červen), Den české státnosti (28. září), Den vzniku samostatného Československa (28. října). Volný vstup do hlavní budovy muzea i na památky mají běženci z Ukrajiny, kteří se prokážou dokladem, držitelé průkazu válečný veterán, v rámci akce Pohádkový advent návštěvníci z brněnských dětských domovů, nově v roce 2022 pěstouni, kteří se prokázali průkazkou jihomoravského kraje (TMB se zapojilo do projektu JMK). Volný vstup mají také děti do 6 let, pedagogický dozor při hromadných výpravách podle počtu dětí, osoby doprovázející držitele průkazu ZTP/P, dále ICOM, AMG, Kruh přátel TMB, ICOMOS a Svaz muzeí na Slovensku. Vstup zdarma: na mimobrněnských památkách při zahájení sezóny, které jsou zpřístupněny od dubna, o první otevřeně sobotě. V rámci Dnů evropského kulturního dědictví – jeden den v září na kulturní památce Kovárna v Těšanech. Snížené vstupné TMB vyhlásilo na akcích: Muzejní noc, projekt Ledová města organizace Pionýr. Muzeum zřídilo též slevový program pro partnerskou instituci IDS JMK, dále pro děti od 6 do 15 let, učně a studenty, seniory nad 60 let, držitele průkazu ZTP a držitelé karet ISIC, ITIC, IYTC, Eurobeds. Dále pro Sphere card, Rodinný pas, Familienpass, CZ tourist card, My Centrepo.

13 ČINNOST PRACOVIŠTĚ ISO

V TMB není zřízeno.

14 STAVEBNÍ A REKONSTRUKČNÍ PRÁCE

Ve všech objektech ve správě organizace probíhají celoroční udržovací práce, tj. drobné opravy nemovitého i movitého majetku a technologického zařízení (el., ÚT, VZT, PZTS, autoprovaz, CCTV, ZTI ad.), pravidelné revize zařízení, výmalba prostor, údržba zeleně ad. Rozsáhlejší investiční či neinvestiční akce jsou popsány v textu níže:

HLAVNÍ BUDOVA TMB

/ Rozšíření expozic a vybudování zázemí pro návštěvníky TMB

V roce 2022 byly prostory vybaveny gastro zařízením a dále probíhá dovybavení sociálních zařízení sanitárními doplňky. Došlo ke kolaudaci těchto prostor. Po odstranění havárie střešní konstrukce nad expoziční halou bude nový expoziční prostor využíván na krátkodobé výstavy a v budoucnu instalace nové expozice Robotiky.

/ Havárie střešní konstrukce nad expoziční halou TMB

10. prosince 2021 došlo k objevení havárie střešní konstrukce nad hlavní expoziční halou TMB v podobě prasknutí nosníku příhradové konstrukce. Následně proběhlo zpracování odborného posudku na základě prováděných měření, který byl využit i jako podklad pro výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace. Ten byl vybrán až po třetím vypsání výběrového řízení na zpracovatele projektu ke konci roku 2022 (do vypsání výběrových řízení se nikdo nepřihlásil, protože firmy a jejich projektanti byli zaneprázdněni projekty na fotovoltaiku a tepelná čerpadla, z důvodu energetické krize) a byly zahájeny přípravné práce na projektu, který navrhne nové konstrukční řešení střechy.

/ Výměna podlahové krytiny služebního schodiště z 1. P. P. do 4. N. P. v hlavní budově TMB

Stávající podlahová krytina (PVC) schodiště byla z důvodu stáří a provozního opotřebení značně poškozena a bylo nutné provést její kompletní výměnu, za keramickou dlažbu, zvláště z bezpečnostních důvodů, když toto schodiště musí v současné době sloužit jako hlavní návštěvnícké, vzhledem k tomu, že z důvodů havárie střechy se nesmí používat vnitřní návštěvnícké schodiště umístěné v prostoru expoziční haly.

/ Dodávka a montáž vstupních dveří u služebního vchodu do hlavní budovy TMB Purkyňova

Bylo nutné provést výměnu stávajících hliníkových vstupních dveří, z důvodu jejich stáří, provozního opotřebení a značné poruchovosti, což nepřispívalo k zabezpečení budovy zejména mimo provozní hodiny.

/ Výměna podlahové krytiny v malé zasedací místnosti 5. patra TMB

Výměna starých, nevyhovujících kobereců za marmoleum.

/ Směna areálů

Vybudování uceleného a rozsáhlého muzea vědy a techniky v jednotném areálu Tesla – Purkyňova (současná hranice pozemku je na úrovni zadního služebního schodiště, tzn., že silnice není součástí našeho pozemku, tak jako více než podélná polovina bočního parkoviště) a zpřístupnění dalších unikátních expozic a reprezentativních exponátů široké veřejnosti vedlo TMB k zásadnímu rozhodnutí směřovat uvedený areál za severozápadní část areálu kasárna – Řečkovice. V roce 2022 se podařilo tento dlouhodobý záměr úspěšně dovést k podepsání směnné smlouvy a souhlasu příslušných ministerstev kultury a financí.

KP ŠLAKHAMR V HAMRECH NAD SÁZAVOU

/ Nátěr šindele na střeše Šlakhamru

Po vyzrání nové vrstvy šindele cca jeden rok, byl proveden nátěr lněnou fermezí. Dále na objektu probíhala průběžná údržba a drobné sekernické práce.

/ Zamezení pronikání vlhkosti do hospodářského stavení Šlakhamru

Odkopání zeminy u zdi stavení při vodním náhonu v šířce 60 cm a hloubce cca 80 cm, položení trubky k odvodu průsaků vody do dostatečné vzdálenosti před budovu, položení izolace u stěny budovy NOP fólie, zasypaní lomovým kamenem makadamem 32/63, odseparování od rostlé země netkanou textilií. Dále oprava uchycení zavěšení dřevěných střešních žlabů pro zachycení střešních dešťové vody.

NKP VĚTRNÝ MLÝN V KUŽELOVĚ

/ Realizace hloubkového vrtu

Na NKP „Větrný mlýn v Kuželově“ není přiveden vodovodní řad, vodu na mlýně historicky zajišťovala studna. Z důvodu dlouhodobého sucha a dále kvůli nově vybudovanému návštěvníckému centru, vyvstal požadavek na větší odběr vody. Proto byl proveden hloubkový vrt v areálu, který poslouží k zajištění vody. Na konci roku 2022 byl vybrán zpracovatel na projektovou dokumentaci „Rekonstrukce hospodářského stavení v areálu NKP Větrný mlýn v Kuželově“. Jedná se o poslední objekt v areálu, který neprošel rekonstrukcí – obměnou, součástí projektu bude i nová expozice.

/ Přístupová cyklotrasa a odpočívadlo u areálu národní kulturní památky „Větrný mlýn Kuželov“ ležícího v příhraničním území Bílých Karpat

Ke konci roku 2022 byly zahájeny práce na vybudování přístupové cyklotrasy a odpočívadla, jehož součástí bude i dobíjecí stanice na elektrokola. Akce je spolufinancována z operačního programu Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika. Cílem akce je zvýšení atraktivnosti kulturního a přírodního dědictví pro obyvatele a návštěvníky přehraničního regionu.

NKP VODNÍ MLÝN VE SLUPI

/ Sekernické a drobné stavební práce

Proběhla oprava a doplnění dřevěných kostek podlahy v podloubí, a dále oprava a seřízení vodních kol.

NKP STARÁ HUŤ U ADAMOVA

/ Sanace objektu NKP „Kameňák“ za účelem snížení vlhkosti obvodového a vnitřního zdiva

V září 2022 byly zahájeny stavební práce na vybudování opěrné železobetonové zdi podél objektu, tímto dojde k zamezení zatékání dešťových vod na obvodovou zeď z přilehlého svahu, kde dochází k poškození vnější zdi a vnitřních omítek budovy. V současné době je dílo téměř dokončeno, zbývá jen dokončit terénní úpravy a vnitřní sanační omítky na předmětné stěně, s předpokladem dokončení do konce ledna 2023.

CELNICE V HATÍCH

/ Projekt „Muzeum na hranici v Hatích“:

Cílem projektu bylo vybudování muzea celnictví a ochrany hranic v objektu bývalé celnice v Hatích. Projekt ve výši 122 mil. Kč je z 85 % hrazen z fondů IROP, z 15 % z MK ČR. Z důvodů velkého růstu cen ve stavebnictví jako následků pandemie covid-19 došlo po aktualizaci rozpočtu do cenové hladiny 01/2021 k navýšení hodnoty o 15 mil. Kč. Tyto prostředky organizace žádala u svého zřizovatele – oddělení strukturálních fondů (OSF MK ČR, který se však vyjádřil negativně a organizaci bylo sděleno, že k navýšení dofinancování akce prostředky neposkytne z důvodu nedostatku financí. Organizace připravila zadávací dokumentaci (ZD) k jednotlivým veřejným zakázkám (VZ) v rámci projektu (autorský dozor, technický dozor, technický scénář expozice, generální dodavatel atd.), ale čerpala pouze nezbytné výdaje. K zadání VŘ na generální dodavatele (způsobem Design and Build) došlo v termínu 01/2022. Termín dokončení celé akce byl 30. 9. 2023 – stavení část, projektová pak 31. 12. 2023. Musíme konstatovat, že při kontrolách ZD k dílčím VZ v rámci projektu docházelo k výrazným průtahům při jejich kontrolách. OSF MK ČR, resp. Oddělení projektového řízení, si vyhradilo právo kontrolovat a připomínkovat veškeré zadávací dokumentace (včetně VZMR, jichž je převážná většina), a to i přesto, že byly dokumenty podrobovány i kontrole ze strany poskytovatele dotace (Ministerstvo pro místní rozvoj, resp. její orgán Centrum pro regionální rozvoj – CRR). Každá z dílčích kontrol znamenala několik kroků, kdy se k návrhu ZD vyjadřoval OSF, připomínky vypořádával externí administrátor veřejných zakázek TMB, a tento proces se opakoval, dokud nedošlo k finálnímu odsouhlasení podoby ZD. Vzhledem k množství dílčích VZ v rámci projektu, a kontrolování i rozsahem relativně drobných VZMR, tak docházelo k výrazným průtahům a některé ZD byly kontrolovány několik měsíců, než byly finálně odsouhlaseny. Vzhledem k rozsahu celého projektu a pevnému termínu pro realizaci (12/2023) tato praxe způsobovala obrovské časové průtahy. Organizace proto dopisem na OSF navrhovala pro urychlení procesů to, aby VZMR (vzhledem k jejich relativně nízké rizikovitosti) nebyly ze strany OSF kontrolovány (pouze ze strany CRR), případně aby byl alespoň stanoven maximální termín pro vypořádání těchto připomínek. S tímto návrhem OSF nesusouhlasilo, proto uvedené kontrolní mechanismy pokračovaly.

VZ na generálního dodavatele se přes výše uvedené průtahy podařilo vypsat v lednu 2022 s předpokládanou hodnotou VZ 81.627.540,54 Kč bez DPH (hodnota vycházela z alokace prostředků z IROP).

Níže uvádíme časový přehled VZ:

Zadávací řízení bylo zahájeno	21. 1. 2022
Předpokládané zahájení realizace bylo v zadávací dokumentaci stanoveno od	6. 6. 2022
Ukončení realizace (limitní lhůta) bylo v zadávací dokumentaci stanoveno	15. 9. 2023
Lhůta pro přeložení žádostí o účast skončila	15. 2. 2022
Lhůta pro předložení předběžných nabídek skončila	31. 3. 2022
Výzva k podání konečné nabídky byla odeslána	23. 5. 2022
Lhůta pro předložení konečných nabídek skončila	20. 6. 2022
Zadavatel rozhodl o výběru dodavatele	19. 7. 2022
Zadavatel doručil oznámení o výběru dodavatele vybranému dodavateli	19. 7. 2022
Zadavatel doručil vybranému dodavateli žádost o předložení originálů dokladů o jeho kvalifikaci a poskytnutí součinnosti k uzavření smlouvy	19. 7. 2022
Vybraný dodavatel doručil zadavateli sdělení o odstoupení ze zadávacího řízení	20. 7. 2022
Podnět na ÚHOS – zadavatel	16. 8. 2022
Zamítnutí podnětu zadavatele ze strany ÚHOS	23. 8. 2022
Podnět SKR stav, s.r.o.	22. 8. 2022
Vyjádření zadavatele k podnětu SKR stav, s.r.o.	1. 9. 2022

Z důvodu skokového nárůstu cen následkem pandemie covid-19 (a následně i války na Ukrajině) byly předloženy předběžné nabídky od tří uchazečů ve výběrovém řízení, které vykazovaly značný nárůst cen v rozpětí mezi 29–51 miliony Kč oproti předpokládané hodnotě zakázky. Na základě pokynu ředitelky Odboru strukturálních fondů MK ČR Ing. Bakičové bylo TMB opakovaně sděleno, že tyto prostředky k dofinancování nemá k dispozici, proto začalo jednání s uchazeči v režimu JŘSU s cílem hledání úspor tak, aby cena projektu nepřekročila předpokládanou hodnotu. Díky tomu, že veřejná zakázka byla zadávána formou Design&Build, umožnila v rámci jednání hledání těchto úspor, ovšem samozřejmě za cenu krácení projektu a redukce řady stavebních prvků (tak, aby nedošlo k narušení indikátorů dotace).

Po ukončení jednání byla dne 20. 6. 2022 předložena jediná konečná nabídka od spol. SKR Stav, která vykazovala nárůst o téměř 22 mil. Kč vč. DPH. Proto, aby tento projekt financovaný z IROP mohl být zrealizován a TMB nebylo nuceno odstoupit od projektu, požádalo muzeum MK ČR k dofinancování stavební části ve výši 22 mil. Kč vč. DPH a expoziční části ve výši 4 mil. Kč. Vč. DPH. Požadavkům bylo ze strany MK ČR vyhověno. Přes veškeré úsilí pracovníků TMB však, jak je patrné z výše uvedeného časového přehledu VZ, k realizaci stavby nedošlo, neboť firma SKR Stav dne 20. 7. odstoupila ze zadávacího řízení. TMB reagovalo tím, že podalo podnět na ÚHOS a opětovně vyzvalo vybraného dodavatele k součinnosti a k podpisu smlouvy. Byl také řešen spor TMB s vybraným dodavatelem, o to, zda má být vybraný dodavatel vyloučen pro nesplnění kvalifikace (kdy oznámil zadavateli 20. 7. 2022, že odstupuje ze zadávacího řízení pro nesplnění kvalifikace, když mu poddodavatel vypověděl smlouvu po poddodávce, jejímž prostřednictvím prokazoval kvalifikaci), či zda má být vyloučen jako vybraný dodavatel (oznámení o výběru bylo odesláno a doručeno před oznámením účastníka o odstoupení od smlouvy). Otázka byla důležitá vzhledem k možnosti zadavatele na plnění ze složené jistoty ve výši 1 mil. Kč, která byla složena jako jistota za nabídku. Vyloučí-li zadavatel účastníka pro nesplnění kvalifikace, nemá nárok na čerpání jistoty, vyloučí-li zadavatel vybraného dodavatele pro neposkytnutí součinnosti k uzavření smlouvy, má zadavatel právo na plnění z jistoty. Vybraný dodavatel byl dne 6. 10. 2022 vyloučen za neposkytnutí součinnosti a zadávací řízení bylo tímto ukončeno. Tím se stalo, že nebyl k jednání žádný jiný účastník, který by se mohl stát vybraným dodavatelem. Vypsání dalšího VZ na nového dodavatele bohužel již nebylo možné, neboť by dle zákona trvalo pět měsíců. Navíc na toto řízení pak navazovaly i další zadávací řízení v rámci realizace ostatních aktivit projektu, které s ohledem na termín ukončení projektu 31. 12. nebylo technicky proveditelné, tím nemohl být naplněn cíl ani účel projektu, na který byla dotace poskytnuta. Z výše uvedených příčin bylo TMB nuceno projekt zastavit a odstoupit od jeho realizace. Pro TMB to bylo velkým zklamáním, neboť vynaložilo mnoho finančních prostředků i lidských sil na jeho realizaci, včetně zabezpečení dalšího financování ze strany MK ČR. V prosinci roku 2022 TMB stáhlo jistotu v hodnotě 1.000.000 Kč z bankovní úschovy na účet muzea.

Z důvodu nerealizace projektu bylo rozhodnuto zabezpečení objektu: veškeré stavební otvory (okna a dveře v 1.NP) byly zabezděny OSB deskami, aby bylo zamezeno možnému neoprávněnému vstupu do objektu. Dále byly instalovány bezpečnostní kamery. V současné době se řeší, z důvodu nevyužití objektu, změna ČOV na jímku na vyvážení.

KP KOVÁRNA V TĚŠANECH

/ Statické zajištění obvodové zdi a obnova fasády na barokní kovárně

Stávající základy byly doplněny o mikropiloty se železobetonovou převázkou podchycující základy stěny. Trhliny na stěně byly sanovány nebo zapraveny zednickým způsobem, degradované a rozpadené zdivo bylo přezděno. Okapové chodníčky byly obnoveny do původních použitých materiálů, fasáda byla ponechána částečně v režném zdivu. Akce byla řádně ukončena vydáním Kolaudačního souhlasu 10/2022. Následně bude zpracována projektová dokumentace na II. etapu spočívající v obnově fasády. Akce byla hrazena z dotace MKČR.

AKCE HRAZENÉ ZE STÁTNIHO ROZPOČTU (DOTACE)

- / i. č. 134V131000151 TMB_ Těšany – Statické zajištění obvodové zdi a obnova fasády na barokní kovárně
- / i. č. 134V131000156 TMB_ objekt Purkyňova – rekonstrukce střešního pláště nad expoziční halou a kovoliteckou dílnou
- / i. č. 134V131000195 TMB_ Kameňák – sanace objektu, snížení vlhkosti obvodového a vnitřního zdiva
- / i. č. 134V151000142 TMB_ Rekonstrukce střechy nad expozicí po havárii
- / i. č. 134V131000207 TMB_ Rekonstrukce střešního pláště nad depozitářem MHD

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY ZADÁVANÉ PROSTŘEDNICTVÍM NEN:

- V roce 2022 byly investičně provozním oddělením zpracovány tyto veřejné zakázky prostřednictvím NEN:
- / Nákup nového služebního vozu Renault Trafic
 - / Výměna podlahové krytiny hlavního schodiště z 1. P. P. do 4. N. P. v objektu TMB
 - / Kancelářské potřeby pro TMB

- / Přístupová cyklotrasa a odpočívadlo u areálu národní kulturní památky Větrný mlýn Kuželov ležícího v příhraničním území Bílých Karpat
- / „Oprava havárie střechy nad výstavní halou Technického muzea v Brně – projektová dokumentace – III“
- / Konzervování – restaurování vozové skříně předního článku trolejbusu Škoda – Sanos – II
- / „Oprava havárie střechy nad výstavní halou Technického muzea v Brně – projektová dokumentace – II“
- / Kancelářské potřeby pro TMB
- / „Konzervování – restaurování vozové skříně předního článku trolejbusu Škoda – Sanos“
- / „Oprava havárie střechy nad výstavní halou Technického muzea v Brně – projektová dokumentace I“
- / „Muzeum na hranici – expozice celnictví a ochrany hranic v Hatích – stavební dozor a koordinátor BOZP – II“
- / Dodávka pulzního čistícího laseru
- / Rozšíření expozic a vybudování zázemí pro návštěvníky TMB – interiérové vybavení
- / „Muzeum na hranici – expozice celnictví a ochrany hranic v Hatích – stavební dozor a koordinátor BOZP“
- / Statické zajištění obvodové zdi na kovárně v Těšanech
- / Kancelářské potřeby pro TMB
- / „Muzeum na hranici – expozice celnictví a ochrany hranic v Hatích – autorský dozor při realizaci stavby“
- / Kancelářské potřeby pro TMB
- / Muzeum na hranici – expozice celnictví a ochrany hranic v Hatích – realizace stavby vč. zpracování realizační projektové dokumentace metodou Design&Build
- / Rozšíření expozic a vybudování zázemí pro návštěvníky TMB – gastro vybavení

KONTROLY A REVIZE

/ Hlavní budova TMB

PO, CCTV, PZTS, výtahy, zdvihací zařízení, plynové spotřebiče, spalínové cesty, elektrovizie (nouzové osvětlení, el. spotřebiče), hromosvody.

/ Areál TMB (bývalé vojenské kasárny) v Brně-Řečkovících

SHZ, hydranty, PHP, plošiny, zkoušky (jeřábničník, obsluha plošiny)

/ Areál MHD v Líšni

PO, spalínové cesty

/ NKP Větrný mlýn v Kuželově

PHP, PZTS, spalínové cesty

/ KP Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou

PHP, PZTS, spalínové cesty

/ Dílny a depozitář v Židenicích

PHP, hromosvody

/ NKP Vodní mlýn ve Slupi

PHP, PZTS

/ KP Kovárna v Těšanech

PHP

/ KP Stará Huť u Adamova

PHP

/ Celnice v Hatích

ČOV

DALŠÍ ČINNOSTI PROVOZNĚ INVESTIČNÍHO ODDĚLENÍ

Dále v roce 2022 probíhaly na investičně provozním oddělení tyto činnosti:

- a) příprava a realizace investic, zpracovávání investičních záměrů a žádostí o dotaci
- b) zajišťování autoprovozu, pořízení nových služebních vozidel
- c) zajišťování a sledování energií a médií (plyn, elektřina, voda, pohonných hmot a spotřeba)
- d) zajišťování kancelářských potřeb, čistících prostředků a úklidových pomůcek
- e) příprava, sjednávání a sledování nájemních a pojistných smluv
- f) zpracování podkladů, hlášení a rozborů pro MKČR a ostatní státní instituce
- g) spolupráce při přípravě výstav a akcí TMB
- h) zajišťování průběžných oprav a údržby hmotného majetku organizace

15 SPOLUPRACUJÍCÍ SUBJEKTY

Archiv bezpečnostních složek Kanice / Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou / Drah – servis, spol. s.r.o. / DP hl. m. Prahy – podnikový archiv / Muzeum DP / Dopravní společnost Zlín – Otrokovice/ Vojenský historický ústav Praha / Hradní stráž ČR / Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou / Starosta městyse Šatov / Klub vojenské a policejní historie Československo / Klub policejní historie Brno / Národní park Podyjí / Sbor dobrovolných hasičů Šatov / Kynologický klub Nový Šaldorf / Rezekvítek, z.s. / EBSCO Information Services / Brno Expat Centre / Spolek přátel Moravské galerie / Národní galerie Praha / Projekt Cesta pro mladé / Projekt Erasmus Plus / Komise ICOM – CIMUSET / Městské kulturní středisko Letovice / Opavská kulturní organizace / Textilní zkušební ústav s.p./ Archaia, z.ú./ Industriální stopy / Archeologický ústav AVČR / VŠCHT v Praze / Univerzita Hradec Králové / Obecní úřad Těšany / NPÚ / AMG / Český výbor ICOM / Moravská galerie v Brně / Slovenské národní muzeum / Muzeum Betliar / Regionální muzeum v Mikulově / Moravské zemské muzeum / Jihomoravské muzeum ve Znojmě / Muzeum umění Olomouc / Slovácké muzeum v Uherském Hradišti / Děkanství znojemské / Národní knihovna / Regionální muzeum v Teplicích / Valašské muzeum v Rožnově p. Radhoštěm / FSI VUT Brno / FEKT VUT v Brně / FAST VUT v Brně / PřF MU Brno / FF MU Brno / E.C.C.O., European Confederation of Conservator-Restorers Organisations / Správa CHKO Moravský kras / Muzeum Blanenska / Muzeum starých strojů Žamberk / Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví / Geofyzikální ústav AVČR / Muzeum města Brna / Východočeské muzeum v Pardubicích / Letecké muzeum v Kunovicích / Musoft / EMBA / Vlastivědné muzeum dr. Hostaše v Klatovech / Krajská knihovna v Pardubicích / Museum Horn / Folke Museum, Oslo / Svaz Vietnamců v Brně / Muzeum letecké a pozemní techniky Vyškov / JVS GROUP s.r.o. / Odborná skupina pro bezbariérovou astronomii a kosmonautiku Nesmír / TopGis / Muzeum rekordů a kuriozit v Pelhřimově / Letecké muzeum Korea-Merkur v Bezděkově u Žatce / Portál Kosmonautix.cz / Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví / Dopravní společnost Zlín – Otrokovice / Dopravní podnik města Liberce / Drah – servis, spol. s.r.o. /

16 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ V HLAVNÍ ČINNOSTI

TMB v roce 2022 hospodařilo s vyrovnaným rozpočtem a tedy i poměrem mezi výnosy a náklady, a dosáhlo hospodářského výsledku 0,00 Kč. Veškeré prostředky byly využity v souladu s předmětem hlavní činnosti organizace a s důrazem na hospodárnost, transparentnost a účelnost při vynakládání prostředků. Vzhledem k nulovému výsledku hospodaření nedojde k žádnému rozdělení do fondů. Organizace měla k 1. 1. 2022 schválený rozpočet s obratem ve výši 111 305 860 Kč. Z toho příspěvek na provoz od zřizovatele činil 99 560 860 Kč, výnosy z činnosti 10 210 000 Kč, a účelové dotace, zahrnuté do rozpočtu, v podobě kulturních aktivit 1 535 000 Kč. Z výše uvedeného vyplývá, že organizace měla k 31. 12. 2022 náklady i výnosy vyšší o 31 479 087,42 Kč oproti schválenému rozpočtu. Toto navýšení bylo v oblasti výnosů tvořeno úpravami rozpočtu ze strany zřizovatele, získáním dalších účelových mimorozpočtových zdrojů k financování a částečně navýšením výnosů z činnosti (především v oblasti výnosů z pronájmů). V této části jsou započteny i prostředky z projektů vědy, výzkumu a inovací, ISO, prostředků EU a prostředků z programů EO MK ve výši 18 765 873,29 Kč, bez nich by obrat činil 124 019 074,13 Kč.

Začátek roku 2022 se stále nesl ve znamení epidemie covid-19, jejíž dopady a následná omezení vydaná vládou ČR ovlivnily výslednou podobu hospodaření organizace. Výrazný vliv mělo přijetí úsporných opatření v oblasti režijních nákladů (energie, ostraha, úklidová služba) a investic vedoucích k dalším úsporám. Porovnáním výsledků hospodaření organizace zjistíme, že zlepšený výsledek v letech 2018 až 2020 činil méně než 0,3 % celkových výnosů, přičemž v letech 2020 až 2022 organizace vykázala nulový hospodářský výsledek a hospodařila tedy vyrovnaně:

Výsledek hospodaření:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Výsledek hospodaření v tis. Kč	311	310	0	0	0

Nejvýznamnější položku ve výnosech organizace představoval příspěvek na provoz od zřizovatele, který po všech úpravách rozpočtu a započtení dotací činil 127 362 423,10 Kč. Celková výše výnosů organizace byla doplněna výnosy z činnosti organizace ve výši 15 902 500,29 Kč. Doznívající protipandemická opatření se negativně projevila v počátku roku 2022, po následném

uvolnění došlo k navracení návštěvníků a tím i zvyšování příjmů z hlavní činnosti. Celkově expozice, výstavy a technické památky navštívilo 97 983 návštěvníků, tedy mírně pod hranicí z let před pandemií. Do tohoto objemu není započtena návštěvnost masových akcí s volným vstupem a vernisáže, neboť nejsou podloženy vydanými vstupenkami z prodejního softwaru. Zároveň vedení muzea umožnilo, od března 2022 v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, vstup ukrajinským uprchlíkům zdarma, jejich celková návštěvnost od března do prosince 2022 byla 1463 osob. Dopady pandemie jsou za poslední dva roky patrné i na výši výnosů ze vstupného, v obou letech došlo k uzavření kulturních zařízení na shodnou dobu cca pěti měsíců. Omezení kulturního života způsobilo v roce 2021 47% propad ve výnosech ze vstupného oproti roku 2019, kdy nedocházelo k omezení provozu, a 41% oproti schválenému rozpočtu, tedy původnímu předpokladu stanovenému na rok 2021. Návrat návštěvníků a „hlad“ po nových akcích a výstavních projektech se v roce 2022 výrazně projevil a nebyť omezení ze začátku roku, návštěvnost by určitě překonala období před pandemií.

Vývoj výnosů ze vstupného:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Vývoj výnosů ze vstupného v tis. Kč	5116	5 214	2 717	2 754	5 117

Výsledek hospodaření z jiné (hospodářské) činnosti

Organizace nemá hospodářskou činnost.

POROVNÁNÍ PLÁNOVANÉHO ROZPOČTU A DOSAŽENÉ SKUTEČNOSTI

Výsledná výše výnosů byla 142 784 947,42 Kč oproti výnosům ve schváleném rozpočtu 111 305 860 Kč. Rozdílu mezi výnosy bylo dosaženo prostřednictvím rozpočtových úprav v průběhu roku, získáním mimorozpočtových dotačních prostředků, a dosažením vyšších vlastních výnosů. Náklady pak dosáhly výše 142 784 947,42 Kč oproti nákladům ve schváleném rozpočtu 111 305 860 Kč. Hospodaření organizace tedy bylo vyrovnané a organizace nevykázala kladný, ani záporný hospodářský výsledek. V roce 2022 proběhlo celkem 16 úprav rozpočtu organizace.

Většina souvisela s nutností investičních akcí na objektech ve správě muzea. Stavební úpravy, havarijní opravy střeš, rozšiřování expozic a odborná činnost organizace jsou hlavní důvody mimořádných úprav a dokrytí prostředků zřizovatelem.

INVESTIČNÍ AKCE TMB

Organizaci v roce 2022 pokračovala v realizaci nadstandardního množství projektů, zvýšený objem práce na těchto akcích se vymykal obvyklému objemu za poslední desítky let. Díky tomu se však podařilo opravit a zrekonstruovat řadu objektů a památek ve správě organizace, případně tyto rekonstrukce zahájit a dovést je do první etapy. Jednalo se o prostředky na realizaci několika projektů investiční povahy, které byly financovány prostřednictvím programu SMVS ze strany MK ČR, ale rovněž o prostředky ve výši spoluúčasti státního rozpočtu na projektech IROP (Oprava NKP Kameňák). Díky získání těchto prostředků se TMB podařilo vyřešit celou řadu nedostatků investiční povahy, jejichž financování by se organizaci nikdy nepodařilo zrealizovat z důvodu omezených prostředků ve FRM. Jednalo se o následující investiční akce:

- / 134V131000195 TMB – Stavební úpravy NKP Kameňák včetně rozšíření expozice a snížení vlhkosti obvodového a vnitřního zdiva. Akce se podařilo úspěšně zahájit a větší část prací i dokončit. Z celkové dotace ve výši 1.850.000,- Kč byly proplaceny náklady ve výši 1.332.006,02 Kč.
- / 134V131000151 TMB_ Těšany – Statické zajištění obvodové zdi a obnova fasády na barokní kovárně – tato akce hrazená ze SR ve výši 1.367.000,- Kč se z důvodu průtahů při vydání stavebního povolení uskutečnila až v roce 2022 a byla úspěšně dokončena v plném rozsahu s navýšením prostředků z rozpočtu organizace ve výši 99.020,19 Kč.
- / 134V151000142 TMB_ rekonstrukce střeš nad expozicí v objektu TMB Purkyňova 105 po havárii se kvůli průtahům s výběrovým řízením na architekta uskutečnil až v roce 2023 a 2024. Z celkové alokované částky bylo utraceno 96.800,- Kč.
- / 134V131000207 TMB_ rekonstrukce střešního pláště nad depo- zitářem MHD. Akce je v přípravné fázi bez dopadu na finanční prostředky.

Úprava rozpočtu	Souhrnná částka v Kč	Popis
ÚR č. 1	1.635.000 (NEINV)	INV a NEINV dotace na tituly: IP DKRVO; NAKI Uměleckořemeslné techniky zlatnictví; České století motorismu
ÚR č. 2	7.233.000 (NEINV) 2.896.000 (INV)	INV a NEINV dotace na tituly: IP DKRVO; NAKI Uměleckořemeslné techniky zlatnictví; České století motorismu
ÚR č. 3	4.000.000 (NEINV)	Stavební akce: Těšany – Statické zajištění obvodové zdi a obnova fasády na barokní kovárně
ÚR č. 4	549.000 (NEINV)	INV a NEINV dotace na tituly: IP DKRVO; NAKI Uměleckořemeslné techniky zlatnictví; České století motorismu
ÚR č. 5	750.000 (NEINV)	Dotace ISO II/D Restaurátorské práce na trolejbusu SANOS
ÚR č. 6	200.000	Prostředky na krytí nákladů spojených s prací externího zaměstnance na projekt „Muzeum na hranici“
ÚR č. 7	135.583	Kompensace personálních nákladů
ÚR č. 8	1.850.000 (INV)	Náklady na účast SR v rámci projektu: Stavební úpravy NKP Kameňák vč. rozšíření expozice.
ÚR č. 9	680.000	Kompensace personálních nákladů
ÚR č. 10	3.132.853 (NEINV) 95.760 (INV)	Náklady v rámci projektu: Stavební úpravy NKP Kameňák
ÚR č. 11	6.648.000	Kompensace zvýšených nákladů na energie
ÚR č. 12	794.000 (INV)	Prostředky na projekt v souvislosti s havárií střechy nad výstavní halou
ÚR č. 13	142.373	Kompensace personálních nákladů
ÚR č. 14	8.657.300 (INV)	Prostředky na realizaci projektu havarijního stavu střechy depozitáře MHD v Líšni
ÚR č. 15	200.000	Vrácení prostředků na krytí nákladů spojených s prací externího zaměstnance na projekt „Muzeum na hranici“
ÚR č. 16	1.360.754	Prostředky na zvýšení osobních nákladů vzniklých v souvislosti s novelou NV
Celkem		Neinvestiční prostředky: 17.395.613 Kč Investiční prostředky: 13.499.060 Kč

DOČASNÉ A TRVALÉ VLIVY ZAPRACOVANÉ DO SCHVÁLENÉHO ROZPOČTU TMB 2022

Organizaci byl v roce 2022 navýšen schválený rozpočet o prostředky na dočasné vlivy, jež jsou účelové a jsou přiděleny pouze pro daný rok, není proto možné s uvedenými částkami počítat v dlouhodobém časovém měřítku. Trvalé vlivy jsou naopak zapracovány do rozpočtu organizace s trvalou platností každoročně, nicméně pro rok 2022 nedošlo k zapracování žádných dalších trvalých vlivů.

Organizaci byly v roce 2022 přiděleny prostředky na realizaci akcí z programu Kulturní aktivity v souhrnné výši 1 535 000 Kč. Jednalo se o projekty Výstava DA VINCI – stroje a obrazy (635 000 Kč), Metodické centrum konzervace – podpora dlouhodobé koncepční činnosti (700 000 Kč) a Vydání odborných recenzovaných publikací (200 000 Kč).

ANALÝZA DOSAŽENÉ SKUTEČNOSTI OPROTI SCHVÁLENÉMU ROZPOČTU (SR) V OBLASTI KLÍČOVÝCH NÁKLADOVÝCH A VÝNOSOVÝCH ÚČTŮ

Organizace měla k 31. 12. 2022 provozní náklady i výnosy (bez zahrnutí prostředků z úprav rozpočtu a mimorozpočtových zdrojů) o 15 709 839,01 vyšší oproti schválenému rozpočtu.

V nákladových položkách se výrazně projevil především nárůst cen energií, proti schválenému rozpočtu o 8 833 216,27 Kč, náklady na opravy a udržování 2 996 429,26 Kč – částečné vlastní financování v rámci projektu Stavební úpravy NKP Kameňák včetně rozšíření expozice, navýšení čerpání prostředků ve službách (např. podíl na financování výstavy DA VINCI, nájem nových prostor v areálu Purkyňova) a zákonné navýšení osobních nákladů o 2 617 162,- Kč. Pozvolným návratem do období před pandemií se úměrně navýšovaly i v předchozích letech nízké náklady na cestovné, reprezentaci nebo spotřeby materiálu. Nejvýznamnější dopady na nákladovou stránku bylo enormní navýšení spotřeby energie na dvojnásobek plánovaných výdajů. Ve spojení s eliminací těchto dopadů se realizovalo i několik akcí, které v budoucnu zmírní energetickou náročnost provozu (výměna vstupních dveří, výměna osvětlovacích těles, pořízení nízkenergetických zařízení a opravy podlah a schodiště). Tyto úpravy dokládají navýšení objemu prostředků na účet opravy a udržování a ostatní služby.

V oblasti výnosů bylo navýšení nákladů kompenzováno navýšením prostředků úpravami SR ze strany zřizovatele, vyššími vlastními výnosy o 5 692 500,29 Kč a zapojením FRM ve výši 1 555 997,92 Kč. Návratem k plnohodnotnému provozu, zajímavými a novými projekty, včetně publikační činnosti a zefektivnění propagace a nového e-shopu mohlo dojít k nárůstu nejen v základních položkách, ale i v oblasti ostatních výnosů z činnosti. Zvýšené výnosy byly použity obecně na pokrytí některých navýšených nákladů. Rozpočet je každoročně sestavován členěním na finanční střediska, jejichž správu mají v gesci vedoucí jednotlivých oddělení a kontrolu zajišťuje ekonomický útvar. V rámci organizace je realizováno široké spektrum činností, které mají velký vliv na její hospodaření. Jedná se především o realizaci výstavních projektů, akviziční činnost, marketingové kampaně, populárně-naučnou činnost, opravu a udržování majetku či nákup materiálu, drobného majetku a pracovních prostředků potřebných k výkonu práce. Nejvýraznější část rozpočtu představují opakující se režijní výdaje, které v roce 2022 tvořily 87 % z nákladů skutečného rozpočtu organizace k 31. 12. 2022 (tj. rozpočtu bez zahrnutí účelových a mimorozpočtových zdrojů, které nelze použít na pokrytí nákladů na režie), což je již vyšší částka než v předcházejícím roce (79,9 %). Vzhledem k růstu cen bohužel organizace predikuje výrazný nárůst režijních nákladů vzhledem k celkovému rozpočtu organizace v roce 2023, kdy bude podíl režii nadále představovat výrazně více než 80 % a omezí tedy činnost muzea jako takovou. Obecně platí, že součástí režijních nákladů jsou především odpisy, pojištění, energie, revize, zajištění kustodů v expozicích (na které nemá organizace přidělené úvazky a mzdové prostředky a tyto služby je tedy nucena zajišťovat outsourcingem), ostraha objektů, poplatky za internet a telefony, údržba objektů ve správě organizace, kancelářské potřeby, a především mzdové náklady. Podíl režijních nákladů na celkových nákladech organizace setrvale roste, zejména alarmující nárůsty jsou v oblasti energie. Jako v předcházejících letech a v souladu s vyhláškou 410/2009 Sb., Prováděcí vyhláška k účetnictví, byl nákup sbírkových předmětů hrazen z investičních prostředků. Organizace v uvedeném roce vynaložila 2 608 399,65 Kč na akvizice sbírkových předmětů muzejní povahy.

Organizace má dle zřizovací listiny rovněž status vědecko-výzkumné organizace. Na vědu, výzkum a inovace jí byla přidělena neinvestiční dotace z programu IP DRKVO ve výši 4 005 000,- Kč pro rok 2022, na investice pak částka 2 896 000 Kč.

Náklady

V následující tabulce a grafu jsou uvedeny podíly nejvýznamnějších nákladových položek na celkových nákladech organizace. Celkové náklady představovaly částku 142 784 947,42 Kč:

Druh nákladu	Materiál	Energie	Opr. a udr.	Cestovné	Služby	Mzdové náklady	Zák. poj.	Zák.soc. náklady	Odpisy	Nákl. z DDM	Ost.nákl. z činn.	Ostatní
Podíl v %	2,74	12,84	13,55	0,57	19,87	30,65	9,81	1,47	7,85	1,19	0,63	-1,17

Z výše uvedeného vyplývá, že nejvyšší podíl na nákladech mají režijní náklady, především pak osobní náklady včetně zákonných odvodů (v součtu téměř 42 %), dále ostatní služby (19,87 %). Náklady z odpisů tvořily cca 7,85 % a energie 12,84 % celkových nákladů. I přes turbulentní změny v cenách energií ostatní uvedené náklady dlouhodobě vykazují identický poměr k celkovým nákladům, což svědčí o stabilizovanosti rozpočtu a činnosti organizace. V příštích letech se bohužel z důvodu stálých změn v cenách energií očekává navýšení této nákladové složky v rozpočtu organizace. Náklady na spotřebu materiálu, opravy a udržování a ostatní náklady z činnosti jsou proměnlivé, odvislé od specifických úkonů v daném roce dle stanoveného plánu činnosti organizace a navýšování cen z důvodů inflace.

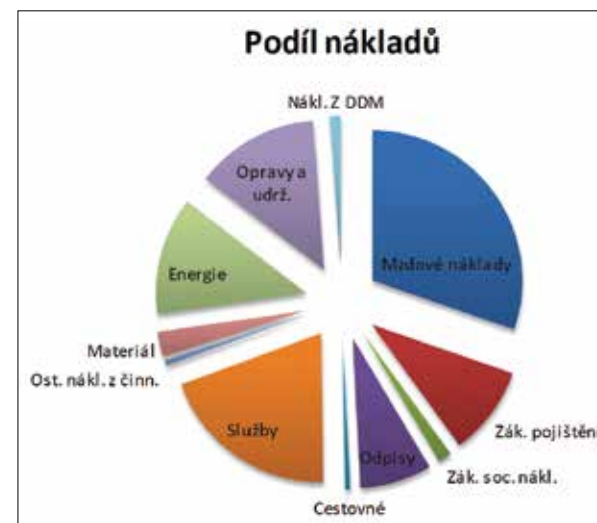
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ NÁKLADOVÉ ÚČTY

Ostatní služby

V níže uvedené tabulce a grafu je znázorněno rozdělení čerpání prostředků na služby (celková částka vynaložená na služby činila 28 378 000 Kč) a podíl jednotlivých složek na celkové částce ze syntetického účtu 518:

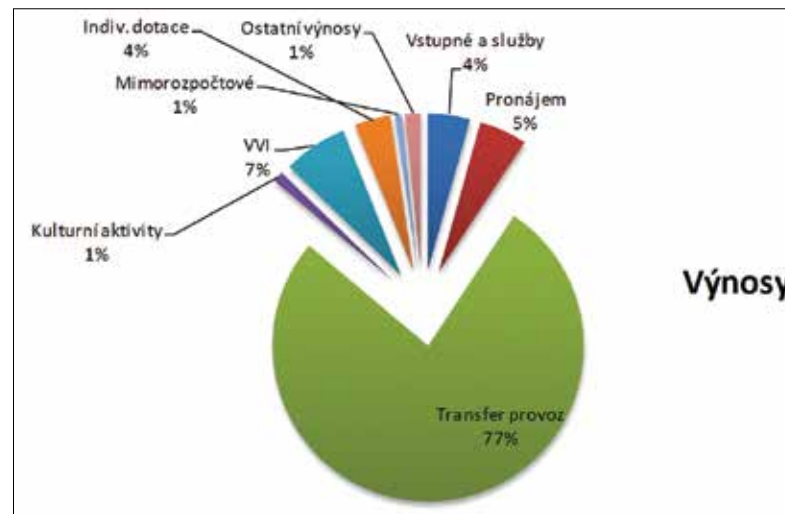
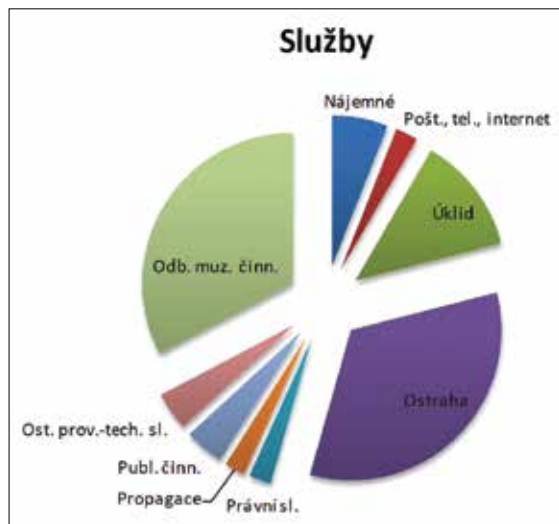
Služba	Nájemné	Pošt., tel., internet	Úklid	Ostraha	Právní sl.	Propagace	Publ. činn.	Ost. prov.-tech.sl.	Ost. a odb. muz. činn.
Nákl. v tis. Kč	1 711	685	3 563	9 477	667	622	1 197	1 165	9 291
Podíl v %	6,0	2,4	12,6	33,4	2,4	2,2	4,2	4,1	32,7

Organizace v oblasti nákladů z ostatních služeb zaznamenala především růst v oblasti fyzické ostrahy, kustodů a úklidových služeb (zajištěno externí službou, růst byl z důvodů valorizace mezd – především minimální mzdy) a propagace, která byla spojena s obnovováním činnosti muzea po pandemii a novými projekty.

Výdaje na zahraniční pracovní cesty

Výdaje činily 420 433,06 Kč, což představuje 0,3 % z celkových nákladů organizace. Uváděný součet nákladů na zahraniční pracovní cesty zahrnuje všechny náklady, včetně nákladů hrazených z dotačních programů (ERASMUS+). Pokud zohledníme použití pouze provozních prostředků muzea bez účelových dotací, bylo na zahraniční pracovní cesty vynaloženo 273 119,94 Kč. Služební cesty odborných pracovníků – kurátorů, konzervátorů a restaurátorů do zahraničí jsou vykonávány za účelem účasti na vědeckých konferencích, workshopech a odborných konzultacích či z důvodu kooperace s partnerskými institucemi v oblasti akviziční, prezentační a dokumentační muzejní činnosti. Tyto aktivity jsou konány především v sousedních zemích, tedy na Slovensku a v Rakousku. TMB dlouhodobě spolupracuje se Slovenskými muzei na řadě výstavních i vědecko-výzkumných projektů. Většina z cest byla realizována ve věci odborné či výstavní spolupráce. Organizace získala nový grantový program ERASMUS+, který je určen pro zaměstnance na zahraniční studijní pobyty po Evropě, a to v celkové výši € 45 242. Prostředky jsou využívány na tzv. mobilitu účastníků i v roce 2023. Cesta do Jižní Koreje v prosinci 2022 byla realizována za účelem aktivní účasti na významném mezinárodním kongresu slévárenství. Zahraniční výjezdy pracovníků umožňují aktivní účast organizace v různých oborových mezinárodních sdruženích, např. CIMUSET ICOM, MUT, ECCO apod., v rámci některých z nich muzeum dlouhodobě působí jako aktivní iniciátor a realizátor společných projektů (např. konference, společné výzkumné, prezentační a publikační projekty, stáže apod.). I přes výše uvedené zhodnocení důležitosti a potřeby zahraničních pracovních cest pracovníků organizace se výdaje na zahraniční cesty ve srovnání uplynulých let pohybují v rozmezí 0,3 – 0,6 % z celkových nákladů organizace, se zřetelným propadem v roce 2020 a 2021.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady na ZPC (v tis. Kč)	603	453	71	88	420
% z celk.nákladů	0,54	0,39	0,05	0,07	0,29

Výnosy

V tabulce a grafu jsou znázorněny podíly nejvýznamnějších druhů výnosů na celkových výnosech organizace. Celkové výnosy organizace tvořily 142 784 947,42 Kč:

Výnosy	Vstupné, prodej zboží a služeb	Pronájem	Použití fondů	Transf. přísp. na činn. MK	Kultur. aktivity	Výzkum, vývoj a inovace	Indiv. a systémové dotace	Mimorozp. dotace; INTERREG, ERASMUS	Ostatní výnosy z činnosti
Tis. Kč	6 080	6 973	1 556	108 528	1 535	9 442	5 349	978	2 344
Podíl %	4,3	4,9	1,1	76,0	1,1	6,6	3,7	0,7	1,6

Organizace v minulých letech zaznamenala propad v návštěvnosti a tedy i výnosech z prodeje služeb z důvodů epidemie covid-19. V roce 2022 se výnosy ze vstupného zvýšily k hodnotám před pandemií. Výnosy z pronájmů zůstaly na hodnotě z minulého roku a výrazně byly navýšeny výnosy z projektů vědy, výzkumu a inovací a prodeje publikací díky novému e-shopu.

Návštěvnost objektů ve správě TMB a výnosy z prodeje služeb

Expozice v hlavní budově TMB	65 632	4 086 380
Stará huť u Adamova (uzavřeno – rekonstrukce)	0	0
Kovárna v Těšanech	3 708	67 185
Vodní mlýn ve Slupí	8 218	327 000
Větrný mlýn v Kuželově	7 088	251 070
Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou	4 462	136 525
Areál čs. opevnění Šatov	3 891	129 870
Ostatní (akce, objekty mimo památky)	4 984	604 593
Celkem	97 983	5 602 623

MIMOROZPOČTOVÉ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Statutární město Brno	Kulturní činnost	Podpora a prezentace kulturní činnosti TMB v rámci města Brna	200 000,00
Jihomoravský kraj	Prezentace tradičních řemesel Těšany	Akce na kulturní památce Kovárna v Těšanech s prezentací řemesel	27 000,00
Jihomoravský kraj	Muzejní noc 2022	Podpora a prezentace Muzejní noci 2022	76 000,00
Dům zahraniční spolupráce	Program ERASMUS+	Celoživotní vzdělávání dospělých v oblasti muzejnictví a ochrany kulturního dědictví	199 016,12
Region Bílé Karpaty	Přístupová cyklotrasa a odpočívadlo u areálu NKP větrný mlýn Kuželov	Přístupová cyklotrasa a odpočívadlo u areálu NKP větrný mlýn Kuželov	105 554,00
Region Bílé Karpaty	Propagace kulturního dědictví v příhraničním regionu Hornácka a Kopanic	Propagace kulturního dědictví v příhraničním regionu Hornácka a Kopanic	370 436,00

Projekty hrazené z veřejných zdrojů**Kulturní činnost**

Individuální dotace z rozpočtu Magistrátu města Brna: 400.000 Kč
Prostředky přiděleny na roky 2022–2023, vždy 200 000 Kč.

Podpora rozvoje v oblasti kultury a památkové péče v roce 2022

Projekt: Výchovné a vzdělávací programy pro veřejnost v Kovárně v Těšanech v roce 2022
Akce: Prezentace a propagace tradičních řemesel v Kovárně v Těšanech
Dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje: 27.000 Kč

Muzejní noc 2022

Projekt: Festival Muzejních nocí 2022
Akce: Podpora, prezentace a propagace akce Muzejní noc 2022 v Technickém muzeu v Brně.
Dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje: 76.000 Kč

Uspořádání Konference konzervátorů-restaurátorů v Třebíči 2022

Dotace z dotačního programu AMG: 25.000 Kč

Dotace na účast na Generální konferenci ICOM 2022

Dotace z dotačního programu Českého výboru ICOM: 134.000 Kč

Zahraniční studijní pobyty pro zaměstnance

Projekt: ERASMUS+
Dotace z rozpočtu Domu zahraniční spolupráce na roky 2022–2023 ve výši 883 920,10 Kč, v roce 2022 požito 199 016,12 Kč.

Propagace kulturního dědictví v příhraničním regionu Hornácka a Kopanic

Projekt: Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika, Fond malých projektů
Přiděleno: 14.622,55 EUR

Předmětem projektu je realizace společného mediálního produktu propagujícího společné území a jeho atraktivitu. Produkt obsahuje vytvoření audiovizuální prezentace, která bude sloužit v propagační kampani k objevení krás území Hornácka a Kopanic. V regionu Hornácka se mj. nachází Větrný mlýn v Kuželově, národní kulturní památka ve správě TMB. V roce 2022 čerpáno 370 436 Kč.

Projekt: Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika, Fond malých projektů
Přiděleno: 27.549,35 EUR

Předmětem projektu je realizace malého projektu „Přístupová cyklotrasa a odpočívadlo u areálu NKP Větrný mlýn Kuželov ležícího v příhraničním území Bílých Karpat“
V roce 2022 čerpáno 105 554 Kč.

Realizace projektů v rámci programu Kulturní aktivity MK ČR**Metodické centrum konzervace – podpora dlouhodobé koncepční činnosti**

MCK naplňovalo své poslání poskytovat komplexní servis v oblasti preventivní konzervace, sanační konzervace a restaurování sbírkových předmětů. Tato činnost zahrnovala průzkumy materiálů, metodiky zásahu, ošetření předmětů, poradenství, ověřování, případně vývoj nových technologií konzervace a restaurování, vzdělávání muzejních pracovníků a studentů. MCK vytvářelo důležitou mezioborovou integrující funkci při sdílení a předávání znalostí a zkušeností z oblasti péče o kulturní dědictví.
Dotace: 700.000 Kč

Výstavní projekt Stroje Leonarda da Vinci

Výstava představila výběr více než padesáti modelů da Vinciho strojů, které vytvořili italsí řemeslníci přesně podle jeho plánů a návrhů. Funkčnost některých z nich si mohli návštěvníci vyzkoušet. Kromě uvedených modelů výstava nabídla i reprodukce slavných da Vinciho obrazů, jako je Mona Lisa, Poslední večeře, Dáma s hranostajem a další. To vše doplnily informační panely a audiovizuální projekce.
Dotace: 635.000 Kč

Vydání odborných recenzovaných publikací

Vydávání recenzovaných publikací TMB (odborná periodika a odborné recenzované monografie, průvodce, katalogy) je dlouhodobou součástí odborné činnosti TMB, kterou je zajišťována odborná publikační platforma pro výzkumné a paměťové instituce kulturního dědictví. Publikace jsou připravovány v souladu s platnou legislativou v oblasti vědy a výzkumu v ČR (Metodikou 17+) a uplatňovány jako hodnotitelné výstupy v RIV.
Dotace: 200.000 Kč

FONDY ORGANIZACE v Kč

Fond reprodukce majetku	Stav	Tvorba	Použití
Stav k 1. 1. 2022	12 357 183,44		
Odpisy + přiděl ze zlepšeného výsledku hospod.		11 220 224,00	
Odvody z odpisů			3 395 979,00
Financování pořízení a TZ DM			8 133 543,84
Financování oprav DM a DDM			1 555 997,92
Financování pořízení sbírek muzejní povahy			2 608 399,65
Konečný zůstatek k 31.12.2022	7 867 875,03		

Ve fondu reprodukce majetku (FRM) byl k 31. 12. 2022 zůstatek cca 7 868 000 Kč a v roce 2023 počítá s tvorbou ve výši 5 997 000 Kč (zůstatek po odečtení odvodů z odpisů) tj. disponibilní zdroje z FRM pro rok 2023 budou ve výši 13 865 000 Kč. Organizace však na rok 2023 plánuje velké výdaje v oblasti investičních akcí, proto prostředky na FRM účelově nečerpala v roce 2022.

V roce 2022 bylo vynaloženo celkem 2 608 000 Kč na pořízení sbírkových předmětů, které byly v souladu s vyhláškou 410/2009 Sb., Prováděcí vyhláška k účetnictví, hrazeny z investičních prostředků. Tato skutečnost se velmi negativně podepisuje na stavu FRM organizace a možnostech dalšího zhodnocování a pořizování DHM. Další skutečností s negativním vlivem na stav FRM je nutnost každoročního odvodu z FRM ve výši 3 395 979 Kč.

Organizace dále využívá FRM jako doplňkový zdroj financování oprav a udržování DM a DDM, na pořízení DDM, ale uplatňuje také odvod z odpisů, viz následující tabulka v tis. Kč:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
FRM k 31.12.	8 791	10 752	7 889	12 357	7 868
Použití jako doplň.zdroj fin.	2 719	0	941	0	1 556
Odvod z odpisů	3 512	3 512	3 396,2	3 396	3 396

Na rezervním fondu (SÚ 414) byl zaznamenán jediný pohyb, kdy odúčtována částka 592 500 Kč z dotace na projekt IROP „Muzeum na hranici v Hatích“, určeno k čerpání v roce 2022, a k 31. 12. 2022 pět zaúčtována částka 322 250 Kč ze zmíněné dotace.

Rezervní fond (SÚ 413)		Tvorba	Použití
Stav k 1. 1. 2022	496 363,01		0,00
Příděl z HV		0,00	0,00
Stav k 31. 12. 2022	496 363,01		
Rezervní fond (SÚ 414)		Tvorba	Použití
Stav k 1. 1. 2022	642 9000		0,00
Převod z SÚ 472		272 250	592 9000
Stav k 31. 12. 2021	322 250		

Fond odměn měl k 31. 12. 2022 zůstatek ve výši 1 412 914,- Kč. Organizace nevykázala hospodářský výsledek, proto nedošlo k přidělu do fondu. V roce 2022 nebyl fond odměn čerpán.

Fond kulturních a sociálních potřeb organizace používá především k financování stravování pro zaměstnance formou stravenkového paušálu (v roce 2022 činilo 661 310 Kč), dále pak k financování kulturních a sportovních akcí (20 040 Kč) a v poslední řadě k poskytování odměn k životním výročím (17 500 Kč). Celkem tedy bylo vyčerpáno 698 850 Kč (39 % z celkové disponibilní částky 1 782 479,61 Kč). Počáteční zůstatek činil 958 585,43 Kč, roční přiděl roku 2022 pak 823 894,18 Kč. Vzhledem ke zvýšení prostředků na platy organizaci zůstala ve fondu částka 1 083 629,61 Kč jako zůstatek pro převod do následujícího období.

MZDOVÉ NÁKLADY

Objem mzdových prostředků stanovený schváleným rozpočtem pro rok 2022 činil 35 553 077 Kč na platy zaměstnanců (v této částce je zahrnuto 340 000 Kč z projektů programu Kulturní aktivity) a 1 207 000 Kč na ostatní osobní náklady (v této částce je zahrnuto 50 000 Kč opět z programu Kulturních aktivit).

V roce 2022 nebyly schváleným rozpočtem stanoveny žádné trvalé ani dočasné vlivy (vyjma Kulturních aktivit), které by byly zapracované do rozpočtu. V průběhu roku 2022 byly prostředky na platy navýšeny prostřednictvím rozpočtových úprav:

Úprava rozpočtu č. 1: v rámci této ÚR proběhlo navýšení mzdových nákladů v rámci projektů IP DKRVO, NAKI II. DG20P02OVV023 Uměleckořemeslné techniky zlatnictví - identifikace, ochrana a zpřístupnění a NAKI II. DG18P02OVV051 České století motorismu, v souhrnné výši 791 000,00 Kč.

Úprava rozpočtu č. 2: v rámci této ÚR proběhlo navýšení mzdových nákladů v rámci projektů IP DKRVO, NAKI II. DG20P02OVV023 Uměleckořemeslné techniky zlatnictví - identifikace, ochrana a zpřístupnění a NAKI II. DG18P02OVV051 České století motorismu, v souhrnné výši 3.399.000,00 Kč.

Úprava rozpočtu č. 4: v rámci této ÚR proběhlo navýšení mzdových nákladů v rámci projektů IP DKRVO ve výši 549.000,00 Kč.

Úprava rozpočtu č. 7: navýšení mzdových prostředků o 99.840 Kč – částka na odměnu statutárnímu orgánu.

Úprava rozpočtu č. 9: kompenzace nákladů na mimořádné odměny pracovníkům TMB ve výši 500.000 Kč.

Úprava rozpočtu č. 10: navýšení ostatních osobních nákladů o částku 95.000, 00 Kč na akci hrazenou z IROP „Oprava NKP Kameňák vč. rozšíření expozice“.

Úprava rozpočtu č. 13: navýšení mzdových prostředků o 104.840 Kč – částka na odměnu statutárnímu orgánu.

Úprava rozpočtu č. 16: navýšení mzdových prostředků o 1.002.028,00 Kč na vypořádání zvýšených mzdových nákladů organizace.

Ostatní osobní náklady

V oblasti ostatních osobních nákladů (OON) byla ve schváleném rozpočtu organizace stanovena částka 1 207 000 Kč (z níž 1 157 000 Kč činily prostředky provozní a 50 000 Kč dotace Kulturní aktivity, konkrétně projekt Metodické centrum konzervace). Tyto prostředky byly přiděleny již ve schváleném rozpočtu organizace. Mimorozpočtové zdroje prostředků OON činily:

INTERREG Slovenská republika, Fond malých projektů: Propagace kulturního dědictví v příhraničním regionu Hornácka a Kopanic (Kuželov) ve výši 47 850 Kč.

INTERREG Slovenská republika, Fond malých projektů: Přístupová cyklotrasa a odpočívadlo u areálu NKP Větrný mlýn Kuželov ve výši 96 600 Kč.

Město Brno – individuální dotace na Kulturní činnost v rámci města Brna, částka 19 000 Kč.

Schválený přepočtený počet zaměstnanců pro rok 2022 činil 96,00 úvazků. Skutečný průměrný přepočtený stav zaměstnanců za rok 2022 pak představoval 93,27 zaměstnanců. Počet PPZ při započtení dotačních programů vědy, výzkumu a inovací

(NAKI, IP DKRVO) činil 99,77 zaměstnanců.

Přůmerný hrubý měsíční plat zaměstnance TMB za rok 2022 činil 34 205 Kč.

V roce 2022 nebyl do čerpání rozpočtu zapojen fond odměn.

Na náhradách za pracovní neschopnosti bylo vyplaceno 333 251 Kč. Rozpočtovaná částka 170 000 Kč tedy byla z důvodů neočekávané dlouhodobé nemoci zaměstnanců překročena o 163 251 Kč.

Organizace nemá hospodářskou činnost, proto se žádný ze zaměstnanců na této činnosti nepodílel.

V níže uvedené tabulce a grafu je uveden podíl mzdových nákladů k celkovým nákladům organizace za období let 2018–2022 v tis. Kč:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
náklady organizace ke 31. 12.	111 782	115 273	121 939	121 939	142 785
mzdové náklady (včetně OON a PN)	32 549	37 129	40 822	43 242	43 769
podíl mzdových nákladů (%)	29,1	32,2	33,5	34,1	30,6

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že podíl mzdových nákladů na celkových nákladech organizace každoročně roste, na čemž má podíl i získání dalších dotací zejm. na oblast vědy a výzkumu, kde personální náklady tvoří podstatnou část rozpočtu.

VÝSLEDKY VNITŘNÍCH A VNĚJŠÍCH KONTROL

V roce 2022 byly provedeny 2 interní a 1 vnější kontrola, přičemž při jedné vnitřní kontrole byl zjištěn nedostatek, který se podařilo jednoduchým opatřením odstranit. Ostatní kontroly byly bez zjištění.

MONITOROVÁNÍ ZAMĚSTNANOSTI

	Ženy	Muži	Celkem
Počet žen	44	-	44
Počet mužů	-	59	59
Celkem			103
Z toho nad 55 let	16	26	42
V tom důchodci	3	12	15
Osoby OZP	4	3	7

Vzdělání	Ženy	Muži	Celkem	%
Základní vzdělání	0	0	0	0
Vyučení bez maturity	2	11	13	12,6
Vyučení s maturitou	1	7	8	7,8
Střední s maturitou	10	10	20	19,4
Vyšší odborné	2	0	2	1,9
Vysokoškolské	29	31	60	58,3
	44	59	103	100,0

Pracovní zařazení CZ-ISCO	Ženy	Muži	Celkem	%
SK 1: Zákodníci a řídicí prac.	1	3	4	3,9
SK 2: Specialisté	17	18	35	34,0
SK 3: Techničtí a odb. prac.	7	25	32	31,1
SK 4: Úředníci a admin. prac.	13	0	13	12,6
SK 5: Pracovníci ve službách a prodeji	4	6	10	9,7
SK 6: Kvalifikovaní prac. v zem.	0	0	0	0
SK 7: Řemeslníci a opraváři	1	5	6	5,8
SK 8: Obsluha strojů a zař., montéři	0	2	2	1,9
SK 9: Pomocní a nequalifik. pracovníci	1	0	1	1,0
	44	59	103	100,0

Věk k 31. 12. 2022	Ženy	Muži	Celkem	%
Do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	7	3	10	9,7
31 – 40 let	9	6	15	14,6
41 – 50 let	10	20	30	29,1
51 – 60 let	15	15	30	29,1
61 a více	3	15	18	17,5
	44	59	103	100,0

Pracovní poměry	Ženy	Muži	Celkem
Nástupy do TMB	2	5	7
Výstupy z TMB	13	11	24

PRACOVNÍŠTĚ ZAJIŠTJÍCÍ PŮSOBNOST ZÁKONA Č. 80/2004 Sb.

Informace o skladbě a počtu žádostí o vydání osvědčení o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty za rok 2022 podle zákona č. 80/2004, kterým se mění zákon č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty ve znění zákona č. 122/2000, zpracováno dle metodického pokynu Ministerstva kultury ČR č.j. MK 29452/2018:

/ celkový počet přijatých žádostí	6 ks
/ celkový počet vydaných osvědčení na dobu určitou	2 ks
/ celkový počet vydaných osvědčení k trvalému vývozu	4 ks

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ DLE ZÁKONA Č. 106/1999 Sb.

Výroční zpráva za rok 2022 o informační povinnosti dle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, dle § 18 zákona:

/ počet podaných žádostí o informace	1
/ počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	0
/ počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
/ opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	0
/ výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	0
/ počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	0
/ další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	0

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

MÚZO Praha s.r.o.

IČO: 00101435
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 15.02.2023 08:54:28
Předmět činnosti: 91020

ROZVAHA
Sestavená k 31.12.2022
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
Technické muzeum v Brně
Purkyňova 105 , 61200 Brno

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení: Radana Jedonová
E-mail osoby odpovědné za sestavení: jedonova@tmbrno.cz
Telefon osoby odpovědné za sestavení: 541421414

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ (netto)
Položka	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		1 051 391 014,15	353 948 950,03	697 442 064,12	509 555 585,31
A.	Stálá aktiva		996 810 257,96	353 303 350,83	643 506 907,13	461 840 759,37
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		2 590 630,60	1 902 674,60	687 956,00	564 456,00
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.2.	Software	013	110 335,00	57 009,00	53 326,00	75 394,00
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	972 870,60	972 870,60	0,00	0,00
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	1 507 425,00	872 795,00	634 630,00	489 062,00
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		994 219 627,36	351 400 676,23	642 818 951,13	461 276 303,37
A.II.1.	Pozemky	031	28 011 192,00	0,00	28 011 192,00	28 011 192,00
A.II.2.	Kulturní předměty	032	72 941 039,31	0,00	72 941 039,31	58 682 180,28
A.II.3.	Stavby	021	563 673 562,00	276 671 320,00	287 002 242,00	291 706 179,00
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	63 614 008,00	35 953 079,00	27 660 929,00	25 078 878,00
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	38 719 377,23	38 719 377,23	0,00	0,00
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	152 782,00	56 900,00	95 882,00	106 073,00
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	227 107 666,82	0,00	227 107 666,82	57 691 801,09

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ (netto)
Položka	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.5.	Termínované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00
B.	Oběžná aktiva		54 580 756,19	645 599,20	53 935 156,99	47 714 825,94
B.I.	Zásoby		690 639,50	0,00	690 639,50	737 503,99
B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Materiál na skladě	112	144 155,18	0,00	144 155,18	250 859,63
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.6.	Výrobky	123	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.8.	Zboží na skladě	132	546 484,32	0,00	546 484,32	486 644,36
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.	Krátkodobé pohledávky		28 408 546,21	645 599,20	27 762 947,01	13 743 547,83
B.II.1.	Odběratelé	311	1 151 120,53	645 599,20	505 521,33	261 059,30
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	49 216,00	0,00	49 216,00	131 988,31
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ (netto)
Položka	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	61 418,00	0,00	61 418,00	5 610,00
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.13.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžita plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.	Náklady příštích období	381	266 873,70	0,00	266 873,70	212 854,54
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	26 872 799,14	0,00	26 872 799,14	12 751 750,95
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	7 118,84	0,00	7 118,84	380 284,73
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		25 481 570,48	0,00	25 481 570,48	33 233 774,12
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.9.	Běžný účet	241	24 220 494,25	0,00	24 220 494,25	32 315 960,03
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	1 125 747,61	0,00	1 125 747,61	830 022,03
B.III.15.	Ceniny	263	40 331,99	0,00	40 331,99	53 233,06
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.	Pokladna	261	94 996,63	0,00	94 996,63	34 559,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		697 442 064,12	509 555 585,31

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
C.	Vlastní kapitál		653 188 562,23	468 134 374,78
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		642 005 530,58	452 266 428,90
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	641 492 362,68	451 737 649,00
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	590 291,69	605 903,69
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-77 123,79	-77 123,79
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	0,00	0,00
C.II.	Fondy účetní jednotky		11 183 031,65	15 867 945,88
C.II.1.	Fond odměn	411	1 412 914,00	1 412 914,00
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 083 629,61	958 585,43
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	496 363,01	496 363,01
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	322 250,00	642 900,00
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	7 867 875,03	12 357 183,44
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00
D.	Cizí zdroje		44 253 501,89	41 421 210,53
D.I.	Rezervy		598 078,06	2 727 775,08
D.I.1.	Rezervy	441	598 078,06	2 727 775,08
D.II.	Dlouhodobé závazky		25 834 571,10	18 955 010,50
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	25 834 571,10	18 955 010,50
D.III.	Krátkodobé závazky		17 820 852,73	19 738 424,95
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00
D.III.5.	Dodavatelé	321	8 517 044,04	7 934 122,49
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	83 800,00	68 800,00
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
D.III.10.	Zaměstnanci	331	248 731,00	219 686,00
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	3 232 961,00	2 693 715,00
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	1 572 719,00	1 221 389,00
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	633 364,00	526 830,00
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	456 847,00	325 752,00
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	628 720,51	4 439 435,94
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	0,00	0,00
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	883 920,10	716 099,32
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	0,00	0,00
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	1 078 748,08	1 110 865,20
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	290 091,00	172 511,00
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	193 907,00	309 219,00

IČO: 00101435
 Kapitola: 334
 Právní forma: Příspěvková organizace
 Okamžik sestavení: 15.02.2023 08:54:55
 Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Sestavený k 31.12.2022
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Technické muzeum v Brně
 Purkyňova 105, 61200 Brno

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení: Radana Jedonová
 E-mail osoby odpovědné za sestavení: jedonova@tmbрно.cz
 Telefon osoby odpovědné za sestavení: 541421414

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		142 784 947,42	0,00	126 869 010,30	0,00
A.I.	Náklady z činnosti		142 772 342,35	0,00	126 868 523,38	0,00
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	3 910 980,28	0,00	3 887 147,03	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	18 333 216,27	0,00	8 495 382,35	0,00
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	405 149,38	0,00	283 145,47	0,00
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	-351 962,50	0,00	-203 450,00	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	19 349 037,55	0,00	13 728 796,94	0,00
A.I.9.	Cestovné	512	818 449,01	0,00	327 038,73	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	232 702,70	0,00	192 758,60	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	28 377 532,49	0,00	24 574 151,77	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	43 768 642,00	0,00	43 242 242,00	0,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	14 012 937,00	0,00	13 934 487,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	116 125,00	0,00	115 470,00	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	2 100 809,05	0,00	2 093 261,70	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	6 000,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.26.	Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	11 220 224,00	0,00	11 441 454,00	0,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	-2 129 697,02	0,00	2 727 775,08	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 703 213,00	0,00	1 279 934,00	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	904 984,14	0,00	742 928,71	0,00
A.II.	Finanční náklady		12 605,07	0,00	486,92	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	12 605,07	0,00	486,92	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů		0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00	0,00	0,00

			1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		142 784 947,42	0,00	126 869 010,30	0,00
B.I.	Výnosy z činnosti		15 902 500,29	0,00	10 422 759,70	0,00
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	5 604 123,00	0,00	2 754 311,43	0,00
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	6 973 098,31	0,00	6 133 434,33	0,00
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	476 919,01	0,00	335 080,20	0,00
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	2 125,07	0,00	2 310,00	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	5 000,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	300,00	0,00	35 800,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	1 555 997,92	0,00	0,00	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	1 289 936,98	0,00	1 156 823,74	0,00
B.II.	Finanční výnosy		16,72	0,00	27,60	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	16,72	0,00	27,60	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		126 882 430,41	0,00	116 446 223,00	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	126 882 430,41	0,00	116 446 223,00	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	0,00	0,00	0,00	0,00
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	0,00	0,00	0,00	0,00
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	0,00	0,00	0,00	0,00

17 POSKYTOVANÉ STANDARDIZOVANÉ SLUŽBY

Standardizované veřejné služby jsou veřejnosti poskytovány na základě Příkazu č. 3/2005 ředitele TMB s účinností od 1. 7. 2005. K naplňování standardů časové, ekonomické a fyzické dostupnosti sbírek a veřejných služeb a smyslu zákona č. 483 Sb. ze dne 29. července 2004 a v souladu s direktivou Ministerstva kultury ČR uvedených v č.j. 5234/2005 ukládám pracovníkům TMB na všech stupních zajistit:

17.1 / Zpřístupnění sbírek muzea prostřednictvím muzejních výstav a expozic, technických památek, muzejní knihovny, zpřístupněných depozitářů a badatelny.

Odpovídá: oddělení produkce výstav a provoz tech. památek a oddělení správa sborek a informací

17.2 / Pořádání muzejních programů pro nejširší veřejnost, ale i specifické skupiny návštěvníků s využitím zejména vlastních fondů a výsledků vědeckovýzkumné a odborné činnosti muzea.

/ Prohlídky s výkladem pro všechny typy škol a návštěvníků zejména na technických památkách a v expozicích s důrazem na Experimentárium – technickou hernu

Odpovídá: oddělení prezentace a práce s veřejností

/ Speciální prohlídky a kulturní vystoupení pro nevidomé a zdravotně postižené občany a účast na akci Tmavomodrý svět

Odpovídá: oddělení dokumentace tyflopeditických informací

/ Programy pro aktivity rodičů s dětmi, mládež i seniory, soutěž Model Hobby, experimentální tavby ve Staré huti, Muzejní noc – hlavní budova, výjízdky na letní tábory a do škol, přednášky a ukázky řemesel – hlavní budova a technické památky)

/ Semináře k dokumentaci sledovaných oborů, seminář Konzervátorství, Industriální archeologie, Textil v muzeu

/ Zapojení technických památek in situ do dění v regionu (Hornácké slavnosti – Větrný mlýn v Kuželově, Mladý kovář a hody – Kovárna v Těšanech, experimentální tavby – Stará huť a hlavní budova, výjezdy historických vozidel a vozidel MHD při výročních a dopravní nostalgii v rámci projektu Brno – město uprostřed Evropy)

/ Činnost Kruhu přátel TMB

Odpovídá: odbor vědy a techniky

17.3 / Informovanost veřejnosti o poskytovaných službách Na internetových stránkách TMB pravidelně zveřejňovat výroční zprávu o činnosti muzea, jakož i návrh plánu práce s veřejností a muzejní prezentace pro následující období.

Odpovídá: oddělení komunikace a marketingu

17.4 / Poskytování informací o sbírkovém fondu a jeho využívání průběžně seznamování veřejnosti prostřednictvím internetových stránek, ale i veřejných médií jak o získávání a renovaci sbírkových předmětů a jejich využívání, tak i o vlastních připravovaných programech, ediční činnosti a všech ostatních muzejních aktivitách. Nabídka informací části katalogů sbírek neohrožujících jejich ochranu a bezpečnost, umožnit badatelskou a zajistit knihovnickou činnost.

Odpovídá: odbor vědy a techniky

17.5 / Na základě žádostí zpracovávat a poskytovat za úplatu stanoviska, odborné posudky, expertizy a pojednání vycházející z hlavní činnosti dané zřizovací listinou, jakož i ze sledovaných a dokumentovaných oborů a sbírkového fondu TMB. Výjimkou je metodická a odborná pomoc poskytovaná TMB vlastníkům sbírek ve smyslu § 10 Zákona č. 122/2000 Sb.

Odpovídá: odbor vědy a techniky, Metodické centrum konzervace

17.6 / Ekonomickou a fyzickou dostupnost prezentace a služeb návštěvníkům.

17.6.1 / Stanovování cenových výměrů vstupného a poplatků za služby vzhledem k rozsahu a poskytovaným službám v jednotlivých expozicích, technických památkách ostatních aktivitách TMB s poskytováním zlevněného vstupného nebo volného vstupu. Cenové výměry jsou k dispozici veřejnosti a návštěvníkům.

Odpovídá: náměstek pro provoz a ekonomiku

Cenový výměr vstupného a poplatků za poskytované služby včetně slev a bezplatných vstupů a služeb je uveden v příloze Výroční zprávy.

17.6.2 / Fyzická dostupnost. Udržovat v bezporuchovém stavu stávající bezbariérové vstupy. Pokud stavební řešení neumožní plnohodnotnou prohlídku expozic tělesně postiženým občanům, zajistit zkvalitňování lektorského výkladu prostřednictvím dostupných multimediálních systémů.

Odpovídá: oddělení stavební provozní a oddělení prezentace a práce s veřejností a odbor provozu a ekonomiky

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMG	Asociace muzeí a galerií
ATS	Automatické tiskové stanice
AVČR	Akademie věd ČR
BVV	Brněnské veletrhy a výstavy
CCTV	Closed-circuit television – kamerový systém
CIMUSET	Mezinárodní komise pro muzea vědy a techniky
CVČ	Centrum volného času
ČSA	Československé aerolinie
DOVaT	Oddělení Dokumentace vědy a techniky
DPMB	Dopravní podnik města Brna
EPS	Elektronická požární signalizace
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
FAST VUT	Fakulta stavební VUT Brno
FB	Facebook
FEKT VUT	Fakulta elektrotechnická VUT Brno
FF MU	Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně
FSI VUT	Fakulta strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně
HZS JMK	Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje
ICOM	Mezinárodní rada muzeí
INTERREG	Program na podporu spolupráce mezi regiony
IP DKRVO	Institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace
IROP	Integrovaný regionální operační program
JMK	Jihomoravský kraj
KED	Kovolitecká experimentální dílna
KP	Kulturní památka
KPTMB	Kruh přátel TMB
MCK	Metodické centrum konzervace
MG	Malá galerie
MHD	Městská hromadná doprava
MK ČR	Ministerstvo kultury ČR

MP	Městská policie
MUT	Středoevropská unie technických muzeí
MZM	Moravské zemské muzeum
NAKI	Národní a kulturní identita
NKP	Národní kulturní památka
NP	Nadzemní podlaží
NPÚ	Národní památkový ústav
NTM	Národní technické muzeum
NZM	Národní zemědělské muzeum
PKV	Prostor krátkodobých výstav 2. patro
PO	Požární ochrana
PP	Podzemní podlaží
Př MU	Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně
PS	Přednáškový sál
PZTS	Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy
RoPD	Rozhodnutí o poskytnutí dotace
SHZ	Samostatné hasicí zařízení
SOM	Samostatné oddělení muzeí
TIC	Turistické informační centrum
TMB	Technické muzeum v Brně
ÚT	Ústřední topení
VaVaI	Výzkum, vývoj a inovace
VHÚ	Vojenský historický ústav
VŘ	Výběrové řízení
VS	Výstavní sál
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
VTD	Výtvarně technická dílna
VZ	Veřejná zakázka
VZMR	Veřejná zakázka malého rozsahu
VZT	vzduchotechnika
ZD	Zadávací dokumentace
ZTI	Zdravotně-technické instalace

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

ISBN 978-80-7685-029-3

